

**САВЈЕТ МИНИСТРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

536

На основу члана 8. став (3) Закона о акредитовању Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/01) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог директора Института за акредитовање Босне и Херцеговине, на 81. сједници одржаној 12.6.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА САВЈЕТОДАВНОГ
ВИЈЕЋА ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком именује се Савјетодавно вијеће за акредитовање (у даљњем тексту: Вијеће) с циљем програмирања и обављања задатака акредитовања у Босни и Херцеговини.

Члан 2.

(Састав Вијећа)

- (1) Вијеће има 12 чланова. Предсједавајући и замјеник предсједавајућег су из различитих ентитета.
- (2) За чланове Вијећа именују се:
 - а) Мићо Дрљо, дипломирани инжењер машинства (Агенција за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине);
 - б) Милица Ристовић Крстић, дипломирани инжењер електротехнике, магистар техничких наука (Институт за метрологију Босне и Херцеговине - замјеница предсједавајуће);

- ц) Нино Ћорић, дипломирани инжењер саобраћаја, доктор информационих и комуникационих наука (Агенција за поштански саобраћај Босне и Херцеговине);
- д) Иван Ласић, магистар физике (Државна регулаторна агенција за радијациону и нуклеарну безбједност Босне и Херцеговине);
- е) Осман Линдов, дипломирани инжењер саобраћаја, доктор техничких наука (Факултет за саобраћај и комуникације Универзитета у Сарајеву);
- ф) Шејла Алишић, магистар техничких наука (Институт за метрологију Босне и Херцеговине - предсједавајућа);
- г) Илија Ружић, дипломирани правник (Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине);
- х) Александар Тодоровић, дипломирани инжењер електротехнике (Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине);
- и) Азра Куртовић, дипломирани инжењер грађевине, доктор техничких наука (Грађевински факултет Универзитета у Сарајеву);
- ј) Данијел Кузман, дипломирани инжењер грађевинарства (Федерално министарство промета и комуникација);
- к) мр сц. Амир Халилчевић, дипломирани инжењер рударства (Федерално министарство енергије, рударства и индустрије);
- л) мр Милован Пеулић, магистар дипломатског и конзуларног права (Министарство енергетике и рударства Републике Српске).

Члан 3.

(Мандат чланова Вијећа)

Чланови Вијећа именују се на период од четири године.

Члан 4.

(Пословник о раду)

Вијеће ће у року од 60 дана од дана именовања чланова Вијећа, на сједници Вијећа, већином гласова присутних чланова, донијети Пословник о раду Вијећа којим ће се утврдити начин рада и одлучивања, као и друга питања значајна за рад Вијећа која су утврђена у Закону о акредитовању Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/01) и Правилнику о раду Вијећа број ОД 03-01.

Члан 5.

(Административно-техничка подршка)

Административно-техничку подршку раду Вијећа пружа Институт за акредитовање Босне и Херцеговине.

Члан 6.

(Право на накнаде)

- (1) Чланови Вијећа имају право на накнаду трошкова превоза за дане када присуствују сједницама Вијећа ван мјеста пребивалишта, обрачунату на основу вриједности појединачне карте на релацији: мјесто пребивалишта члана Вијећа - мјесто одржавања сједнице Вијећа, утврђеној линијским превозом.
- (2) Чланови Вијећа немају право на накнаду из става (1) овог члана у случају када су по основу рада у Вијећу користили службено возило институције из које долазе.
- (3) Накнаде из става (1) овог члана исплаћују се на терет буџета Института за акредитовање Босне и Херцеговине, а на основу рјешења које се доноси у складу са потписаном изјавом и обрачуном путних трошкова од стране члана Вијећа.

Члан 7.

(Престанак важења)

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о именовању чланова Савјетодавног вијећа за акредитовање ("Службени гласник БиХ", број 2/17).

Члан 8.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 88/25
12. јуна 2025. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

Na osnovu člana 8. stav (3) Zakona o akreditiranju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog direktora Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine, na 81. sjednici održanoj 12.6.2025. godine, donijelo je

**ODLUKU
O IMENOVANJU ČLANOVA SAVJETODAVNOG
VIJEĆA ZA AKREDITIRANJE**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Ovom odlukom imenuje se Savjetodavno vijeće za akreditiranje (u daljnjem tekstu: Vijeće) u cilju programiranja i obavljanja zadataka akreditiranja u Bosni i Hercegovini.

Члан 2.

(Састав Вијећа)

- (1) Вијеће има 12 чланова. Предсједavajuћи и замјеник предсједavajuћег су из различитих ентитета.
- (2) За чланове Вијећа именују се:
 - a) Мићо Дрљо, дипломирани инжењер машињства (Агенција за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине);
 - b) Милка Ристовић-Крстић, дипломирани инжењер електротехнике, магистар техничких наука (Институт за мјерителјство Босне и Херцеговине - замјеница предсједavajuће);
 - c) Нино Ћорић, дипломирани инжењер саобраћаја, доктор информацијских и комуникацијских наука (Агенција за поштански промет Босне и Херцеговине);
 - d) Иван Ласић, магистар физике (Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност Босне и Херцеговине);
 - e) Осман Линдов, дипломирани инжењер саобраћаја, доктор техничких наука (Факултет за саобраћај и комуникације Универзитета у Сарајеву);
 - f) Шејла Алишић, магистар техничких наука (Институт за мјерителјство Босне и Херцеговине - предсједavajuћа);
 - g) Илија Руџић, дипломирани правник (Министарство ванјске трговине и економских односа Босне и Херцеговине);
 - h) Александар Тодоровић, дипломирани инжењер електротехнике (Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине);
 - i) Азра Куртовић, дипломирани инжењер грађевине, доктор техничких наука (Грађевински факултет Универзитета у Сарајеву);
 - j) Данијел Кузман, дипломирани инжењер грађевинарства (Федерално министарство промета и комуникација);
 - k) мр. sc. Амир Халилчевић, дипломирани инжењер рударства (Федерално министарство енергије, рударства и индустрије);
 - l) мр. Милован Пеулић, магистар дипломатског и конзуларног права (Министарство енергетике и рударства Републике Српске).

Члан 3.

(Мандат чланова Вијећа)

Чланови Вијећа именују се на период од четири године.

Члан 4.

(Пословник о раду)

Вијеће ће у року од 60 дана од дана именовања чланова Вијећа, на сједници Вијећа, већином гласова присутних чланова, донијети Пословник о раду Вијећа којим ће се утврдити начин рада и одлучивања, као и друга питања значајна за рад Вијећа која су утврђена у Закону о акредитирању Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 19/01) и Правилнику о раду Вијећа број ОД 03-01.

Član 5.

(Administrativno-tehnička podrška)

Administrativno-tehničku podršku radu Vijeća pruža Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine.

Član 6.

(Pravo na naknade)

- (1) Članovi Vijeća imaju pravo na naknadu troškova prevoza za dane kada prisustvuju sjednicama Vijeća izvan mjesta prebivališta, obračunatu na osnovu vrijednosti pojedinačne karte na relaciji: mjesto prebivališta člana Vijeća - mjesto održavanja sjednice Vijeća, utvrđenoj linijskim prevozom.
- (2) Članovi Vijeća nemaju pravo na naknadu iz stava (1) ovog člana u slučaju kada su po osnovu rada u Vijeću koristili službeno vozilo institucije iz koje dolaze.
- (3) Naknade iz stava (1) ovog člana isplaćuju se na teret budžeta Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine, a na osnovu rješenja koje se donosi u skladu sa potpisanom izjavom i obračunom putnih troškova od strane člana Vijeća.

Član 7.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o imenovanju članova Savjetodavnog vijeća za akreditiranje ("Službeni glasnik BiH", broj 2/17).

Član 8.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 88/25
12. juna 2025. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 8. stavak (3) Zakona o akreditiranju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog ravnatelja Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine, na 81. sjednici održanoj 12.6.2025. godine, donijelo je

ODLUKU**O IMENOVANJU ČLANOVA SAVJETODAVNOG VIJEĆA ZA AKREDITIRANJE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom imenuje se Savjetodavno vijeće za akreditiranje (u daljnjem tekstu: Vijeće), u cilju programiranja i obavljanja zadataka akreditiranja u Bosni i Hercegovini.

Članak 2.

(Sastav Vijeća)

- (1) Vijeće ima 12 članova. Predsjedatelj i zamjenik predsjedatelja su iz različitih entiteta.
- (2) Za članove Vijeća imenuju se:
 - a) Mićo Drljo, diplomirani inženjer strojarstva (Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine);
 - b) Milica Ristović-Krstić, diplomirani inženjer elektrotehnike, magistar tehničkih znanosti (Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine - zamjenica predsjedateljice);

- c) Nino Ćorić, diplomirani inženjer prometa, doktor informacijskih i komunikacijskih znanosti (Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine);
- d) Ivan Lasić, magistar fizike (Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost Bosne i Hercegovine);
- e) Osman Lindov, diplomirani inženjer prometa, doktor tehničkih znanosti (Fakultet za promet i komunikacije Sveučilišta u Sarajevu);
- f) Šejla Ališić, magistar tehničkih znanosti (Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine - predsjedateljica);
- g) Ilija Ružić, diplomirani pravnik (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine);
- h) Aleksandar Todorović, diplomirani inženjer elektrotehnike (Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine);
- i) Azra Kurtović, diplomirani inženjer građevine, doktor tehničkih znanosti (Građevinski fakultet Sveučilišta u Sarajevu);
- j) Danijel Kuzman, diplomirani inženjer građevinarstva (Federalno ministarstvo prometa i komunikacija);
- k) mr. sc. Amir Halilčević, diplomirani inženjer rudarstva (Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije);
- l) mr. Milovan Peulić, magistar diplomatskog i konzularnog prava (Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske).

Članak 3.

(Mandat članova Vijeća)

Članovi Vijeća imenuju se na razdoblje od četiri godine.

Članak 4.

(Poslovnik o radu)

Vijeće će u roku od 60 dana od dana imenovanja članova Vijeća, na sjednici Vijeća, većinom glasova nazočnih članova, donijeti Poslovnik o radu Vijeća, kojim će se utvrditi način rada i odlučivanja, kao i druga pitanja značajna za rad Vijeća koja su utvrđena u Zakonu o akreditiranju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01) i Pravilniku o radu Vijeća broj OD 03-01.

Članak 5.

(Administrativno-tehnička potpora)

Administrativno-tehničku potporu rada Vijeća pruža Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine.

Članak 6.

(Pravo na naknade)

- (1) Članovi Vijeća imaju pravo na naknadu troškova prijevoza za dane kada nazoče sjednicama Vijeća izvan mjesta prebivališta, obračunatu na temelju vrijednosti pojedinačne karte na relaciji: mjesto prebivališta člana Vijeća - mjesto održavanja sjednice Vijeća, utvrđenoj linijskim prijevozom.
- (2) Članovi Vijeća nemaju pravo na naknadu iz stavka (1) ovog članka u slučaju kada su po osnovu rada u Vijeću koristili službeno vozilo institucije iz koje dolaze.
- (3) Naknade iz stavka (1) ovog članka isplaćuju se na teret proračuna Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine, a na temelju rješenja koje se donosi sukladno potpisanom izjavi i obračunu putnih troškova od strane člana Vijeća.

Članak 7.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ove Odluke, prestaje važiti Odluka o imenovanju članova Savjetodavnog vijeća za akreditiranje ("Službeni glasnik BiH", broj 2/17).

Članak 8.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 88/25
12. lipnja 2025. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

537

На основу члана 13. и члана 30. став 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 85. сједници, одржаној 22.7.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.
(Предмет Одлуке)

Овом одлуком у држављанство Босне и Херцеговине прима се лице:

Име: Јасер (Yasser) презиме: Салем, пол: мушки, рођен 9.6.2002. у мјесту Саједа Зејнаб, Каиро, Арапска Република Египат, држављанин Арапске Републике Египат, име и презиме оца: Усама Салем, име и презиме мајке: Гихан Мансур.

Члан 2.
(Упис у матичне књиге)

На основу ове одлуке надлежна матична служба извршиће упис у матичне књиге рођених, односно књиге држављана Босне и Херцеговине.

Члан 3.
(Реализација)

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.

Члан 4.
(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 94/2025
22. јула 2025. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 13. и члана 30. став 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 85. сједници, одржаној 22.7.2025. године, донјело је

**ОДЛУКУ
О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.
(Предмет Одлуке)

Овом одлуком у држављанство Босне и Херцеговине прима се лице:

Име: Yasser презиме: Salem spol: мушки, рођен 9.6.2002. у мјесту Sayeda Zainab, Kairo, Arapska Republika Egipat, држављанин Арапске Републике Египат, име и презиме оца: Usama Salem, име и презиме, мајке: Gihan Mansour.

Члан 2.
(Упис у матичне књиге)

На основу ове одлуке надлежни матични ured извршит ће упис у матичне књиге рођених, односно књиге држављана Босне и Херцеговине.

Члан 3.
(Realizacija)

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.

Члан 4.
(Stupanje na snagu)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM broj 94/2025
22. јула 2025. године
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

На основу члана 13. и члана 30. став 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 85. сједници, одржаној 22.7.2025. године, донјело је

**ОДЛУКУ
О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Чланак 1.
(Предмет Одлуке)

Овом одлуком у држављанство Босне и Херцеговине прима се особа:

Име: Yasser Презиме: Salem spol: мушки, рођен 9.6.2002. у мјесту Sayeda Zainab, Kairo, Arapska Republika Egipat, држављанин Арапске Републике Египат, име и презиме оца: Usama Salem, име и презиме мајке: Gihan Mansour.

Чланак 2.
(Упис у матичне књиге)

На основу ове одлуке надлежни матични ured извршит ће упис у матичне књиге рођених, односно књиге држављана Босне и Херцеговине.

Чланак 3.
(Realizacija)

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.

и Херцеговине, на 85. сједници, одржаној 22.7.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком у држављанство Босне и Херцеговине прима се лице:

Име: Иван, презиме: Габрић, пол: мушки, рођен 25.6.1989. у мјесту Загреб, Република Хрватска, држављанин Републике Хрватске, име и презиме оца: Никица Габрић, име и презиме мајке: Ксенија Габрић.

Члан 2.

(Упис у матичне књиге)

На основу ове одлуке надлежна матична служба извршиће упис у матичне књиге рођених, односно књиге држављана Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Реализација)

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 96/2025
22. јула 2025. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 13. и члана 30. став 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Виједу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вијеће министара Босне и Херцеговине, на 85. сједници, одржаној 22.7.2025. године, донјело је

**ОДЛУКУ
О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком у држављанство Босне и Херцеговине прима се лице:

Име: Иван, презиме: Габрић, пол: мушки, рођен 25.6.1989. у мјесту Загреб, Република Хрватска, држављанин Републике Хрватске, име и презиме оца: Никица Габрић, име и презиме мајке: Ксенија Габрић.

Члан 2.

(Упис у матичне књиге)

На основу ове одлуке надлежни матични ured извршит ће упис у матичне књиге рођених, односно књиге држављана Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Реализација)

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 96/2025
22. јула 2025. године
Сарајево

Председавајућа
Вијећа министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 13. и члана 30. ставак 3. Закона о држављанству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13) и члана 17. Закона о Виједу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вијеће министара Босне и Херцеговине, на 85. сједници, одржаној 22.7.2025. године, донјело је

**ОДЛУКУ
О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком у држављанство Босне и Херцеговине прима се особа:

Име: Иван, Презиме: Габрић, пол: мушки, рођен 25.6.1989. у мјесту Загреб, Република Хрватска, држављанин Републике Хрватске, име и презиме оца: Никица Габрић, име и презиме мајке: Ксенија Габрић.

Чланак 2.

(Упис у матичне књиге)

На основу ове одлуке надлежни матични ured извршит ће упис у матичне књиге рођених, односно књиге држављана Босне и Херцеговине.

Чланак 3.

(Реализација)

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине.

Чланак 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 96/2025
22. септембра 2025. године
Сарајево

Председатељка
Вијећа министара БиХ
Борјана Кришто, в. р.

540

На основу члана 11. Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулишу активности Европске инвестиционе банке у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ - Међународни уговори", број 6/08) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 83. сједници одржаној 3. јула 2025. године, донио је

**ЗАКЉУЧАК
КОЈИМ СЕ ПОТВРЂУЈЕ ДА ДОДЈЕЉИВАЊЕ
КРЕДИТА ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ БАНКЕ
ФИНАСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ СПАДА У ОБИМ ОКВИРНОГ
СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И
ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ БАНКЕ**

1. Савјет министара Босне и Херцеговине потврђује да додјељивање кредита Европске инвестиционе банке финансијским институцијама спада у обим Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулишу активности Европске инвестиционе банке у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ - Међународни уговори" број 6/08).
2. Европска инвестициона банка додјељује кредите финансијским институцијама земаља западног Балкана за осигурање повољнијег кредитирања малих и средњих предузећа и повећањем њихове конкурентности примјеном зелених и иновативних инвестиција до износа 170.000.000,00 евра.
3. Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине ће у року од 30 дана од пријема захтјева, који је одређен Оквирним споразумом између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулишу активности Европске инвестиционе банке, припремити прописану форму изјаве и прослиједити је Европској инвестиционој банци.
4. За реализовање овог закључка задужује се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.
5. Овај закључак ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 89/25
3. јула 2025. године
Сарајево

Предсједavajuћа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 11. Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулирају активности Европске инвестиционе банке у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ - Међународни уговори", број 6/08) и члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине је, на 83. сједници одржаној 3. јула 2025. године, донijело

**ЗАКЉУЧАК
КОЈИМ СЕ ПОТВРЂУЈЕ ДА ДОДЈЕЉИВАЊЕ
КРЕДИТА ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИЈСКЕ БАНКЕ
ФИНАСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ СПАДА У ОПСЕГ ОКВИРНОГ
СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И
ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИЈСКЕ БАНКЕ**

1. Вijeће министара Босне и Херцеговине потврђује да додјелjивање кредита Европске инвестиционе банке финансијским институцијама спада у опсег Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулирају активности Европске инвестиционе банке у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ - Међународни уговори", број 6/08).
2. Европска инвестициона банка додјелује кредите финансијским институцијама земаља Западног Балкана за осигурање повољнијег кредитирања малих и средњих

предузећа и повећањем њихове конкурентности примјеном зелених и иновативних инвестиција до износа 170.000.000,00 евра.

3. Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине ће у року од 30 дана од пријема захтјева, који је одређен Оквирним споразумом између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулирају активности Европске инвестиционе банке, припремити прописану форму изјаве и прослиједити је Европској инвестиционој банци.
4. За реализирање овог закључка задужује се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.
5. Овај закључак ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 89/25
3. јула 2025. године
Сарајево

Предсједavajuћа
Вijeћа министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На temelju члана 11. Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулирају активности Европске инвестиционе банке у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ - Међународни уговори", број 6/08) и члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине, на 83. сједници одржаној 3. сrпња 2025. године, донijело је

**ЗАКЉУЧАК
КОЈИМ СЕ ПОТВРЂУЈЕ ДА ДОДЈЕЉИВАЊЕ
КРЕДИТА ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИЈСКЕ БАНКЕ
ФИНАСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ СПАДА У ОПСЕГ ОКВИРНОГ
СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И
ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИЈСКЕ БАНКЕ**

1. Вijeће министара Босне и Херцеговине потврђује да додјелjивање кредита Европске инвестиционе банке финансијским институцијама спада у опсег Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулирају активности Европске инвестиционе банке у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ - Међународни уговори", број 6/08).
2. Европска инвестициона банка додјелује кредите финансијским институцијама земаља Западног Балкана за осигурање повољнијег кредитирања малих и средњих предузећа и повећањем њихове конкурентности примјеном зелених и иновативних инвестиција до износа 170.000.000,00 евра.
3. Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине ће у року од 30 дана од примитка захтјева, који је одређен Оквирним споразумом између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке којим се регулирају активности Европске инвестиционе банке, припремити прописану форму изјаве и прослиједити је Европској инвестиционој банци.
4. За реализирање овог закључка задужује се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.
5. Овај Закључак ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 89/25
3. сrпња 2025. године
Сарајево

Предсједateljica
Вijeћа министара БиХ
Борјана Кришто, в. р.

КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

541

Конкуренијски савјет на основу члана 25. став (1) тачка е) и члана 42. став (1) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), члана 105. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), а по Захтјеву за покретање поступка Удружења приватних поштанских оператора, Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево путем Заједничке адвокатске канцеларије "Јасмир Муратовић, Тања Хаџагић и Илвана Биједић", Радићева 1, 71000 Сарајево против привредних субјеката ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево заступан по адвокату Армину Зулкићу, Каптол 1/1, 71000 Сарајево, Предузећа за поштански саобраћај а.д. - "Поште Српске" а.д. Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука и ЈП "Хрватска пошта" д.о.о., Твртка Милоша бб, 88000 Мостар ради утврђивања забрањеног споразума из члана 4. став 1. тачка а) и д), утврђивања злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став 2. тачка а) и ц) и утврђивања постојања забрањене концентрације у смислу члана 13., у вези са чланом 12. став 1. тачка ц) Закона о конкуренцији као и повреде члана 9. став 1. тачке а), б), ц), и г) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), а поступајући по Пресуди Суда БиХ С1 3 У 041034 21 У од 13.12.2023. године, на 24. (двадесетчетвртој) сједници одржаној дана 20.03.2025. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

- Одбија се Захтјев Удружења приватних поштанских оператора, Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево против привредних субјеката ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево, Предузећа за поштански саобраћај а.д. - "Поште Српске" а.д. Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука и ЈП "Хрватска пошта" д.о.о., Твртка Милоша бб, 88000 Мостар ради утврђивања постојања забрањеног споразума у смислу члана 4. став 1. тачка а) и д), као неоснован.
- Одбија се Захтјев Удружења приватних поштанских оператора, Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево против привредних субјеката ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево, Предузећа за поштански саобраћај а.д. - "Поште Српске" а.д. Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука и ЈП "Хрватска пошта" д.о.о., Твртка Милоша бб, 88000 Мостар ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став 2. тачка а) и ц) Закона о конкуренцији као и повреде члана 9. став 1. тачке а), б), ц), и г) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја, као неоснован.
- Одбија се Захтјев Удружења приватних поштанских оператора, Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево против привредних субјеката ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево, Предузећа за поштански саобраћај а.д. - "Поште Српске" а.д. Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука и ЈП "Хрватска пошта" д.о.о., Твртка Милоша бб, 88000 Мостар ради утврђивања постојања забрањене концентрације у смислу члана 13., у вези са чланом 12. став 1. тачка ц) Закона о конкуренцији, као неоснован.

- Одбија се захтјев Удружења приватних поштанских оператора, Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево за накнадом трошкова поступка као неоснован.
- Обавезује се Удружење приватних поштанских оператора, Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево да пуномоћнику ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево надокнади трошкове поступка у укупном износу од 982,80 КМ (деветстотинаосамдесетдвје и 80/100) КМ у року од 8 (осам) дана од дана пријема овог Рјешења.
- Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Овим Рјешењем се извршава пресуда Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд БиХ), број С1 3 У 041034 21 У од 13.12.2023. године, којом је Суд БиХ уважио тужбу Удружења приватних поштанских оператора Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево и поништио рјешење Конкуренијског савјета Босне и Херцеговине број УП-03-26-3-040-97/18 од 14.07.2021. године и предмет вратио на поновно рјешавање.

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је пресуду Суда БиХ запримио дана 14.12.2023. године, под поднеском број УП-03-26-3-040-106/18. Према члану 62. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10) када Суд поништи коначни управни акт против кога је покренут управни спор, предмет се враћа у стање у коме се налазио прије него што је поништени акт донесен, а надлежна институција је при томе везана правним схватањима Суда и примједбама у погледу поступка.

Конкуренијски савјет је дана 22.10.2018. године, запримио под бројем УП-03-26-3-040-1/18 Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев) поднесен од стране Удружења приватних поштанских оператора, Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево (у даљем тексту: Удружење или Подносилац захтјева) путем Заједничке адвокатске канцеларије "Јасмир Муратовић, Тања Хаџагић и Илвана Биједић", Радићева 1, 71000 Сарајево против ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево (у даљем тексту: БХ Пошта), Предузећа за поштански саобраћај а.д. - "Поште Српске" а.д. Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука (у даљем тексту: Поште Српске) и ЈП "Хрватска пошта" д.о.о., Твртка Милоша бб, 88000 Мостар (у даљем тексту: ХП Мостар) ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став 1. тачка а) и д) и злоупотребе доминантног положаја у смислу члана 10. став 2. тачка а) и ц) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон) и повреде члана 9. тачке а., б., ц., и г. Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја (у даљем тексту: Одлука). Такође, наведено Удружење сматра да су наведени привредни субјекти извршили и (забрањену) концентрацију у смислу члана 13., у вези са чланом 12. став 1. тачка ц) Закона.

Увидом у поднесени Захтјев, Конкуренијски савјет је утврдио да исти није комплетан и уредан, у смислу члана 28. Закона, те је затражио допуну истог актом број УП-03-26-3-040-2/18 од 25.10.2018. године.

Подносилац Захтјева је поднеском запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-3/18 дана 02.11.2018. године доставио тражене податке/документацију.

Комплектирањем Захтјева, Конкуренијски савјет је Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног

и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона, број УП-03-26-3-040-4/18 дана 04.12.2018. године, те исту доставило Подносиоцу захтјева актом број УП-03-26-3-040-5/18.

На основу документације достављене уз Захтјев, Конкурентијски савјет је оцијенио да није могуће безведеног поступка утврдити постојање повреде Закона о конкуренцији на који Подносилац захтјева указује те је донесен Закључак о покретању поступка број УП-03-26-3-040-6/18 дана 05.12.2018. године те је поступак спроведен по одредбама Закона.

1. Странке у поступку

Странке у поступку су Удружење приватних поштанских оператера, Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево, ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево, Предузеће за поштански саобраћај а.д. - "Поште Српске" а.д. Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука и ЈП "Хрватска пошта" д.о.о., Твртка Милоша бб, 88000 Мостар.

1.1. Удружење приватних поштанских оператера

Удружење приватних поштанских оператера је уписано у регистар удружења код Министарства правде Босне и Херцеговине под регистарским бројем 2206 Књига I Регистра дана 20.08.2018. године са сједиштем Боце 14, 71240 Хаџићи, Кантон Сарајево (промјењено сједиште 2020. године).

Даном уписа у Регистар удружења код Министарства правде Босне и Херцеговине, Удружење је стекло својство правног лица и има слободу дјеловања на цијелом подручју Босне и Херцеговине, искључиво под регистраним називом.

Циљеви и дјелатности Удружења између осталог, су: рад за заштиту корисника Удружења, поштовање аката и Удружења и важећих прописа, именовање представника Удружења за сарадњу са јавним органима власти на свим нивоима у БиХ, као и за сарадњу са међународним асоцијацијама и удружењима, те заштиту интереса чланова Удружења што укључује али се не ограничава на остваривање комуникације са законодавном и извршном влашћу на свим нивоима у БиХ, сарадња са регулаторним тијелима и др.

Поменуто удружење основали су привредни субјекти чији је основни капитал у приватном власништву и то: "A2B Express delivery" д.о.о. Браће Мулића 48, 71000 Сарајево, "In Time" д.о.о. Браће Баљић 1А, 71000 Сарајево, "Euro Express" д.о.о. Јована Дучића 23А, 71000 Бања Лука, и "Express One" д.о.о. Рајловачка бб, 71000 Сарајево који између осталог, обављају дјелатност курирских услуга на цијелој територији Босне и Херцеговине.

1.2. Привредни субјекат Предузеће за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бања Лука

Привредни субјекат Предузеће за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бања Лука (Поште Српске) уписан је у судски регистар Окружног привредног суда у Бања Луци под матичним бројем 01878182.

Према јавно доступним подацима основан 10. децембра 1996. године, након раздвајања некада заједничког ППТ система Републике Српске на два привредна субјекта ЈОДП Поште Српске и ЈОДП Телеком Српске, те 2002. су се трансформисали у акционарско друштво са већинским власничким учешћем државе од 65% капитала, 20% учешћа акција ваучер понуде, 10%

Фонда ПИО, док акције Фонда за реституцију заузимају 5% капитала.¹

Према подацима из Регистра овлаштења ЈПО² Агенције за поштански саобраћај БиХ, Поште Српске баве се пружањем поштанских услуга утврђеним чланом 5., 6., 7. и 8 Закона о поштама Босне и Херцеговине.

1.3. Привредни субјекат ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево

Привредни субјекат ЈП "БХ Пошта" д.о.о., Обала Кулина Бана 8, 71000 Сарајево (у даљем тексту: БХ Пошта) уписан је у судски регистар Опћинског суда у Сарајеву под матичним бројем 65-01-0676-11.

Према јавно доступним подацима 20. децембра 2001. године доноси се одлука о подјели ППТ-а БиХ на два предузећа - БХ Пошту и БХ Телеком. БХ Пошта послује самостално, као друштво са ограниченом одговорношћу чији је оснивач Федерација БиХ са власничким учешћем од 100% капитала.

Према подацима из Регистра овлаштења ЈПО Агенције за поштански саобраћај БиХ, БХ Поште баве се пружањем поштанских услуга утврђеним чланом 5., 6., 7. и 8 Закона о поштама Босне и Херцеговине.

1.4. Привредни субјекат ЈП "Хрватска пошта" д.о.о., Твртка Милоша бб, 88000 Мостар

Привредни субјекат ЈП "Хрватска пошта" д.о.о., Твртка Милоша бб, 88000 Мостар (у даљем тексту: ХП Мостар) уписан је у судски регистар Опћинског суда у Мостару под матичним бројем 1-10867.

ХП Мостар организован је као друштво са ограниченом одговорношћу чији су оснивачи Федерација БиХ са власничким удјелом од 62,76% капитала, Хрватска пошта д.д. Загреб са 6,95% капитала и Хрватске телекомуникације д.д. Загреб са 30,29% капитала.

Према подацима из Регистра овлаштења ЈПО Агенције за поштански саобраћај БиХ, БХ Поште баве се пружањем поштанских услуга утврђеним чланом 5., 6., 7. и 8 Закона о поштама Босне и Херцеговине.

2. Правни оквир предметног поступка

Конкурентијски савјет је у току поступка примијенио одредбе Закона о конкуренцији, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), као и одредбе Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), у смислу члана 26. Закона о конкуренцији.

Конкурентијски савјет је примијенио и одредбе Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), Закон о поштанским услугама Републике Српске ("Службени гласник РС", број 30/10 и 38/10), Закон о поштанском промету ФБиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 76/04), Општи услови за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", број 102/10), Правилник о општим условима за пружање поштанских услуга у ФБиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 04/7), Посебни услови за вршење поштанских услуга ("Службени гласник РС", број 130/11), Одлука о јединственој тарифној политици за резервисане поштанске услуге на подручју Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 59/11), Методологију за обрачун

¹ Преузето са веб странице www.postesrpske.com

² Преузето са веб странице Агенције за поштански саобраћај БиХ www.rap.ba

трошкова завршне фазе у међуоператорском поштанском промету и терминалних и транзитних трошкова у међународном поштанском промету ("Службени гласник БиХ", број 52/11), Цјеник резервираних поштанских услуга у унутарњем промету ("Службени гласник РС", број 38/10).

Споразум о стабилизацији и придруживању између европских заједница и његових држава чланица, с једне стране и Босне и Херцеговине с друге стране ("Службени гласник БиХ - Међународни уговори", бр. 10/08), (у даљем тексту: Споразум о стабилизацији и придруживању) одредба чл. 71. о примјени критеријума и правне стечевине Европске уније, те члана 43. став (1) Закона, које омогућује Конкурентском савјету у сврху оцјене даног случаја, да се може користити судском праксом Европског суда правде и одлукама Европске комисије.

Конкурентски савјет је извршио увид и у Директиву 97/67/ЕЗ о заједничким правилима за развој унутрашњег тржишта поштанских услуга Заједнице и побољшању квалитете услуга, Директиву 2002/39/ЕЗ којом се мјења и допуњује Директива 97/67/ЕЗ у погледу даљњег отварања поштанских услуга у Заједници за конкуренцију и Директиву 2008/6/ЕЗ којом се измјењује и допуњује Директива 97/67/ЕЗ о потпуном развоју унутрашњег тржишта поштанских услуга у Заједници.

3. Поступак по Захтјеву за покретање поступка

У свом Захтјеву, Подносилац захтјева, описује чињенично стање и околности које су разлог за подношење Захтјева те у битном наводи слиjedeће:

- да је дана 20.08.2018. године Министарство правде Босне и Херцеговине донијело Рјешење бр. УП09-07-1-1295/18 којим је у Регистар удружења уписано "Удружење приватних поштанских оператора" (скраћено: УППО);
- да су поменуто удружење основали привредни субјекти чији је основни капитал у приватном власништву и то: "A2B Express delivery" д.о.о. Браће Мулића 48, 71000 Сарајево, "In Time" д.о.о. Браће Баљић 1А, 71000 Сарајево, "Еуро Експрес" д.о.о. Јована Дучића 23А, 71000 Бања Лука, и "Express One" д.о.о. Рајловачка бб, 71000 Сарајево;
- да ови привредни субјекти, између осталог, обављају дјелатност курирских услуга на цијелој територији Босне и Херцеговине;
- да је дјелатност курирских услуга легислативно третирана важећим прописима и то: Закон о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 33/05), Закон о поштанским услугама Републике Српске ("Службени гласник РС", 30/10 и 38/10) и Закон о поштанском промету Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 76/04);
- да у циљу заштите пословних интереса ових приватних поштанских оператора те развоја слободне конкуренције на тржишту уз истовремено спречавање стварања доминантног и неконкурентског дјеловања јавних поштанских оператора (у даљем тексту: ЈПО), Подносилац захтјева има снажан интерес и потребу представити постојећу ситуацију, указати на незаконите поступке ЈПО који у коначници стварају неповољан амбијент за пословање и слободан проток капитала и услуга те указати на нека законска рјешења која нису на трагу принципа успостављених од стране Свјетског

поштанског савеза и директива Европске комисије (Директива 1997/67/ЕЦ, Директива 2002/39/ЕЦ и Директива 2008/6/ЕЦ.);

- да су поступци ЈПО који су предмет ове пријаве као и нека законска рјешења из важећих прописа на територији БиХ, супротни су правилима прописаним Поштанском директивом, Новом поштанском директивом као и напријед наведеним Директивама ЕУ, а који документи представљају темељне акте поштанске политике Европске уније (ЕУ);
- да Подносилац пријаве овом пријавом жели покренути поступак пред Конкурентским савјетом против три ЈПО и то: ЈП, БХ Пошта" д.о.о. Сарајево, Поште Српске" а.д. Бања Лука (повезани субјекат "Предузеће за поштански саобраћај Републике Српске" а.д. Бања Лука) и ЈП "Хрватска пошта" д.о.о. Мостар;
- да су побројани ЈПО 2016. године закључили споразум/уговор о обављању поштанске услуге, колоквијално названа, "брза пошта" којим су према мишљењу Подносиоца пријаве закључили споразум: који је забрањен у смислу члана 4. став (1) тачка а) и д) Закона о конкуренцији;
- да су поред тога, закључивањем овог споразума ЈПО извршили злоупотребу доминантног положаја у смислу члана 10. став (2) тачка а) и ц) Закона о конкуренцији као и члана 9. тачке а), б), ц) и г) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја;
- да такође, сматрају да су пријављени ЈПО извршили и (забрањену) концентрацију у смислу члана 13. у вези са чланом 12. став (1) тачка ц) Закона о конкуренцији;
- да је чланом 1. тачка 4. Устава Босне и Херцеговине који се односи на кретање роба, услуга, капитала и лица прописано да постоји слобода кретања широм Босне и Херцеговине, те да Босна и Херцеговина и ентитети неће ометати пуну слободу кретања, лица, роба, услуга и капитала широм Босне и Херцеговине. Ниједан ентитет неће проводити било какву контролу на граници између ентитета;
- да ова одредба Устава не разрађује детаљно питање понашања привредних субјеката на територији ентитета и државе али даје општи оквир за обавезу поштивања протока услуга и намеће обавезу законодавним тијелима да требају донијети прописе којима ће створити законски оквир за спрјечавање поступања супротно овој уставној одредби;
- да из садржаја одредбе члана 2. Закона о конкуренцији се може закључити да се овај закон примјењује и на ЈПО који се баве и дјелатношћу курирских услуга односно на "БХ Пошта" "Поште Српске" и "Хрватска пошта";
- да из садржаја одредбе члана 3. Закона, у вези са законски утврђеним територијалним надлежностима поменута три ЈПО, јасно је да се релевантним тржиштем сматра територија Босне и Херцеговине;
- да из садржаја одредбе члана 4. Закона је видљиво да су забрањени споразуми/уговори који за (циљ) посљедицу имају, између осталог, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције и то на начин да се примјењују

- различити услови за истовјетне трансакције у односу на друга привредна друштва на тржишту доводећи их у неравноправан положај у односу на поменуте јавне оператере, те су такви уговори ex lege ништави;
- да из садржаја одредбе члана 9. Закона је видљиво да би се на ова три ЈПО могли примијенити принципи који се односе на "доминантан положај" обзиром да заједно имају више од 60% учешћа на тржишту;
 - да из садржаја члана 10. Закона је видљиво да је забрањена злоупотреба доминантног положаја која се посебно односи на директно или индиректно наметање нелојалних куповних и продајних цијена и примјену различитих услова за исту или сличну врсту послова с осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкуренцијски положај;
 - да из садржаја члана 12. Закона је видљиво да се концентрацијом сматра и заједничко улагање на дугорочној основи, два или више независних привредних субјеката, који дјелују као независни привредни субјекат. Улагањем се у конкретном случају нужно не мора сматрати новчано улагање или улагање других права обзиром да закључени споразум/уговор између три наведена ЈПО представља основу на темељу које се врши улагања споствених капацитета сваког од ЈПО појединачно а у циљу реализације заједничког циља вршења поштанске услуге "курирска услуга" на цијелој територији БиХ под значајно другачијим, повољнијим, условима у односу на приватне поштанске оператере;
 - да из садржаја члана 13. Закона је видљиво да су забрањене концентрације привредних субјеката које као резултат имају значајно нарушавање ефикасне тржишне конкуренције, на цијелом тржишту Босне и Херцеговине или на њеном значајнијем дијелу, а посебно којима се ствара нови или јача постојећи доминантни положај;
 - да из садржаја члана 14. Закона је видљиво да су ЈПО били дужни пријавити овакав облик концентрације уколико је њихов укупни годишњи приход остварен продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту 100.000.000 КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији и уколико укупни годишњи приход сваког од њих остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000 КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихово заједничко учешће на релевантном тржишту веће од 40%;
 - да из садржаја члана 21. Закона је видљиво да је Конкуренцијски савјет орган које ће осигурати досљедну примјену овог закона на цијелој територији Босне и Херцеговине и има искључиву мјеродавност у одлучивању о постојању забрањеног конкурентског дјеловања на тржишту;
 - да из садржаја члана 2. Закона о поштама Босне и Херцеговине је видљиво да законодавац детерминира поједине појмове и то:
 - "поштанске услуге" значе услуге преноса поштанских пошиљака и све друге услуге које су наведене у номенклатури поштанских услуга
 - "поштанске пошиљке" значе све пошиљке које прими на пренос и за које одговара оператер поштанског саобраћаја
 - "писмоносна пошиљка" значи сваку поштанску пошиљку која садржи неко саопштење у писаној форми, на свакој врсти физичког медија, коју треба доставити назначеном примаоцу. Рачуни за режије, други рачуни, финансијски и други извјештаји сматрају се писмоносним пошиљкама
 - "универзалне поштанске услуге" значе све оне поштанске услуге које, у складу с овим законом и другим поштанским прописима, морају бити доступне на цијелој територији Босне и Херцеговине
 - "резервисане поштанске услуге" значе оне врсте универзалних поштанских услуга које може пружати само јавни поштански оператер
 - "нерезервисане поштанске услуге" значе поједине врсте универзалних поштанских услуга које, осим јавних, могу вршити и други оператери поштанског саобраћаја
 - "оператери поштанског саобраћаја" значе све субјекте који су регистровани за обављање дјелатности из области поштанског саобраћаја
 - "јавни поштански оператер" значи предузеће које је у већинском државном власништву, и које је у тренутку доношења овог закона већ регистровано за пружање резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга
 - "поштански оператер" значи организацију која је, у складу с овим законом, овлашћена за пружање нерезервисаних поштанских услуга
 - "курирске услуге" значе поштанске услуге с додатном вриједношћу, које давалац поштанских услуга обавља на основу посебног захтјева пошиљаоца, а подразумијевају преузимање писмоносне пошиљке на адреси пошиљаоца, те директан пренос и уручење на адреси примаоца;
 - да из садржаја члана 3. Закона о поштама БиХ је видљиво да законодавац прописује принципе поштанске политике којих се морају придржавати сви субјекти који пружају поштанске услуге па тако међусобна сарадња ЈПО не смије да буде монополистички оријентисана и мора да се заснива на чистим економским односима у интересу свих грађана Босне и Херцеговине, те да заступљеност поштанских оператера који дјелују на подручју Босне и Херцеговине у слободним међународним асоцијацијама не смије се на било који начин ограничавати, а њихово дјеловање не смије да буде на штету и против интереса осталих поштанских оператера;
 - да из садржаја члана 5. Закона о поштама БиХ је видљиво да универзалне поштанске услуге су поштанске услуге које се обавезно организују на читавом подручју Босне и Херцеговине и обухваћају пријем, отпрему, превоз, приспијеће и уручење (између осталог) писмоносних пошиљака до 2 кг, пакетских до 31,5 кг те да те услуге могу пружати јавни поштански оператери и други поштански оператери на основу лиценци;

- да из садржаја члана 6. Закона о поштама БиХ је видљиво да у оквиру универзалних поштанских услуга егзистирају резервисане поштанске услуге у унутрашњем и међународном саобраћају које обухваћају пријем, отпрему, превоз, приспијеће и уручење (између осталог) писмоносних пошиљака до 1000 гр., пакетских пошиљака до 10 кг, курирске услуге, уколико износ тарифе није десет пута већи од обичне тарифе, те истом одредбом је одређено да резервисане поштанске услуге могу да обављају само јавни поштански оператери;
- да из садржаја члана 8. Закона о поштама БиХ је видљиво да законодавац даје могућност да ЈПО могу да организују и обављање курирских услуга које су либерализоване и налазе се на тржишту. Ова законска одредба, која очигледно даје курирским услугама либерализован статус, је у супротности са одредбом члана 6. истог закона која одређује да резервисане поштанске услуге могу обављати само ЈПО;
- да из садржаја члана 12. Закона о поштама БиХ је видљиво да оператери поштанског саобраћаја могу закључивати између себе билатералне и мултилатералне споразуме уз сагласност Агенције за поштански саобраћај али само на начин да такви споразуми буду у складу са принципима поштанске политике утврђене Законом о поштама БиХ;
- да Закон о поштанском саобраћају Федерације БиХ и Закон о поштанским услугама Републике Српске напријед означене појмове те мјесто и улогу јавних и приватних поштанских оператора као и успостављене принципе регулишу на идентичан начин;
- да на основу члана 24. Закона о порезу на додану вриједност видљиво је да је законодавац ослободио плаћања пореза на додану вриједност пружање услуге: "јавна поштанска услуга, осим телекомуникацијских услуга.";
- да анализа побројаних прописа указује на стање тржишта пружања курирских услуга на којем ЈПО могу клијенту понудити било коју цијену ове услуге, без било каквих ограничења. Насупрот томе, приватни поштански оператери не могу нудити цијене супротно одредби члана 6. Закона о поштама БиХ изузев, уколико износ тарифе није десет пута већи од обичне тарифе;
- да ЈПО су законом овлаштени да било какав губитак настао економски неоправданом цијеном односно неприродно ниском цијеном за пружање курирских услуга могу надомјестити из других прихода остварених вршењем поштанских услуга нпр. из резервисаних услуга које могу пружати само ЈПО, док приватни поштански оператери било какав губитак због наведених разлога могу покрити само из сопствене имовине;
- да Законом о ПДВ-у јавна власт је услугу "Јавна поштанска услуга" ослободио плаћања ПДВ-а иако таква услуга у појмовном одређењу цитираних прописа уопште не постоји. Дакле, законодавац је ослободио плаћања ПДВ-а непостојећу услугу;
- Међутим, ЈПО цитирану законску одредбу (зло)употребљавају приликом пружања резервисаних поштанских услуга у дијелу курирске услуге;
- да појашњења ради, приватни поштански оператери се могу бавити пружањем курирске услуге чак и у дијелу резервисане услуге али само уколико је износ тарифе - цијене десет пута већи од "обичне тарифе". То практично значи, имајући у виду чињеницу да је обична тарифа законски одређена на износ 0,90 КМ, да приватни поштански оператер може пружати курирску услугу у резервисаној поштанској услузи само уколико је цијена за такву услугу 9,00 КМ или више.
- да ЈПО необрачунавање ПДВ-а врше сходно мишљењу надлежне Управе за индиректно опорезивање која сматра да се ослобађање може вршити у ситуацијама када јавни поштански оператери пружају курирску услугу из домена резервисане поштанске услуге односно да таква услуга представља "јавну поштанску услугу" иако, како смо већ образложили, таква врста услуге уопште законом није детерминисана;
- да приватни поштански оператери нису ослобођени плаћања ПДВ-а па због тога цијену курирске услуге из резервисане зоне морају калкулисати на начин да основна цијена и зарачунати ПДВ морају бити минимално 9,00 КМ. То практично значи да је минимална цијена једне поштанске услуге из резервисане поштанске услуге - курирска услуга, коју пружају приватни поштански оператери сачињена из основне цијене у висини од 7,69 КМ и ПДВ-а у износу од 1,31 КМ;
- да последица такве ситуације је чињеница да ЈПО корисницима ових услуга увијек и без изузетка може понудити исту услугу за значајно нижу цијену обзиром да не обрачунава ПДВ. Илустрације ради, на сваку пошиљку ове врсте услуга јавни поштански оператер прави разлику у цијени у своју корист у износу од 1,3 КМ и не само то, на сваком јавном конкурс за пружање ове врсте услуге, корисник услуге мора прихватити цијену јавног поштанског оператора јер је иста 8,99 КМ а одбити цијену приватног поштанског оператора у износу од 9,00 КМ као скупљу, иако на такав начин плаћа исту услугу у значајно већем износу;
- да приватни поштански оператер приликом вршења курирске услуге из резервисане поштанске услуге испоставља фактуру којом наводи основну цијену од 7,69 КМ и износ ПДВ-а у висини од 1,31 КМ. Корисник услуге у тој ситуацију плаћа стварну цијену од 7,69 КМ обзиром да улазни ПДВ на фактури приватног поштанског оператора користи као одбитни ПДВ. Сасвим супротно томе, када ЈПО испостави фактуру за исту врсту услуге, таква фактура не садржи ПДВ па корисник услуге плаћа за исту услугу стварну цијену у висини од 8,99 КМ и нема право одбитка улазног ПДВ-а, уколико је обвезник ПДВ-а, јер исти није исказан на фактури;
- да описана ситуација ствара потпуно нелојалну конкуренцију и неравноправност на тржишту привредних субјеката који пружају курирске услуге, с једне стране, али, исто тако доводи у

- неповољан положај и кориснике услуга, с друге стране јер плаћају за исту услугу неоправдано већу цијену;
- да цитрана одредба члана 4. Закона о конкуренцији у релевантном дијелу одређује да су забрањени споразуми/уговори или њихове поједине одредбе којима се спрјечава, ограничава или нарушава тржишна конкуренција а који се односе на, између осталог, на директно или индиректно утврђивање било којих трговинских услова и примјену различитих услова за идентичне трансакције с другим привредним субјектима, доводећи их у неравноправан положај у односу на конкуренцију;
 - да удруживањем ради обављања дјелатности "курирске услуге" на начин да су закључили поменути споразум, ЈПО стварају трговинске услове на територији цијеле БиХ који су драстично различити од услова по којима послују приватни поштански оператери, а да за такво поступање не постоји разумно образложење;
 - да приватни поштански оператери су неоправдано доведени у потпуно различиту ситуацију у односу на ЈПО јер су у потпуно неравноправном положају приликом нуђења курирских услуга у односу на ЈПО;
 - да с друге стране споразум/уговор који су ЈПО закључили креирао је ситуацију на начин да ЈПО, супротно досадашњим ограничењима достављања пошиљки до одређених "територијалних граница" сада укидају те границе и стварају апсолутно слободан простор за њихову дјелатност на нивоу цијеле БиХ. Принципијелно, у уређеном систему, овакав пословни потез био би за похвалу и подршку. Међутим, у уставном и законском оквиру који је на снази у БиХ и ентитетима, те у неповољном положају приватних поштанских оператера у односу на регулисане цијене резервисаних поштанских услуга ("услуге брзе поште"), овакав споразум ЈПО прави још већу неравноправност и доводи у још неповољнији положај приватни сектор који пореским давањима финансира институције које су власници ЈПО;
 - да сада ЈПО анимирају кориснике услуга да су они лидери у пружању ових услуга због организацијско техничких успостављених односа а при томе, неосновано користе повластице које су им успостављене прописима који ограничавају приватни сектор;
 - да ЈПО који су предмет ове пријаве имају више од 60% учешћа на тржишту БиХ па се у смислу члана 9. став (3) Закона о конкуренцији сматра да имају доминантан положај на тржишту БиХ;
 - да у вези са одредбом члана 10. став (1) и (2) тачка а) и ц) Закона о конкуренцији поменути ЈПО врше злоупотребу доминантног положаја јер на описани начин, удруживањем путем споразума/уговора и необрачунавањем ПДВ-а намећу клијентима - корисницима услуга нелојалне куповне цијене услуге у односу на цијене које могу понудити приватни поштански оператери у смислу члана 6. Закона о поштама БиХ. Надаље, такви поступци доводе до различитих услова за исти посао чиме су приватни поштански оператери доведени у неравноправан и неконкуретан положај;
 - да није без утицаја истаћи да последица оваквог стања није само штетна по приватне поштанске оператере него је штетна и за кориснике услуга јер плаћају за исту услугу неоправдано већу цијену;
 - да су већ објаснили да ЈПО ову услугу могу нудити по цијени од 8,99 КМ (у којој није садржан ПДВ) па се и не наводи на фактури па тако корисници услуга који су обвезници ПДВ-а не могу користити било какав улазни ПДВ као одбитни;
 - да с друге стране, када приватни поштански оператер нуди исту услугу у складу са цијеном ограниченом чланом 6. Закона о поштама, та цијена је 9,00 КМ у којој је основна цијена 7,69 КМ (дакле јефтинија за 1,30 КМ од цијене ЈПО) и ПДВ-а у износу од 1,31 КМ (који корисник услуге може вратити од јавне власти користећи улазни ПДВ на фактури као одбитни);
 - да Споразум о стабилизацији и придруживању који је Босна и Херцеговина потписала и прихватила, у Поглављу VI "Усклађивање закона, provedба закона и правила тржишне конкуренције", одредбом члана 70. је дефинисано да су се Босна и Херцеговина, и све њене институције власти обавезале да ће "осигурати постепено усклађивање својих постојећих закона и будућег законодавства с правном стечевином Заједнице", што се прије свега, у складу са Споразумом, односи на основне елементе правне стечевине. То практично значи да су сва надлежна тијела, па и надлежно Министарство, у провођењу својих законом додијељених надлежности дужна у регулативу укључити основна начела заштите тржишне конкуренције, што свакако значи избегавање доношења аката (прописа и сагласности) којима би се субјекти на тржишту доводили у неравноправан положај;
 - да поменута поштанска директива 2002/39/ЕЦ Европског парламента и Савјета Европе о третману експресних услуга, је утврдила као темељни принцип, да курирске услуге требају бити либерализоване и одвојене од осталих поштанских услуга, односно мора да постоји значајна разлика између резервисаних поштанских услуга које обављају ЈПО и курирских услуга, које могу вршити и други пружаоци поштанских услуга (приватни привредни субјекти). Наведена регулатива подразумијева да експресне (курирске) услуге не могу бити унутар резервисаних услуга, нити универзалних услуга;
 - да истичу чињеницу да су предметни ЈПО заједно са ЈПО из Србије и Црне Горе у априлу 2018. године закључили Споразум о размјени откупних ПостПак поштанских пошиљака и ради се о дјелатности која укључује и курирске услуге које су предмет ове пријаве;
 - да ова чињеница закључивања споразума додатно поткрепљује наводе пријаве у вези стварања доминантног положаја ЈПО из БиХ али сада и на проширеном простору са ЈПО из

сусједних земаља али на штету приватних поштанских оператера из БиХ. Није без утицаја истаћи да је питање обрачуна ПДВ-а у тим земљама односно у земљама у окружењу регулисано сасвим другачије што додатно ствара неконкурентан положај приватних поштанских оператера из БиХ;

- да обзиром да се захтјев за покретање поступка односи на јавне поштанске оператере, Подносилац захтјева као конкуренте на релевантном тржишту пружања поштанских услуга означава јавне поштанске оператере и то: "БХ Пошта" "Поште Српске и "Хрватска пошта";
- да је према доступним статистичким подацима Агенције за поштански промет БиХ финансијска вриједност тржишта на територију БиХ износила:
 - за 2015. годину 121.481.151 КМ од чега је учешће ЈПО било 107.948.139 КМ или 88,9% а сви остали приватни поштански оператери су имали учешће 13.533.012 КМ или 11,1%;
 - за 2016. годину 125.603.489 КМ од чега је учешће ЈПО био 110.775.001 КМ или 88,2% а сви остали приватни поштански оператери су имали учешће 14.828.488 КМ или 11,8%;
 - за 2017. годину 127.556.133 КМ од чега је учешће ЈПО 110.598.449 КМ или 86,7% а сви остали приватни поштански оператери су имали учешће 16.957.684 КМ или 13,3%;
- да према истим изворима тржишно учешће Подносиоца захтјева (четири члана удружења) је 80% од учешћа свих приватних поштанских оператера на територији БиХ и то:
 - за 2015. годину учешћа Подносиоца захтјева је износио 10.826.409 КМ (укупно учешће приватних поштанских оператера у 2015. години на тржишту БиХ је износио 13.533.012 КМ);
 - за 2016. годину удјел Подносиоца захтјева је износио 11.862.790 КМ (укупно учешће приватних поштанских оператера у 2016. години на тржишту БиХ је износило 14.828.488 КМ);
 - за 2017. годину учешће Подносиоца захтјева је износио 13.566.147 КМ (укупно учешће приватних поштанских оператера у 2016. години на тржишту БиХ је износио 16.957.684 КМ);
- да Подносилац захтјева не посједује споразум/уговор из 2016. године који је закључен између означених ЈПО, те предлажу да Конкурентијски савјет у оквиру својих овлаштења затражи достављање истог од ЈПО;
- да поднесени захтјев се односи на утврђивање наведених злоупотреба по питању свих курирских услуга а не само курирских услуга из резервисане поштанске услуге;
- да Подносилац захтјева као територији пружања услуге означава цијело подручје Босне и Херцеговине.

Подносилац захтјева предлаже да Конкурентијски савјет покрене одговарајући поступак, те затражи од ЈПО достављање релевантне документације у вези са наводима овог захтјева, одржи јавну расправу те на бази проведених доказа и утврђених чињеница донесе одлуку којом ће

утврдити повреде Закона о конкуренцији и смислу означеном овом пријавом.

Анализирајући Захтјев и документацију коју је Подносилац захтјева доставио уз исти, Конкурентијски савјет је оцијенио да није могуће безведеног поступка утврдити постојање повреда Закона на које Подносилац захтјева указује, те је на 41. сједници одржаној дана 05.12.2018. године, у складу са чланом 32. став (1) Закона, донио Закључак о покретању поступка број УП-03-26-3-040-6/18 (у даљем тексту: Закључак).

Конкурентијски савјет је, у складу са чланом 33. став (1) Закона о конкуренцији, доставио дана 06.12.2018. године, Закључак и Захтјев за очитовање противним странама у поступку, привредном субјекту БХ Поште (акт број УП-03-26-3-040-12/18), привредном субјекту РС Поште (акт број УП-03-26-3-040-11/18) и привредном субјекту ХП Мостар (акт број УП-03-26-3-040-13/18).

Подносиоцу захтјева Закључак је достављен актом број УП-03-26-3-040-10/18 од дана 06.12.2018. године.

Конкурентијски савјет је дана 21.12.2018. године путем факса, заприимило под бројем УП-03-26-3-040-16/18, захтјев ХП Мостар број 10-1-10550-2/18 од дана 21.12.2018. године за продужење рока за достављање одговора по Закључку, у складу са одредбама члана 33. став (4) Закона, те је Конкурентијски савјет цијенивши напријед наведени Захтјев оправданим, одобрио додатни рок за доставу одговора актом број УП-03-26-3-040-21/18 дана 27.12.2018. године.

ХП Мостар су дана 14.01.2019. године доставиле одговор на Закључак запримиљен под бројем УП-03-26-3-040-24/18 у којем се битно наводи следеће:

- да имајући у виду наводе Захтјева, а у складу са важећим законским прописима истичу да поступањем јавних поштанских оператера (у даљем тексту: ЈПО) није закључен било какав забрањени споразум према члану 4. став 1. тачка а) и д) Закона, да не постоји злоупотреба доминантног положаја према члану 10. став 2. тачка а) и ц) Закона, а нити су повријеђене одредбе члана 9. тачке а., б., ц. и г. Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја, према било којем правном субјекту у БиХ, па ни у односу на Удружење, односно у односу на његове чланове, и то: "In Time" д.о.о. Сарајево, "Euro-Express" д.о.о. Бања Лука, "A2B Express Delivery" д.о.о. Сарајево и "Express One" д.о.о. Сарајево;
- да првенствено положај учесника на тржишту поштанских услуга у Босни и Херцеговини, ЈПО и других даваоца поштанских услуга, мора се посматрати у свијетлу Закона о поштама БиХ, кроз врсте поштанских услуга које даваоци тих услуга пружају;
- да полазећи од законског стајалишта да доминантан положај није забрањен, осим посебне одговорности привредног субјекта на тржишту, цијенећи да је смисао националног правног оквира и правног оквира ЕУ, да се привредни субјекат који има доминантан положај не доводи у повољнији положај, већ да се створе једнаки услови за све учеснике на тржишту, потребно је указати на специфичности поштанских услуга и специфичности даваоца истих овисно од врсте, а поглавито с гледишта универзалне и резервисане поштанске услуге

- како то дефинише Закон о поштама Босне и Херцеговине;
- да су одредбама чл. 2. Закона о поштама БиХ, дате дефиниције кључних појмова како слиједи:
 - а) "поштанске услуге" значе услуге преноса поштанских пошиљака и све друге услуге које су наведене у номенклатури поштанских услуга;
 - б) "поштанске пошиљке" значе све пошиљке које прими на пренос и за које одговара оператер поштанског саобраћаја;
 - ц) "писмоносна пошиљка" значи сваку поштанску пошиљку која садржи неко саопштење у писаној форми, на свакој врсти физичког медија, коју треба доставити назначеном примаоцу. Рачуни за режије, други рачуни, финансијски и други извјештаји сматрају се писмоносним пошиљкама;
 - д) "пошиљалац" значи свако физичко или правно лице које је дало или у чије име је поштанска пошиљка дата на пренос оператеру поштанског саобраћаја;
 - е) "универзалне поштанске услуге" значе све оне поштанске услуге које, у складу с овим законом и другим поштанским прописима, морају бити доступне на цијелој територији Босне и Херцеговине;
 - ф) "резервисане поштанске услуге" значе оне врсте универзалних поштанских услуга које може пружати само јавни поштански оператер;
 - г) "нерезервисане поштанске услуге" значе поједине врсте универзалних поштанских услуга које, осим јавних, могу вршити и други оператери поштанског саобраћаја;
 - х) "оператери поштанског саобраћаја" значе све субјекте који су регистровани за обављање дјелатности из области поштанског саобраћаја;
 - и) "јавни поштански оператер" значи предузеће које је у већинском државном власништву, и које је у тренутку доношења овог закона већ регистровано за пружање резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга;
 - ј) "поштански оператер" значи организацију која је, у складу с овим законом, овлашћена за пружање нерезервисаних поштанских услуга;
 - м) "остале услуге" значе допунске и остале поштанске услуге које захтјева пошиљалац или прималац;
 - р) "курирске услуге" значе поштанске услуге с додатном вриједношћу, које давалац поштанских услуга обавља на основу посебног захтјева пошиљача, а подразумевају преузимање писмоносне пошиљке на адреси пошиљача, те директан пренос и уручење на адреси примаоца;
 - да из напријед наведених законских одредаба, које дефинишу услуге и даваоца услуга, може се закључити да су ЈПО, јавна предузећа у већинском државном власништву, којима овлаштење за обављање универзалних поштанских услуга даје сам Закон о поштама због јавног интереса, а регулатор Агенција за поштански промет (у даљем тексту: Агенција или АПП) само ауторизира то овлаштење, док су поштански оператери, организације које се баве пружањем нерезервисаних поштанских услуга и који за то морају исходити посебну лиценцу од регулаторног тијела;
 - да је интерес државе да осигура доступност универзалне поштанске услуге свом становништву без обзира на географски положај (локацију) по јединственој и приступачној цијени. Универзалне поштанске услуге су услуге које карактеришује обавезна доступност на цијелој територији БиХ, под једнаким условима за све кориснике, тзв "универзалност", без обзира на економску исплативост те врсте услуге како би држава заштитила своје интересе и учинила пошиљке, судска писма, рачуне комуналних предузећа, електре, телекома, пензије и друга писмена доступним свим грађанима;
 - да другим ријечима, ове поштанске услуге се морају обављати и пошиљке (пошта) достављати и у најзабаченије крајеве на цијелој територији БиХ, што резултује вишеструко већим трошковима од цијене саме поштанске услуге, а коју цијену основног писма дефинише држава, због јавног интереса. Познати су и постоје различити модели финансирања трошка универзалне услуге. Будући да у БиХ поштанске услуге нису либерализоване, трошак финансирања универзалне услуге се ради по моделу резервисаног подручја како је то било уобичајено и у земљама ЕУ прије либерализације. Саставни дио универзалних поштанских услуга су резервисане поштанске услуге, а које искључиво пружају јавни поштански оператери. Према томе, све резервисане поштанске услуге су по закону оне поштанске услуге које искључиво у БиХ могу обављати споменути три ЈПО;
 - да одредбама члана 6. ст. (1) тачка г) Закона о поштама такође је прописано да се резервисаним услугама сматрају, курирске услуге, уколико износ тарифе није десет пута већи од обичне тарифе;
 - да из такве законске дефиниције курирских услуга, недвојбено произлази да је пружање курирских услуга по цијени која није десет пута већа од обичне тарифе, у искључивом дјелокругу ЈПО;
 - да се овдје ради о томе довољно је навести и стајалиште Агенције и Федералне Управе за инспекцијске послове која поступајући по пријавама ХП Мостар против приватних поштанских оператера (укључујући и чланице Удружења) у складу са важећим законом, предузима законом прописане мјере, због кршења одредаба Закона у погледу резервисане поштанске услуге;
 - да је ХП Мостар пријавио Агенцији и Федералној Управи за инспекцијске послове 69 кршења прописа о резервисаним поштанским услугама Закона о поштама БиХ од стране приватних поштанских оператера, који обављајући курирске услуге улазе у сегмент

- резервисане услуге, те на основу наведених пријава су изречене и прекршајне казне пријављеним оператерима;
- да из наведеног се јасно да закључити да су ЈПО у Босни и Херцеговини једини јавни поштански оператери и имају овлаштење по самом Закону дато и од Агенције ауторизовано за пружање услуга утврђених одредбама чл. 5., 6., 7. и 8. Закона о поштама Босне и Херцеговине, односно исти онда када пружају резервисане поштанске услуге;
 - да и када ЈПО пружају курирске услуге по цијени која је до десет пута већа од обичне тарифе, они пружају резервисану поштанску услугу из члана 6. ст. 1. тачка г. Закона о поштама БиХ, па је њихов положај у том сегменту услуга специфичан, на начин да иако се може третирати као учесник на тржишту поштанских услуга који има доминантан положај код пружања те врсте услуга, као посљедица Закона, јавни поштански оператери нити су, а нити могу бити конкурентни осталим поштанским оператерима јер остали поштански оператери не могу пружати резервисане поштанске услуге;
 - да с предњим у вези, иако је донекле разумљиво стајалиште Подносиоца захтјева, којим се у више наврата изражава незадовољство постојећим законским рјешењима, то се прије свега мора узети у обзир и чињеница да је законски оквир обухватио шире друштвене интересе, прије свега интересе државе и корисника услуга, када је за резервисане поштанске услуге одредио искључиво јавне поштанске оператере. Ту се посебно треба имати на уму универзалност поштанских услуга, као и начела поштанске политике, прописана одредбама чл. 3. ст. 1. Закона о поштама БиХ, између којих се прописује под тачком а), да поштанске услуге морају бити доступне свим грађанима Босне и Херцеговине, под једнаким условима, без било какве дискриминације, под тачком и), да су цијене резервисаних поштанских услуга под државном контролом, а уколико се оваквим цијенама не осигурава покриће стварних трошкова и развојне потребе поштанског система, држава и ентитети осигуравају субвенције ЈПО;
 - да смисао саме резервисане услуге је да се јавним поштанским оператерима осигурају средства за покриће трошкова обављања универзалне поштанске услуге, због чега резервисану услугу не може обављати нити један други поштански оператер. Приватни поштански оператери, укључујући и чланове Удружења уопште немају лиценцу за обављање било које друге поштанске услуге осим курирских услуга, те ваља напоменути да приватни поштански оператери, чак ни оне услуге за које имају лиценцу не морају пружати (немају ту обавезу универзалности) на цијелој територији БиХ под једнаким условима корисницима;
 - да иако Подносиоци приједлога наводе, када налазе да је законски оквир неповољан за остале поштанске оператере и у супротности са директивама Европске Комисије, треба имати у виду и да је самим Европским директивама које се у ЕУ примјењују директно, за све чланице био предвиђен и рок одгоде до потпуне либерализације тржишта, тако да је од доношења директива до њихове примјене и у ЕУ протекло 20 година;
 - да с тим у вези треба напоменути да је у преамбули (17) Директиве 97/67/ЕЦ Европског парламента и Савјета наведено за критеријум цијене петероструки износ основне тарифе, с напоменом да се радило о првој директиви којом је била предвиђена резервација услуга у ЕУ, те да је иста укинута, те да ће се осигурати боље разликовање резервисаних услуга и express услуга које су либерализоване, а у преамбули (18) да је основна разлика између express услуге и универзалних поштанских услуга у додатној вриједности, а да се као најдјелотворнији начин утврђивања додатне уочене вриједности (у било ком облику) пружене express услугом и уочене од стране корисника, размотри додатна цијена коју су корисници спремни платити, не доводећи у питање ограничене цијене за резервисана подручја која се морају поштовати;
 - да је јасно да Закон о поштама БиХ из 2005. г. није усклађен с ЕУ директивама. Сама либерализација поштанских услуга у ЕУ на коју се позива Подносилац захтјева је проведена и у ЕУ у складу са директивама кроз скоро 20 година, постепено и без угрожавања универзалне поштанске услуге;
 - да без обзира на наведено, Законом о поштама БиХ, јасно је утврђено да су курирске услуге у одређеном ценовном разреду резервисане и да их као такве могу пружати само јавни поштански оператери, па се све примједбе Подносиоца које се односе на правну регулативу и (не)усаглашеност домаћих прописа са европским стандардима, не може цијенити као оправдан разлог за удовољење захтјеву.
 - да иако се Савјету у складу са законским овлаштењима може позивати на судску праксу Европског суда правде и одлуке Европске Комисије, Савјет не може изаћи изван законских оквира државе БиХ и изван своје законске надлежности, на начин да преиспитује позитивно-правни законски оквир, па самим тим ни оправданост законских рјешења Закона о поштама, посебно имајући у виду тренутну развијеност тржишта и економске услове пословања у БиХ и у ЕУ, нити у било којем смислу треба преузети улогу законодавца. Стога сматрају беспотребним даље образлагање и аргументирање у вези навода Подносиоца који се тичу садржаја важећих закона;
 - да члан 12. Закона о поштама БиХ прописује да: "(1) Сваки оператер поштанског промета је обавезан да пренос поштанских пошиљака које прими од било ког другог оператера поштанског промета на подручју Босне и Херцеговине третира на потпуно једнак начин, као и пренос поштанских пошиљака које му је повјерило било које физичко или правно лице у Босни и Херцеговини";
 - да полазећи од одредби чл. 12. Закона о поштама БиХ и чл. 28. ст. 11. Општих услова за обављање поштанских услуга, три ЈПО договорили су

- технолошки оквир за реализацију услуге брзе поште као сегмента универзалне поштанске услуге и у том смислу склопљен је Споразум о преносу пошиљака брзе поште између јавних поштанских оператера, (број БХ Поште: 01-13.60-246/16 од 22.07.2016. године; број Поште Српске: 1-2200/16 од 26.07.2016. године и број Хрватске поште: Д-01-4795/16 од 15.07.2016. године) у циљу регулисања техничко-технолошких процеса пријема, преноса, размјене и уручења пошиљки, као и рокове пружања поштанске услуге на међуоператорској разини на подручју цијеле БиХ;
- да у конкретном случају иако се ради о класичном технолошком оквиру, упуту, неспретно је употребљен израз "споразум". Саставни дио "Споразума" чине Прилог 1. Попис локација са роком уручења и Прилог 2. Тачке размјене и времена размјене закључака брзе поште између јавних поштанских оператера. Напомињемо да је у току допуна наведеног споразума по питању технолошких дорада процеса рада и поступања, па ће се сходно напријед наведеном измијенити и назив на начин да ће се исти убудуће и звати: "Упутство односно Технолошке процедуре поступања с пошиљкама брзе поште", а како би се отклониле све недоумице по питању природе овог документа;
 - да Споразумом нису настале нове цијене услуге брзе поште, већ је омогућена достава пошиљака у оквиру посебне услуге брзе поште, с логом брзе поште, на територији цијеле БиХ. Стране споразума, услуге које пружају једна другој плаћају, а исто није од утицаја на цијену услуге коју одређује оператер за слање пошиљке. ЈПО су ради обављања ове услуге и ради осигурања универзалности поштанске услуге у овом сегменту, морали потписати "споразум" - технолошки оквир, како би могли осигурати доступност ове врсте услуге на цијелој територији БиХ и под једнаким условима за све грађане. Сам "споразум" представља технички оквир како извршити законом наметнуту обавезу универзалности ове врсте поштанске услуге;
 - да обзиром да је Подносилац, предметни Споразум означаио као забрањен споразум из чл. 4. ст. 1. т. а) и д) Закона, и да је њиме извршена злоупотреба доминантног положаја у смислу чл. 10. ст. 2. тачка а) и ц) Закона, те повреде чл. 9. т. а., б., ц. и г. Одлуке, нужно је указати на темељне чињенице које указују на неоправданости захтјева и стајалишта Подносиоца приједлога;
 - да ради бољег разумијевања потребно је имати у виду и законске дефиниције које се односе на ЕМС - услуге брзе поште и курирске услуге, садржане у Општим условима за обављање поштанских услуга, обавезујућим и за ЈПО и за остале поштанске оператере, а како слиједи:
 - чланом 26. Општих услова - Посебне поштанске услуге, прописано је,
 - "1) Посебне поштанске услуге су услуге које захтијева пошиљалац приликом предаје пошиљке. Избором посебне услуге пошиљалац захтијева посебан поступак и услове везане за пријем, отпрему, превоз, приспијеће и уручење поштанских пошиљки.
 - 2) Као посебне поштанске услуге у смислу ст. 1) овог члана пошиљалац може изабрати да му се пошиљка пренесе као:
 - пошиљка с потврђеним уручењем,
 - пошиљка брзе поште (ЕМС),**
 - хитна пошиљка,
 - врло хитан пакет,
 - пошиљка са повратницом,
 - откупна пошиљка.
 - чланом 28. -Пошиљке брзе поште - ЕМС, дефинише се као:
 - "1) Пошиљка брзе поште је поштанска услуга која подразумијева преузимање поштанске пошиљке на основу посебног захтјева пошиљаоца (путем телефона и сl.), на адреси коју одреди пошиљаоц или у поштанском уреду, те уручује на адреси примаоца. ЕМС пошиљка уручује се у року који одреди пошиљаоц, а према понуди оператера поштанског промета.
 - 2) ЕМС пошиљка из става 1. овог члана може садржавати писано саопштење, робу, живе животиње и друге предмете.
 - 3) За ЕМС пошиљку се пошиљаоцу даје потврда о пријему пошиљке, а примаоцу се пошиљка уручује уз потпис, уписивањем датума и времена уручења.
 - 4) ЕМС пошиљка може бити масе до 31,5 кг.
 - 5) Најмање димензије ЕМС пошиљке су 90x140 мм, а највеће као за пакет у унутрашњем промету.
 - 6) ЕМС пошиљка мора на адресној страни имати одговарајућу наљепницу прописану актима Свјетске поштанске уније.
 - 7) Пошиљалац приликом предаје ЕМС пошиљке може захтијевати услуге одређене овим Општим условима, те друге услуге које договори са оператером поштанског промета.
 - 8) ЕМС пошиљка се може предати са или без означене вриједности у унутрашњем поштанском промету, а само без означене вриједности у међународном поштанском промету.
 - 9) Вриједност садржаја ЕМС пошиљке мора бити означена бројком и словима у лијевом доњем дијелу адресне стране пошиљке. Означена вриједност мора одговарати стварној вриједности или значењу садржаја за пошиљаоца, о чему пошиљаоц потписом потврђује изјаву на потврди о пријему ЕМС пошиљке.
 - 10) Највећа означена вриједност на ЕМС пошиљци у унутрашњем поштанском промету може бити до 10.000,00 КМ.
 - 11) Технолошки поступак преноса ЕМС пошиљака оператери поштанског промета регулишу посебном упутом."
 - док је чланом 48. Општих услова - Курирска услуга, дефинисана као:
 - "1) Курирске услуге су поштанске услуге са додатном вриједношћу које давалац поштанских услуга обавља на основу посебног захтјева пошиљаоца а

- подразумијевају преузимање поштанских пошиљака на адреси пошиљаоца, директан пренос, те уручење на адреси примаоца.
- 2) Под додатном вриједношћу у смислу ст. (1) овог члана, подразумијева се, по посебном захтјеву пошиљаоца: уговорено вријеме и мјесто преузимања, брзина преноса, електронско праћење преноса, те уручење у договореном року и на договореној адреси. Оператер поштанског промета који обавља курирску услугу мора имати могућност да у сваком тренутку у току преноса поступи по захтјеву пошиљаоца.
 - 3) Оператери поштанског промета који обављају ове услуге морају се придржавати цјеновних ограничења у односу на резервисане услуге које су утврђене Законом.
 - 4) Предметом курирских услуга могу бити све поштанске пошиљке уколико су испуњени услови из става 1), 2) и 3) овог члана.
 - 5) Оператер поштанског промета који обавља курирске услуге мора имати сачињене Условне за обављање курирских услуга, усклађене са Законом и овим Општим условима.
 - 6) Курирске услуге налазе се на слободном тржишту, а оператери поштанског промета обавезни су их обављати у складу са Законом, овим Општим условима и својим актима.
 - 7) Оператер поштанског промета је обавезан пошиљаоцу издати потврду о преузимању пошиљке и исту уручити уз потпис примаоца,
 - 8) За обављање курирских услуга оператер поштанског промета мора посједовати или овлаштење или лиценцу издану од стране Агенције.
- да полазећи од напријед цитираних одредби Закона о поштама БиХ и Опшних услова за пружање поштанских услуга, дају успоредни преглед ове двије поштанске услуге: услуга брзе поште (ЕМС) и курирских услуга;
 - да чланови Удружења, које је подносилац приједлога, су регистровани и имају лиценцу за пружање курирских услуга у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају од Агенције у либерализованом сегменту, дакле за обављање дијела либерализованих нерезервисаних поштанских услуга из чл. 8. ст. 3. Закона о поштама БиХ;
 - да имајући у виду напријед наведено, такође указују Савјету да појам "брза пошта" никако није колоквијални назив, а поготово није синоним за курирске услуге;
 - да поред посебног сврставања ЕМС услуге - брзе поште, а како је наведено у чл. 26. ст. 2. Опшних услова за пружање поштанских услуга и Свјетска поштанска конвенција у чл. 1.3. дала је дефиницију услуге која је означена као ЕМС - Поштанска брза услуга за документе и робу (Express Mail Service), према којој је "ЕМС пошиљка: пошиљка описана и која се превози под условима ове Свјетске поштанске конвенције и Правилника и повезаним ЕМС инструментима;
 - да у чл. 36. - ЕМС и интегрисана логистика Конвенције прописано је да: 1. Државе чланице или овлаштени оператери могу се међусобно договорити да учествују у обављању следећих услуга, које су описане у Правилнику: "ЕМС тј. поштанска брза услуга за документе и робу која ће, када год је то могуће бити најбржа поштанска услуга у физичком смислу. Ова се услуга може пружати на основу мултилатералног споразума о ЕМС стандарду или на основу билатералног споразума; интегрисана логистика, услуга која у потпуности одговара логистичким захтјевима корисника услуга, и укључује фазе прије и послје физичког преноса робе и докумената;
 - да члан 36-001 ЕМС нормира, "У односима између именованих оператора који су се договорили о пружању ове услуге, ЕМС има приоритет пред свим осталим пошиљкама. Састоји се од: преузимања, отпреме и доставе писама, докумената или робе у врло кратком времену.";
 - да дакле услуга "брза пошта" није колоквијални назив већ је систем посебне поштанске услуге, која се као таква може уговорити у достави писмовних пошиљака и пакета, а чија је основна карактеристика да буде најбржа поштанска услуга у физичком смислу. Услуга брзе поште (ЕМС) пружа се као универзална поштанска услуга, дакле према начелима универзалности који су исказани као ЕМС Општи услови, а подразумијевају доставу по утврђеном реду доставе и до сваког корисника;
 - да према томе, предметни "Споразум" између ЈПО закључен је као технички оквир, а с циљем како би се универзална услуга брзе поште (ЕМС) могла пружати на цијелој територији БиХ. Другим ријечима, између ЈПО је њиме договорен једнак третман пошиљки брзе поште, на начин да понуђени рокови преноса пошиљки брзе поште и мјеста уручења буду усаглашени. Досадашња сарадња ЈПО у сегменту размјене пошиљака брзе поште није била конзистентна, на начин да је прије споразумом утврђених критеријума, поједини оператор пружао услугу у року до 12 сати, а други не. Нису биле познате техничко-технолошке могућности других оператора за уручење пошиљака на одређеном подручју па се догађало да један ЈПО прими пошиљку за уручење у року уручења од Д+1 за подручје другог ЈПО на којем није могуће поштовати тај рок, итд. Споразумом су усаглашени понуђени рокови, те су њиме дефинисане поште које пружају ту услугу с роковима уручења, чиме је омогућен сервис брзе поште под једнаким условима на цијелој територији;
 - да с том чињеницом, у везу треба довести и злонамјерне и погрешне наводе Подносиоца пријаве, изнесене на страни 8. Захтјева, а у којем се износе крајње погрешни финансијски показатељи о учешћу на тржишту поштанских услуга, гдје Подносилац захтјева у корелацију ставља укупно тржиште свих поштанских услуга, односно промет ЈПО из основа универзалних и резервисаних поштанских

- услуга, у односу на приходе из основа брзе поште или из основа курирских услуга који су остварили остали поштански оператери, односно чланице Подносиоца захтјева. Дакле неправилно доводи у корелацију укупан приход ЈПО-а са само једним сегментом прихода ЈПО, тј. приходом од брзе поште;
- да када се финансијски показатељи проматрају правилно, односно када се посматра само конкурентно тржиште дијела либерализованих поштанских услуга, а што не оспорава ни Подносилац захтјева, неспорно се може закључити да учешће четири чланице Подносиоца пријаве (у Захтјеву се погрешно наводи учешће Подносиоца захтјева), износи преко 80,00% тржишта у области либерализованих курирских услуга, у односу на још 13 поштанских оператера и три ЈПО, који у том сегменту услуга заједно имају учешће на тржишту мање од 20,00%;
 - да такође, када се погледа финансијска анализа показатеља дата од Подносиоца захтјева за 2015., 2016. и 2017. годину, видљиво је да је у наведеном временском периоду растао и појединачни промет као и укупно учешће чланица Подносиоца захтјева у укупном промету на тржишту либерализованих курирских услуга;
 - да на основу табеларног прегледа који даје приказ стварних показатеља прихода од брзе поште у односу на укупан приход ХП Мостар по годинама и то укупан приход из основа свих универзалних и резервисаних поштанских услуга с удјелом тог прихода од пружања услуге брзе поште, гдје је и поред раста прихода евидентно да исти минимално учествује у укупном приходу (у 2015. години нису имали прихода од брзе поште, у 2016. години приход од брзе поште је износио 152.712,00 КМ што представља 0,60% укупно оствареног прихода, док у 2017. години приход од брзе поште је износио 714.963,00 КМ што представља 2,83% укупно оствареног прихода;
 - да закљученим "Споразумом" о преносу поштиљака брзе поште између ЈПО, нису утврђене никакве нове, нити повољније цијене услуге (директно нити индиректно). С друге стране, у смислу покривености територије БиХ услугом брзе поште, пружањем универзалне услуге брзе поште (ЕМС) на цијелој територији БиХ од стране ЈПО под једнаким условима, а што је једини учинак и циљ Споразума, приватни оператери нису доведени у неравноправан положај, а нити су ЈПО тиме на било који начин поступили противно одредбама Закона о конкуренцији;
 - да је Споразум оперативна и техничко-технолошка упута којим је успостављена размјена писмовних и пакетских поштиљака, на подручју цијеле БиХ, а његова допуштеност произлази и из одредаба чл. 12. Закона о поштама БиХ као и одредаба Свјетске поштанске конвенције. Другим ријечима, већ на основу самог Закона о поштама, чл. 12. ст.1., ЈПО су могли размјењивати поштиљке и без закљученог Споразума, али је исти потписан како би се детаљније усагласила међусобна права и обавезе
- у погледу посебних услуга брзе поште, односно њихова једнообразност и територијална заступљеност;
- да Споразум није основа за заједничко улагање у капацитете, као што је наведено у Захтјеву, нити заједничко улагање постоји као такво, обзиром да је принцип преноса и уручења поштиљака брзе поште исти принцип који је законом прописан и по којем ЈПО обављају све универзалне поштанске услуге. Сваки оператер пријем поштиљака обавља на свом подручју, (чл. 3.), сваки оператер обавља превоз поштиљака на свом подручју и о свом трошку (чл. 4.), примјењује се принцип универзалности доставе поштиљака, (Прилог 1 и Прилог 2), уручење се врши од стране сваког оператера на свом подручју према властитим Општим условима (чл. 5), све поштиљке се достављају с логом брзе поште (чл. 6.), сваки оператер одређује износ цијене услуге за примљену поштиљку на свом подручју (чл. 8.), накнаде за уручење поштиљке другог оператера износе 3,00 КМ по поштиљци (чл. 9.), рокови уручења су утврђени чл. 10. и др. Дакле, ријеч је о услузи брзе поште на разини цијелог подручја БиХ, у оквиру универзалних поштанских услуга;
 - да сарадња ЈПО с циљем пружања услуге брзе поште на подручју БиХ у сегменту универзалне поштанске услуге, никако се не може сматрати монополистичким дјеловањем, ако имамо у виду да приватни оператери сво вријеме пружају курирску услугу на подручју цијеле БиХ те да чланови Подносиоца приједлога који обављају искључиво курирске услуге у либерализованом сегменту, партиципирају с око 80% укупног дијела прихода у области либерализованог дијела курирских услуга у БиХ што њих ставља у позицију монополиста;
 - да у вези навода Подносиоца захтјева по питању ослобађања од ПДВ-а истичемо: у Закону о ПДВ-у у члану 24. су јасно наведене дјелатности у јавном интересу ослобођене плаћања ПДВ-а, између којих су и "Јавне поштанске услуге". У Правилнику о примјени Закона о ПДВ-у је дефинисан појам "јавне поштанске услуге", па се наводи: "Јавним поштанским услугама подразумевају се све услуге које обављају јавни поштански оператери у складу са Законом о поштама Босне и Херцеговине." У Закону о поштама БиХ дефинисан је појам "јавног поштанског оператора" као предузећа које је овлаштено за пружање резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга;
 - да је правна норма јасна и недвојбена, слиједом тога ХП Мостар није ни тражио нити посједује мишљење Управе за индиректно опорезивање по овом питању и наведене прописе примјењује директно, те да нити једна досадашња државна ревизија у том погледу није ставила било какву примједбу;
 - да у вези навода Подносиоца захтјева да су ЈПО и у априлу 2018. године закључили споразум о размјени откупних ПостПак поштиљака, те да исто укључује курирске услуге, без потребе да се понавља предње изнесено, указујемо да је ПостПак посебна пакетска услуга која има све карактеристике услуге међународних

поштанских пакета дефинисане актима Свјетског поштанског савеза, при чему је утврђени рок уручења 3 (три) дана након обављеног царинског поступка у одредишној земљи, што значајно одступа од захтјева за брзинама пријеноса и доставе код курирске услуге, чиме ова услуга није конкурентна курирским услугама које имају краћи рок уручења, углавном један или највише два дана. Додатно, пошиљка ПостПак може бити искључиво откупна, односно намијењена је искључиво преносу и уручењу пошиљки уз плаћање само готовином при поузећу, чиме је тржишно значајно ограничена у односу на општу курирску услугу;

- да предлажу да се након одржавања усмене расправе, саслушања странака и провођења материјалних доказа, укључиво и доказа прибављених службеним путем, донесе рјешење којим се одбија Захтјев Удружења поштанских оператера.

Конкурентијски савјет је запримио, дана 18.12.2018. године под бројем УП-03-26-3-040-14/18, захтјев БХ Поште број 01-7.11-18479/2-18 од дана 07.12.2018. године, за продужењем рока за изјашњење односно доставу одговора на предметни Закључак као и увид у спис, у складу са одредбама члана 33. став (4) Закона, те је Конкурентијски савјет цијенивши напријед наведени Захтјев оправданим, одобрио додатни рок за доставу одговора, те одобрио увид у спис у смислу члана 38. Закона, актом број УП-03-26-3-040-15/18 дана 18.12.2018. године (извршен увид дана 25.12.2018. године - акт број УП-03-26-3-040-19/18).

БХ Поште су дана 04.01.2019. године доставиле одговор на Закључак запримљен под бројем УП-03-26-3-040-22/18 у којем се осим навода који су садржани и у одговору ХП Мостар битно наводи следеће:

- да без нужности даљег преиспитивања самог ратиа постојећег законског оквира, уколико схвате ставове Подносиоца приједлога као ставове засноване на властитим економским интересима, толико су исти у супротности са позитивним законским оквиром у БиХ, што у више наврата и Подносиоци приједлога наводе када налазе да је законски оквир неповољан за остале поштанске оператере и у супротности са директивама Европске Комисије;
- да ЕМС-услуга је регулисана на основу мултилатералних или билатералних Споразума, те све што није уређено таквим уговорима подлијеже одговарајућим одредбама Аката Уније. Ова услуга ће, гдје год је могуће, бити означена логотипом како је приказано нижим узорком, који се састоји од ових елемената: а) наранчастог крила; б) слова ЕМС плаве боје; ц) три водоравне наранчасте црте. Логотип се може допунити додавањем назива домаће услуге. Накнаде за услугу одређује именовани оператор поријекла узимајући у обзир трошкове и захтјеве тржишта;
- да брза пошта није исто што и курирска услуга, јер је курирска услуга свака непосредна достава пошиљке са адресе пошиљаоца на адресу примаоца, а брза пошта се примјењује на све поштанске услуге, а за циљ има доставу у најкраћем могућем времену на било којем подручју;

- да прије закључења Споразума, односно без уређења ових техничко-технолошких процеса пружања ЕМС услуге између ЈПО, није постојала техничка могућност пружања услуге брзе поште на подручју цијеле територије БиХ;
- да на основу табеларног прегледа који даје приказ стварних показатеља прихода од брзе поште у односу на укупан приход БХ Поште по годинама и то укупан приход из основа свих универзалних и резервисаних поштанских услуга с удјелом тог прихода од пружања услуге брзе поште, гдје је и поред раста прихода као последица Споразума, евидентно да исти минимално учествује у укупном приходу (у 2015. години приход од брзе поште је износио 385.757,00 КМ што представља 0,42% укупно оствареног прихода, у 2016. години приход од брзе поште је износио 358.603,00 КМ што представља 0,40% укупно оствареног прихода, док у 2017. години приход од брзе поште је износио 1.029.731,00 КМ што представља 1,15% укупно оствареног прихода);
- да је ријеч о услузи брзе поште на нивоу територије БиХ, у оквиру универзалних поштанских услуга, с напоменом да овај сегмент у укупним приходима поштанских и осталих услуга у 2017. годин износио цца 1%;
- да сарадња ЈПО не третира на било који начин цијене поштанских услуга брзе поште по којима се иста услуга врси корисницима, што је и наведено у Споразуму, тј. сваки поштански оператор слободно формира своје цијене, а које свакако одобрава Агенција за поштански промет, (члан 8. Споразума);
- да успоредбе ради, а насупрот тврдњи Подносиоца приједлога о другачијем начину нормирања обрачуна ПДВ-а за ЈПО, указују да је и у Закону о ПДВ-у Републике Србије у члану 25. наведено, ПДВ се не плаћа на промет:...(6) поштанских услуга од стране јавног предузећа, као и са њима повезаних испорука добара, док у Закону о ПДВ-у Р. Црне Горе је наведено: ослобађање од плаћања ПДВ-а - јавне поштанске услуге. Према томе, неспорно је да је јавни интерес за обављањем поштанских услуга на принципима универзалности, доступност свима под једнаким условима, у вези са *ratio legis*, ослобађања од обавезе плаћања ПДВ-а на поштанске услуге који обављају ЈПО;
- да такође предлажу да се након одржавања усмене расправе, саслушања странака и провођења материјалних доказа, укључиво и доказа прибављених службеним путем, донесе рјешење којим се одбија Захтјев Удружења поштанских оператера.

Конкурентијски савјет је дана 24.12.2018. године, запримио под бројем УП-03-26-3-040-17/18 захтјев Поште Српске број 1-3708/2-18 од дана 21.12.2018. године за продужење рока за достављање одговора по Закључку као и увид у спис, у складу са одредбама члана 33. став (4) Закона, те је Конкурентијски савјет цијенивши напријед наведени Захтјев оправданим, одобрио додатни рок за доставу одговора, те одобрио увид у спис у смислу члана 38. Закона, актом број УП-03-26-3-040-20/18 дана 27.12.2018. године. (Поште Српске нису искористиле могућност увида у спис).

Поште Српске су дана 04.01.2019. године доставиле одговор на Закључак запримљен под бројем УП-03-26-3-040-23/18 (ЦД са подацима запримљен под бројем УП-03-26-3-040-25/18) у којем у осим навода који су садржани и у одговору ХП Мостар као и у одговору БХ Поште, се битно наводи и сљедеће:

- да на основу табеларног прегледа који даје приказ стварних показатеља прихода од брзе поште у односу на укупан приход Пошта Српске по годинама и то укупан приход из основа свих универзалних и резервисаних поштанских услуга с учешћем тог прихода од пружања услуге брзе поште, гдје је и поред раста прихода као посљедица Споразума, евидентно да исти минимално учествује у укупном приходу (у 2015. години приход од брзе поште је износио 927.271,00 КМ што представља 1,81% укупно оствареног прихода, у 2016. години приход од брзе поште је износио 1.176.072,00 КМ што представља 2,24% укупно оствареног прихода, док у 2017. години приход од брзе поште је износио 1.831.338,00 КМ што представља 3,46% укупно оствареног прихода, док је процјена прихода од брзе поште за 2018. годину 2.475.569,00 КМ што представља 4,51% укупно оствареног прихода);
- да једини различити услови, уколико се односе на цијене, посљедица су одредби Закона о поштама БиХ којима је курирска услуга, у дијелу када је цијена до десет пута већа од основне тарифе, стављена у резервисано подручје;
- да је ријеч о услузи брзе поште на нивоу територије БиХ, у оквиру универзалних поштанских услуга, с напоменом да овај сегмент у укупним приходима поштанских и осталих услуга у периоду 2015-2017. године чини цца 3,03%;
- да такође предлажу да се након одржавања усмене расправе, саслушања странака и провођења материјалних доказа, укључиво и доказа прибављених службеним путем, донесе рјешење којим се одбија Захтјев Удружења поштанских оператора;
- да треба нагласити да су Поште Српске прије закључења овог Споразума, закључили сличне Уговоре са приватним поштанским операторима и то: Уговор о пословној сарадњи број 1-01-1433/04 са RHEA EXPRESS д.о.о. Сарајево, као генералним заступником FEDEX-, Споразум о вршењу курирске услуге узмеђу поштанских оператора са DHL-ом (број 1-3499-2/13 од 02.12.2013. године) и Уговор о пословној сарадњи са DHL-ом (број 1-1144/14 од 04.04.2014. године);
- да увидом у наведене уговоре видљиво је да исти немају забрањене одредбе, служе регулисању међусобне сарадње, те указују на отвореност Пошта Српске за сарадњу са свим заинтересованим привредним субјектима на тржишту, на основу обостраног законом допуштеног интереса.

Наведене одговоре, Конкурентијски савјет је дана 23.01.2019. године дописом број УП-03-26-3-040-25/18 доставио Удружењу на евентуални одговор, те је Удружење дана 25.01.2019. године дописом запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-27/18 затражио продужење

рока за доставу истог, које му је и одобрено актом број УП-03-26-3-040-28/18 од дана 29.01.2019. године.

Удружење је дописом број УП-03-26-3-040-31/18 од дана 12.02.2019. године доставило очитовање на одговоре противних страна како слиједи:

- да након примјене херменаутичких правила те примјеном стандарда језичког тумачења (правила граматичког, лексичког и системског тумачења) приликом анализе одговора сва три ЈПО, подносилац захтјева је заузео став да се на исте може очитовати једним поднеском, због чињенице да су сва три одговора суштински иста (изузев података који се односе искључиво на сваког од појединих ЈПО) из чега је могуће извести и додатни закључак о могуће учињеној комуникацији ова три ЈПО прије давања одговора на захтјев за покретање поступка. Неки од ставова изнесених у датим одговорима су текстуално готово идентични;
- да у основи, одговори сва три ЈПО цитирају одредбе важећих прописа те дају своја тумачења истих на начин који је повољнији за ЈПО. Подносилац захтјева за покретање поступка сматра да ће коначно тумачење цитираних норми позитивних прописа, уважавајући ставове страна у поступку, дати Конкурентијски савјет БиХ те се овом приликом неће посебно упуштати у оцјене мишљења датих од стране ЈПО. Свакако, своје разумијевање важећих прописа и негативне ефекте истих за привредне субјекте који нису ЈПО, подносилац захтјева за покретање поступка ће дати на јавној расправи коју је тражио достављеним захтјевом;
- да Подносилац захтјева истиче да се ЈПО у својим одговорима позивају на међународне стандарде и правила садржане у директивама које се односе на поштански саобраћај (нпр 97/67/ЕЦ) али само на начин и у дијеловима који оправдавају тренутну ситуацију у Босни и Херцеговини као релевантном тржишту. С друге стране, ЈПО занемарују одредбе других директива (нпр. 2002/39/ЕЦ Европског парламента и Савјета Европе) према којој курирске услуге требају бити либерализоване и одвојене од осталих поштанских услуга, те да мора да постоји значајна разлика између резервисаних поштанских услуга које обављају ЈПО и курирских услуга, које могу вршити и други пружаоци поштанских услуга те да експресне (курирске) услуге не могу бити унутар резервисаних услуга нити унутар универзалних услуга;
- да ЈПО наводе да се неусаглашеност домаћих прописа са европским стандардима не може цијенити као оправдан основ за удовољавање захтјеву за покретање поступка. Такав став ЈПО је неутемељен обзиром да је управо суштина овог поступка у доношењу одлуке која би утврдила несклад домаћих законских норми у односу на норме европских прописа и стандарда, које ЈПО стављају у немјерљиво повољнији положај у односу на остале привредне субјекте. Сходно томе, нетачна је констатација да би се Конкурентијски савјет дајући оцјену неусаглашености домаћих прописа са прописима Европске уније, упустило у преиспитивање

- домаћег законског оквира или да би преузело улогу законодавца;
- да такође, ЈПО се приликом образлагања синтагме „брза пошта“ позивају на Свјетску поштанску конвенцију у намјери да исту детерминирају као најбржу поштанску услугу и ова констатација као и дато образложење је тачно али такође непотпуно јер иста Свјетска поштанска конвенција не даје ЈПО оператерима погодности на начин како је то регулисано прописима у БиХ, те да ће о наведеном дати детаљнија образложења на јавној расправи;
 - да јединствено за сва три ЈПО су табела о приходима којима се покушало приказати веома мало учешће прихода од брзе поште у односу на остале курирске и друге услуге ЈПО. Наиме, сва три ЈПО су настојали приказати да се приход од брзе поште у односу на остале приходе креће у граници од 0,42 до 4,5%. Међутим, детаљнијом анализом датих података може се закључити да ЈПО имају повећање прихода од брзе поште за поједине године чак и до 400%. То управо потврђује наводе захтјева за покретање поступка да ЈПО у бројој пошти налазе веома стабилан и прогресиван профит а све захваљујући неоправдано повлашћеном положају. Посебно питање у вези са приходом и профитом представљају чињенице у вези са почетним улагањима у дјелатност брзе поште, кориштење основних средстава ЈПО која нису искључиво намијењена бројој пошти, покривање губитака и слично;
 - да одговорима на захтјев за покретање поступка ЈПО сматрају да се требају ослобађати обавезе обрачуна ПДВ-а темељем одредбе члана 24. Закона о ПДВ-у у вези са дјелатношћу „јавна поштанска услуга“. Захтјевом је образложено да таква услуга не постоји у смислу било којег прописа који регулише поштански саобраћај;
 - да датим одговорима ЈПО не појашњавају ситуацију у којој су обавезници примјене важећих прописа (нпр. Закона о јавним набавкама) присиљени да плаћају ЈПО исту услугу по скупљој основној цијени, а како су захтјевом детаљно образложили. Управо због одредби о примјени ПДВ-а корисници услуга су стављени у неповољан положај јер немају могућност избора пружаоца услуге брзе поште по јефтинијој цијени.

Конкурентијски савјет је на 49. сједници дана 21.03.2019. године донио, у складу са чланом 41. став (2) Закона о конкуренцији, Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења, под бројем УП-03-26-3-040-48/18, с обзиром да је према стању списка процијењено да Конкурентијски савјет неће бити у могућности донијети коначно рјешење, у роковима прописаним чланом 41. став (2) тачке а) и ц) Закона о конкуренцији, јер је за утврђивање чињеничног стања и оцјену доказа било неопходно прикупити додатне податке и документацију, те извршити анализе истих. Закључак о продужењу рока за доношење рјешења је достављен странкама у поступку дана 21.03.2019. године актима број УП-03-26-3-040-51/18 - БХ Пошту, УП-03-26-3-040-49/18 - Поште Српске, УП-03-26-3-040-40/18 - ХП Мостар и УП-03-26-3-050-52/18 - Удружење.

4. Прикупљање података од трећих лица

У току поступка ради утврђивања свих релевантних чињеница, у смислу члана 35. став (1) тачке а) и ц) Закона, Конкурентијски савјет је прикупио податке и документацију и од других тијела/институција које нису странке у поступку.

Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је затражио, актом број УП-03-26-3-040-29/18 од дана 29.01.2019. године од Агенције за поштански саобраћај БиХ појашњење: које врсте писмоносних пошиљака спадају у курирске поштанске услуге, односно спадају ли у те услуге и услуге брзе поште, те ко све може вршити ове услуге, да ли ЈПО према постојећој законској регулативи могу закључивати споразуме између себе који се односе на услуге преноса пошиљака брзе поште и јесу ли сви поштански оператери у Босни и Херцеговини укључујући и ЈПО који пружају курирске услуге као и услуге брзе поште дужни имати исте цијене услуга, односно да ли Агенција као регулатор прописује које цијене морају имати ЈПО, а које цијене остали поштански оператери за пружање ових услуга, односно да ли постоје ценовна ограничења у вези пружања ових услуга.

Агенција за поштански саобраћај је актом запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-30/18 од 06.02.2019. године доставила одговор на Захтјев Конкурентијског вијећа у коме се наводи да у циљу размјевања наведених услуга кључно је раздвојити курирске поштанске услуге од услуге брзе поште јер се ради о посебним поштанским услугама и поштанским услугама на слободном тржишту, наиме предметом курирске поштанске услуге и услуге брзе поште могу бити писмоносне и пакетске пошиљке, да услуге брзе поште (ЕМС) спадају у посебне поштанске услуге које обављају ЈПО и обавезно се организују на читавом подручју БиХ сваког радног дана, најмање 5 дана у недељи тј. пошиљалац може да се изабере да писмоносна или пакетска пошиљка пренесе као ЕМС а којом се захтјева посебан поступак и услови везани за пријем, отпрему, превоз и приспјеће и уручење поштанских пошиљака, док курирске услуге су услуге на слободном тржишту које не морају бити организоване на цијелом подручју БиХ сваког радног дана најмање 5 дана.

Предметом курирских услуга могу бити све пакетске и писмоносне пошиљке уколико су испуњени услови из члана 48. став 1., 2. и 3. Општих услова, те курирске услуге могу обављати сви оператери поштанског саобраћаја уз поштовање ценовних ограничања у односу на резервисане услуге које су утврђене Законом о поштама БиХ ако посједују овлаштење или лиценцу издату од стране Агенције.

Да ЈПО у погледу услуга преноса пошиљака брзе поште, у складу са чланом 28. став 11. Општих услова, технолошки поступак преноса ЕМС пошиљака могу регулисати посебним упутством, те да оператери у БиХ укључујући и ЈПО који пружају курирске услуге и услуге брзе поште нису дужни имати исте цијене услуга, јер се ради о двије врсте различитих услуга, те да Агенција као регулатор не прописује које цијене морају имати ЈПО а који остали поштански оператери за пружање курирске услуге као и услуге брзе поште. Конкурентијски савјет се поново обратио Агенцији за поштански саобраћај БиХ актом број УП-03-26-3-040-68/18 од дана 25.04.2019. године са захтјевом да се доставе подаци о оствареним приходима приватних поштанских оператера у вршењу курирских услуга у 2017. години на простору БиХ, као и исте податке за јавне поштанске оператере уколико су

вршили именовану курирскую услугу, те Агенција за поштански саобраћај БиХ актом запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-69/18 од дана 09.05.2019. године доставило тражене податке.

5. Усмена расправа и даљи ток поступка

С обзиром да се у предметном поступку ради о странкама са супротним интересима, Конкурентијски савјет је одржао усмену расправу, у складу са чланом 39. Закона дана 25.03.2019. године.

Усменој расправи су присуствовали законски заступници и пуномоћници учесника у поступку, те је ток усмене расправе забиљежен на Записник - акт број УП-03-26-3-040-54/18, те је наложено да се сви документи, докази и изјашњења доставе у року од 10 дана од дана одржавања расправе, те да се закаже нова усмена расправа након достављања тражене документације.

Дана 04.04.2019. године запримљени су тражени податци под бројем УП-03-26-3-040-54/18 од БХ Пошта, тражени подаци број УП-03-26-3-040-55/18 од Удружења, дана 05.04.2019. године запримљени су тражени податци под бројем УП-03-26-3-040-56/18 од Пошта Српске, тражени подаци број УП-03-26-3-040-57/18, УП-03-26-3-040-58/18 и УП-03-26-3-040-59/18 од ХП Мостар.

Нова усмена расправа одржана је дана 25.04.2019. године у складу са чланом 149. став 2. Закона о управном поступку, као наставак усмене расправе одржане дана 25.03.2019. године о чему је сачињен Записник број УП-03-26-3-040-67/18 од 25.04.2019. године.

Водитељ поступка је наложио Закључком са усмене расправе да се доставе тражени подаци, те су БХ Поште актом запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-70/18 дана 09.05.2019. године доставиле податке print screen апликације SELECT за 2018. годину са подацима количине пошиљки уручених брзом поштом и уручених курирском услугом на мјесечном нивоу, те графички приказ наведених података.

ХП Мостар актом запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-72/18 од дана 10.05.2019. године и актом број УП-03-26-3-040-74/18 од дана 13.05.2019. године доставили податке који се односе на остварене приходе и расходе брзе поште (2015-2018), као и податке о учешћу пошиљака брзе поште преко 31,5 кг у односу на пошиљке до 31,5 кг (2015-2017).

Поште Српске актом запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-73/18 од дана 13.05.2019. године доставили су податке који се односе на податак у вези услуге "уручење одмах" у оквиру услуге брзе поште (пошиљка која гласи за подручје истог града које је покривено доставом пошиљака и исте се уручују у року од 3 сата) за 2018. годину (162 пошиљке у укупном износу од 1567, 15 КМ те да је учешће наведене услуге у оствареном приходу брзе поште износило 0,05%), те да не врше доставу курирских пошиљака, односно од врата до врата, јер не посједују "покретне шалтере" помоћу којих би евентуално могли извршити евидентирање пошиљке прије доставе примаоцу. Подносилац захтјева је актом запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-71/18 дана 09.05.2019. године доставио податке који се односе на приходе чланица удружења по основу обављања курирских услуга (2015-2018), табеларни преглед укупних прихода од курирских услуга приватних и јавних поштанских оператора (2015-2018).

6. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које

су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухваћа све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјенивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне особине, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухваћа цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Имајући у виду чињеницу да се Подносилац захтјева као релевантно тржиште одредио тржиште курирских услуга, те да се чланице Удружења приватних поштанских оператора баве пружањем курирских поштанских услуга према важећим лиценцама за обављање наведене дјелатности, Конкурентијски савјет је у предметном поступку одредио као релевантно тржиште тржиште курирских услуга. У конкретном случају релевантно географско тржиште је Босна и Херцеговина јер странке у поступку дјелују или имају могућност да дјелују у продаји/или куповини релевантног производа на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Слиједом наведенога, релевантно тржиште предметног поступка је утврђено као тржиште курирских услуга у Босни и Херцеговини.

6.1. Анализа релевантног тржишта

Преглед тржишног учешћа јавних и приватних поштанских оператора на релевантном тржишту курирских услуга на територији Босне и Херцеговине на основу података достављених од стране Агенције за поштански саобраћај у 2017. години:

Табела 1.

	Назив привредног субјекта	Вриједност	тржишно учешће (%)
1.	БХ ПОШТА САРАЈЕВО	1.138.170,82	5,84
2.	ХП МОСТАР МОСТАР	659.656,00	3,38
3.	ПОШТЕ СРПСКЕ БАЊА ЛУКА	1.897.236,30	9,73
4.	INTEREUROPA RTC SARAJEVO	535.532,71	2,75
5.	IN TIME SARAJEVO	1.572.130,00	8,06
6.	EURO EXPRESS БАЊА ЛУКА	2.184.144,89	11,20
7.	RHEA EXPRESS SARAJEVO	402.244,00	2,06
8.	DHL INTERNATIONAL SARAJEVO	3.432.060,09	17,60
9.	A2B EXPRESS DELIVERY SARAJEVO	2.398.656,00	12,30
10.	EXPRESS ONE SARAJEVO	2.014.634,00	10,33
11.	LAGERMAX SARAJEVO	133.073,00	0,68
12.	MXC SARAJEVO	64.000,00	0,33
13.	EXPRESS COURIER SARAJEVO	755.960,00	3,88
14.	X EXPRESS БАЊА ЛУКА	2.317.845,61	11,88
	Укупно	19.505.343,42	100,00
	Укупно (1+2+3)	3.695.063,12	18,94
	Укупно (5+6+9+10)	8.169.564,89	41,88

* подаци АПП о оствареним приходима од обављања курирских услуга према достављеној аналитици ЈПО и податци о оствареном приходу од обављања курирских услуга поштанских оператора у 2017. години

Табела 2.

	БХ ПОШТА	ХП МОСТАР	ПОШТЕ СРПСКЕ
Приход остварен од обављања	6.645,00	8.863,00	66.306,79

курирских услуга			
Приход остварен од обављања услуга брзе поште	1.131.525,82	650.793,00	1.830.929,51
Укупно	1.138.170,82	659.656,00	1.897.236,30

* у подацима о оствареној вриједности код ЈПО су садржани приходи остварени од пружања курирске услуге и услуге брзе поште - ЕМС (Табела 2.)

На основу достављених података АПП, у 2017. години, појединачно тржишно учешће на релевантном тржишту БХ Пошта је била заступљена у проценту од 5,84%, Поште Српске 9,73%, ХП Мостар 3,38%, те је њихово заједничко учешће износило 18,94%.

Подносилац захтјева, односно њене чланице у наведеном периоду су имале појединачно тржишно учешће на релевантном тржишту и то In Time у проценту од 8,06%, Euro Express од 11,20%, A2B Express Delivery од 12,30% и Express One од 10,33%, те њихово заједничко учешће је износило 41,88%.

7. Наставак поступка након пресуде Суда Босне и Херцеговине

Конкуренијски савјет је дана 14.12.2023. године запримио под поднеском број УП-03-26-3-040-106/18 пресуду Суда БиХ број С1 3 У 041034 21 У од 13.12.2023. године, којом је Суд БиХ уважио тужбу Удружења и поништио рјешење Конкуренијског савјета Босне и Херцеговине број УП-03-26-3-040-97/18 од 14.07.2021. године и вратио на поновно рјешавање.

Поступајући по Пресуди Суда БиХ, а на основу запримљеног дописа Подносиоца захтјева број УП-03-26-3-040-108/18 од 04.01.2024. године, исти се изјаснио да остаје код захтјева у цијелости те траже наставак поступка.

Овдје такође напомињемо да је горе наведеној пресуди претходио поступак у којем је овај орган донио Рјешење број УП-03-26-3-040-75/18 од 03.06.2019. године, те је исто поништено Пресудом Суда БиХ број С1 3 У 033215 19 У од 19.05.2021. године.

7.1. Усмена расправа по Пресуди Суда БиХ

С обзиром да је став Суда БиХ у Пресуди број С1 3 У 041034 21 У од 13.12.2023. године био да у поновном поступку, Конкуренијски савјет одржи усмену расправу, чије је одржавање обавезно сходно члану 39. став 1. Закона на којој ће се омогућити странци - тужиоцу да предложи доказе, иста је и одржана 31.10.2024. године.

Усменој расправи су присуствовали законски заступници и пуномоћници учесника у поступку, те је ток усмене расправе забиљежен на Записник - акт број УП-03-26-3-040-54/18 и одлучено је да се одржи наставак усмене расправе након што све странке у поступку изврше размјену потребних чињеница и информација које су везане за предмет поступка.

Подносилац захтјева је поставио захтјев за вјештачење, те је рекао да ће исти прецизирати након што добије Технолошко упутство за вршење брзе поште.

Наставак усмене расправе одржан је дана 19.02.2025. године, на којој су присуствовали законски заступници и пуномоћници учесника у поступку, у којем су сви учесници рекли своје завршне ријечи, те Конкуренијски савјет је навео да ће размотрити све исказе и приложене доказе и донијети коначну одлуку (Записник број УП-03-26-3-040-134/18).

7.2. Одлучивање о приједлогу за вјештачење

Током усмене расправе, Удружење као Подносилац захтјева је затражило извођење доказа вјештачењем по вјештаку економске струке које је прецизирао актом

запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-138/18 од дана 22.11.2024. године на околности:

- да ли наведени јавни поштански оператери имају успостављене одвојене рачуноводствено-књиговодствене послове за резервисане и нерезервисане услуге и ако имају када су исти успостављени те да се сачине прегледи од 2015. године па до дана сачињавања налаза (кумулативно и одвојено по годинама), који треба да се односе одвојено на резервисане и нерезервисане услуге;
- да изрази просјечну цијену (укупни приход/број услуга или на други вјештаку правилан начин) одвојено по годинама за резервисане и нерезервисане услуге;
- да ако јавни поштански оператери немају раздвојено књиговодство треба на основу тражених и прибављених информација од јавних поштанских оператора урадити аналитику пакетних достава (испорука пакета) и неписмоносних пошиљки за период 2015. година до дана сачињавања налаза (то су пошиљке које нису писмена и не потпадају у резервисану зону) обзиром да би овај аналитички податак показао број пошиљки и висину прихода на које је треба одбити обрачунат ПДВ а на начин да вјештак исказе по годинама укупни приход од ове врсте услуге те да у односу на број пошиљки утврди просјечну цијену једне пошиљке а за сваког јавног поштанског оператора појединачно;
- да ли јавни поштански оператери на извршене курирске услуге пакета и неписмоносних пошиљки обрачунавају ПДВ;

Имајући у виду одредбе ЗУП-а, као и изнесене разлоге на основу којих се предлаже вјештачење, Конкуренијски савјет је донио Закључак број УП 03-26-3-40-145/19 од 23.12.2024. године, којим се одбија приједлог за вјештачењем Удружења, те исти доставио странкама у поступку.

8. Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

Након сагледавања релевантних чињеница и доказа утврђених током поступка, чињеница изнијетих на усменој расправи, података и документације релевантних институција, појединачно и заједно, те на основу изведених доказа Конкуренијски савјет је утврдио следеће:

- да су Удружење основали привредни субјекти чији је основни капитал у приватном власништву и то: "A2B Express delivery" д.о.о. Браће Мулића 48, 71000 Сарајево, "In Time" д.о.о. Браће Баљић 1А, 71000 Сарајево, "Euro Express" д.о.о. Јована Дучића 23А, 71000 Бања Лука, и "Express One" д.о.о. Рајловачка бб, 71000 Сарајево;
- да чланице Удружења према важећим лиценцама издатим од стране Агенције за поштански саобраћај пружају искључиво курирске услуге на цијелој територији Босне и Херцеговине као и у међународном промету;
- да област поштанског саобраћаја укључујући и курирске услуге, дефинисане су законским и подзаконским актима;
- да јавни поштански оператери имају овлаштења да пружају поштанске услуге утврђене чланом 5., 6., 7. и 8. Закона о поштама БиХ (универзалне поштанске услуге, резервисане поштанске

- услуге, финансијске поштанске услуге и остале услуге);
- да је чланом 2. став 1. тачка е) Закона о поштама прописано да "универзалне поштанске услуге" значе све оне поштанске услуге које, у складу с овим законом и другим поштанским прописима, морају бити доступне на цијелој територији Босне и Херцеговине, док је ставом ф) истог члана прописано да "резервисане поштанске услуге" значе оне врсте универзалних поштанских услуга које може пружати само јавни поштански оператер;
 - да је чланом 2. став 1. тачка г) Закона о поштама прописано да "нерезервисане поштанске услуге" значе поједине врсте универзалних поштанских услуга које, осим јавних, могу вршити и други оператери поштанског саобраћаја док је ставом р) истог члана прописано да "курирске услуге" значе поштанске услуге с додатном вриједношћу, које давалац поштанских услуга обавља на основу посебног захтјева пошиљаоца, а подразумијевају преузимање писмоносне пошиљке на адреси пошиљаоца, те директан пренос и уручење на адреси примаоца;
 - да је чланом 3. став 1. тачка и) прописано да цијене резервисаних поштанских услуга су под државном контролом, а уколико се оваквим цијенама не обезбјеђује покриће стварних трошкова и развојне потребе поштанског система, држава и ентитети обезбјеђују субвенције јавним поштанским оператерима. Није дозвољено субвенционисање нерезервисаних и других поштанских услуга из средстава резервисаних поштанских услуга, док је ставом ј) истог члана прописано да конкуренција у поштанском саобраћају подстиче се до нивоа којим се не угрожава друштвена функција универзалних поштанских услуга, као и да међусобна сарадња јавних поштанских оператера не смије да буде монополистички оријентисана и мора да се заснива на чистим економским односима у интересу свих грађана Босне и Херцеговине (став ј);
 - да је чланом 6. став 1. тачка г) Закона о поштама БиХ прописано да у оквиру универзалних поштанских услуга, резервисане поштанске услуге у унутрашњем и међународном саобраћају обухваћају пријем, отпрему, превоз, приспијеће и уручење курирске услуге, уколико износ тарифе није десет пута већи од обичне тарифе, из чега произилази да се приватни поштански оператери могу бавити пружањем курирске услуге чак и у дијелу резервисане услуге али само уколико је износ тарифе - цијене десет пута већи од "обичне тарифе". То практично значи, имајући у виду чињеницу да је обична тарифа законски одређена на износ 0,90 КМ, да приватни поштански оператер може пружати курирску услугу у резервисаној поштанској услузи само уколико је цијена за такву услугу 9,00 КМ или више;
 - да је чланом 8. став 1. Закона о поштама прописано да под осталим услугама, у смислу овог закона, подразумијевају се посебне, допунске и остале поштанске услуге које захтијевају пошиљалац или прималац, а које се утврђују Општим условима за вршење поштанских услуга, док је ставом 2. истог члана прописано да оператери поштанског саобраћаја, ради самоодрживости, могу да организују и обављање осталих услуга на новим тржиштима, а које су дефинисане овим законом и Општим условима;
 - да је чланом 8. став 3. Закона о поштама прописано да ЛПО могу да организују и обављање курирских услуга које су либерализоване и налазе се на тржишту;
 - да у оквиру универзалних поштанских услуга, постоје резервисане поштанске услуге које могу да обављају само ЛПО;
 - да поред ЛПО постоје и други оператери поштанског саобраћаја који могу имати овлашћења за пружање нерезервисаних и осталих поштанских услуга (члан 9. став 2. тачка ц) Закона о поштама БиХ);
 - да овлашћење за рад поштанским оператерима даје и одузима, у складу с одредбама овог закона, Агенција за поштански саобраћај Босне и Херцеговине, уз сагласност Министарства комуникација и саобраћаја;
 - да је чланом 12. став 1. Закона о поштама прописано да сваки оператер поштанског саобраћаја је обавезан да пренос поштанских пошиљака које прими од било којег другог оператера поштанског саобраћаја на подручју Босне и Херцеговине третира на потпуно једнак начин, као и пренос поштанских пошиљака које му је повјерило било које физичко или правно лице у Босни и Херцеговини, док је ставом 2. истог члана прописано да оператери поштанског саобраћаја могу између себе закључивати билатералне и мултилатералне споразуме уз сагласност Агенције, а који морају бити у складу с принципима поштанске политике утврђеним овим законом;
 - да је чланом 13. став 1. Закона о поштама прописано да пренос поштанских пошиљака између ентитета третира се као унутрашњи поштански саобраћај и не може се ограничавати административним мјерама, док је ставом 2. истог члана прописано да оператери поштанског саобраћаја, уз сагласност Агенције, усаглашавају начине и правце поштанске размјене, уважавајући принципе економичности, ефикасности и безбједности;
 - да је чланом 15. став 1. прописано да ЛПО покриће губитака, у случају када цијене резервисаних поштанских услуга не покривају њихове трошкове, надокнађују из других прихода остварених вршењем поштанских услуга, док је ставом 2. истог члана прописано да ради остваривања утврђених принципа поштанске политике, ЛПО су дужни да обезбиједе такав интерни рачуноводствени систем из којег ће се видјети структура прихода и трошкова резервисаних и нерезервисаних универзалних услуга, те структура и висина прихода и трошкова посебних поштанских услуга. Интерни рачуноводствени системи морају да обезбиједе локацију трошкова свих поштанских услуга у складу са стандардима Европске уније, те ставом 3) истог члана

- прописано је да међусобне рефундације, на основу међународних и међуоператерских поштанских услуга, морају да покрију трошкове преноса и прераде поштанских пошиљака;
- да дефинисање курирских услуга није садржано у ентитетским Законима, те да је чланом 13. Закона о поштанском промету ФБиХ као посебна услуга прописана услуга брзе поште (ЕМС), док је чланом 7. Закона о поштама РС прописано да поштанске услуге поред универзалних, финансијских електронских и допунских обухватају и остале поштанске услуге;
 - да је чланом 18. став 1. Закона о поштама РС прописано да оператори поштанског саобраћаја одређују поштарину за универзалне поштанске услуге полазећи од реалних трошкова, уважавајући принципе да поштарина треба да буде приступачна за све кориснике, док је ставом 2. истог члана прописано да Влада РС даје сагласност на Цјеновник поштанских услуга којим се уређује поштарина за резервисане поштанске услуге;
 - да је чланом 9. став 1. тачка 9) Закона о поштанском промету ФБиХ прописано да цијене резервисаних поштанских услуга су под државном контролом, а уколико се оваквим цијенама не осигурава покриће стварних трошкова и развојне потребе поштанског система, Влада Федерације дужна је осигурати додатне услуге поштанским операторима. Није дозвољено субвенционирање нерезервисаних и других поштанских услуга из средстава резервисаних поштанских услуга, док је чланом 34. став 3. прописано да надлежно Министарство врши надзор над тарифном политиком за резервисане услуге;
 - да је чланом 26. став 2. Општих услова (БиХ) прописано да се као посебна поштанска услуга у смислу става (1) овог члана пошиљалац може изабрати да му се пошиљка пренесе као пошиљка брзе поште (ЕМС), док је чланом 28. став 1. прописано да пошиљка брзе поште је поштанска услуга која подразумијева преузимање поштанске пошиљке на основу посебног захтјева пошиљаоца (путем телефона и сл.), на адреси коју одреди пошиљалац, или у поштанском уреду, те уручује на адреси примаоца. ЕМС пошиљка уручује се у року који одреди пошиљалац, а према понуди оператора поштанског промета и може бити масе до 31,5 кг;
 - да је чланом 28. став 11. Општих услова (БиХ) прописано да се технолошки поступак преноса ЕМС пошиљака оператори поштанског промета регулишу посебним упутством;
 - да је чланом 18. став 3. тачка 4) Правилника о општим условима за пружање поштанских услуга (Правилник ФБиХ) прописано да се под посебним услугама у смислу става 2. овог члана сматрају се услуге пријема, преноса и уручења пошиљке брзе поште (ЕМС), док је чланом 23. став 1. истог Правилника прописано да пошиљка брзе поште је курирска услуга која подразумијева преузимање поштанске пошиљке на основу посебног захтјева пошиљаоца (путем телефона и сл.), на адреси коју одреди пошиљалац, те уручује на адреси примаоца. ЕМС пошиљка уручује се у року који одреди пошиљалац, према понуди поштанских оператора;
 - да је чланом 27. Посебних услова за вршење поштанских услуга (у даљем тексту: Посебни услови РС) прописано да остале поштанске услуге обухватају посебне поштанске услуге, допунске поштанске услуге, поштанске услуге по службеној дужности или на захтјев корисника услуга и поштанске услуге на слободном тржишту, док је чланом 28. став 3. тачка б) прописано да се као посебна поштанска услуга може изабрати да се пошиљка пренесе као пошиљка брзе поште (ЕМС);
 - да је чланом 30. став 1. Посебних услова РС прописано да пошиљка брзе поште (ЕМС) је поштанска услуга која подразумијева преузимање поштанске пошиљке на основу посебног захтјева пошиљаоца (путем телефона и сл.) на адреси коју одреди пошиљалац или у јединици поштанске мреже, те уручује на адреси примаоца, у року који одреди пошиљалац, а према понуди Поште;
 - да је према члану 23. став 4. Правилника ФБиХ прописано да ЕМС пошиљка може бити масе до 31,5 кг, док је чланом 30. став 4. Посебних услова РС прописано да пошиљка брзе поште (ЕМС) може бити масе до 50 кг за подручје Републике Српске;
 - да је чланом 50. став 1. Посебних услова РС прописано да су курирске услуге поштанске услуге са додатном вриједношћу које Пошта врши на основу посебног захтјева пошиљаоца, а подразумијевају преузимање поштанских пошиљака на адреси пошиљаоца, директан пренос, те уручење на адреси примаоца, док је ставом 2. истог члана прописано да под додатном вриједношћу у смислу става (1) овог члана, подразумијева се, по посебном захтјеву пошиљаоца: уговорено вријеме и мјесто преузимања, брзина преноса, електронско праћење преноса, те уручење у договореном року и на договореној адреси. Пошта мора имати могућност да у сваком тренутку у току преноса поступи по захтјеву пошиљаоца, док је ставом 3. прописано да се Пошта мора придржавати цјеновних ограничења у односу на резервисане услуге које су утврђене законом;
 - да Агенција за поштански саобраћај БиХ (АПП) издаје лиценце за обављање универзалних поштанских услуга (изузев резервисаних) и осталих поштанских услуга (изузев курирских) и лиценце за обављање курирских услуга, те да издате лиценце се издају на период од 4 године уз претходну сагласност Министарства за комуникацију и промет БиХ;
 - да АПП издаје и овлаштење јавним поштанским операторима који су директно Законом о поштама БиХ овлаштени обављати све поштанске услуге;
 - да АПП води регистар овлаштења ЛПО (24.07.2009. године датум издавања овлаштења без рока важења) и регистар лиценци за остале поштанске оператере;

- да чланице Удружења посједују лиценцу за обављање курирских услуга;
- да је АПП донијела Одлуку о јединственој тарифној политици за резервисане поштанске услуге на подручју БиХ дефинисаних чланом 6. Закона о поштама, те је чланом 1. став 4. прописано да су посебне поштанске услуге, допунске поштанске услуге по захтјеву пошиљаоца или примаоца, и услуге по службеној дужности, дефинисане Општим условима за обављање поштанских услуга саставни су дио обављања резервисаних поштанских услуга;
- да је чланом 24. став 1. тачка 1. Закона о ПДВ-у прописано да су јавне поштанске услуге ослобођење од плаћања ПДВ, те да је чланом 24. став 1. Правилника о примјени ПДВ-а прописано да се порезно ослобађање из члана 24. став 1. тачка 1. Закона, односи се на јавне поштанске услуге. Јавним поштанским услугама подразумијевају се све услуге које обављају јавни поштански оператери у складу са Законом о поштама Босне и Херцеговине;
- да су ЈПО закључили Споразум о преносу пошиљака брзе поште између јавних поштанских оператора, у циљу регулисања техничко-технолошких процеса пријема, преноса, размјене и уручења пошиљки, као и рокове пружања поштанске услуге на међуоператорској разини на подручју цијеле БиХ (број БХ Поште: 01-13.60-246/16 од 22.07.2016. године; број Поште Српске: 1-2200/16 од 26.07.2016. године и број Хрватске поште: Д-01-4795/16 од 15.07.2016. године);
- да саставни дио "Споразума" чине Прилог 1. Попис локација са роком уручења и Прилог 2. Тачке размјене и времена размјене закључака брзе поште између јавних поштанских оператора;
- да је наведеним Споразумом регулисан пренос пошиљака брзе поште односно начин пријема, превоз и уручење пошиљака брзе поште, посебне услуге са пошиљкама брзе поште, цијене услуга и накнада између оператора, рокови преноса, накнаде штете и друга питања везана за сарадњу и заједнички наступ у преносу пошиљака брзе поште на цијелом подручју БиХ;
- да сваки оператер одређује износ цијене услуге за примљену пошиљку на свом подручју, те у случају посредовања када један оператер за свог клијента наручује услугу код другог оператора, висина цијене услуге одређена је од стране наручителја услуге, те у овом случају оператер који прима пошиљку добија накнаду у складу са одредбама споразума из поглавља накнаде;
- да накнаде за уручење пошиљке од другог оператора износи 3,00 КМ по пошиљци, те ова накнада укључује све пошиљке масе до 50 кг, збирне пошиљке које укључују максимално до 3 појединачне пошиљке, као и посебна руковања са пошиљком која су захтијевана приликом уручења;
- да накнада за пријем пошиљке по захтјеву другог оператора износи 3,00 КМ по пошиљци, те ова накнада укључује све радње оператора као и код редовног преузимања пошиљке брзе поште од властитог корисника осим наплате услуге;
- да се обрачун између страна Споразума сачињава мјесечно на бази усаглашених података;
- да су наведеним Споразумом одређени рокови преноса пошиљака брзе поште;
- да су изречене прекршајне казне за приватне оператере који су обављајући курирске услуге ушли у сегмент резервисане услуге;
- да на основу достављених података АПП, у 2017. години, појединачно тржишно учешће на релевантном тржишту БХ Пошта је била заступљена у проценту од 5,84%, Поште Српске 9,73%, ХП Мостар 3,38%, те је њихово заједничко учешће износило 18,94%.
- да на основу достављених података АПП, у 2017. години Подносилац захтјева, односно њене чланице у наведеном периоду су имале појединачно тржишно учешће на релевантном тржишту и то In Time у проценту од 8,06%, Euro Express од 11,20%, A2B Express Delivery од 12,30% и Express One од 10,33%, те њихово заједничко учешће је износило 41,88%;
- да су приходи од услуга брзе поште посматрајући у периоду 2015-2018. година били у порасту код сва три ЈПО, мада у укупном приходу чине јако мали проценат учешћа у посматраном периоду (БХ Поште учешће у распону 0,40-2,08%, РС Поште 1,62-4,28%, ХП Мостар 0,00-4,37%);
- да су остварени приходи од пружања курирских услуга чланица Удружења у у периоду 2015-2018. година били различити односно гледајући кроз године код привредног субјекта Еуро Експрес се биљежи благи пораст остварених прихода као и код привредног субјекта Експрес Оне (осим у 2017. години), док се код привредног субјекта IN Time биљежи пораст прихода у 2016. години у односу на 2015. те пад остварених прихода у 2017. и онда повећање у 2018. годину у односу на 2017., и привредни субјекат A2B Delivery биљежи пораст прихода у 2016. години у односу на 2015., затим слиједи пад прихода у 2017, те поновни пораст прихода у 2018. години;
- да је Споразум о преносу пошиљака брзе поште између јавних поштанских оператора стављен ван снаге ступањем на снагу Технолошког упутства за вршење услуге брзе поште-ЕМС у међуоператорском поштанском саобраћају (у даљем тексту: Технолошко упутство) (број БХ Поште: 01-23-44-71-5/20 од 20.03.2020. године; број Поште Српске: 1-3458-8/19 од 04.02.2020. године и број Хрватске поште: 10-1-2072/20 од 11.03.2020. године);
- да је на донесено Технолошко упутство Агенција за поштански промет дала сагласност дана 08.04.2020. године (број 01-04-3-29-5-43-9/20).

8.1. Забрањени споразум ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар

Чланом 4. став (1) Закона о конкуренцији прописано је да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката, који за циљ и посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на:

- а) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова;
- д) примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију;

Споразуми забрањени у складу са ставом (1) члана 4. Закона о конкуренцији су ништавни.

У складу са чланом 4. став 3. Закона, споразуми из става 1. истог члана нису забрањени ако доприносе унапређењу производње или дистрибуције робе и/или услуга унутар Босне и Херцеговине, или промоцији техничког и економског развоја, при чему потрошачима омогућавају правично учешће у користи која из њих произилази а који: а) намећу само ограничења неопходна за постизање циљева и б) не омогућавају искључивање конкуренције у битном дијелу предметних производа или услуга.

Такође, чланом 101. Уговора о функционисању Европске уније, са којим је усклађен члан 4. Закона о конкуренцији, забрањују се заједничка дјеловања предузетника који штете постојећој или потенцијалној тржишној конкуренцији, а у коначници потрошачима. Забрањеним споразумима се првенствено настоји остале тржишне учеснике/конкуренте искључити с тржишта, како би створили могућност повисивања цијена, те остваривања додатне добити.

У предметном поступку, Подносилац захтјева наводи како постоји забрањени споразум из члана 4. став (1) тачка а) и д) Закона о конкуренцији, а који је настао закључивањем Споразума о преносу пошљака брзе поште између ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар.

Подносилац Захтјева у самом Захтјеву и током поступка, наводи да ЈПО удруживањем ради обављања дјелатности "курирске услуге" на начин да су закључили поменути споразум, стварају трговинске услове на територији цијеле БиХ који су драстично различити од услова по којима послују приватни поштански оператери чиме су неоправдано доведени у потпуно различиту ситуацију у односу на ЈПО јер су у потпуно неравноправном положају приликом нуђења курирских услуга у односу на ЈПО, као и да на основу поменутог споразума ЈПО, супротно досадашњим ограничењима достављања пошљака до одређених "територијалних граница" сада укидају те границе и стварају апсолутно слободан простор за њихову дјелатност на нивоу цијеле БиХ, те необрачунавањем ПДВ-а намећу клијентима - корисницима услуга нелојалне куповне цијене услуге у односу на цијене које могу понудити приватни поштански оператери, те такви поступци доводе до различитих услова за исти посао чиме су приватни поштански оператери доведени у неравноправан и неконкурентан положај.

Конкурenciјски савјет је у поновљеном поступку по Пресуди Суда БиХ дошао до сазнања да се предметни Споразум не примјењује од 2020. године доношењем Технолошког упутства за вршење услуге брзе поште-ЕМС у међуоператорском поштанском саобраћају, те с обзиром да је Подносилац захтјева остао при поднесеном захтјеву, анализирао је предметни Споразум (за период његовог важења) те утврдио да исти није представљао забрањени споразум у смислу одредби члана 4. став (1) тачка а) и д) Закона о конкуренцији.

Наиме, Конкурenciјски савјет је анализирајући одредбе Споразума који је закључен између ЈПО утврдило да се исти односи на регулисање техничко-технолошких

процеса пријема, преноса, размјене и уручења пошљака, као и рокове пружања поштанске услуге на међуоператорском нивоу на подручју цијеле БиХ. Саставни дио Споразума чине Прилог 1. Попис локација са роком уручења и Прилог 2. Тачке размјене и времена размјене закључака брзе поште између јавних поштанских оператора. У прилог томе да наведени Споразум представља упутство којим се регулише технолошки поступак преноса ЕМС пошљака је и чињеница да је исти стављен ван снаге те да се примјењује Технолошко упутство за вршење услуге брзе поште-ЕМС у међуоператорском поштанском саобраћају, које је одобрено и од стране Агенције за поштански промет БиХ.

Дакле предметним Споразумом је регулисано да сваки оператер пријем пошљака обавља на свом подручју, (чл. 3. Споразума), сваки оператер обавља превоз пошљака на свом подручју и о свом трошку (чл. 4. Споразума), примјењује се принцип универзалности доставе пошљака, (Прилог 1 и Прилог 2), уручење се врши од стране сваког оператора на свом подручју према властитим Општим условима (члан 5. Споразума), све пошљке се достављају с логом брзе поште (члан 6. Споразума), сваки оператер одређује износ цијене услуге за примљену пошљку на свом подручју (члан 8. Споразума), накнаде за уручење пошљке другог оператора износе 3,00 КМ по пошљци (члан 9. Споразума), рокови уручења су утврђени (члан 10. Споразума).

Самим Споразумом нису настале нове цијене услуге брзе поште, с обзиром да стране споразума, услуге које пружају једна другој плаћају, а исто није од утицаја на цијену услуге коју одређује оператер за слање пошљке односно нису утврђене никакве нове, нити повољније цијене услуге (директно нити индиректно).

У прилог наведеном да сарадња ЈПО не третира на било који начин цијене поштанских услуга брзе поште те којима се иста услуга врши корисницима, произилази из одредбе члана 8. Споразума у којој је наведено да сваки поштански оператор слободно формира своје цијене.

Подносилац захтјева истиче да је споразум који су ЈПО закључили креирао је ситуацију на начин да ЈПО, супротно досадашњим ограничењима достављања пошљака до одређених "територијалних граница" сада укидају те границе и стварају апсолутно слободан простор за њихову дјелатност на нивоу цијеле БиХ.

У вези истог, Конкурenciјски савјет је утврдио да ЈПО поред резервисаних услуга које могу само они обављати, могу обављати и курирске услуге у оквиру резервисане услуге која је детерминисана цјеновним ограничењима, као и курирске услуге које су либерализоване и налазе се на тржишту, наведеним Споразумом је омогућено пружање услуге брзе поште на подручју цијеле територије БиХ, сарадњом наведена три јавна оператора. Исто тако чланом 13. став 1. Закона о поштама прописано је да пренос поштанских пошљака између ентитета третира се као унутрашњи поштански саобраћај и не може се ограничавати административним мјерама.

Такође, чињеница је и да су ЈПО усмјерили своје пословање у смислу пружања курирских услуга и услуга брзе поште што им је и законом допуштено не може се сматрати забрањеним споразумом. Наиме, предметним Споразумом потрошачима је пружена проширена могућност избора поштанског оператора у пружању наведене услуге.

Имајући у виду, да на основу законских одредби, ЈПО су почели да своје пословање усмјеравају ка процесу

пружања различитих услуга, укључујући курирске услуге и услуге брзе поште, не може се подвести под могућност привредног субјекта да одређује услове на релевантном тржишту с обзиром на његову понуду или потражњу.

Притом, Агенција за поштански саобраћај разграничава односно прави разлику између услуге брзе поште (ЕМС) која спада у посебне поштанске услуге које обављају ЈПО и обавезно се организују на читавом подручју БиХ сваког радног дана, најмање 5 дана у недељи тј. пошиљалац може да се изабере да писмоносна или пакетска пошиљка пренесе као ЕМС а којом се захтјева посебан поступак и услови везани за пријем, отпрему, превоз и приспјеће и уручење поштанских пошиљака, док курирске услуге су услуге на слободном тржишту које не морају бити организоване на цијелом подручју БиХ сваког радног дана најмање 5 дана.

Подносилац захтјева такође истиче да ЈПО неосновано користе повластице које су им успостављене прописима који ограничавају приватни сектор реферишући се на одредбе Закона о ПДВ-у у погледу ослобађања од плаћања ПДВ-а ЈПО и одредби члана 6. Закона о поштама БиХ у смислу ценовних ограничења којих се морају придржавати приватни поштански оператери.

Међутим законска рјешења из важећих прописа на територији БиХ, укључујући питање ослобађања од плаћања ПДВ-а, ценовна ограничења курирских услуга у склопу резервисаних услуга није у надлежности КонкурENCIЈСКОГ САВЈЕТА, те се иста не могу сматрати као директна или индиректна утврђивања куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова.

У вези приговора ништавости које је Подносилац захтјева истицао током поступка на које је по његовом мишљењу није поступано односно није узето у обзир од стране овог органа (као претходно питање) је неоснован.

Наиме у вези приговора да за закључење Споразума о преносу пошиљака брзе поште између ЈПО (са припадајућим анехом) потребна сагласност Агенције за поштански промет БиХ, сам Подносилац захтјева није доставио никакав доказ да се обраћао Агенцији за поштански промет БиХ као поштанском регулатору који је надлежан да даје сагласност да се утврди да ли се предметни Споразум сматра ништавим.

Само питање ништавости Споразума који је предмет поступка овај орган је цијенио у складу са одредбама члана 4. став 1. и 2. Закона.

Агенција за поштански промет је дала сагласност на Техничко упутство којим је стављен ван снаге Споразум који је предмет овог поступка чиме је уједно и прихватила да је ранији Споразум био примјењиван, те би поступање овог органа у поновљеном поступку по овом питању било беспредметно.

Цијенећи све изведене доказе посебно као и у њиховој међусобној повезаности, КонкурENCIЈСКИ САВЈЕТ је утврдио да није постојао забрањени споразум између ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар којим су директно или индиректно утврђиване куповне и продајне цијене или било који други трговачки услови нити је Подносилац захтјева доведен у неповољнији положај у односу на конкуренцију у смислу одредби члана 4. став. 1 тачка а) и д) Закона.

Слиједом наведеног, КонкурENCIЈСКИ САВЈЕТ је одлучио као у тачки 1. диспозитива овог Рјешења.

8.2. Злоупотреба доминантног положаја ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар и повреда члана 9 став 1. тачке а), б), ц), и г) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја

Члан 9. став (1) Закона прописује да привредни субјекат има доминантан положај на релевантном тржишту роба или услуга, ако се због своје тржишне снаге може понашати у значајној мјери независно од стварних или могућих конкурената, купаца, потрошача или добављача, такође узимајући у обзир учешће тог привредног субјекта на тржишту, учешће које на том тржишту имају његови конкуренти, као и правне и друге препреке за улазак других привредних субјеката на тржиште.

Члан 9. став (3) Закона претпоставља да више привредних субјеката има доминантан положај на тржишту роба и/или услуга ако на релевантном тржишту два или три привредна субјекта имају заједно тржишно учешће веће од 60,0%.

Члан 2. Одлуке о дефинисању категорије доминантног положаја даље разрађује појам доминантног положаја, те одређује да привредни субјекат на релевантном тржишту производа или услуга има доминантан положај, када се због своје тржишне снаге може понашати и дјеловати у значајној мјери независно од стварних или могућих конкурената, купаца, потрошача или добављача, и на тај начин ограничава или спречава ефикасну конкуренцију.

Члан 10. став (2) тачке а) и ц) Закона прописује да је забрањена злоупотреба доминантног положаја и то а) директним или индиректним наметањем нелојалних куповних и продајних цијена или других трговинских услова којима се ограничава конкуренција и ц) примјену различитих услова за исту или сличну врсту послова са осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкурентски положај.

Члан 9. Одлуке о дефинисању категорије доминантног положаја даље разрађује облике злоупотребе доминантног положаја те одређује да злоупотреба доминантног положаја од једног или више привредних субјеката (заједнички доминантни положај), поред критерија наведених у члану 10. Закона о конкуренцији, могу се сматрати и следећи:

- а) дискриминација у висини цијена (различите цијене) одређеног производа или услуге на различитим релевантним географским тржиштима;
- б) стална понуда и продаја купцима производа или услуга по нелојалним (ниским) цијенама што има за последицу одвраћања купца од куповине сличних производа или услуга од конкурентних добављача (тзв. "лојални" попусти-циљани продајни попусти или тајни попусти);
- ц) одређивање цијене производа или услуге испод трошкова производње са циљем елиминисања конкуренције и
- г) могућност привредног субјекта да одређује услове на релевантном тржишту с обзиром на његову понуду или потражњу што омогућује неоправдано повећавање профита;

Подносилац Захтјева у самом Захтјеву и током поступка, тврди да се злоупотреба доминантног положаја сва три ЈПО огледа у томе да су користећи доминантан положај закључили спорни споразум, те необрачунавањем ПДВ-а клијентима - корисницима намећу нелојалне куповне цијене услуге у односу на цијене које могу понудити приватни поштански оператери у смислу члана 6. Закона о поштама БиХ, те да такви поступци доводе до различитих услова за исти посао чиме су приватни

поштански оператери стављени у неравноправан и неконкурентан положај.

Како би се утврдила злоупотреба доминантног положаја, прије свега је потребно утврдити постојање доминантног положаја. Наиме, Закон не забрањује доминантан положај сам по себи, већ злоупотребне радње које могу из истог проистећи.

Према приједлогу Подносиоца захтјева који је прихваћен од стране овог органа, као релеватно тржиште је одређено као тржиште курирских услуга. Стога за потребе оцјене датог случаја, Конкурenciјски савјет је прије свега утврђивао постојање доминантног положаја на релеватном тржишту курирских услуга од стране ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар.

Тако према подацима Агенције за поштански промет, Конкурenciјски савјет је утврдио да на релеватном тржишту курирских услуга, ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар нити појединачно нити заједно немају доминантан положај (табела 1.), при чему је с обзиром на неуједначеност законских и подзаконских прописа на државном и ентитетским нивоима (у Закону о поштама БиХ дата је дефиниција курирске услуге али не и услуге брзе поште, док је у ФБиХ према Правилнику о општим условима пошиљка брзе поште ЕМС дефинисана као курирска услуга, а према Општим условима за обављања поштанских услуга БиХ и Посебним условима за вршење поштанских услуга у РС дата дефиниција пошиљке брзе поште без одређења да се ради о курирској услузи), посматрало податке о укупно оствареним приходима ЈПО који укључују и курирске услуге и услуге брзе поште ЕМС.

Конкурenciјски савјет је у току поступка утврдио да је у 2017. години на релевантном тржишту курирских услуга осим ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар и чланица Удружења (њих 4), било још 7 поштанских оператора који су обављали наведену услугу, значи укупно 14 поштанских оператора који пружају наведене услуге.

Да ЈПО немају доминантан положај на релеватном тржишту курирских услуга је видљиво из података запримљених од стране Агенције за поштански саобраћај БиХ који се односе на број поштанских оператора и остварене приходе у 2017. години као години која је претходила подношењу захтјева за утврђивање повреде Закона, јер на тржишту курирских услуга дјелује 14 поштанских оператора. Према јавно доступним подацима тренутно курирске услуге пружа 13 приватних поштанских оператора, односно њихов број се повећао у односу на 2017. годину.

Провођењем поступка и утврђивањем чињеничног стања, као и оцјеном свих достављених доказа и документације, Конкурenciјски савјет је утврдио да ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар нису имали одлучујуће тржишно учешће на релевантном тржишту курирских услуга, а понајмање доминантан.

Као битно, Конкурenciјски савјет истиче да и сам Закон о привредним друштвима (ФБиХ и РС) у члану 2. прописује како је разлог оснивања неког привредног друштва стицање добити, што је дакле логичан и легитиман циљ пословања сваког привредног субјекта на тржишту. Начин, методе, пословне политике, те како ће се остваривати циљеви пословања, сваки привредни субјекат на тржишту је слободан сам за себе планирати и проводити.

Такође, Конкурenciјски савјет је утврдио да су цијеновна ограничења детерминисана Законом о поштама у дијелу резервисане услуге, те да оператери у БиХ укључујући и ЈПО који пружају курирске услуге и услуге

брзе поште нису дужни имати исте цијене услуга, јер се ради о двије врсте различитих услуга, те да Агенција као регулатор не прописује које цијене морају имати ЈПО а који остали поштански оператери.

Није утврђено ни постојање селективности односно различитог приступа корисницима услуга, наиме, на веб страницама ЈПО налазе се објављени цијеновници, из којих је видљиво које врсте услуга пружају и по којим цијенама, те пусти које би наведени ЈПО одобравали корисницима услуга не би се могли сврстати у тзв. "лојални" попусти-циљани продајни попусти или тајни попусти.

Надаље, прегледом остварених прихода и расхода по основу пружања услуге брзе поште у периоду 2015-2018. година, евидентно је да су ЈПО БХ Поште и ХП Мостар могли оствареним приходима покрити трошкове за вршење наведене услуге, док је ЈПО Поште Српске у 2016.-2018. години пословао са губитком, те се овдје не може говорити о организованом дјеловању са циљем одређивања цијене производа или услуге испод трошкова производње са циљем елиминисања конкуренције.

С обзиром да немају доминантан положај на релеватном тржишту курирских услуга, Конкурenciјски савјет је утврдио да ЈПО БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар закључивањем Споразума нису злоупотребиле доминантан положај из члана 10. став (2) тач. а) и ц) Закона која се односи на директно или индиректно наметање нелојалних куповних и продајних цијена или других трговинских услова којима се ограничава конкуренција, примјену различитих услова за исту или сличну врсту послова са осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкурентски положај као и бића дјела из члана 9. став 1. тачке а), б), ц) и г) Одлуке о дефинисању категорије доминантног положаја.

Слиједом наведеног, Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачки 2. диспозитива овог Рјешења.

8.3. Забрањена концентрација БХ Поште, Поште Српске и ХП Мостар

Члан 12.

(Концентрација)

- (1) Концентрацијом, у смислу овог закона, сматра се:
 - а) спајање или припајање независних привредних субјеката или дијелова привредних субјеката;
 - б) стицање контроле или доминантног утицаја једног, односно више привредних субјеката над другим, односно над више других привредних субјеката или дијелом другог привредног субјекта, односно дијеловима других привредних субјеката, и то:
 - 1) стицањем куповином већине акција или учешћа основног капитала; или
 - 2) стицањем већине права гласа; или
 - 3) на други начин, у складу с одредбама закона који регулишу оснивање привредних субјеката и њихово управљање;
 - ц) заједничко улагање на дугорочној основи, два или више независних привредних субјеката, који дјелују као независан привредни субјекат.
- (2) Стицање контроле у смислу става (1) овог члана остварује се путем права, закључивањем споразума или другим средствима којима један или више привредних субјеката, било посебно, било заједнички, узимајући у обзир све правне и чињеничне околности, стичу могућност остваривања доминантног утицаја над једним или више привредних субјеката.

Члан 13.

(Забрањене концентрације)

Забрањене су концентрације привредних субјеката које као резултат имају значајно нарушавање ефикасне тржишне конкуренције, на цијелом тржишту Босне и Херцеговине или на њеном значајнијем дијелу, а посебно којима се ствара нови или јача постојећи доминантни положај.

Члан 14.

(Укупни приход за за контролу концентрације)

(1) Намјеравану концентрацију привредних субјеката, из члана 12. став (1) овог закона, учесници концентрације су обавезни пријавити, и то када су испуњени следећи услови:

- а) да укупни годишњи приход свих учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту износи 100.000.000 КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији;
- и
- б) да укупни годишњи приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000 КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихово заједничко учешће на релевантном тржишту веће од 40%.

Подносилац захтјева у свом захтјеву наводи да су ЈПО закључивањем Споразума о преносу пошљака брзе поште извршили и забрањену концентрацију у смислу члана 13. а у вези са чланом 12. став 1. тачка ц) Закона о конкуренцији, те да су на основу члана 14. став 1. тачка б) у вези остварених прихода за пријаву концентрације, ЈПО били дужни пријавити овакав облик концентрације.

Конкурenciјски савјет је у вези наведеног, разматрао одредбе предметног Споразума, те утврдио да се наведеним Споразумом регулише пренос пошљака брзе поште односно начин пријема, превоз и уручење пошљака брзе поште, посебне услуге са пошљама брзе поште, цијене услуга и накнада између оператера, рокови преноса и накнаде штете, те је тако између осталог одређено да сваки оператер одређује износ цијене услуге за примљену пошљку на свом подручју, да накнаде за уручење односно пријем пошљке од другог оператера износи 3,00 КМ по пошљици, да се обрачун између страна Споразума сачињава мјесечно на бази усаглашених података, те да су утвђене тачка размјене и вријеме уручења закључака брзе поште.

Заједничко улагање (јоинт вентуре) се у литератури дефинише као уговорно повезивање два или више учесника на тржишту у циљу остваривања одређеног заједничког пословног подухвата, тако што уговорне стране заједнички улажу средства у пословни подухват, дијеле ризик и добит, и заједнички доносе одлуке док подухват траје (Стефановић, 1998: 515 и 516; Церовац, 2010: 198).

Имајући у виду наведено, односно да наведени споразум регулише односе између ЈПО у вези преноса пошљака брзе поште, те да сваки ЈПО понаособ одређује износ цијене за примљену пошљку и у обавези је да плаћа накнаду за уручење односно пријем пошљке од другог оператера, да ЈПО остварују различите приходе од пружања услуга брзе поште, односно не дијеле ни ризик ни добит, не може се сматрати заједничким улагањем на дугорочној основи, два или више независних привредних субјеката, који дјелују као независан привредни субјект у

смислу члана 12. став 1. тачка ц) Закона о конкуренцији, те чињеница да се не ради о концентрацији, те да се наведеним споразумом не ствара нити јача постојећи доминантан положај, нису испуњени ни услови прописани чланом 13. Закона о конкуренцији.

Слиједом наведеног, Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачки 3. диспозитива овог Рјешења.

И сам Подносилац захтјева у тужби која је претходила Пресуди Суда БиХ наводи да је свјестан законских рјешења које су на снази за појединачне ЈПО и да рјешавање тих законских рјешења није у надлежности Конкурenciјског савјета, али да би Конкурenciјски савјет свјесан својих ограничења без обзира на ограничења требао размотрити укупну ситуацију, из чега произилази да је овај орган рјешавајући у предметном поступку требао одлучивати о оним чињеницама које су у надлежности других органа, односно изван оквира Закона о конкуренцији, што би у коначници представљало повреду и самог закона.

Стога, напомињемо да Конкурenciјски савјет у овом поступку није одлучивао у вези података и чињеница достављених како од стране Подносиоца захтјева тако и од стране ЈПО који се односе на евентуалну примјену других прописа будући да је примјена тих прописа у надлежности других органа, односно овај орган се бавио садржином предметног Споразума, а не чињеницама које нису у надлежности овог органа.

Због тога, Конкурenciјски савјет остаје код диспозитива Рјешења а првенствено из разлога што се из утврђених чињеница и оцјене свих доказа, као и на основу резултата cjелокупног поступка утврдило да није било повреде одредби члана 4. став 1. тачка а) и д) и одредби члана 10. став 2. тачка а) и ц) Закона као и повреде одредби члана 9. став 1. тачке а), б), ц), и г). Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја, те непостојања забрањене концентрације у смислу члана 13., у вези са чланом 12. став 1. тачка ц) Закона.

На основу свега наведеног Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачкама 1., 2., и 3. диспозитива овога Рјешења.

9. Трошкови поступка

Чланом 105. став 1. Закона о управном поступку је прописано да у правилу свака странка сноси своје трошкове поступка (који укључују и трошкове за правно заступање), а чланом 105. став 2. истог Закона је прописано да када у поступку учествују двије или више странака са супротним интересима, странка која је изазвала поступак, а на чију је штету поступак окончан, дужна је противној страници надокнадити оправдане трошкове који су настали у поступку.

Према одредби члана 105. став (3) Закона о управном поступку трошкови за правно заступање надокнађују се само у случајевима кад је такво заступање било нужно и оправдано.

Чланом 108. став 1) истог Закона је прописано да у рјешењу којим се поступак завршава, орган који доноси рјешење одређује ко сноси трошкове поступка, њихов износ и коме се и у којем року имају исплатити.

Конкурenciјски савјет је приликом израчуна укупних трошкова поступка, узео у обзир одредбе Закона о управном поступку, и Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/04 и 24/04) (у даљем тексту: Тарифа).

Адвокат Јасмир Муратовић, пуномоћник Подносиоца захтјева доставио је дана 07.07.2021. године трошковник који је запримљен под бројем УП-03-26-2-040-96/18.

Пуномоћник Подносиоца захтјева у поновљеном поступку по Пресуди Суда БиХ доставио је нови трошковник на усменој расправи одржаној дана 19.02.2025. године на Записник број УП-03-26-2-040-155/18.

Конкурентски савјет је одбио захтјев Подносиоца захтјева за надокнаду трошкова поступка, будући да исти није успио у поступку, те стога нема право на надокнаду трошкова поступка у складу са одредбама Закона о управном поступку.

Слиједом наведеног, Конкурентски савјет је одлучио као у тачки 4. диспозитива овог Рјешења.

На усменој расправи одржаној дана 25.04.2019. године, адвокат Армин Зулкић, пуномоћник БХ Пошта и представници ХП Мостар су приложили уз записник и захтјеве за надокнадом трошкова поступка.

На основу предњег, пуномоћник БХ Пошта је тражио трошкове поступка у укупном износу од 1.591,20 КМ са укљученим износом ПДВ-а, и то за Одговор на Захтјев за покретање поступка 240,00 КМ+ПДВ, поднесак - додатно појашњење чињеничних навода из одговора - 240,00 КМ+ПДВ, приступ на усмену расправу дана 25.03.2019. године - 420,00 КМ+ПДВ, приступ на усмену расправу дана 25.04.2019. године - 360,00 КМ+ПДВ и трошкови паушала (принтања, копирања, поштарина) -100,00 КМ+ПДВ.

ХП Мостар је у предметном поднеску затражио надокнаду трошкова поступка који се односе на трошкове превоза представника ХП Мостар на релацији Мостар-Сарајево-Мостар ради присуства усменој расправи која је одржана дана 25.03.2019. године у износу од 182,00 КМ и 25.04.2019. године у износу 182,00 КМ, односно у укупном износу од 364,00 КМ. Наведени трошкови превоза представљају 35% важеће цијене бензина за сваки пређени километар пута у одласку и повратку запосленика ради приступа на усмену расправу.

Наведени трошкови Противних страна у утврђеним износима уплаћени су од стране Подносиоца захтјева у овом поступку на Рјешење број УП-03-26-3-040-75/18 од 03.06.2019. године.

Адвокат Армин Зулкић, пуномоћник БХ Пошта, у поновљеном поступку по Пресуди Суда БиХ, доставио је Трошковник поднеском запримљеним под бројем УП-03-26-3-040-156/18 у којем поред трошкова који су му раније исплаћени у горе наведеном износу од 1.591,20 КМ, потражује следеће трошкове:

- очитовање на Пресуду Суда БиХ број С1 3 У 033215 19 У од 11.06.2021. године у износу од 240,00КМ + ПДВ,
- приступ на усмену расправу дана 31.10.2024. године - 420,00 КМ+ПДВ
- и приступ на наставак усмене расправе дана 19.02.2025. године - 360,00 КМ+ПДВ.

Конкурентски савјет је утврдио трошак који се односи на приступ на усмену расправу дана 31.10.2024. године у износу од 420,00 КМ+ПДВ и приступ на наставак усмене расправе дана 19.02.2025. године - 360,00 КМ+ПДВ није обрачунат у складу са Тарифом, те је с обзиром на сатницу трајања усмених расправа признало у следећим износима:

- приступ на усмену расправу дана 31.10.2024. године у износу од 300,00 КМ+ПДВ,
- приступ на наставак усмене расправе дана 19.02.2025. године - 300,00 КМ+ПДВ као и

- очитовање на Пресуду Суда БиХ број С1 3 У 033215 19 У од 11.06.2021. године у износу од 240,00КМ + ПДВ.

Стога, укупан износ трошкова које је Конкурентски савјет признао пуномоћнику БХ Поште представља износ од 982,80 КМ.

Поште Српске и ХП Мостар у у поновљеном поступку по Пресуди Суда БиХ нису поднјели захтјеве за надокнаду трошкова насталих у поступку.

Слиједом наведеног Подносилац захтјева је у обавези пуномоћнику БХ Пошта надокнадити трошкове настале у поступку по Пресуди Суда БиХ у износу од 982,80 КМ.

Слиједом наведеног, Конкурентски савјет је одлучио као у тачки 5. диспозитива овог Рјешења.

10. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Број УП-03-26-3-040-157/18

20. марта 2025. године

Сарајево

Предсједник

Иво Јеркић, с. р.

Konkurencijsko vijeće na osnovu člana 25. stav (1) tačka e) i člana 42. stav (1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), člana 105. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), a po Zahtjevu za pokretanje postupka Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo putem Zajedničke advokatske kancelarije "Jasmir Muratović, Tanja Hadžagić i Ilvana Bijedić", Radićeva 1, 71000 Sarajevo protiv privrednih subjekata JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo zastupan po advokatu Arminu Zulkicu, Kaptol 1/I, 71000 Sarajevo, Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d., Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar radi utvrđivanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav 1. tačka a) i d), utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačka a) i c) i utvrđivanja postojanja zabranjene koncentracije u smislu člana 13., u vezi sa članom 12. stav 1. tačka c) Zakona o konkurenciji kao i povrede člana 9. stav 1. tačke a), b), c), i g) Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), a postupajući po Presudi Suda BiH S1 3 U 041034 21 U od 13.12.2023. godine, na 24. (dvadesetčetvrtj) sjednici održanoj dana 20.03.2025. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Odbija se Zahtjev Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo protiv privrednih subjekata JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo, Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d., Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. stav 1. tačka a) i d), kao neosnovan.
2. Odbija se Zahtjev Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo protiv privrednih subjekata JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo, Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d., Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska

- pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar radi utvrđivanja postojanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačka a) i c) Zakona o konkurenciji kao i povrede člana 9. stav 1. tačke a), b), c), i g) Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja, kao neosnovan.
3. Odbija se Zahtjev Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo protiv privrednih subjekata JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo, Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d., Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar radi utvrđivanja postojanja zabranjene koncentracije u smislu člana 13., u vezi sa članom 12. stav 1. tačka c) Zakona o konkurenciji, kao neosnovan.
 4. Odbija se zahtjev Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo za naknadom troškova postupka kao neosnovan.
 5. Obavezuje se Udruženje privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo da punomoćniku JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo nadoknadi troškove postupka u ukupnom iznosu od 982,80 KM (devetstottinaosamdesetdvije i 80/100) KM u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog Rješenja.
 6. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Ovim Rješenjem se izvršava presuda Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud BiH), broj S1 3 U 041034 21 U od 13.12.2023. godine, kojom je Sud BiH uvažio tužbu Udruženja privatnih poštanskih operatera Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo i poništio rješenje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine broj UP-03-26-3-040-97/18 od 14.07.2021. godine i predmet vratio na ponovno rješavanje.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je presudu Suda BiH zaprimilo dana 14.12.2023. godine, pod podneskom broj UP-03-26-3-040-106/18. Prema članu 62. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) kada Sud poništi konačni upravni akt protiv koga je pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništen akt donesen, a nadležna institucija je pri tome vezana pravnim shvatanjima Suda i primjedbama u pogledu postupka.

Konkurencijsko vijeće je dana 22.10.2018. godine, zaprimilo pod brojem UP-03-26-3-040-1/18 Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) podnesen od strane Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Udruženje ili Podnosilac zahtjeva) putem Zajedničke advokatske kancelarije "Jasmir Muratović, Tanja Hadžagić i Ilvana Bijedić", Radićeva 1, 71000 Sarajevo protiv JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: BH Pošta), Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d., Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka (u daljem tekstu: Pošte Srpske) i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar (u daljem tekstu: HP Mostar) radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav 1. tačka a) i d) i zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačka a) i c) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon) i povrede člana 9. tačke a., b., c., i g. Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja (u daljem tekstu: Odluka).

Također, navedeno Udruženje smatra da su navedeni privredni subjekti izvršili i (zabranjenu) koncentraciju u smislu člana 13., u vezi sa članom 12. stav 1. tačka c) Zakona.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu člana 28. Zakona, te je zatražilo dopunu istog aktom broj UP-03-26-3-040-2/18 od 25.10.2018. godine.

Podnosilac Zahtjeva je podneskom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-3/18 dana 02.11.2018. godine dostavio tražene podatke/dokumentaciju.

Kompletiranjem Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu člana 28. stav (3) Zakona, broj UP-03-26-3-040-4/18 dana 04.12.2018. godine, te istu dostavilo Podnosiocu zahtjeva aktom broj UP-03-26-3-040-5/18.

Na osnovu dokumentacije dostavljene uz Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povrede Zakona o konkurenciji na koji Podnosilac zahtjeva ukazuje te je donesen Zaključak o pokretanju postupka broj UP-03-26-3-040-6/18 dana 05.12.2018. godine te je postupak sproveden po odredbama Zakona.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su Udruženje privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo, JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo, Preduzeće za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d., Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar.

1.1 Udruženje privatnih poštanskih operatera

Udruženje privatnih poštanskih operatera je upisano u registar udruženja kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine pod registarskim brojem 2206 Knjiga I Registra dana 20.08.2018. godine sa sjedištem Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo (promijenjeno sjedište 2020. godine).

Danom upisa u Registar udruženja kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Udruženje je steklo svojstvo pravnog lica i ima slobodu djelovanja na cijelom području Bosne i Hercegovine, isključivo pod registriranim nazivom.

Ciljevi i djelatnosti Udruženja između ostalog, su: rad za zaštitu korisnika Udruženja, poštovanje akata i Udruženja i važećih propisa, imenovanje predstavnika Udruženja za saradnju sa javnim organima vlasti na svim nivoima u BiH, kao i za saradnju sa međunarodnim asocijacijama i udruženjima, te zaštitu interesa članova Udruženja što uključuje ali se ne ograničava na ostvarivanje komunikacije sa zakonodavnom i izvršnom vlašću na svim nivoima u BiH, saradnja sa regulatornim tijelima i dr.

Pomenuto udruženje osnovali su privredni subjekti čiji je osnovni kapital u privatnom vlasništvu i to: "A2B Express delivery" d.o.o. Braće Mulića 48, 71000 Sarajevo, "In Time" d.o.o. Braće Baljić 1A, 71000 Sarajevo, "Euro Express" d.o.o. Jovana Dučića 23A, 71000 Banja Luka, i "Express One" d.o.o. Rajlovačka bb, 71000 Sarajevo koji između ostalog, obavljaju djelatnost kurirskih usluga na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

1.2 Privredni subjekt Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka

Privredni subjekat Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka (Pošte Srpske) upisan je u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banja Luci pod matičnim brojem 01878182.

Prema javno dostupnim podacima osnovan 10. decembra 1996. godine, nakon razdvajanja nekada zajedničkog PTT

sistema Republike Srpske na dva privredna subjekta JODP Pošte Srpske i JODP Telekom Srpske, te 2002. su se transformisali u akcionarsko društvo sa većinskim vlasničkim udjelom države od 65% kapitala, 20% udjela akcija vaučer ponude, 10% Fonda PIO, dok akcije Fonda za restituciju zauzimaju 5% kapitala.¹

Prema podacima iz Registra ovlaštenja JPO² Agencije za poštanski saobraćaj BiH, Pošte Srpske bave se pružanjem poštanskih usluga utvrđenim članom 5., 6., 7. i 8 Zakona o poštama Bosne i Hercegovine.

1.3. Privredni subjekt JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo

Privredni subjekat JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: BH Pošta) upisan je u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem 65-01-0676-11.

Prema javno dostupnim podacima 20. decembra 2001. godine donosi se odluka o podjeli PTT-a BiH na dva preduzeća - BH Poštu i BH Telecom. BH Pošta posluje samostalno, kao društvo sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač Federacija BiH sa vlasničkim udjelom od 100% kapitala.

Prema podacima iz Registra ovlaštenja JPO Agencije za poštanski saobraćaj BiH, BH Pošte bave se pružanjem poštanskih usluga utvrđenim članom 5., 6., 7. i 8 Zakona o poštama Bosne i Hercegovine.

1.4. Privredni subjekt JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar.

Privredni subjekt JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar (u daljem tekstu: HP Mostar) upisan je u sudski registar Općinskog suda u Mostaru pod matičnim brojem 1-10867.

HP Mostar organizovan je kao društvo sa ograničenom odgovornošću čiji su osnivači Federacija BiH sa vlasničkim udjelom od 62,76% kapitala, Hrvatska pošta d.d. Zagreb sa 6,95% kapitala i Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb sa 30,29% kapitala.

Prema podacima iz Registra ovlaštenja JPO Agencije za poštanski saobraćaj BiH, BH Pošte bave se pružanjem poštanskih usluga utvrđenim članom 5., 6., 7. i 8 Zakona o poštama Bosne i Hercegovine.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), kao i odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u smislu člana 26. Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je primijenilo i odredbe Zakona o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/05), Zakon o poštanskim uslugama Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 30/10 i 38/10), Zakon o poštanskom prometu FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 76/04), Opšti uslovi za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni glasnik BiH", broj 102/10), Pravilnik o općim uvjetima za pružanje poštanskih usluga u FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 04/7), Posebni uslovi za vršenje poštanskih usluga ("Službeni glasnik RS", broj 130/11), Odluka o jedinstvenoj tarifnoj politici za rezervisane poštanske usluge na području Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj

59/11), Metodologiju za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom poštanskom prometu i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu ("Službeni glasnik BiH", broj 52/11), Cjenik rezerviranih poštanskih usluga u unutarnjem prometu ("Službeni glasnik RS", broj 38/10).

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njegovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine s druge strane ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", br. 10/08), (u daljem tekstu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju) odredba čl. 71. o primjeni kriterija i pravne stečevine Evropske unije, te člana 43. stav (1) Zakona, koje omogućuje Konkurencijskom vijeću u svrhu ocjene danog slučaja, da se može koristiti sudskom praksom Evropskog suda pravde i odlukama Evropske komisije.

Konkurencijsko vijeće je izvršilo uvid i u Direktivu 97/67/EZ o zajedničkim pravilima za razvoj unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga Zajednice i poboljšanju kvalitete usluga, Direktivu 2002/39/EZ kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 97/67/EZ u pogledu daljnjeg otvaranja poštanskih usluga u Zajednici za konkurenciju i Direktivu 2008/6/EZ kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 97/67/EZ o potpunom razvoju unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici.

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

U svom Zahtjevu, Podnosilac zahtjeva, opisuje činjenično stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva te u bitnom navodi slijedeće:

- da je dana 20.08.2018. godine Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine donijelo Rješenje br. UP09-07-1-1295/18 kojim je u Registar udruženja upisano "Udruženje privatnih poštanskih operatera" (skraćeno: UPPO);
- da su pomenuto udruženje osnovali privredni subjekti čiji je osnovni kapital u privatnom vlasništvu i to: "A2B Express delivery" d.o.o. Braće Mulića 48, 71000 Sarajevo, "In Time" d.o.o. Braće Baljić 1A, 71000 Sarajevo, "Euro Express" d.o.o. Jovana Dučića 23A, 71000 Banja Luka, i "Express One" d.o.o. Rajlovačka bb, 71000 Sarajevo;
- da ovi privredni subjekti, između ostalog, obavljaju djelatnost kurirskih usluga na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine;
- da je djelatnost kurirskih usluga legislativno tretirana važećim propisima i to: Zakon o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/05), Zakon o poštanskim uslugama Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", 30/10 i 38/10) i Zakon o poštanskom prometu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 76/04);
- da u cilju zaštite poslovnih interesa ovih privatnih poštanskih operatera te razvoja slobodne konkurencije na tržištu uz istovremeno sprečavanje stvaranja dominantnog i nekonkurentskog djelovanja javnih poštanskih operatera (u daljem tekstu: JPO), Podnosilac zahtjeva ima snažan interes i potrebu predstaviti postojeću situaciju, ukazati na nezakonite postupke JPO koji u konačnici stvaraju nepovoljan ambijent za poslovanje i slobodan protok kapitala i usluga te ukazati na neka zakonska rješenja koja nisu na tragu principa uspostavljenih od strane Svjetskog poštanskog saveza i direktiva Evropske komisije (Direktiva 1997/67/EC, Direktiva 2002/39/EC i Direktiva 2008/6/EC.);

¹ Preuzeto sa web stranice www.postesrpske.com

² Preuzeto sa web stranice Agencije za poštanski saobraćaj BiH www.rap.ba

- da su postupci JPO koji su predmet ove prijave kao i neka zakonska rješenja iz važećih propisa na teritoriji BiH, suprotni su pravilima propisanim Poštanskom direktivom, Novom poštanskom direktivom kao i naprijed navedenim Direktivama EU, a koji dokumenti predstavljaju temeljne akte poštanske politike Evropske unije (EU);
- da Podnosilac prijave ovom prijavom želi pokrenuti postupak pred Konkurencijskim vijećem protiv tri JPO i to: JP "BH Pošta" d.o.o. Sarajevo, Pošte Srpske" a.d. Banja Luka (povezani subjekt "Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske" a.d. Banja Luka) i JP "Hrvatska pošta" d.o.o. Mostar;
- da su pobrojani JPO 2016. godine zaključili sporazum/ugovor o obavljanju poštanske usluge, kolokvijalno nazvana, "brza pošta" kojim su prema mišljenju Podnosioca prijave zaključili sporazum: koji je zabranjen u smislu člana 4. stav (1) tačka a) i d) Zakona o konkurenciji;
- da su pored toga, zaključivanjem ovog sporazuma JPO izvršili zloupotrebu dominantnog položaja u smislu člana 10. stav (2) tačka a) i c) Zakona o konkurenciji kao i člana 9. tačke a), b), c) i g) Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja;
- da također, smatraju da su prijavljeni JPO izvršili i (zabranjenu) koncentraciju u smislu člana 13. u vezi sa članom 12. stav (1) tačka c) Zakona o konkurenciji;
- da je članom 1. tačka 4. Ustava Bosne i Hercegovine koji se odnosi na kretanje roba, usluga, kapitala i lica propisano da postoji sloboda kretanja širom Bosne i Hercegovine, te da Bosna i Hercegovina i entiteti neće ometati punu slobodu kretanja, lica, roba, usluga i kapitala širom Bosne i Hercegovine. Nijedan entitet neće provoditi bilo kakvu kontrolu na granici između entiteta;
- da ova odredba Ustava ne razrađuje detaljno pitanje ponašanja privrednih subjekata na teritoriji entiteta i države ali daje opšti okvir za obavezu poštivanja protoka usluga i nameće obavezu zakonodavnim tijelima da trebaju donijeti propise kojima će stvoriti zakonski okvir za sprječavanje postupanja suprotno ovoj ustavnoj odredbi;
- da iz sadržaja odredbe člana 2. Zakona o konkurenciji se može zaključiti da se ovaj zakon primjenjuje i na JPO koji se bave i djelatnošću kurirskih usluga odnosno na "BH Pošta" "Pošte Srpske i "Hrvatska pošta";
- da iz sadržaja odredbe člana 3. Zakona, u vezi sa zakonski utvrđenim teritorijalnim nadležnostima pomenuta tri JPO, jasno je da se relevantnim tržištem smatra teritorija Bosne i Hercegovine;
- da iz sadržaja odredbe člana 4. Zakona je vidljivo da su zabranjeni sporazumi/ugovori koji za (cilj) posljedicu imaju, između ostalog, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije i to na način da se primjenjuju različiti uslovi za istovjetne transakcije u odnosu na druga privredna društva na tržištu dovodeći ih u neravnompravan položaj u odnosu na pomenute javne operatore, te su takvi ugovori ex lege ništavi;
- da iz sadržaja odredbe člana 9. Zakona je vidljivo da bi se na ova tri JPO mogli primijeniti principi koji se odnose na "dominantan položaj" obzirom da zajedno imaju više od 60% učešća na tržištu;
- da iz sadržaja člana 10. Zakona je vidljivo da je zabranjena zloupotreba dominantnog položaja koja se posebno odnosi na direktno ili indirektno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena i primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnompravan i nepovoljan konkurencijski položaj;
- da iz sadržaja člana 12. Zakona je vidljivo da se koncentracijom smatra i zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više nezavisnih privrednih subjekata, koji djeluju kao nezavisni privredni subjekt. Ulaganjem se u konkretnom slučaju nužno ne mora smatrati novčano ulaganje ili ulaganje drugih prava obzirom da zaključeni sporazum/ugovor između tri navedena JPO predstavlja osnovu ne temelju koje se vrši ulaganja spostvenih kapaciteta svakog od JPO pojedinačno a u cilju realizacije zajedničkog cilja vršenja poštanske usluge " kurirska usluga" na cijeloj teritoriji BiH pod značajno drugačijim, povoljnijim, uslovima u odnosu na privatne poštanske operatore;
- da iz sadržaja člana 13. Zakona je vidljivo da su zabranjene koncentracije privrednih subjekata koje kao rezultat imaju značajno narušavanje učinkovite tržišne konkurencije, na cijelom tržištu Bosne i Hercegovine ili na njenom značajnijem dijelu, a osobito kojima se stvara novi ili jača postojeći dominantni položaj;
- da iz sadržaja člana 14. Zakona je vidljivo da su JPO bili dužni prijaviti ovakav oblik koncentracije ukoliko je njihov ukupni godišnji prihod ostvaren prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu 100.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji i ukoliko ukupni godišnji prihod svakog od njih ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihovo zajedničko učešće na relevantnom tržištu veće od 40%;
- da iz sadržaja člana 21. Zakona je vidljivo da je Konkurencijsko vijeće tijelo koje će osigurati dosljednu primjenu ovog zakona na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i ima isključivu mjerodavnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurentskog djelovanja na tržištu;
- da iz sadržaja člana 2. Zakona o poštama Bosne i Hercegovine je vidljivo da zakonodavac determinira pojedine pojmove i to:
 - "poštanske usluge" znače usluge prenosa poštanskih pošiljaka i sve druge usluge koje su navedene u nomenklaturi poštanskih usluga
 - "poštanske pošiljke" znače sve pošiljke koje primi na prenos i za koje odgovara operater poštanskog saobraćaja
 - "pismoosna pošiljka" znači svaku poštansku pošiljku koja sadrži neko saopštenje u pisanoj formi, na svakoj vrsti fizičkog medija, koju treba dostaviti naznačenom primaocu. Računi za režije, drugi računi, finansijski i drugi izvještaji smatraju se pismoosnim pošiljkama
 - "univerzalne poštanske usluge" znače sve one poštanske usluge koje, u skladu s ovim zakonom i drugim poštanskim propisima,

- moraju biti dostupne na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine;
- "rezervisane poštanske usluge" znače one vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater
 - "nerezervisane poštanske usluge" znače pojedine vrste univerzalnih poštanskih usluga koje, osim javnih, mogu vršiti i drugi operateri poštanskog saobraćaja
 - "operateri poštanskog saobraćaja" znače sve subjekte koji su registrovani za obavljanje djelatnosti iz oblasti poštanskog saobraćaja
 - "javni poštanski operater" znači preduzeće koje je u većinskom državnom vlasništvu, i koje je u trenutku donošenja ovog zakona već registrovano za pružanje rezervisanih i nerezervisanih poštanskih usluga
 - "poštanski operater" znači organizaciju koja je, u skladu s ovim zakonom, ovlaštena za pružanje nerezervisanih poštanskih usluga
 - "kurirske usluge" znače poštanske usluge s dodatnom vrijednošću, koje davalac poštanskih usluga obavlja na osnovu posebnog zahtjeva pošiljaoca, a podrazumijevaju preuzimanje pismonosne pošiljke na adresi pošiljaoca, te direktan prenos i uručenje na adresi primaoca;
 - da iz sadržaja člana 3. Zakona o poštama BiH je vidljivo da zakonodavac propisuje principe poštanske politike kojih se moraju pridržavati svi subjekti koji pružaju poštanske usluge pa tako međusobna saradnja JPO ne smije da bude monopolistički orijentisana i mora da se zasniva na čistim ekonomskim odnosima u interesu svih građana Bosne i Hercegovine, te da zastupljenost poštanskih operatera koji djeluju na području Bosne i Hercegovine u slobodnim međunarodnim asocijacijama ne smije se na bilo koji način ograničavati, a njihovo djelovanje ne smije da bude na štetu i protiv interesa ostalih poštanskih operatera;
 - da iz sadržaja člana 5. Zakona o poštama BiH je vidljivo da univerzalne poštanske usluge su poštanske usluge koje se obavezno organizuju na čitavom području Bosne i Hercegovine i obuhvaćaju prijem, otpremu, prevoz, prispjeće i uručenje (između ostalog) pismonosnih pošiljaka do 2 kg, paketskih do 31,5 kg te da te usluge mogu pružati javni poštanski operateri i drugi poštanski operateri na osnovu licenci;
 - da iz sadržaja člana 6. Zakona o poštama BiH je vidljivo da u okviru univerzalnih poštanskih usluga egzistiraju rezervisane poštanske usluge u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju koje obuhvaćaju prijem, otpremu, prevoz, prispjeće i uručenje (između ostalog) pismonosnih pošiljaka do 1000 gr., paketskih pošiljaka do 10 kg, kurirske usluge, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife, te istom odredbom je određeno da rezervisane poštanske usluge mogu da obavljaju samo javni poštanski operateri;
 - da iz sadržaja člana 8. Zakona o poštama BiH je vidljivo da zakonodavac daje mogućnost da JPO mogu da organizuju i obavljanje kurirskih usluga koje su liberalizovane i nalaze se na tržištu. Ova zakonska odredba, koja očigledno daje kurirskim uslugama liberalizovan status, je u suprotnosti sa odredbom člana 6. istog zakona koja određuje da rezervisane poštanske usluge mogu obavljati samo JPO;
 - da iz sadržaja člana 12. Zakona o poštama BiH je vidljivo da operateri poštanskog saobraćaja mogu zaključivati između sebe bilateralne i multilateralne sporazume uz saglasnost Agencije za poštanski saobraćaj ali samo na način da takvi sporazumi budu u skladu sa principima poštanske politike utvrđene Zakonom o poštama BiH;
 - da Zakon o poštanskom saobraćaju Federacije BiH i Zakon o poštanskim uslugama Republike Srpske naprijed označene pojmove te mjesto i ulogu javnih i privatnih poštanskih operatera kao i uspostavljene principe regulišu na identičan način;
 - da na osnovu člana 24. Zakona o porezu na dodanu vrijednost vidljivo je da je zakonodavac oslobodio plaćanja poreza na dodanu vrijednost pružanje usluge: "javna poštanska usluga, osim telekomunikacijskih usluga.";
 - da analiza pobrojanih propisa ukazuje na stanje tržišta pružanja kurirskih usluga na kojem JPO mogu klijentu ponuditi bilo koju cijenu ove usluge, bez bilo kakvih ograničenja. Nasuprot tome, privatni poštanski operateri ne mogu nuditi cijene suprotno odredbi člana 6. Zakona o poštama BiH izuzev, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife;
 - da JPO su zakonom ovlašteni da bilo kakav gubitak nastao ekonomski neopravdanom cijenom odnosno neprirodno niskom cijenom za pružanje kurirskih usluga mogu nadomjestiti iz drugih prihoda ostvarenih vršenjem poštanskih usluga npr. iz rezervisanih usluga koje mogu pružati samo JPO, dok privatni poštanski operateri bilo kakav gubitak zbog navedenih razloga mogu pokriti samo iz sopstvene imovine;
 - da Zakonom o PDV-u javna vlast je uslugu "Javna poštanska usluga" oslobodio plaćanja PDV-a iako takva usluga u pojmovnom određenju citiranih propisa uopšte ne postoji. Dakle, zakonodavac je oslobodio plaćanja PDV-a nepostojeću uslugu;
 - Međutim, JPO citiranu zakonsku odredbu (zlo)upotrebljavaju prilikom pružanja rezervisanih poštanskih usluga u dijelu kurirske usluge;
 - da pojašnjenja radi, privatni poštanski operateri se mogu baviti pružanjem kurirske usluge čak i u dijelu rezervisane usluge ali samo ukoliko je iznos tarife - cijene deset puta veći od "obične tarife". To praktično znači, imajući u vidu činjenicu da je obična tarifa zakonski određena na iznos 0,90 KM, da privatni poštanski operater može pružati kurirsku uslugu u rezervisanoj poštanskoj usluzi samo ukoliko je cijena za takvu uslugu 9,00 KM ili više;
 - da JPO neobračunavanje PDV-a vrše shodno mišljenju nadležne Uprave za indirektno oporezivanje koja smatra da se oslobađanje može vršiti u situacijama kada javni poštanski operateri pružaju kurirsku uslugu iz domena rezervisane poštanske usluge odnosno da takva usluga predstavlja "javnu poštansku uslugu" iako, kako smo već obrazložili, takva vrsta usluge uopšte zakonom nije determinisana;
 - da privatni poštanski operateri nisu oslobođeni plaćanja PDV-a pa zbog toga cijenu kurirske usluge iz rezervisane zone moraju kalkulisati na način da

- osnovna cijena i zaračunati PDV moraju biti minimalno 9,00 KM. To praktično znači da je minimalna cijena jedne poštanske usluge iz rezervisane poštanske usluge - kurirska usluga, koju pružaju privatni poštanski operateri sačinjena iz osnovne cijene u visini od 7,69 KM i PDV-a u iznosu od 1,31 KM;
- da posljedica takve situacije je činjenica da JPO korisnicima ovih usluga uvijek i bez izuzetka može ponuditi istu uslugu za značajno nižu cijenu obzirom da ne obračunava PDV. Ilustracije radi, na svaku pošiljku ove vrste usluga javni poštanski operater pravi razliku u cijeni u svoju korist u iznosu od 1,3 KM i ne samo to, na svakom javnom natječaju za pružanje ove vrste usluge, korisnik usluge mora prihvatiti cijenu javnog poštanskog operatera jer je ista 8,99 KM a odbiti cijenu privatnog poštanskog operatera u iznosu od 9,00 KM kao skuplju, iako na takav način plaća istu uslugu u značajno većem iznosu;
 - da privatni poštanski operater prilikom vršenja kurirske usluge iz rezervisane poštanske usluge ispostavlja fakturu kojom navodi osnovnu cijenu od 7,69 KM i iznos PDV-a u visini od 1,31 KM. Korisnik usluge u toj situaciju plaća stvarnu cijenu od 7,69 KM obzirom da ulazni PDV na fakturi privatnog poštanskog operatera koristi kao odbitni PDV. Sasvim suprotno tome, kada JPO ispostavi fakturu za istu vrstu usluge, takva faktura ne sadrži PDV pa korisnik usluge plaća za istu uslugu stvarnu cijenu u visini od 8,99 KM i nema pravo odbitka ulaznog PDV-a, ukoliko je obveznik PDV-a, jer isti nije iskazan na fakturi;
 - da opisana situacija stvara potpuno nelojalnu konkurenciju i neravnopravnost na tržištu privrednih subjekata koji pružaju kurirske usluge, s jedne strane, ali, isto tako dovodi u nepovoljan položaj i korisnike usluga, s druge strane jer plaćaju za istu uslugu neopravdano veću cijenu;
 - da citrana odredba člana 4. Zakona o konkurenciji u relevantnom dijelu određuje da su zabranjeni sporazumi/ugovori ili njihove pojedine odredbe kojima se sprečava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija a koji se odnose na, između ostalog, na direktno ili indirektno utvrđivanje bilo kojih trgovinskih uslova i primjenu različitih uslova za identične transakcije s drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u neravnopravan položaj u odnosu na konkurenciju;
 - da udruživanjem radi obavljanja djelatnosti "kurirske usluge" na način da su zaključili pomenuti sporazum, JPO stvaraju trgovinske uslove na teritoriju cijele BiH koji su drastično različiti od uslova po kojima posluju privatni poštanski operateri, a da za takvo postupanje ne postoji razumno obrazloženje;
 - da privatni poštanski operateri su neopravdano dovedeni u potpuno različitu situaciju u odnosu na JPO jer su u potpuno neravnopravnom položaju prilikom nudi kurirskih usluga u odnosu na JPO;
 - da s druge strane sporazum/ugovor koji su JPO zaključili kreirao je situaciju na način da JPO, suprotno dosadašnjim ograničenjima dostavljanja pošiljki do određenih "teritorijalnih granica" sada ukidaju te granice i stvaraju apsolutno slobodan prostor za njihovu djelatnost na nivou cijele BiH.
- Principijelno, u uređenom sistemu, ovakav poslovni potez bio bi za pohvalu i podršku. Međutim, u ustavnom i zakonskom okviru koji je na snazi u BiH i entitetima, te u nepovoljnom položaju privatnih poštanskih operatera u odnosu na regulisane cijene rezervisanih poštanskih usluga ("usluge brze pošte"), ovakav sporazum JPO pravi još veću neravnopravnost i dovodi u još nepovoljniji položaj privatni sektor koji poreskim davanjima finansira institucije koje su vlasnici JPO;
- da sada JPO animiraju korisnike usluga da su oni lideri u pružanju ovih usluga zbog organizacijsko tehničkih uspostavljenih odnosa a pri tome, neosnovano koriste povlastice koje su im uspostavljene propisima koji ograničavaju privatni sektor;
 - da JPO koji su predmet ove prijave imaju više od 60% udjela na tržištu BiH pa se u smislu člana 9. stav (3) Zakona o konkurenciji smatra da imaju dominantan položaj na tržištu BiH;
 - da u vezi sa odredbom člana 10. stav (1) i (2) tačka a) i c) Zakona o konkurenciji pomenuti JPO vrše zloupotrebu dominantnog položaja jer na opisani način, udruživanjem putem sporazuma/ugovora i neobračunavanjem PDV-a nameću klijentima - korisnicima usluga nelojalne kupovne cijene usluge u odnosu na cijene koje mogu ponuditi privatni poštanski operateri u smislu člana 6. Zakona o poštama BiH. Nadalje, takvi postupci dovode do različitih uslova za isti posao čime su privatni poštanski operateri dovedeni u neravnopravan i nekonkuretni položaj;
 - da nije bez uticaja istaći da posljedica ovakvog stanja nije samo štetna po privatne poštanske operatere nego je štetna i za korisnike usluga jer plaćaju za istu uslugu neopravdano veću cijenu;
 - da su već objasnili da JPO ovu uslugu mogu nuditi po cijeni od 8,99 KM (u kojoj nije sadržan PDV) pa se i ne navodi na fakturi pa tako korisnici usluga koji su obveznici PDV-a ne mogu koristiti bilo kakav ulazni PDV kao odbitni;
 - da s druge strane, kada privatni poštanski operater nudi istu uslugu u skladu sa cijenom ograničenom članom 6. Zakona o poštama, ta cijena je 9,00 KM u kojoj je osnovna cijena 7,69 KM (dakle jeftinija za 1,30 KM od cijene JPO) i PDV-a u iznosu od 1,31 KM (koji korisnik usluge može vratiti od javne vlasti koristeći ulazni PDV na fakturi kao odbitni);
 - da Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji je Bosna i Hercegovina potpisala i prihvatila, u Poglavlju VI "Usklađivanje zakona, provedba zakona i pravila tržišne konkurencije", odredbom člana 70. je definisano da su se Bosna i Hercegovina, i sve njene institucije vlasti obavezale da će "osigurati postepeno usklađivanje svojih postojećih zakona i budućeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Zajednice", što se prije svega, u skladu sa Sporazumom, odnosi na temeljne elemente pravne stečevine. To praktično znači da su sva nadležna tijela, pa i nadležno Ministarstvo, u provođenju svojih zakonom dodijeljenih nadležnosti dužna u regulativu uključiti temeljna načela zaštite tržišne konkurencije, što svakako znači izbjegavanje donošenja akata (propisa i saglasnosti) kojima bi se subjekti na tržištu doveli u neravnopravan položaj;

- da pomenuta poštanska direktiva 2002/39/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope o tretmanu ekspresnih usluga, je utvrdila kao temeljni princip, da kurirske usluge trebaju biti liberalizovane i odvojene od ostalih poštanskih usluga, odnosno mora da postoji značajna razlika između rezervisanih poštanskih usluga koje obavljaju JPO i kurirskih usluga, koje mogu vršiti i drugi pružaoci poštanskih usluga (privatni privredni subjekti). Navedena regulativa podrazumijeva da ekspresne (kurirske) usluge ne mogu biti unutar rezervisanih usluga, niti univerzalnih usluga;
 - da ističu činjenicu da su predmetni JPO zajedno sa JPO iz Srbije i Crne Gore u aprilu 2018. godine zaključili Sporazum o razmjeni otkupnih PostPak poštanskih pošiljaka i radi se o djelatnosti koja uključuje i kurirske usluge koje su predmet ove prijave;
 - da ova činjenica zaključivanja sporazuma dodatno potkrepljuje navode prijave u vezi stvaranja dominantnog položaja JPO iz BiH ali sada i na proširenom prostoru sa JPO iz susjednih zemalja ali na štetu privatnih poštanskih operatera iz BiH. Nije bez uticaja istaći da je pitanje obračuna PDV-a u tim zemljama odnosno u zemljama u okruženju regulisano sasvim drugačije što dodatno stvara nekonkurentan položaj privatnih poštanskih operatera iz BiH;
 - da obzirom da se zahtjev za pokretanje postupka odnosi na javne poštanske operatore, Podnosilac zahtjeva kao konkurente na relevantnom tržištu pružanja poštanskih usluga označava javne poštanske operatore i to: "BH Pošta" "Pošte Srpske i "Hrvatska pošta";
 - da je prema dostupnim statističkim podacima Agencije za poštanski promet BiH finansijska vrijednost tržišta na teritoriju BiH iznosila:
 - za 2015. godinu 121.481.151 KM od čega je udio JPO bio 107.948.139 KM ili 88,9% a svi ostali privatni poštanski operateri su imali udio 13.533.012 KM ili 11,1%;
 - za 2016. godinu 125.603.489 KM od čega je udio JPO bio 110.775.001 KM ili 88,2% a svi ostali privatni poštanski operateri su imali udio 14.828.488 KM ili 11,8%;
 - za 2017. godinu 127.556.133 KM od čega je udio JPO 110.598.449 KM ili 86,7% a svi ostali privatni poštanski operateri su imali udio 16.957.684 KM ili 13,3%;
 - da prema istim izvorima tržišno učešće Podnosioca zahtjeva (četiri člana udruženja) je 80% od udjela svih privatnih poštanskih operatera na teritoriji BiH i to:
 - za 2015. godinu udjel Podnosioca zahtjeva je iznosio 10.826.409 KM (ukupni udio privatnih poštanskih operatera u 2015. godini na tržištu BiH je iznosio 13.533.012 KM);
 - za 2016. godinu udjel Podnosioca zahtjeva je iznosio 11.862.790 KM (ukupni udio privatnih poštanskih operatera u 2016. godini na tržištu BiH je iznosio 14.828.488 KM);
 - za 2017. godinu udjel Podnosioca zahtjeva je iznosio 13.566.147 KM (ukupni udio privatnih poštanskih operatera u 2016. godini na tržištu BiH je iznosio 16.957.684 KM);
 - da Podnosilac zahtjeva ne posjeduje sporazum/ugovor iz 2016. godine koji je zaključen između označenih JPO, te predlaže da Konkurencijsko vijeće u okviru svojih ovlaštenja zatraži dostavljanje istog od JPO;
 - da podneseni zahtjev se odnosi na utvrđivanje navedenih zloupotreba po pitanju svih kurirskih usluga a ne samo kurirskih usluga iz rezervisane poštanske usluge;
 - da Podnosilac zahtjeva kao teritoriju pružanja usluge označava cijelo područje Bosne i Hercegovine.
- Podnosilac zahtjeva predlaže da Konkurencijsko vijeće pokrene odgovarajući postupak, te zatraži od JPO dostavljanje relevantne dokumentacije u vezi sa navodima ovog zahtjeva, održi javnu raspravu te na bazi provedenih dokaza i utvrđenih činjenica donese odluku kojom će utvrditi povrede Zakona o konkurenciji i smislu označenom ovom prijavom.
- Analizirajući Zahtjev i dokumentaciju koju je Podnosilac zahtjeva dostavio uz isti, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povreda Zakona na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, te je na 41. sjednici održanoj dana 05.12.2018. godine, u skladu sa članom 32. stav (1) Zakona, donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj UP-03-26-3-040-6/18 (u daljem tekstu: Zaključak).
- Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 33. stav (1) Zakona o konkurenciji, dostavilo dana 06.12.2018. godine, Zaključak i Zahtjev za očitovanje protivnim stranama u postupku, privrednom subjektu BH Pošte (akt broj UP-03-26-3-040-12/18), privrednom subjektu RS Pošte (akt broj UP-03-26-3-040-11/18) i privrednom subjektu HP Mostar (akt broj UP-03-26-3-040-13/18).
- Podnosiocu zahtjeva Zaključak je dostavljen aktom broj UP-03-26-3-040-10/18 od dana 06.12.2018. godine.
- Konkurencijsko vijeće je dana 21.12.2018. godine putem fax-a, zaprimilo pod brojem UP-03-26-3-040-16/18, zahtjev HP Mostar broj 10-1-10550-2/18 od dana 21.12.2018. godine za produženje roka za dostavljanje odgovora po Zaključku, u skladu sa odredbama člana 33. stav (4) Zakona, te je Konkurencijsko vijeće cijenivši naprijed navedeni Zahtjev opravdanim, odobrilo dodatni rok za dostavu odgovora aktom broj UP-03-26-3-040-21/18 dana 27.12.2018. godine.
- HP Mostar su dana 14.01.2019. godine dostavile odgovor na Zaključak zaprimljen pod brojem UP-03-26-3-040-24/18 u kojem se bitno navodi sljedeće:
- da imajući u vidu navode Zahtjeva, a u skladu sa važećim zakonskim propisima ističu da postupanjem javnih poštanskih operatera (u daljem tekstu: JPO) nije zaključen bilo kakav zabranjeni sporazum prema članu 4. stav 1. tačka a) i d) Zakona, da ne postoji zloupotreba dominantnog položaja prema članu 10. stav 2. tačka a) i c) Zakona, a niti su povrijeđene odredbe člana 9. tačke a., b., c. i g. Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja, prema bilo kojem pravnom subjektu u BiH, pa ni u odnosu na Udruženje, odnosno u odnosu na njegove članove, i to: "In Time" d.o.o. Sarajevo, "Euro-Express" d.o.o. Banja Luka, "A2B Exspress Delivery" d.o.o. Sarajevo i "Exspress One" d.o.o. Sarajevo;
 - da prvenstveno položaj učesnika na tržištu poštanskih usluga u Bosni i Hercegovini, JPO i drugih davaoca poštanskih usluga, mora se posmatrati u svijetlu Zakona o poštama BiH, kroz vrste poštanskih usluga koje davaoci tih usluga pružaju;

- da polazeći od zakonskog stajališta da dominantan položaj nije zabranjen, osim posebne odgovornosti privrednog subjekta na tržištu, cijeneći da je smisao nacionalnog pravnog okvira i pravnog okvira EU, da se privredni subjekat koji ima dominantan položaj ne dovodi u povoljniji položaj, već da se stvore jednaki uslovi za sve učesnike na tržištu, potrebno je ukazati na specifičnosti poštanskih usluga i specifičnosti davaoca istih ovisno od vrste, a poglavito s gledišta univerzalne i rezervisane poštanske usluge kako to definiše Zakon o poštama Bosne i Hercegovine;
- da su odredbama čl. 2. Zakona o poštama BiH, date definicije ključnih pojmova kako slijedi:
 - a) "poštanske usluge" znače usluge prenosa poštanskih pošiljaka i sve druge usluge koje su navedene u nomenklaturi poštanskih usluga;
 - b) "poštanske pošiljke" znače sve pošiljke koje primi na prenos i za koje odgovara operater poštanskog saobraćaja;
 - c) "pismonosna pošiljka" znači svaku poštansku pošiljku koja sadrži neko saopštenje u pisanoj formi, na svakoj vrsti fizičkog medija, koju treba dostaviti naznačenom primaocu. Računi za režije, drugi računi, finansijski i drugi izvještaji smatraju se pismonosnim pošiljkama;
 - d) "pošiljalac" znači svako fizičko ili pravno lice koje je dalo ili u čije ime je poštanska pošiljka data na prenos operateru poštanskog saobraćaja;
 - e) "univerzalne poštanske usluge" znače sve one poštanske usluge koje, u skladu s ovim zakonom i drugim poštanskim propisima, moraju biti dostupne na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine;
 - f) "rezervisane poštanske usluge" znače one vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater;
 - g) "nerezervisane poštanske usluge" znače pojedine vrste univerzalnih poštanskih usluga koje, osim javnih, mogu vršiti i drugi operateri poštanskog saobraćaja;
 - h) "operateri poštanskog saobraćaja" znače sve subjekte koji su registrovani za obavljanje djelatnosti iz oblasti poštanskog saobraćaja;
 - i) "javni poštanski operater" znači preduzeće koje je u većinskom državnom vlasništvu, i koje je u trenutku donošenja ovog zakona već registrovano za pružanje rezervisanih i nerezervisanih poštanskih usluga;
 - j) "poštanski operater" znači organizaciju koja je, u skladu s ovim zakonom, ovlašćena za pružanje nerezervisanih poštanskih usluga;
 - m) "ostale usluge" znače dopunske i ostale poštanske usluge koje zahtijeva pošiljatelj ili primatelj;
 - r) "kurirske usluge" znače poštanske usluge s dodatnom vrijednošću, koje davalac poštanskih usluga obavlja na osnovu posebnog zahtjeva pošiljaoca, a podrazumijevaju preuzimanje pismonosne pošiljke na adresi pošiljaoca, te direktan prenos i uručenje na adresi primaoca;
- da iz naprijed navedenih zakonskih odredaba, koje definišu usluge i davaoca usluga, može se zaključiti da su JPO, javna preduzeća u većinskom državnom vlasništvu, kojima ovlaštenje za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga daje sam Zakon o poštama zbog javnog interesa, a regulator Agencija za poštanski promet (u daljem tekstu: Agencija ili APP) samo autorizira to ovlaštenje, dok su poštanski operateri, organizacije koje se bave pružanjem nerezervisanih poštanskih usluga i koji za to moraju ishoditi posebnu licencu od regulatornog tijela;
- da je interes države da osigura dostupnost univerzalne poštanske usluge svom stanovništvu bez obzira na geografski položaj (lokaciju) po jedinstvenoj i pristupačnoj cijeni. Univerzalne poštanske usluge su usluge koje karakterizuje obavezna dostupnost na cijeloj teritoriji BiH, pod jednakim uslovima za sve korisnike, tzv "univerzalnost", bez obzira na ekonomsku isplativost te vrste usluge kako bi država zaštitila svoje interese i učinila pošiljke, sudska pisma, račune komunalnih preduzeća, elektrike, telekoma, penzije i druga pismena dostupnima svim građanima;
- da drugim riječima, ove poštanske usluge se moraju obavljati i pošiljke (pošta) dostavljati i u najzabačenije krajeve na cijeloj teritoriji BiH, što rezultuje višestruko većim troškovima od cijene same poštanske usluge, a koju cijenu osnovnog pisma definiše država, zbog javnog interesa. Poznati su i postoje različiti modeli finansiranja troška univerzalne usluge. Budući da u BiH poštanske usluge nisu liberalizovane, trošak finansiranja univerzalne usluge se radi po modelu rezervisanog područja kako je to bilo uobičajeno i u zemljama EU prije liberalizacije. Sastavni dio univerzalnih poštanskih usluga su rezervisane poštanske usluge, a koje isključivo pružaju javni poštanski operateri. Prema tome, sve rezervisane poštanske usluge su po zakonu one poštanske usluge koje isključivo u BiH mogu obavljati spomenuta tri JPO;
- da odredbama člana 6. st. (1) tačka g) Zakona o poštama također je propisano da se rezervisanim uslugama smatraju, kurirske usluge, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife;
- da iz takve zakonske definicije kurirskih usluga, nedvojbeno proizlazi da je pružanje kurirskih usluga po cijeni koja nije deset puta veća od obične tarife, u isključivom djelokrugu JPO;
- da se ovdje radi o tome dovoljno je navesti i stajalište Agencije i Federalne Uprave za inspeksijske poslove koja postupajući po prijavama HP Mostar protiv privatnih poštanskih operatera (uključujući i članice Udruženja) u skladu sa važećim zakonom, preduzima zakonom propisane mjere, zbog kršenja odredaba Zakona u pogledu rezervisane poštanske usluge;
- da je HP Mostar prijavio Agenciji i Federalnoj Upravi za inspeksijske poslove 69 kršenja propisa o rezervisanim poštanskim uslugama Zakona o poštama BiH od strane privatnih poštanskih operatera, koji obavljajući kurirske usluge ulaze u segment rezervisane usluge, te na osnovu navedenih prijava su izrečene i prekršajne kazne prijavljenim operaterima;
- da iz navedenog se jasno da zaključiti da su JPO u Bosni i Hercegovini jedini javni poštanski operateri i imaju ovlaštenje po samom Zakonu dato i od Agencije autorizovano za pružanje usluga utvrđenih odredbama čl. 5., 6., 7. i 8. Zakona o poštama Bosne i Hercegovine, odnosno isti onda kada pružaju rezervisane poštanske usluge;

- da i kada JPO pružaju kurirske usluge po cijeni koja je do deset puta veća od obične tarife, oni pružaju rezervisanu poštansku uslugu iz člana 6. st. 1. tačka g. Zakona o poštama BiH, pa je njihov položaj u tom segmentu usluga specifičan, na način da iako se može tretirati kao učesnik na tržištu poštanskih usluga koji ima dominantan položaj kod pružanja te vrste usluga, kao posljedica Zakona, javni poštanski operateri niti su, a niti mogu biti konkurentni ostalim poštanskim operaterima jer ostali poštanski operateri ne mogu pružati rezervisane poštanske usluge;
- da s prednjim u vezi, iako je donekle razumljivo stajalište Podnosioca zahtjeva, kojim se u više navrata izražava nezadovoljstvo postojećim zakonskim rješenjima, to se prije svega mora uzeti u obzir i činjenica da je zakonski okvir obuhvatio šire društvene interese, prije svega interese države i korisnika usluga, kada je za rezervisane poštanske usluge odredio isključivo javne poštanske operatere. Tu se posebno treba imati na umu univerzalnost poštanskih usluga, kao i načela poštanske politike, propisana odredbama čl. 3. st. 1. Zakona o poštama BiH, između kojih se propisuje pod tačkom a), da poštanske usluge moraju biti dostupne svim građanima Bosne i Hercegovine, pod jednakim uslovima, bez bilo kakve diskriminacije, pod tačkom i), da su cijene rezervisanih poštanskih usluga pod državnom kontrolom, a ukoliko se ovakvim cijenama ne osigurava pokriće stvarnih troškova i razvojne potrebe poštanskog sistema, država i entiteti osiguravaju subvencije JPO;
- da smisao same rezervisane usluge je da se javnim poštanskim operaterima osiguraju sredstva za pokriće troškova obavljanja univerzalne poštanske usluge, zbog čega rezervisanu uslugu ne može obavljati niti jedan drugi poštanski operater. Privatni poštanski operateri, uključujući i članove Udruženja uopšte nemaju licencu za obavljanje bilo koje druge poštanske usluge osim kurirskih usluga, te valja napomenuti da privatni poštanski operateri, čak ni one usluge za koje imaju licencu ne moraju pružati (nemaju tu obavezu univerzalnosti) na cijeloj teritoriji BiH pod jednakim uslovima korisnicima;
- da iako Podnosioci prijedloga navode, kada nalaze da je zakonski okvir nepovoljan za ostale poštanske operatere i u suprotnosti sa direktivama Evropske Komisije, treba imati u vidu i da je samim Evropskim direktivama koje se u EU primjenjuju direktno, za sve članice bio predviđen i rok odgode do potpune liberalizacije tržišta, tako da je od donošenja direktiva do njihove primjene i u EU proteklo 20 godina;
- da s tim u vezi treba napomenuti da je u preambuli (17) Direktive 97/67/EC Evropskog parlamenta i Vijeća navedeno za kriterij cijene peterostruki iznos osnovne tarife, s napomenom da se radilo o prvoj direktivi kojom je bila predviđena rezervacija usluga u EU, te da je ista ukinuta, te da će se osigurati bolje razlikovanje rezervisanih usluga i express usluga koje su liberalizovane, a u preambuli (18) da je osnovna razlika između express usluge i univerzalnih poštanskih usluga u dodatnoj vrijednosti, a da se kao najdjelotvorniji način utvrđivanja dodatne uočene vrijednosti (u bilo kom obliku) pružene express uslugom i uočene od strane korisnika, razmotri dodatna cijena koju su korisnici spremni platiti, ne dovodeći u pitanje ograničene cijene za rezervisana područja koja se moraju poštovati;
- da je jasno da Zakon o poštama BiH iz 2005. g. nije usklađen s EU direktivama. Sama liberalizacija poštanskih usluga u EU na koju se poziva Podnosilac zahtjeva je provedena i u EU u skladu sa direktivama kroz skoro 20 godina, postepeno i bez ugrožavanja univerzalne poštanske usluge;
- da bez obzira na navedeno, Zakonom o poštama BiH, jasno je utvrđeno da su kurirske usluge u određenom cjenovnom razredu rezervisane i da ih kao takve mogu pružati samo javni poštanski operateri, pa se sve primjedbe Podnosioca koje se odnose na pravnu regulativu i (ne)usaglašenost domaćih propisa sa evropskim standardima, ne može cijeniti kao opravdan razlog za udovoljenje zahtjevu;
- da iako se Vijeće u skladu sa zakonskim ovlaštenjima može pozivati na sudsku praksu Evropskog suda pravde i odluke Evropske Komisije, Vijeće ne može izaći izvan zakonskih okvira države BiH i izvan svoje zakonske nadležnosti, na način da preispituje pozitivno-pravni zakonski okvir, pa samim tim ni opravdanost zakonskih rješenja Zakona o poštama, poglavito imajući u vidu trenutnu razvijenost tržišta i ekonomske uslove poslovanja u BiH i u EU, niti u bilo kojem smislu treba preuzeti ulogu zakonodavca. Stoga smatraju bespotrebnim dalje obrazlaganje i argumentiranje u vezi navoda Podnosioca koji se tiču sadržaja važećih zakona;
- da član 12. Zakona o poštama BiH propisuje da: "(1) Svaki operater poštanskog prometa je obavezan da prenos poštanskih pošiljaka koje primi od bilo kog drugog operatera poštanskog prometa na području Bosne i Hercegovine tretira na potpuno jednak način, kao i prenos poštanskih pošiljaka koje mu je povjerilo bilo koje fizičko ili pravno lice u Bosni i Hercegovini";
- da polazeći od odredbi čl. 12. Zakona o poštama BiH i čl. 28. st. 11. Općih uvjeta za obavljanje poštanskih usluga, tri JPO dogovorila su tehnološki okvir za realizaciju usluge brze pošte kao segmenta univerzalne poštanske usluge i u tom smislu sklopljen je Sporazum o prijenosu pošiljaka brze pošte između javnih poštanskih operatera, (broj BH Pošte: 01-13.60-246/16 od 22.07.2016. godine; broj Pošte Srpske: 1-2200/16 od 26.07.2016. godine i broj Hrvatske pošte: D-01-4795/16 od 15.07.2016. godine) u cilju regulisanja tehničko-tehnoloških procesa prijema, prenosa, razmjene i uručenja pošiljki, kao i rokove pružanja poštanske usluge na međuoperatorskoj razini na području cijele BiH;
- da u konkretnom slučaju iako se radi o klasičnom tehnološkom okviru, uputi, nespretno je upotrijebljen izraz "sporazum". Sastavni dio "Sporazuma" čine Prilog 1. Popis lokacija sa rokom uručenja i Prilog 2. Tačke razmjene i vremena razmjene zaključaka brze pošte između javnih poštanskih operatera. Napominjemo da je u toku dopuna navedenog sporazuma po pitanju tehnoloških dorada procesa rada i postupanja, pa će se shodno naprijed navedenom izmijeniti i naziv na način da će se isti ubuduće i zvati: "Naputak odnosno Tehnološke procedure postupanja s pošiljkama brze pošte", a kako bi se otklonile sve nedoumice po pitanju prirode ovog dokumenta;

- da Sporazumom nisu nastale nove cijene usluge brze pošte, već je omogućena dostava pošiljaka u okviru posebne usluge brze pošte, s logom brze pošte, na teritoriji cijele BiH. Strane sporazuma, usluge koje pružaju jedna drugoj plaćaju, a isto nije od uticaja na cijenu usluge koju određuje operater za slanje pošiljke. JPO su radi obavljanja ove usluge i radi osiguranja univerzalnosti poštanske usluge u ovom segmentu, morali potpisati "sporazum" - tehnološki okvir, kako bi mogli osigurati dostupnost ove vrste usluge na cijelom teritoriju BiH i pod jednakim uslovima za sve građane. Sam "sporazum" predstavlja tehnički okvir kako izvršiti zakonom nametnutu obavezu univerzalnosti ove vrste poštanske usluge;
- da obzirom da je Podnosilac, predmetni Sporazum označio kao zabranjen sporazum iz čl. 4. st. 1. t. a) i d) Zakona, i da je njime izvršena zloupotreba dominantnog položaja u smislu čl. 10. st. 2. tačka a) i c) Zakona, te povrede čl. 9. t. a., b., c. i g. Odluke, nužno je ukazati na temeljne činjenice koje ukazuju na neopravdanosti zahtjeva i stajališta Podnosioca prijedloga;
- da radi boljeg razumijevanja potrebno je imati u vidu i zakonske definicije koje se odnose na EMS - usluge brze pošte i kurirske usluge, sadržane u Općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga, obavezujućim i za JPO i za ostale poštanske operatere, a kako slijedi:
- članom 26. Općih uvjeta - Posebne poštanske usluge, propisano je,
 - "1) Posebne poštanske usluge su usluge koje zahtijeva pošiljalac prilikom predaje pošiljke. Izborom posebne usluge pošiljalac zahtijeva poseban postupak i uslove vezane za prijem, otpremu, prevoz, prispjijeće i uručenje poštanskih pošiljki.
 - 2) Kao posebne poštanske usluge u smislu st. 1) ovog člana pošiljalac može izabrati da mu se pošiljka prenese kao:
 - pošiljka s potvrđenim uručenjem,
 - pošiljka brze pošte (EMS),**
 - hitna pošiljka,
 - vrlo hitan paket,
 - pošiljka sa povratnicom,
 - otkupna pošiljka.
- članom 28. -Pošiljke brze pošte - EMS, definiše se kao:
 - "1) Pošiljka brze pošte je poštanska usluga koja podrazumijeva preuzimanje poštanske pošiljke na osnovu posebnog zahtjeva pošiljaoca (putem telefona i si.), na adresi koju odredi pošiljaoc ili u poštanskom uredu, te uručuje na adresi primaoca. EMS pošiljka uručuje se u roku koji odredi pošiljaoc, a prema ponudi operatera poštanskog prometa,
 - 2) EMS pošiljka iz stava 1. ovog člana može sadržavati pisano priopštenje, robu, žive životinje i druge predmete,
 - 3) Za EMS pošiljku se pošiljaocu daje potvrda o prijemu pošiljke, a primaocu se pošiljka uručuje uz potpis, upisivanjem datuma i vremena uručenja,
 - 4) EMS pošiljka može biti mase do 31,5 kg,
 - 5) Najmanje dimenzije EMS pošiljke su 90x140 mm, a najveće kao za paket u unutrašnjem prometu,
- 6) EMS pošiljka mora na adresnoj strani imati odgovarajuću naljepnicu propisanu aktima Svjetske poštanske unije,
- 7) Pošiljalac prilikom predaje EMS pošiljke može zahtijevati usluge određene ovim Općim uvjetima, te druge usluge koje dogovori sa operaterom poštanskog prometa,
- 8) EMS pošiljka se može predati sa ili bez označene vrijednosti u unutrašnjem poštanskom prometu, a samo bez označene vrijednosti u međunarodnom poštanskom prometu,
- 9) Vrijednost sadržaja EMS pošiljke mora biti označena brojkom i slovima u lijevom donjem dijelu adresne strane pošiljke. Označena vrijednost mora odgovarati stvarnoj vrijednosti ili značenju sadržaja za pošiljaoca, o čemu pošiljaoc potpisom potvrđuje izjavu na potvrdi o prijemu EMS pošiljke,
- 10) Najveća označena vrijednost na EMS pošiljci u unutrašnjem poštanskom prometu može biti do 10.000,00 KM,
- 11) Tehnološki postupak prenosa EMS pošiljaka operateri poštanskog prometa regulišu posebnom uputom."
- dok je članom 48. Općih uvjeta - Kurirska usluga, definisana kao:
 - "1) Kurirske usluge su poštanske usluge sa dodatnom vrijednošću koje davalac poštanskih usluga obavlja na osnovu posebnog zahtjeva pošiljaoca a podrazumijevaju preuzimanje poštanskih pošiljaka na adresi pošiljaoca, direktan prenos, te uručenje na adresi primaoca.
 - 2) Pod dodatnom vrijednošću u smislu st. (1) ovog člana, podrazumijeva se, po posebnom zahtjevu pošiljaoca: ugovoreno vrijeme i mjesto preuzimanja, brzina prenosa, elektronsko praćenje prenosa, te uručenje u dogovorenom roku i na dogovorenoj adresi. Operater poštanskog prometa koji obavlja kurirsku uslugu mora imati mogućnost da u svakom trenutku u toku prenosa postupi po zahtjevu pošiljaoca.
 - 3) Operateri poštanskog prometa koji obavljaju ove usluge moraju se pridržavati cjenovnih ograničenja u odnosu na rezervisane usluge koje su utvrđene Zakonom.
 - 4) Predmetom kurirskih usluga mogu biti sve poštanske pošiljke ukoliko su ispunjeni uslovi iz stava 1), 2) i 3) ovog člana.
 - 5) Operater poštanskog prometa koji obavlja kurirske usluge mora imati sačinjene Uslove za obavljanje kurirskih usluga, usklađene sa Zakonom i ovim Općim uvjetima.
 - 6) Kurirske usluge nalaze se na slobodnom tržištu, a operateri poštanskog prometa obavezni su ih obavljati u skladu sa Zakonom, ovim Općim uvjetima i svojim aktima.
 - 7) Operater poštanskog prometa je obavezan pošiljaocu izdati potvrdu o preuzimanju pošiljke i istu uručiti uz potpis primaoca.
 - 8) Za obavljanje kurirskih usluga operater poštanskog prometa mora posjedovati ili ovlaštenje ili licencu izdanu od strane Agencije.
- da polazeći od naprijed citiranih odredbi Zakona o poštama BiH i Općih uvjeta za pružanje poštanskih

- usluga, daju usporedni pregled ove dvije poštanske usluge: usluga brze pošte (EMS) i kurirskih usluga;
- da članovi Udruženja, koje je podnosilac prijedloga, su registrovani i imaju licencu za pružanje kurirskih usluga u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju od Agencije u liberalizovanom segmentu, dakle za obavljanje dijela liberalizovanih nerezervisanih poštanskih usluga iz čl. 8. st. 3. Zakona o poštama BiH;
 - da imajući u vidu naprijed navedeno, također ukazuju Vijeću da pojam "brza pošta" nikako nije kolokvijalni naziv, a pogotovo nije sinonim za kurirske usluge;
 - da pored posebnog svrstavanja EMS usluge - brze pošte, a kako je navedeno u čl. 26. st. 2. Općih uvjeta za pružanje poštanskih usluga i Svjetska poštanska konvencija u čl. 1.3. dala je definiciju usluge koja je označena kao EMS - Poštanska brza usluga za dokumente i robu (Express Mail Service), prema kojoj je "EMS pošiljka: pošiljka opisana i koja se prevozi pod uslovima ove Svjetske poštanske konvencije i Pravilnika i povezanim EMS instrumentima;
 - da u čl. 36. - EMS i integrisana logistika Konvencije propisano je da: 1. Države članice ili ovlašteni operateri mogu se međusobno dogovoriti da učestvuju u obavljanju sljedećih usluga, koje su opisane u Pravilniku: "EMS tj. poštanska brza usluga za dokumente i robu koja će, kada god je to moguće biti najbrža poštanska usluga u fizičkom smislu. Ova se usluga može pružati na osnovu multilateralnog sporazuma o EMS standardu ili na osnovu bilateralnog sporazuma; integrisana logistika, usluga koja u potpunosti odgovara logističkim zahtjevima korisnika usluga, i uključuje faze prije i poslije fizičkog prenosa robe i dokumenata;
 - da član 36-001 EMS normira, "U odnosima između imenovanih operatera koji su se dogovorili o pružanju ove usluge, EMS ima prioritet pred svim ostalim pošiljkama. Sastoji se od: preuzimanja, otpreme i dostave pisama, dokumenata ili robe u vrlo kratkom vremenu.";
 - da dakle usluga "brza pošta" nije kolokvijalni naziv već je sistem posebne poštanske usluge, koja se kao takva može ugovoriti u dostavi pismovnih pošiljaka i paketa, a čija je osnovna karakteristika da bude najbrža poštanska usluga u fizičkom smislu. Usluga brze pošte (EMS) pruža se kao univerzalna poštanska usluga, dakle prema načelima univerzalnosti koji su iskazani kao EMS Opći uvjeti, a podrazumijevaju dostavu po utvrđenom redu dostave i do svakog korisnika;
 - da prema tome, predmetni "Sporazum" između JPO zaključen je kao tehnički okvir, a s ciljem kako bi se univerzalna usluga brze pošte (EMS) mogla pružati na cijeloj teritoriji BiH. Drugim riječima, između JPO je njime dogovoren jednak tretman pošiljki brze pošte, na način da ponuđeni rokovi prenosa pošiljki brze pošte i mjesta uručenja budu usaglašeni. Dosadašnja saradnja JPO u segmentu razmjene pošiljaka brze pošte nije bila konzistentna, na način da je prije sporazumom utvrđenih kriterija, pojedini operator pružao uslugu u roku do 12 sati, a drugi ne. Nisu bile poznate tehničko-tehnološke mogućnosti drugih operatera za uručenje pošiljaka na određenom području pa se događalo da jedan JPO primi pošiljku za uručenje u roku uručenja od D+1 za područje drugog JPO na kojem nije moguće poštovati taj rok, itd. Sporazumom su usaglašeni ponuđeni rokovi, te su njime definisane pošte koje pružaju tu uslugu s rokovima uručenja, čime je omogućen servis brze pošte pod jednakim uslovima na cijeloj teritoriji;
 - da s tom činjenicom, u vezu treba dovesti i zlonamjerne i pogrešne navode Podnosioca prijave, iznesene na strani 8. Zahtjeva, a u kojem se iznose krajnje pogrešni finansijski pokazatelji o učešću na tržištu poštanskih usluga, gdje Podnosilac zahtjeva u korelaciju stavlja ukupno tržište svih poštanskih usluga, odnosno promet JPO iz osnova univerzalnih i rezervisanih poštanskih usluga, u odnosu na prihode iz osnova brze pošte ili iz osnova kurirskih usluga koji su ostvarili ostali poštanski operateri, odnosno članice Podnosioca zahtjeva. Dakle nepravilno dovodi u korelaciju ukupan prihod JPO-a sa samo jednim segmentom prihoda JPO, tj. prihodom od brze pošte;
 - da kada se finansijski pokazatelji promatraju pravilno, odnosno kada se posmatra samo konkurentno tržište dijela liberalizovanih poštanskih usluga, a što ne osporava ni Podnosilac zahtjeva, nesporno se može zaključiti da udio četiri članice Podnosioca prijave (u Zahtjevu se pogrešno navodi udio Podnosioca zahtjeva), iznosi preko 80,00% tržišta u oblasti liberalizovanih kurirskih usluga, u odnosu na još 13 poštanskih operatera i tri JPO, koji u tom segmentu usluga zajedno imaju učešće na tržištu manje od 20,00%;
 - da također, kada se pogleda finansijska analiza pokazatelja data od Podnosioca zahtjeva za 2015., 2016. i 2017. godinu, vidljivo je da je u navedenom vremenskom periodu rastao i pojedinačni promet kao i ukupan udio članica Podnosioca zahtjeva u ukupnom prometu na tržištu liberalizovanih kurirskih usluga;
 - da na osnovu tabelarnog pregleda koji daje prikaz stvarnih pokazatelja prihoda od brze pošte u odnosu na ukupan prihod HP Mostar po godinama i to ukupan prihod iz osnova svih univerzalnih i rezervisanih poštanskih usluga s udjelom tog prihoda od pružanja usluge brze pošte, gdje je i pored rasta prihoda evidentno da isti minimalno učestvuje u ukupnom prihodu (u 2015. godini nisu imali prihoda od brze pošte, u 2016. godini prihod od brze pošte je iznosio 152.712,00 KM što predstavlja 0,60% ukupno ostvarenog prihoda, dok u 2017. godini prihod od brze pošte je iznosio 714.963,00 KM što predstavlja 2,83% ukupno ostvarenog prihoda);
 - da zaključenim "Sporazumom" o prenosu pošiljaka brze pošte između JPO, nisu utvrđene nikakve nove, niti povoljnije cijene usluge (direktno niti indirektno). S druge strane, u smislu pokrivenosti teritorije BiH uslugom brze pošte, pružanjem univerzalne usluge brze pošte (EMS) na cijeloj teritoriji BiH od strane JPO pod jednakim uslovima, a što je jedini učinak i cilj Sporazuma, privatni operateri nisu dovedeni u neravnotežan položaj, a niti su JPO time na bilo koji način postupili protivno odredbama Zakona o konkurenciji;

- da je Sporazum operativna i tehničko-tehnološka uputa kojim je uspostavljena razmjena pismovnih i paketskih pošiljaka, na području cijele BiH, a njegova dopuštenost proizlazi i iz odredaba čl. 12. Zakona o poštama BiH kao i odredaba Svjetske poštanske konvencije. Drugim riječima, već na osnovu samog Zakona o poštama, čl. 12. st.1., JPO su mogli razmjenjivati pošiljke i bez zaključenog Sporazuma, ali je isti potpisan kako bi se detaljnije usaglasila međusobna prava i obaveze u pogledu posebnih usluga brze pošte, odnosno njihova jednoobraznost i teritorijalna zastupljenost;
- da Sporazum nije osnova za zajedničko ulaganje u kapacitete, kao što je navedeno u Zahtjevu, niti zajedničko ulaganje postoji kao takvo, obzirom da je princip prenosa i uručenja pošiljaka brze pošte isti princip koji je zakonom propisan i po kojem JPO obavljaju sve univerzalne poštanske usluge. Svaki operater prijem pošiljaka obavlja na svom području, (čl. 3.), svaki operater obavlja prevoz pošiljaka na svom području i o svom trošku (čl. 4.), primjenjuje se princip univerzalnosti dostave pošiljaka, (Prilog 1 i Prilog 2), uručenje se vrši od strane svakog operatera na svom području prema vlastitim Općim uvjetima (čl. 5), sve pošiljke se dostavljaju s logom brze pošte (čl. 6.), svaki operater određuje iznos cijene usluge za primljenu pošiljku na svom području (čl. 8.), naknade za uručenje pošiljke drugog operatera iznose 3,00 KM po pošiljci (čl. 9.), rokovi uručenja su utvrđeni čl. 10. i dr. Dakle, riječ je o usluzi brze pošte na razini cijelog područja BiH, u okviru univerzalnih poštanskih usluga;
- da saradnja JPO s ciljem pružanja usluge brze pošte na području BiH u segmentu univerzalne poštanske usluge, nikako se ne može smatrati monopolističkim djelovanjem, ako imamo u vidu da privatni operateri svo vrijeme pružaju kurirsku uslugu na području cijele BiH te da članovi Podnosioca prijedloga koji obavljaju isključivo kurirske usluge u liberaliziranom segmentu, participiraju s oko 80% ukupnog dijela prihoda u oblasti liberalizovanog dijela kurirskih usluga u BiH što njih stavlja u poziciju monopolista;
- da u vezi navoda Podnosioca zahtjeva po pitanju oslobađanja od PDV-a ističemo: u Zakonu o PDV-u u članu 24. su jasno navedene djelatnosti u javnom interesu oslobođene plaćanja PDV-a, između kojih su i "Javne poštanske usluge". U Pravilniku o primjeni Zakona o PDV-u je definisan pojam "javne poštanske usluge", pa se navodi: "Javnim poštanskim uslugama podrazumijevaju se sve usluge koje obavljaju javni poštanski operateri u skladu sa Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine." U Zakonu o poštama BiH definisan je pojam "javnog poštanskog operatora" kao preduzeća koje je ovlašteno za pružanje rezervisanih i nerezervisanih poštanskih usluga;
- da je pravna norma jasna i nedvojben, slijedom toga HP Mostar nije ni tražio niti posjeduje mišljenje Uprave za indirektno oporezivanje po ovom pitanju i navedene propise primjenjuje direktno, te da niti jedna dosadašnja državna revizija u tom pogledu nije stavila bilo kakvu primjedbu;
- da u vezi navoda Podnosioca zahtjeva da su JPO i u aprilu 2018. godine zaključili sporazum o razmjeni otkupnih PostPak pošiljaka, te da isto uključuje

kurirske usluge, bez potrebe da se ponavlja prednje izneseno, ukazujemo da je PostPak posebna paketska usluga koja ima sve karakteristike usluge međunarodnih poštanskih paketa definisane aktima Svjetskog poštanskog saveza, pri čemu je utvrđeni rok uručenja 3 (tri) dana nakon obavljenog carinskog postupka u odredišnoj zemlji, što značajno odstupa od zahtjeva za brzinama prijenosa i dostave kod kurirske usluge, čime ova usluga nije konkurentna kurirskim uslugama koje imaju kraći rok uručenja, uglavnom jedan ili najviše dva dana. Dodatno, pošiljka PostPak može biti isključivo otkupna, odnosno namijenjena je isključivo prijenosu i uručanju pošiljki uz plaćanje samo gotovinom pri pouzecu, čime je tržišno značajno ograničena u odnosu na opštu kurirsku uslugu,

- da predlažu da se nakon održavanja usmene rasprave, saslušanja stranaka i provođenja materijalnih dokaza, uključivo i dokaza pribavljenih službenim putem, donese rješenje kojim se odbija Zahtjev Udruženja poštanskih operatera.

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo, dana 18.12.2018. godine pod brojem UP-03-26-3-040-14/18, zahtjev BH Pošte broj 01-7.11-18479/2-18 od dana 07.12.2018. godine, za produženjem roka za izjašnjenje odnosno dostavu odgovora na predmetni Zaključak kao i uvid u spis, u skladu sa odredbama člana 33. stav (4) Zakona, te je Konkurencijsko vijeće cijenivši naprijed navedeni Zahtjev opravdanim, odobrilo dodatni rok za dostavu odgovora, te odobrilo uvid u spis u smislu člana 38. Zakona, aktom broj UP-03-26-3-040-15/18 dana 18.12.2018. godine (izvršen uvid dana 25.12.2018. godine - akt broj UP-03-26-3-040-19/18).

BH Pošte su dana 04.01.2019. godine dostavile odgovor na Zaključak zaprimljen pod brojem UP-03-26-3-040-22/18 u kojem se osim navoda koji su sadržani i u odgovoru HP Mostar bitno navodi sljedeće:

- da bez nužnosti daljnjeg preispitivanja samog ratia postojećeg zakonskog okvira, ukoliko shvate stavove Podnosioca prijedloga kao stavove zasnovane na vlastitim ekonomskim interesima, toliko su isti u suprotnosti sa pozitivnim zakonskim okvirom u BiH, što u više navrata i Podnosioci prijedloga navode kada nalaze da je zakonski okvir nepovoljan za ostale poštanske operatere i u suprotnosti sa direktivama Evropske Komisije;
- da EMS-usluga je regulisana na osnovu multilateralnih ili bilateralnih Sporazuma, te sve što nije uređeno takvim ugovorima podliježe odgovarajućim odredbama Akata Unije. Ova usluga će, gdje god je moguće, biti označena logotipom kako je prikazano nižim uzorkom, koji se sastoji od ovih elemenata: a) narančastog krila; b) slova EMS plave boje; c) tri vodoravne narančaste crte. Logotip se može dopuniti dodavanjem naziva domaće usluge. Naknade za uslugu određuje imenovani operator porijekla uzimajući u obzir troškove i zahtjeve tržišta;
- da brza pošta nije isto što i kurirska usluga, jer je kurirska usluga svaka neposredna dostava pošiljke sa adrese pošiljaoca na adresu primaoca, a brza pošta se primjenjuje na sve poštanske usluge, a za cilj ima dostavu u najkraćem mogućem vremenu na bilo kojem području;
- da prije zaključenja Sporazuma, odnosno bez uređenja ovih tehničko-tehnoloških procesa pružanja EMS usluge između JPO, nije postojala tehnička

могућност pružanja usluge brze pošte na području cijele teritorije BiH;

- da na osnovu tabelarnog pregleda koji daje prikaz stvarnih pokazatelja prihoda od brze pošte u odnosu na ukupan prihod BH Pošte po godinama i to ukupan prihod iz osnova svih univerzalnih i rezervisanih poštanskih usluga s udjelom tog prihoda od pružanja usluge brze pošte, gdje je i pored rasta prihoda kao posljedica Sporazuma, evidentno da isti minimalno učestvuje u ukupnom prihodu (u 2015. godini prihod od brze pošte je iznosio 385.757,00 KM što predstavlja 0,42% ukupno ostvarenog prihoda, u 2016. godini prihod od brze pošte je iznosio 358.603,00 KM što predstavlja 0,40% ukupno ostvarenog prihoda, dok u 2017. godini prihod od brze pošte je iznosio 1.029.731,00 KM što predstavlja 1,15% ukupno ostvarenog prihoda);
- da je riječ o usluzi brze pošte na nivou teritorije BiH, u okviru univerzalnih poštanskih usluga, s napomenom da ovaj segment u ukupnim prihodima poštanskih i ostalih usluga u 2017. godin iznosio cca 1%;
- da saradnja JPO ne tretira na bilo koji način cijene poštanskih usluga brze pošte po kojima se ista usluga vrši korisnicima, što je i navedeno u Sporazumu, tj. svaki poštanski operator slobodno formira svoje cijene, a koje svakako odobrava Agencija za poštanski promet, (član 8. Sporazuma);
- da usporedbe radi, a nasuprot tvrdnji Podnosioca prijedloga o drugačijem načinu normiranja obračuna PDV-a za JPO, ukazuju da je i u Zakonu o PDV-u Republike Srbije u članu 25. navedeno, PDV se ne plaća na promet... (6) poštanskih usluga od strane javnog preduzeća, kao i sa njima povezanih isporuka dobara, dok u Zakonu o PDV-u R. Crne Gore je navedeno: oslobođanje od plaćanja PDV-a - javne poštanske usluge. Prema tome, nesporno je da je javni interes za obavljanjem poštanskih usluga na principima univerzalnosti, dostupnost svima pod jednakim uslovima, u vezi sa ratio legis, oslobođanja od obaveze plaćanja PDV-a na poštanske usluge koji obavljaju JPO;
- da također predlažu da se nakon održavanja usmene rasprave, saslušanja stranaka i provođenja materijalnih dokaza, uključivo i dokaza pribavljenih službenim putem, donese rješenje kojim se odbija Zahtjev Udruženja poštanskih operatera.

Konkurencijsko vijeće je dana 24.12.2018. godine, zaprimilo pod brojem UP-03-26-3-040-17/18 zahtjev Pošte Srpske broj 1-3708/2-18 od dana 21.12.2018. godine za produženje roka za dostavljanje odgovora po Zaključku kao i uvid u spis, u skladu sa odredbama člana 33. stav (4) Zakona, te je Konkurencijsko vijeće cijenivši naprijed navedeni Zahtjev opravdanim, odobrilo dodatni rok za dostavu odgovora, te odobrilo uvid u spis u smislu člana 38. Zakona, aktom broj UP-03-26-3-040-20/18 dana 27.12.2018. godine. (Pošte Srpske nisu iskoristile mogućnost uvida u spis).

Pošte Srpske su dana 04.01.2019. godine dostavile odgovor na Zaključak zaprimljen pod brojem UP-03-26-3-040-23/18 (CD sa podacima zaprimljen pod brojem UP-03-26-3-040-25/18) u kojem u osim navoda koji su sadržani i u odgovoru HP Mostar kao i u odgovoru BH Pošte, se bitno navodi i sljedeće:

- da na osnovu tabelarnog pregleda koji daje prikaz stvarnih pokazatelja prihoda od brze pošte u odnosu na ukupan prihod Pošta Srpske po godinama i to

ukupan prihod iz osnova svih univerzalnih i rezervisanih poštanskih usluga s udjelom tog prihoda od pružanja usluge brze pošte, gdje je i pored rasta prihoda kao posljedica Sporazuma, evidentno da isti minimalno učestvuje u ukupnom prihodu (u 2015. godini prihod od brze pošte je iznosio 927.271,00 KM što predstavlja 1,81% ukupno ostvarenog prihoda, u 2016. godini prihod od brze pošte je iznosio 1.176.072,00 KM što predstavlja 2,24% ukupno ostvarenog prihoda, dok u 2017. godini prihod od brze pošte je iznosio 1.831.338,00 KM što predstavlja 3,46% ukupno ostvarenog prihoda, dok je procjena prihoda od brze pošte za 2018. godinu 2.475.569,00 KM što predstavlja 4,51% ukupno ostvarenog prihoda);

- da jedini različiti uslovi, ukoliko se odnose na cijene, posljedica su odredbi Zakona o poštama BiH kojima je kurirska usluga, u dijelu kada je cijena do deset puta veća od osnovne tarife, stavljena u rezervisano područje;
- da je riječ o usluzi brze pošte na nivou teritorije BiH, u okviru univerzalnih poštanskih usluga, s napomenom da ovaj segment u ukupnim prihodima poštanskih i ostalih usluga u periodu 2015-2017. godine čini cca 3,03%;
- da također predlažu da se nakon održavanja usmene rasprave, saslušanja stranaka i provođenja materijalnih dokaza, uključivo i dokaza pribavljenih službenim putem, donese rješenje kojim se odbija Zahtjev Udruženja poštanskih operatera;
- da treba naglasiti da su Pošte Srpske prije zaključenja ovog Sporazuma, zaključili slične Ugovore sa privatnim poštanskim operaterima i to: Ugovor o poslovnoj saradnji broj 1-01-1433/04 sa RHEA EXPRESS d.o.o. Sarajevo, kao generalnim zastupnikom FEDEX-, Sporazum o vršenju kurirske usluge između poštanskih operatera sa DHL-om (broj 1-3499-2/13 od 02.12.2013. godine) i Ugovor o poslovnoj saradnji sa DHL-om (broj 1-1144/14 od 04.04.2014. godine);
- da uvidom u navedene ugovore vidljivo je da isti nemaju zabranjene odredbe, služe regulisanju međusobne saradnje, te ukazuju na otvorenost Pošta Srpske za saradnju sa svim zainteresovanim privrednim subjektima na tržištu, na osnovu obostranog zakonom dopuštenog interesa.

Navedene odgovore, Konkurencijsko vijeće je dana 23.01.2019. godine dopisom broj UP-03-26-3-040-25/18 dostavilo Udruženju na eventualni odgovor, te je Udruženje dana 25.01.2019. godine dopisom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-27/18 zatražilo produženje roka za dostavu istog, koje mu je i odobreno aktom broj UP-03-26-3-040-28/18 od dana 29.01.2019. godine.

Udruženje je dopisom broj UP-03-26-3-040-31/18 od dana 12.02.2019. godine dostavilo očitovanje na odgovore protivnih strana kako slijedi:

- da nakon primjene hermenautičkih pravila te primjenom standarda jezičkog tumačenja (pravila gramatičkog, leksičkog i sistemskog tumačenja) prilikom analize odgovora sva tri JPO, podnosilac zahtjeva je zauzeo stav da se na iste može očitovati jednim podneskom, zbog činjenice da su sva tri odgovora suštinski ista (izuzev podataka koji se odnose isključivo na svakog od pojedinih JPO) iz čega je moguće izvesti i dodatni zaključak o moguće učinjenoj komunikaciji ova tri JPO prije davanja

- odgovora na zahtjev za pokretanje postupka. Neki od stavova iznesenih u datim odgovorima su tekstualno gotovo identični;
- da u osnovi, odgovori sva tri JPO citiraju odredbe važećih propisa te daju svoja tumačenja istih na način koji je povoljniji za JPO. Podnosilac zahtjeva za pokretanje postupka smatra da će konačno tumačenje citiranih normi pozitivnih propisa, uvažavajući stavove strana u postupku, dati Konkurencijsko vijeće BiH te se ovom prilikom neće posebno upuštati u ocjene mišljenja datih od strane JPO. Svakako, svoje razumijevanje važećih propisa i negativne efekte istih za privredne subjekte koji nisu JPO, podnosilac zahtjeva za pokretanje postupka će dati na javnoj raspravi koju je tražio dostavljenim zahtjevom;
 - da Podnosilac zahtjeva ističe da se JPO u svojim odgovorima pozivaju na međunarodne standarde i pravila sadržane u direktivama koje se odnose na poštanski saobraćaj (npr 97/67/EC) ali samo na način i u dijelovima koji opravdavaju trenutnu situaciju u Bosni i Hercegovini kao relevantnom tržištu. S druge strane, JPO zanemaruju odredbe drugih direktiva (npr. 2002/39/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope) prema kojoj kurirske usluge trebaju biti liberalizovane i odvojene od ostalih poštanskih usluga, te da mora da postoji značajna razlika između rezervisanih poštanskih usluga koje obavljaju JPO i kurirskih usluga, koje mogu vršiti i drugi pružaoci poštanskih usluga te da ekspresne (kurirske) usluge ne mogu biti unutar rezervisanih usluga niti unutar univerzalnih usluga;
 - da JPO navode da se neusaglašenost domaćih propisa sa evropskim standardima ne može cijeliti kao opravdan osnov za udovoljavanje zahtjevu za pokretanje postupka. Takav stav JPO je neutemeljen obzirom da je upravo suština ovog postupka u donošenju odluke koja bi utvrdila nesklad domaćih zakonskih normi u odnosu na norme evropskih propisa i stanadrdra, koje JPO stavljaju u nemjerljivo povoljniji položaj u odnosu na ostale privredne subjekte. Shodno tome, netačna je konstatacija da bi se Konkurencijsko vijeće dajući ocjenu neusklađenosti domaćih propisa sa propisima Evropske unije, upustilo u preispitivanje domaćeg zakonskog okvira ili da bi preuzelo ulogu zakonodavca;
 - da također, JPO se prilikom obrazlaganja sintagme, brza pošta" pozivaju na Svjetsku poštansku konvenciju u namjeri da istu determiniraju kao najbržu poštansku uslugu i ova konstatacija kao i dato obrazloženje je tačno ali također nepotpuno jer ista Svjetska poštanska konvencija ne daje JPO operaterima pogodnosti na način kako je to regulisano propisima u BiH, te da će o navedenom dati detaljnija obrazloženja na javnoj raspravi;
 - da jedinstveno za sva tri JPO su tabela o prihodima kojima se pokušalo prikazati veoma malo učešće prihoda od brze pošte u odnosu na ostale kurirske i druge usluge JPO. Naime, sva tri JPO su nastojali prikazati da se prihod od brze pošte u odnosu na ostale prihode kreće u granici od 0,42 do 4,5%. Međutim, detaljnijom analizom datih podataka može se zaključiti da JPO imaju povećanje prihoda od brze pošte za pojedine godine čak i do 400%. To upravo potvrđuje navode zahtjeva za pokretanje

postupka da JPO u brzjoj pošti nalaze veoma stabilan i progresivan profit a sve zahvaljujući neopravdano povlaštenom položaju. Posebno pitanje u vezi sa prihodom i profitom predstavljaju činjenice u vezi sa početnim ulaganjima u djelatnost brze pošte, korištenje osnovnih sredstava JPO koja nisu isključivo namijenjena brzom pošti, pokrivanje gubitaka i slično;

- da odgovorima na zahtjev za pokretanje postupka JPO smatraju da se trebaju oslobađati obaveze obračuna PDV-a temeljem odredbe člana 24. Zakona o PDV-u u vezi sa djelatnošću "javna poštanska usluga". Zahtjevom je obrazloženo da takva usluga ne postoji u smislu bilo kojeg propisa koji regulise poštanski saobraćaj;
- da datim odgovorima JPO ne pojašnjavaju situaciju u kojoj su obaveznici primjene važećih propisa (npr. Zakona o javnim nabavkama) prisiljeni da plaćaju JPO istu uslugu po skupljoj osnovnoj cijeni, a kako su zahtjevom detaljno obrazložili. Upravo zbog odredbi o primjeni PDV-a korisnici usluga su stavljeni u nepovoljan položaj jer nemaju mogućnost izbora pružaoca usluge brze pošte po jeftinijoj cijeni.

Konkurencijsko vijeće je na 49. sjednici dana 21.03.2019. godine donijelo, u skladu sa članom 41. stav (2) Zakona o konkurenciji, Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja, pod brojem UP-03-26-3-040-48/18, s obzirom da je prema stanju spisa procijenjeno da Konkurencijsko vijeće neće biti u mogućnosti donijeti konačno rješenje, u rokovima propisanim članom 41. stav (2) tačke a) i c) Zakona o konkurenciji, jer je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza bilo neophodno prikupiti dodatne podatke i dokumentaciju, te izvršiti analize istih. Zaključak o produženju roka za donošenje rješenja je dostavljen strankama u postupku dana 21.03.2019. godine aktima broj UP-03-26-3-040-51/18 - BH Poštu, UP-03-26-3-040-49/18 - Pošte Srpske, UP-03-26-3-040-40/18 - HP Mostar i UP-03-26-3-050-52/18 - Udruženje.

4. Prikupljanje podataka od trećih osoba

U toku postupka radi utvrđivanja svih relevantnih činjenica, u smislu člana 35. stav (1) tačke a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela/institucija koje nisu stranke u postupku.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je zatražilo, aktom broj UP-03-26-3-040-29/18 od dana 29.01.2019. godine od Agencije za poštanski saobraćaj BiH pojašnjenje: koje vrste pismonosnih pošiljaka spadaju u kurirske poštanske usluge, odnosno spadaju li u te usluge i usluge brze pošte, te ko sve može vršiti ove usluge, da li JPO prema postojećoj zakonskoj regulativi mogu zaključivati sporazume između sebe koji se odnose na usluge prenošenja pošiljaka brze pošte i jesu li svi poštanski operateri u Bosni i Hercegovini uključujući i JPO koji pružaju kurirske usluge kao i usluge brze pošte dužni imati iste cijene usluga, odnosno da li Agencija kao regulator propisuje koje cijene moraju imati JPO, a koje cijene ostali poštanski operateri za pružanje ovih usluga, odnosno da li postoje cjenovna ograničenja u vezi pružanja ovih usluga.

Agencija za poštanski saobraćaj je aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-30/18 od 06.02.2019. godine dostavila odgovor na Zahtjev Konkurencijskog vijeća u kome se navodi da u cilju razumijevanja navedenih usluga ključno je razdvojiti kurirske poštanske usluge od usluge brze pošte jer se radi o posebnim poštanskim uslugama i poštanskim uslugama na slobodnom tržištu, naime predmetom kurirske poštanske usluge i usluge brze pošte mogu biti pismonosne i paketske

pošiljke, da usluge brze pošte (EMS) spadaju u posebne poštanske usluge koje obavljaju JPO i obavezno se organizuju na čitavom području BiH svakog radnog dana, najmanje 5 dana u nedelji tj. pošiljalac može da se izabere da pismonosna ili paketska pošiljka prenese kao EMS a kojom se zahtjeva poseban postupak i uslovi vezani za prijem, otpremu, prevoz i prispijeće i uručenje poštanskih pošiljaka, dok kurirske usluge su usluge na slobodnom tržištu koje ne moraju biti organizovane na cijelom području BiH svakog radnog dana najmanje 5 dana.

Predmetom kurirskih usluga mogu biti sve paketske i pismonosne pošiljke ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 48. stav 1., 2. i 3. Opštih uslova, te kurirske usluge mogu obavljati svi operateri poštanskog saobraćaja uz poštovanje cjenovnih ograničenja u odnosu na rezervisane usluge koje su utvrđene Zakonom o poštama BiH ako posjeduju ovlaštenje ili licencu izdatu od strane Agencije.

Da JPO u pogledu usluga prenosa pošiljaka brze pošte, u skladu sa članom 28. stav 11. Opštih uslova, tehnološki postupak prenosa EMS pošiljaka mogu regulisati posebnim uputstvom, te da operateri u BiH uključujući i JPO koji pružaju kurirske usluge i usluge brze pošte nisu dužni imati iste cijene usluga, jer se radi o dvije vrste različitih usluga, te da Agencija kao regulator ne propisuje koje cijene moraju imati JPO a koji ostali poštanski operateri zas pružanje kurirske usluge kao i usluge brze pošte. Konkurencijsko vijeće se ponovno obratilo Agenciji za poštanski saobraćaj BiH aktom broj UP-03-26-3-040-68/18 od dana 25.04.2019. godine sa zahtjevom da se dostave podaci o ostvarenim prihodima privatnih poštanskih operatera u vršenju kurirskih usluga u 2017. godini na prostoru BiH, kao i iste podatke za javne poštanske operatere ukoliko su vršili imenovanu kurirsku uslugu, te Agencija za poštanski saobraćaj BiH aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-69/18 od dana 09.05.2019. godine dostavilo tražene podatke.

5. Usmena rasprava i dalji tok postupka

S obzirom da se u predmetnom postupku radi o strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je održalo usmenu raspravu, u skladu sa članom 39. Zakona dana 25.03.2019. godine.

Usmenoj raspravi su prisustvovali zakonski zastupnici i punomoćnici učesnika u postupku, te je tok usmene rasprave zabilježen na Zapisnik - akt broj UP-03-26-3-040-54/18, te je naloženo da se svi dokumenti, dokazi i izjašnjenja dostave u roku od 10 dana od dana održavanja rasprave, te da se zakaže nova usmena rasprava nakon dostavljanja tražene dokumentacije.

Dana 04.04.2019. godine zaprimljeni su traženi podatci pod brojem UP-03-26-3-040-54/18 od BH Pošta, traženi podaci broj UP-03-26-3-040-55/18 od Udruženja, dana 05.04.2019. godine zaprimljeni su traženi podatci pod brojem UP-03-26-3-040-56/18 od Pošta Srpske, traženi podaci broj UP-03-26-3-040-57/18, UP-03-26-3-040-58/18 i UP-03-26-3-040-59/18 od HP Mostar.

Nova usmena rasprava održana je dana 25.04.2019. godine u skladu sa članom 149. stav 2. Zakona o upravnom postupku, kao nastavak usmene rasprave održane dana 25.03.2019. godine o čemu je sačinjen Zapisnik broj UP-03-26-3-040-67/18 od 25.04.2019. godine.

Voditelj postupka je naložio Zaključkom sa usmene rasprave da se dostave traženi podaci, te su BH Pošte aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-70/18 dana 09.05.2019. godine dostavile podatke print screen aplikacije SELECT za 2018. godinu sa podacima količine pošiljki

uručenih brzom poštom i uručenih kurirskom uslugom na mjesečnom nivou, te grafički prikaz navedenih podataka.

HP Mostar aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-72/18 od dana 10.05.2019. godine i aktom broj UP-03-26-3-040-74/18 od dana 13.05.2019. godine dostavili podatke koji se odnose na ostvarene prihode i rashode brze pošte (2015-2018), kao i podatke o učešću pošiljaka brze pošte preko 31,5 kg u odnosu na pošiljke do 31,5 kg (2015-2017).

Pošte Srpske aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-73/18 od dana 13.05.2019. godine dostavili su podatke koji se odnose na podatak u vezi usluge "uručenje odmah" u okviru usluge brze pošte (pošiljka koja glasi za područje istog grada koje je pokriveno dostavom pošiljaka i iste se uručuju u roku od 3 sata) za 2018. godinu (162 pošiljke u ukupnom iznosu od 1567, 15 KM te da je učešće navedene usluge u ostvarenom prihodu brze pošte iznosio 0,05%), te da ne vrše dostavu kurirskih pošiljaka, odnosno od vrata do vrata, jer ne posjeduju "pokretne šaltere" pomoću kojih bi eventualno mogli izvršiti evidentiranje pošiljke prije dostave primaocu. Podnosilac zahtjeva je aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-71/18 dana 09.05.2019. godine dostavio podatke koji se odnose na prihode članica udruženja po osnovu obavljanja kurirskih usluga (2015-2018), tabelarni pregled ukupnih prihoda od kurirskih usluga privatnih i javnih poštanskih operatera (2015-2018).

6. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne osobine, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvaća cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Imajući u vidu činjenicu da se Podnosilac zahtjeva kao relevantno tržište odredio tržište kurirskih usluga, te da se članice Udruženja privatnih poštanskih operatera bave pružanjem kurirskih poštanskih usluga prema važećim licencama za obavljanje navedene djelatnosti, Konkurencijsko vijeće je u predmetnom postupku odredilo kao relevantno tržište tržište kurirskih usluga. U konkretnom slučaju relevantno geografsko tržište je Bosna i Hercegovina jer stranke u postupku djeluju ili imaju mogućnost da djeluju u prodaji ili kupovini relevantnog proizvoda na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenoga, relevantno tržište predmetnog postupka je utvrđeno kao tržište kurirskih usluga u Bosni i Hercegovini.

6.1. Analiza relevantnog tržišta

Pregled tržišnog učešća javnih i privatnih poštanskih operatera na relevantnom tržištu kurirskih usluga na teritoriji Bosne i Hercegovine na osnovu podataka dostavljenih od strane Agencije za poštanski saobraćaj u 2017. godini:

Tabela 1.

	Naziv privrednog subjekta	Vrijednost	tržišno učešće (%)
1.	BH POŠTA SARAJEVO	1.138.170,82	5,84
2.	HP MOSTAR MOSTAR	659.656,00	3,38
3.	POŠTE SRPSKE BANJA LUKA	1.897.236,30	9,73
4.	INTEREUROPA RTC SARAJEVO	535.532,71	2,75
5.	IN TIME SARAJEVO	1.572.130,00	8,06
6.	EURO EXPRESS BANJA LUKA	2.184.144,89	11,20
7.	RHEA EXPRESS SARAJEVO	402.244,00	2,06
8.	DHL INTERNATIONAL SARAJEVO	3.432.060,09	17,60
9.	A2B EXPRESS DELIVERY SARAJEVO	2.398.656,00	12,30
10.	EXPRESS ONE SARAJEVO	2.014.634,00	10,33
11.	LAGERMAX SARAJEVO	133.073,00	0,68
12.	MHS SARAJEVO	64.000,00	0,33
13.	EXPRESS COURIER SARAJEVO	755.960,00	3,88
14.	X EXPRESS BANJA LUKA	2.317.845,61	11,88
	Ukupno	19.505.343,42	100,00
	Ukupno (1+2+3)	3.695.063,12	18,94
	Ukupno (5+6+9+10)	8.169.564,89	41,88

* podaci APP o ostvarenim prihodima od obavljanja kurirskih usluga prema dostavljenoj analitici JPO i podatci o ostvarenom prihodu od obavljanja kurirskih usluga poštanskih operatera u 2017. godini

Tabela 2.

	BH POŠTA	HP MOSTAR	POŠTE SRPSKE
Prihod ostvaren od obavljanja kurirskih usluga	6.645,00	8.863,00	66.306,79
Prihod ostvaren od obavljanja usluga brze pošte	1.131.525,82	650.793,00	1.830.929,51
Ukupno	1.138.170,82	659.656,00	1.897.236,30

* u podacima o ostvarenoj vrijednosti kod JPO su sadržani prihodi ostvareni od pružanja kurirske usluge i usluge brze pošte - EMS (Tabela 2.)

Na osnovu dostavljenih podataka APP, u 2017. godini, pojedinačno tržišno učešće na relevantnom tržištu BH Pošta je bila zastupljena u procentu od 5,84%, Pošte Srpske 9,73%, HP Mostar 3,38%, te je njihov zajednički udio iznosio 18,94%.

Podnosilac zahtjeva, odnosno njene članice u navedenom periodu su imale pojedinačno tržišno učešće na relevantnom tržištu i to In Time u procentu od 8,06%, Euro Express od 11,20%, A2B Express Delivery od 12,30% i Express One od 10,33%, te njihov zajednički udio je iznosio 41,88%.

7. Nastavak postupka nakon presude Suda Bosne i Hercegovine

Konkurencijsko vijeće je dana 14.12.2023. godine zaprimilo pod podneskom broj UP-03-26-3-040-106/18 presudu Suda BiH broj S1 3 U 041034 21 U od 13.12.2023. godine, kojom je Sud BiH uvažio tužbu Udruženja i poništio rješenje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine broj UP-03-26-3-040-97/18 od 14.07.2021. godine i vratio na ponovno rješavanje.

Postupajući po Presudi Suda BiH, a na osnovu zaprimljenog dopisa Podnosioca zahtjeva broj UP-03-26-3-040-108/18 od 04.01.2024. godine, isti se izjasnio da ostaje kod zahtjeva u cijelosti te traže nastavak postupka.

Ovdje također napominjemo da je gore navedenoj presudi prethodio postupak u kojem je ovaj organ donio Rješenje broj UP-03-26-3-040-75/18 od 03.06 2019. godine, te je isto poništeno Presudom Suda BiH broj S1 3 U 033215 19 U od 19.05.2021. godine.

7.1. Usmena rasprava po Presudi Suda BiH

S obzirom da je stav Suda BiH u Presudi broj S1 3 U 041034 21 U od 13.12.2023. godine bio da u ponovnom postupku, Konkurencijsko vijeće održi usmenu raspravu, čije je održavanje obavezno shodno članu 39. stav 1. Zakona na kojoj

će se omogućiti stranci - tužiocu da predloži dokaze, ista je i održana 31.10.2024. godine.

Usmenoj raspravi su prisustvovali zakonski zastupnici i punomoćnici učesnika u postupku, te je tok usmene rasprave zabilježen na Zapisnik - akt broj UP-03-26-3-040-54/18 i odlučeno je da se održi nastavak usmene rasprave nakon što sve stranke u postupku izvrše razmjenu potrebnih činjenica i informacija koje su vezane za predmet postupka.

Podnosilac zahtjeva je postavio zahtjev za vještačenje, te je rekao da će isti precizirati nakon što dobije Tehnološko uputstvo za vršenje brze pošte.

Nastavak usmene rasprave održan je dana 19.02.2025. godine, na kojoj su prisustvovali zakonski zastupnici i punomoćnici učesnika u postupku, u kojem su svi učesnici rekli svoje završne riječi, te Konkurencijsko vijeće je navelo da će razmotriti sve iskaze i priložene dokaze i donijeti konačnu odluku (Zapisnik broj UP-03-26-3-040-134/18).

7.2. Odlučivanje o prijedlogu za vještačenje

Tokom usmene rasprave, Udruženje kao Podnosilac zahtjeva je zatražilo izvođenje dokaza vještačenjem po vještaku ekonomske struke koje je precizirao aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-138/18 od dana 22.11.2024. godine na okolnosti:

- da li navedeni javni poštanski operateri imaju uspostavljene odvojene računovodstveno-knjigovodstvene poslove za rezervisane i nerezervisane usluge i ako imaju kada su isti uspostavljeni te da se sačine pregledi od 2015. godine pa do dana sačinjavanja nalaza (kumulativno i odvojeno po godinama), koji treba da se odnose odvojeno na rezervisane i nerezervisane usluge;
- da izrazi prosječnu cijenu (ukupni prihod/broj usluga ili na drugi vještaku pravilan način) odvojeno po godinama za rezervisane i nerezervisane usluge;
- da ako javni poštanski operateri nemaju razdvojeno knjigovodstvo treba na osnovu traženih i pribavljenih informacija od javnih poštanskih operatera uraditi analitiku paketnih dostava (isporuka paketa) i nepismonosnih pošiljki za period 2015. godina do dana sačinjavanja nalaza (to su pošiljke koje nisu pismena i ne potpadaju u rezervisanu zonu) obzirom da bi ovaj analitički podatak pokazao broj pošiljki i visinu prihoda na koje je treba odbiti obračunat PDV a na način da vještak iskaže po godinama ukupni prihod od ove vrste usluge te da u odnosu na broj pošiljki utvrdi prosječnu cijenu jedne pošiljke a za svakog javnog poštanskog operatera pojedinačno;
- da li javni poštanski operateri na izvršene kurirske usluge paketa i nepismonosnih pošiljki obračunavaju PDV;

Imajući u vidu odredbe ZUP-a, kao i iznesene razloge na osnovu kojih se predlaže vještačenje, Konkurencijsko vijeće je donijelo Zaključak broj UP 03-26-3-40-145/19 od 23.12.2024. godine, kojim se odbija prijedlog za vještačenjem Udruženja, te isti dostavio strankama u postupku.

8. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Nakon sagledavanja relevantnih činjenica i dokaza utvrđenih tokom postupka, činjenica iznijetih na usmenoj raspravi, podataka i dokumentacije mjerodavnih institucija, pojedinačno i zajedno, te na osnovu izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće:

- da su Udruženje osnovali privredni subjekti čiji je osnovni kapital u privatnom vlasništvu i to: "A2B Express delivery" d.o.o. Braće Mulića 48, 71000

- Sarajevo, "In Time" d.o.o. Braće Baljić 1A, 71000 Sarajevo, "Euro Express" d.o.o. Jovana Dučića 23A, 71000 Banja Luka, i "Express One" d.o.o. Rajlovačka bb, 71000 Sarajevo:
- da članice Udruženja prema važećim licencama izdatim od strane Agencije za poštanski saobraćaj pružaju isključivo kurirske usluge na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine kao i u međunarodnom prometu;
 - da oblast poštanskog saobraćaja uključujući i kurirske usluge, definisane su zakonskim i podzakonskim aktima;
 - da javni poštanski operateri imaju ovlaštenja da pružaju poštanske usluge utvrđene članom 5., 6., 7. i 8. Zakona o poštama BiH (univerzalne poštanske usluge, rezervisane poštanske usluge, finansijske poštanske usluge i ostale usluge);
 - da je članom 2. stav 1. tačka e) Zakona o poštama propisano da "univerzalne poštanske usluge" znače sve one poštanske usluge koje, u skladu s ovim zakonom i drugim poštanskim propisima, moraju biti dostupne na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, dok je stavom f) istog člana propisano da "rezervisane poštanske usluge" znače one vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater;
 - da je članom 2. stav 1. tačka g) Zakona o poštama propisano da "nerezervisane poštanske usluge" znače pojedine vrste univerzalnih poštanskih usluga koje, osim javnih, mogu vršiti i drugi operateri poštanskog saobraćaja dok je stavom r) istog člana propisano da "kurirske usluge" znače poštanske usluge s dodatnom vrijednošću, koje davalac poštanskih usluga obavlja na osnovu posebnog zahtjeva pošiljaoca, a podrazumijevaju preuzimanje pismonosne pošiljke na adresi pošiljaoca, te direktan prenos i uručenje na adresi primaoca;
 - da je članom 3. stav 1. tačka i) propisano da cijene rezervisanih poštanskih usluga su pod državnom kontrolom, a ukoliko se ovakvim cijenama ne obezbjeđuje pokriće stvarnih troškova i razvojne potrebe poštanskog sistema, država i entiteti obezbjeđuju subvencije javnim poštanskim operaterima. Nije dozvoljeno subvencionisanje nerezervisanih i drugih poštanskih usluga iz sredstava rezervisanih poštanskih usluga, dok je stavom j) istog člana propisano da konkurencija u poštanskom saobraćaju podstiče se do nivoa kojim se ne ugrožava društvena funkcija univerzalnih poštanskih usluga, kao i da međusobna saradnja javnih poštanskih operatera ne smije da bude monopolistički orijentisana i mora da se zasniva na čistim ekonomskim odnosima u interesu svih građana Bosne i Hercegovine (stav j));
 - da je članom 6. stav 1. tačka g) Zakona o poštama BiH propisano da u okviru univerzalnih poštanskih usluga, rezervisane poštanske usluge u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju obuhvaćaju prijem, otpremu, prevoz, prispjeh i uručenje kurirske usluge, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife, iz čega proizilazi da se privatni poštanski operateri mogu baviti pružanjem kurirske usluge čak i u dijelu rezervisane usluge ali samo ukoliko je iznos tarife - cijene deset puta veći od "obične tarife". To praktično znači, imajući u vidu činjenicu da je obična tarifa zakonski određena na iznos 0,90 KM, da privatni poštanski operater može pružati kurirsku uslugu u rezervisanoj poštanskoj usluzi samo ukoliko je cijena za takvu uslugu 9,00 KM ili više;
 - da je članom 8. stav 1. Zakona o poštama propisano da pod ostalim uslugama, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se posebne, dopunske i ostale poštanske usluge koje zahtijevaju pošiljalac ili primalac, a koje se utvrđuju Opštim uslovima za vršenje poštanskih usluga, dok je stavom 2. istog člana propisano da operateri poštanskog saobraćaja, radi samoodrživosti, mogu da organizuju i obavljanje ostalih usluga na novim tržištima, a koje su definisane ovim zakonom i Opštim uslovima;
 - da je članom 8. stav 3. Zakona o poštama propisano da JPO mogu da organizuju i obavljanje kurirskih usluga koje su liberalizovane i nalaze se na tržištu;
 - da u okviru univerzalnih poštanskih usluga, postoje rezervisane poštanske usluge koje mogu da obavljaju samo JPO;
 - da pored JPO postoje i drugi operateri poštanskog saobraćaja koji mogu imati ovlaštenja za pružanje nerezervisanih i ostalih poštanskih usluga (član 9. stav 2. tačka c) Zakona o poštama BiH);
 - da ovlaštenje za rad poštanskim operaterima daje i oduzima, u skladu s odredbama ovog zakona, Agencija za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine, uz saglasnost Ministarstva komunikacija i saobraćaja;
 - da je članom 12. stav 1. Zakona o poštama propisano da svaki operater poštanskog saobraćaja je obavezan da prenos poštanskih pošiljaka koje primi od bilo kojeg drugog operatera poštanskog saobraćaja na području Bosne i Hercegovine tretira na potpuno jednak način, kao i prenos poštanskih pošiljaka koje mu je povjerilo bilo koje fizičko ili pravno lice u Bosni i Hercegovini, dok je stavom 2. istog člana propisano da operateri poštanskog saobraćaja mogu između sebe zaključivati bilateralne i multilateralne sporazume uz saglasnost Agencije, a koji moraju biti u skladu s principima poštanske politike utvrđenim ovim zakonom;
 - da je članom 13. stav 1. Zakona o poštama propisano da prenos poštanskih pošiljaka između entiteta tretira se kao unutrašnji poštanski saobraćaj i ne može se ograničavati administrativnim mjerama, dok je stavom 2. istog člana propisano da operateri poštanskog saobraćaja, uz saglasnost Agencije, usaglašavaju načine i pravce poštanske razmjene, uvažavajući principe ekonomičnosti, efikasnosti i bezbjednosti;
 - da je članom 15. stav 1. propisano da JPO pokriće gubitaka, u slučaju kada cijene rezervisanih poštanskih usluga ne pokrivaju njihove troškove, nadoknađuju iz drugih prihoda ostvarenih vršenjem poštanskih usluga, dok je stavom 2. istog člana propisano da radi ostvarivanja utvrđenih principa poštanske politike, JPO su dužni da obezbijede takav interni računovodstveni sistem iz kojeg će se vidjeti struktura prihoda i troškova rezervisanih i nerezervisanih univerzalnih usluga, te struktura i visina prihoda i troškova posebnih poštanskih usluga. Interni računovodstveni sistemi moraju da obezbijede lokaciju troškova svih poštanskih usluga u skladu sa standardima Evropske unije, te stavom 3) istog člana propisano je da međusobne

- refundacije, na osnovu međunarodnih i međuoperatorskih poštanskih usluga, moraju da pokriju troškove prenosa i prerade poštanskih pošiljaka;
- da definisanje kurirskih usluga nije sadržano u entitetskim Zakonima, te da je članom 13. Zakona o poštanskom prometu FBiH kao posebna usluga propisana usluga brze pošte (EMS), dok je članom 7. Zakona o poštama RS propisano da poštanske usluge pored univerzalnih, finansijskih elektronskih i dopunskih obuhvataju i ostale poštanske usluge;
 - da je članom 18. stav 1. Zakona o poštama RS propisano da operateri poštanskog saobraćaja određuju poštarinu za univerzalne poštanske usluge polazeći od realnih troškova, uvažavajući principe da poštarina treba da bude pristupačna za sve korisnike, dok je stavom 2. istog člana propisano da Vlada RS daje saglasnost na Cjenovnik poštanskih usluga kojim se uređuje poštarina za rezervisane poštanske usluge;
 - da je članom 9. stav 1. tačka 9) Zakona o poštanskom prometu FBiH propisano da cijene rezervisanih poštanskih usluga su pod državnom kontrolom, a ukoliko se ovakvim cijenama ne osigurava pokriće stvarnih troškova i razvojne potrebe poštanskog sistema, Vlada Federacije dužna je osigurati dodatne usluge poštanskim operatorima. Nije dozvoljeno subvencioniranje nerezervisanih i drugih poštanskih usluga iz sredstava rezervisanih poštanskih usluga, dok je članom 34. stav 3. propisano da nadležno Ministarstvo vrši nadzor nad tarifnom politikom za rezervisane usluge;
 - da je članom 26. stav 2. Opštih uslova (BiH) propisano da se kao posebna poštanska usluga u smislu stava (1) ovog člana pošiljatelj može izabrati da mu se pošiljka prenese kao pošiljka brze pošte (EMS), dok je članom 28. stav 1. propisano da pošiljka brze pošte je poštanska usluga koja podrazumijeva preuzimanje poštanske pošiljke na osnovu posebnog zahtjeva pošiljatelja (putem telefona i sl.), na adresi koju odredi pošiljatelj, ili u poštanskom uredu, te uručuje na adresi primatelja. EMS pošiljka uručuje se u roku koji odredi pošiljatelj, a prema ponudi operatera poštanskog prometa i može biti mase do 31,5 kg;
 - da je članom 28. stav 11. Opštih uslova (BiH) propisano da se tehnološki postupak prenosa EMS pošiljaka operateri poštanskog prometa regulišu posebnim uputstvom;
 - da je članom 18. stav 3. tačka 4) Pravilnika o opštim uvjetima za pružanje poštanskih usluga (Pravilnik FBiH) propisano da se pod posebnim uslugama u smislu stava 2. ovog člana smatraju se usluge prijema, prenosa i uručenja pošiljke brze pošte (EMS), dok je članom 23. stav 1. istog Pravilnika propisano da pošiljka brze pošte je kurirska usluga koja podrazumijeva preuzimanje poštanske pošiljke na osnovu posebnog zahtjeva pošiljaoca (putem telefona i sl.), na adresi koju odredi pošiljaoc, te uručuje na adresi primaoca. EMS pošiljka uručuje se u roku koji odredi pošiljalac, prema ponudi poštanskih operatora;
 - da je članom 27. Posebnih uslova za vršenje poštanskih usluga (u daljem tekstu: Posebni uslovi RS) propisano da ostale poštanske usluge obuhvataju posebne poštanske usluge, dopunske poštanske usluge, poštanske usluge po službenoj dužnosti ili na zahtjev korisnika usluga i poštanske usluge na slobodnom tržištu, dok je članom 28. stav 3. tačka b) propisano da se kao posebna poštanska usluga može izabrati da se pošiljka prenese kao pošiljka brze pošte (EMS);
 - da je članom 30. stav 1. Posebnih uslova RS propisano da pošiljka brze pošte (EMS) je poštanska usluga koja podrazumijeva preuzimanje poštanske pošiljke na osnovu posebnog zahtjeva pošiljaoca (putem telefona i sl) na adresi koju odredi pošiljalac ili u jedinici poštanske mreže, te uručuje na adresi primaoca, u roku koji odredi pošiljalac, a prema ponudi Pošte;
 - da je prema članu 23. stav 4. Pravilnika FBiH propisano da EMS pošiljka može biti mase do 31,5 kg, dok je članom 30. stav 4. Posebnih uslova RS propisano da pošiljka brze pošte (EMS) može biti mase do 50 kg za područje Republike Srpske;
 - da je članom 50. stav 1. Posebnih uslova RS propisano da su kurirske usluge poštanske usluge sa dodatnom vrijednošću koje Pošta vrši na osnovu posebnog zahtjeva pošiljaoca, a podrazumijevaju preuzimanje poštanskih pošiljaka na adresi pošiljaoca, direktan prenos, te uručenje na adresi primaoca, dok je stavom 2. istog člana propisano da pod dodatnom vrijednošću u smislu stava (1) ovog člana, podrazumijeva se, po posebnom zahtjevu pošiljaoca: ugovoreno vrijeme i mjesto preuzimanja, brzina prenosa, elektronsko praćenje prenosa, te uručenje u dogovorenom roku i na dogovorenoj adresi. Pošta mora imati mogućnost da u svakom trenutku u toku prenosa postupi po zahtjevu pošiljaoca, dok je stavom 3. propisano da se Pošta mora pridržavati cjenovnih ograničenja u odnosu na rezervisane usluge koje su utvrđene zakonom;
 - da Agencija za poštanski saobraćaj BiH (APP) izdaje licence za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga (izuzev rezerviranih) i ostalih poštanskih usluga (izuzev kurirskih) i licence za obavljanje kurirskih usluga, te da izdate licence se izdaju na period od 4 godine uz prethodnu saglasnost Ministarstva za komunikaciju i promet BiH;
 - da APP izdaje i ovlaštenje javnim poštanskim operatorima koji su direktno Zakonom o poštama BiH ovlašteni obavljati sve poštanske usluge;
 - da APP vodi registar ovlaštenja JPO (24.07.2009. godine datum izdavanja ovlaštenja bez roka važenja) i registar licenci za ostale poštanske operatore;
 - da članice Udruženja posjeduju licencu za obavljanje kurirskih usluga;
 - da je APP donijela Odluku o jedinstvenoj tarifnoj politici za rezervisane poštanske usluge na području BiH definisanih članom 6. Zakona o poštama, te je članom 1. stav 4. propisano da su posebne poštanske usluge, dopunske poštanske usluge po zahtjevu pošiljaoca ili primaoca, i usluge po službenoj dužnosti, definisane Opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga sastavni su dio obavljanja rezervisanih poštanskih usluga;
 - da je članom 24. stav 1. tačka 1. Zakona o PDV-u propisano da su javne poštanske usluge oslobođenje od plaćanja PDV, te da je članom 24. stav 1. Pravilnika o primjeni PDV-a propisano da se porezno oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 1. Zakona, odnosi se na javne poštanske usluge.

- Javnim poštanskim uslugama podrazumijevaju se sve usluge koje obavljaju javni poštanski operateri u skladu sa Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine;
- da su JPO zaključili Sporazum o prenosu pošiljaka brze pošte između javnih poštanskih operatera, u cilju regulisanja tehničko-tehnoloških procesa prijema, prenosa, razmjene i uručjenja pošiljki, kao i rokove pružanja poštanske usluge na međuoperatorskoj razini na području cijele BiH (broj BH Pošte: 01-13.60-246/16 od 22.07.2016. godine; broj Pošte Srpske: 1-2200/16 od 26.07.2016. godine i broj Hrvatske pošte: D-01-4795/16 od 15.07.2016. godine);
 - da sastavni dio "Sporazuma" čine Prilog 1. Popis lokacija sa rokom uručjenja i Prilog 2. Tačke razmjene i vremena razmjene zaključaka brze pošte između javnih poštanskih operatera;
 - da je navedenim Sporazumom regulisan prenos pošiljaka brze pošte odnosno način prijema, prevoz i uručjenje pošiljaka brze pošte, posebne usluge sa pošiljkama brze pošte, cijene usluga i naknada između operatera, rokovi prenosa, naknade štete i druga pitanja vezana za saradnju i zajednički nastup u prenosu pošiljaka brze pošte na cijelom području BiH;
 - da svaki operater određuje iznos cijene usluge za primljenu pošiljku na svom području, te u slučaju posredovanja kada jedan operater za svog klijenta naručuje uslugu kod drugog operatera, visina cijene usluge određena je od strane naručitelja usluge, te u ovom slučaju operater koji prima pošiljku dobija naknadu u skladu sa odredbama sporazuma iz poglavlja naknade;
 - da naknade za uručjenje pošiljke od drugog operatera iznosi 3,00 KM po pošiljci, te ova naknada uključuje sve pošiljke mase do 50 kg, zbirne pošiljke koje uključuju maksimalno do 3 pojedinačne pošiljke, kao i posebna rukovanja sa pošiljkom koja su zahtijevana prilikom uručjenja;
 - da naknada za prijem pošiljke po zahtjevu drugog operatera iznosi 3,00 KM po pošiljci, te ova naknada uključuje sve radnje operatera kao i kod redovnog preuzimanja pošiljke brze pošte od vlastitog korisnika osim naplate usluge;
 - da se obračun između strana Sporazuma sačinjava mjesečno na bazi usaglašenih podataka;
 - da su navedenim Sporazumom određeni rokovi prenosa pošiljaka brze pošte;
 - da su izrečene prekršajne kazne za privatne operatere koji su obavljajući kurirske usluge ušli u segment rezervisane usluge;
 - da na osnovu dostavljenih podataka APP, u 2017. godini, pojedinačno tržišno učešće na relevantnom tržištu BH Pošta je bila zastupljena u procentu od 5,84%, Pošte Srpske 9,73%, HP Mostar 3,38%, te je njihov zajednički udio iznosio 18,94%;
 - da na osnovu dostavljenih podataka APP, u 2017. godini Podnosilac zahtjeva, odnosno njene članice u navedenom periodu su imale pojedinačno tržišno učešće na relevantnom tržištu i to In Time u procentu od 8,06%, Euro Express od 11,20%, A2B Express Delivery od 12,30% i Express One od 10,33%, te njihov zajednički udio je iznosio 41,88%;
 - da su prihodi od usluga brze pošte posmatrajući u periodu 2015-2018. godina bili u porastu kod sva tri JPO, mada u ukupnom prihodu čine jako mali

procenat učešća u posmatranom periodu (BH Pošte učešće u rasponu 0,40-2,08%, RS Pošte 1,62-4,28%, HP Mostar 0,00-4,37%);

- da su ostvareni prihodi od pružanja kurirskih usluga članica Udruženja u u periodu 2015-2018. godina bili različiti odnosno gledajući kroz godine kod privrednog subjekta Euro Express se bilježi blagi porast ostvarenih prihoda kao i kod privrednog subjekta Express One (osim u 2017. godini), dok se kod privrednog subjekta IN Time bilježi porast prihoda u 2016. godini u odnosu na 2015. te pad ostvarenih prihoda u 2017. i onda povećanje u 2018. godinu u odnosu na 2017., i privredni subjekat A2B Delivery bilježi porast prihoda u 2016. godini u odnosu na 2015., zatim slijedi pad prihoda u 2017, te ponovni porast prihoda u 2018. godini;
- **da je Sporazum o prenosu pošiljaka brze pošte između javnih poštanskih operatera stavljen van snage stupanjem na snagu Tehnološkog uputstva za vršenje usluge brze pošte-EMS u međuoperatorskom poštanskom saobraćaju (u daljem tekstu: Tehnološko uputstvo) (broj BH Pošte: 01-23-44-71-5/20 od 20.03.2020. godine; broj Pošte Srpske: 1-3458-8/19 od 04.02.2020. godine i broj Hrvatske pošte: 10-1-2072/20 od 11.03.2020. godine);**
- **da je na doneseno Tehnološko uputstvo Agencija za poštanski promet dala saglasnost dana 08.04.2020. godine (broj 01-04-3-29-5-43-9/20).**

8.1. Zabranjeni sporazum JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar

Članom 4. stav (1) Zakona o konkurenciji propisano je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata, koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na:

- a) direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova;
- d) primjenu različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;

Sporazumi zabranjeni u skladu sa stavom (1) člana 4. Zakona o konkurenciji su ništavni.

U skladu sa članom 4. stav 3. Zakona, sporazumi iz stava 1. istog člana nisu zabranjeni ako doprinose unapređenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga unutar Bosne i Hercegovine, ili promociji tehničkog i ekonomskog razvoja, pri čemu potrošačima omogućavaju pravično učešće u koristi koja iz njih proizilazi a koji: a) nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i b) ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda ili usluga.

Također, članom 101. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, sa kojim je usklađen član 4. Zakona o konkurenciji, zabranjuju se zajednička djelovanja preduzetnika koji štete postojećoj ili potencijalnoj tržišnoj konkurenciji, a u konačnici potrošačima. Zabranjenim sporazumima se prvenstveno nastoji ostale tržišne učesnike/konkurente isključiti s tržišta, kako bi stvorili mogućnost povišavanja cijena, te ostvarivanja dodatne dobiti.

U predmetnom postupku, Podnosilac zahtjeva navodi kako postoji zabranjeni sporazum iz člana 4. stav (1) tačka a) i d) Zakona o konkurenciji, a koji je nastao zaključivanjem

Sporazuma o prenosu pošiljaka brze pošte između JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar.

Podnosilac Zahtjeva u samom Zahtjevu i tokom postupka, navodi da JPO udruživanjem radi obavljanja djelatnosti "kurirske usluge" na način da su zaključili pomenuti sporazum, stvaraju trgovinske uslove na teritoriji cijele BiH koji su drastično različiti od uslova po kojima posluju privatni poštanski operateri čime su neopravdano dovedeni u potpuno različitu situaciju u odnosu na JPO jer su u potpuno neravnopravnom položaju prilikom nuđenja kurirskih usluga u odnosu na JPO, kao i da na osnovu pomenutog sporazuma JPO, suprotno dosadašnjim ograničenjima dostavljanja pošiljki do određenih "teritorijalnih granica" sada ukidaju te granice i stvaraju apsolutno slobodan prostor za njihovu djelatnost na nivou cijele BiH, te neobračunavanjem PDV-a nameću klijentima - korisnicima usluga nelojalne kupovne cijene usluge u odnosu na cijene koje mogu ponuditi privatni poštanski operateri, te takvi postupci dovode do različitih uslova za isti posao čime su privatni poštanski operateri dovedeni u neravnopravan i nekonkurentan položaj.

Konkurencijsko vijeće je u ponovljenom postupku po Presudi Suda BiH došlo do saznanja da se predmetni Sporazum ne primjenjuje od 2020. godine donošenjem Tehnološkog uputstva za vršenje usluge brze pošte-EMS u međuoperatorskom poštanskom saobraćaju, te s obzirom da je Podnosilac zahtjeva ostao pri podnesenom zahtjevu, analiziralo je predmetni Sporazum (za period njegovog važenja) te utvrdilo da isti nije predstavljao zabranjeni sporazum u smislu odredbi člana 4. stav (1) tačka a) i d) Zakona o konkurenciji.

Naime, Konkurencijsko vijeće je analizirajući odredbe Sporazuma koji je zaključen između JPO utvrdilo da se isti odnosi na regulisanje tehničko-tehnoloških procesa prijema, prenosa, razmjene i uručenja pošiljki, kao i rokove pružanja poštanske usluge na međuoperatorskoj razini na području cijele BiH. Sastavni dio Sporazuma čine Prilog 1. Popis lokacija sa rokom uručenja i Prilog 2. Tačke razmjene i vremena razmjene zaključaka brze pošte između javnih poštanskih operatera. U prilog tome da navedeni Sporazum predstavlja uputstvo kojim se reguliše tehnološki postupak prenosa EMS pošiljki je i činjenica da je isti stavljen van snage te da se primjenjuje Tehnološko uputstvo za vršenje usluge brze pošte-EMS u međuoperatorskom poštanskom saobraćaju, koje je odobreno i od strane Agencije za poštanski promet BiH.

Dakle predmetnim Sporazumom je regulisano da svaki operater prijem pošiljaka obavlja na svom području, (čl. 3.Sporazuma), svaki operater obavlja prevoz pošiljaka na svom području i o svom trošku (čl. 4. Sporazuma), primjenjuje se princip univerzalnosti dostave pošiljaka, (Prilog 1 i Prilog 2), uručenje se vrši od strane svakog operatera na svom području prema vlastitim Opštim uslovima (član 5. Sporazuma), sve pošiljke se dostavljaju s logom brze pošte (član 6.Sporazuma), svaki operater određuje iznos cijene usluge za primljenu pošiljku na svom području (član 8. Sporazuma), naknade za uručenje pošiljke drugog operatera iznose 3,00 KM po pošiljci (član 9. Sporazuma), rokovi uručenja su utvrđeni (član 10. Sporazuma).

Samim Sporazumom nisu nastale nove cijene usluge brze pošte, s obzirom da strane sporazuma, usluge koje pružaju jedna drugoj plaćaju, a isto nije od uticaja na cijenu usluge koju određuje operater za slanje pošiljke odnosno nisu utvrđene nikakve nove, niti povoljnije cijene usluge (direktno niti indirektno).

U prilog navedenom da saradnja JPO ne tretira na bilo koji način cijene poštanskih usluga brze pošte po kojima se ista usluga vrši korisnicima, proizilazi iz odredbe člana 8.

Sporazuma u kojoj je navedeno da svaki poštanski operater slobodno formira svoje cijene.

Podnosilac zahtjeva ističe da je sporazum koji su JPO zaključili kreirao je situaciju na način da JPO, suprotno dosadašnjim ograničenjima dostavljanja pošiljki do određenih "teritorijalnih granica" sada ukidaju te granice i stvaraju apsolutno slobodan prostor za njihovu djelatnost na nivou cijele BiH.

U vezi istog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da JPO pored rezervisanih usluga koje mogu samo oni obavljati, mogu obavljati i kurirske usluge u okviru rezervisane usluge koja je determinisana cjenovnim ograničenjima, kao i kurirske usluge koje su liberalizovane i nalaze se na tržištu, navedenim Sporazumom je omogućeno pružanja usluge brze pošte na području cijele teritorije BiH, saradnjom navedena tri javna operatera. Isto tako članom 13. stav 1. Zakona o poštama propisano je da prenos poštanskih pošiljaka između entiteta tretira se kao unutrašnji poštanski saobraćaj i ne može se ograničavati administrativnim mjerama.

Također, činjenica je i da su JPO usmjerili svoje poslovanje u smislu pružanja kurirskih usluga i usluga brze pošte što im je i zakonom dopušteno ne može se smatrati zabranjenim sporazumom. Naime, predmetnim Sporazumom potrošačima je pružena proširena mogućnost izbora poštanskog operatera u pružanju navedene usluge.

Imajući u vidu, da na osnovu zakonskih odredbi, JPO su počeli da svoje poslovanje usmjeravaju ka procesu pružanja različitih usluga, uključujući kurirske usluge i usluge brze pošte, ne može se podvesti pod mogućnost privrednog subjekta da određuje uslove na relevantnom tržištu s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju.

Pritom, Agencija za poštanski saobraćaj razgraničava odnosno pravi razliku između usluge brze pošte (EMS) koja spada u posebne poštanske usluge koje obavljaju JPO i obavezno se organizuju na čitavom području BiH svakog radnog dana, najmanje 5 dana u nedelji tj. pošiljalac može da se izabere da pismonosna ili paketska pošiljka prenese kao EMS a kojom se zahtjeva poseban postupak i uslovi vezani za prijem, otpremu, prevoz i prispjeće i uručenje poštanskih pošiljaka, dok kurirske usluge su usluge na slobodnom tržištu koje ne moraju biti organizovane na cijelom području BiH svakog radnog dana najmanje 5 dana.

Podnosilac zahtjeva također ističe da JPO neosnovano koriste povlastice koje su im uspostavljene propisima koji ograničavaju privatni sektor referišući se na odredbe Zakona o PDV-u u pogledu oslobođanja od plaćanja PDV-a JPO i odredbi člana 6. Zakona o poštama BiH u smislu cjenovnih ograničenja kojih se moraju pridržavati privatni poštanski operateri.

Međutim zakonska rješenja iz važećih propisa na teritoriji BiH, uključujući pitanje oslobođanja od plaćanja PDV-a, cjenovna ograničenja kurirskih usluga u sklopu rezervisanih usluga nije u nadležnosti Konkurencijskog vijeća, te se ista ne mogu smatrati kao direktna ili indirektna utvrđivanja kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uslova.

U vezi prigovora ništavosti koje je Podnosilac zahtjeva isticao tokom postupka na koje je po njegovom mišljenju nije postupano odnosno nije uzeto u obzir od strane ovog organa (kao prethodno pitanje) je neosnovan.

Naime u vezi prigovora da za zaključenje Sporazuma o prijenosu pošiljaka brze pošte između JPO (sa pripadajućim anexam) potrebna saglasnost Agencije za poštanski promet BiH, sam Podnosilac zahtjeva nije dostavio nikakav dokaz da se obraćao Agenciji za poštanski promet BiH kao poštanskom regulatoru koji je nadležan da daje saglasnost da se utvrdi da li se predmetni Sporazum smatra ništavim.

Samo pitanje ništavosti Sporazuma koji je predmet postupka ovaj organ je cijenio u skladu sa odredbama člana 4. stav 1. i 2. Zakona.

Agencija za poštanski promet je dala saglasnost na Tehničko uputstvo kojim je stavljen van snage Sporazum koji je predmet ovog postupka čime je ujedno i prihvatila da je raniji Sporazum bio primjenjivan, te bi postupanje ovog organa u ponovljenom postupku po ovom pitanju bilo bespredmetno.

Cijeneći sve izvedene dokaze posebno kao i u njihovoj međusobnoj povezanosti, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da nije postojao zabranjeni sporazum između JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar kojim su direktno ili indirektno utvrđivane kupovne i prodajne cijene ili bilo koji drugi trgovački uslovi niti je Podnosilac zahtjeva doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju u smislu odredbi člana 4. stav. 1 tačka a) i d) Zakona.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

8.2. Zloupotreba dominantnog položaja JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar i povreda člana 9 stav 1. tačke a), b), c), i g) Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja

Član 9. stav (1) Zakona propisuje da privredni subjekat ima dominantan položaj na relevantnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri nezavisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, takođe uzimajući u obzir udio tog privrednog subjekta na tržištu, učešće koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih privrednih subjekata na tržište.

Član 9. stav (3) Zakona pretpostavlja da više privrednih subjekata ima dominantan položaj na tržištu roba i/ili usluga ako na relevantnom tržištu dva ili tri privredna subjekta imaju zajedno tržišno učešće veće od 60,0%.

Član 2. Odluke o definisanju kategorije dominantnog položaja dalje razrađuje pojam dominantnog položaja, te određuje da privredni subjekat na relevantnom tržištu proizvoda ili usluga ima dominantan položaj, kada se zbog svoje tržišne snage može ponašati i djelovati u značajnoj mjeri nezavisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, i na taj način ograničava ili sprečava efikasnu konkurenciju.

Član 10. stav (2) tačke a) i c) Zakona propisuje da je zabranjena zloupotreba dominantnog položaja i to a) direktnim ili indirektnim nametanjem nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija i c) primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova sa ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj.

Član 9. Odluke o definisanju kategorije dominantnog položaja dalje razrađuje oblike zloupotrebe dominantnog položaja te određuje da zloupotreba dominantnog položaja od jednog ili više privrednih subjekata (zajednički dominantni položaj), pored kriterija navedenih u članu 10. Zakona o konkurenciji, mogu se smatrati i sljedeći:

- a) diskriminacija u visini cijena (različite cijene) određenog proizvoda ili usluge na različitim relevantnim geografskim tržištima;
- b) stalna ponuda i prodaja kupcima proizvoda ili usluga po nelojalnim (niskim) cijenama što ima za posljedicu odvratanja kupca od kupovine sličnih proizvoda ili usluga od konkurentnih dobavljača (tzv. "lojalni" popusti-ciljani prodajni popusti ili tajni popusti);

- c) određivanje cijene proizvoda ili usluge ispod troškova proizvodnje sa ciljem eliminisanja konkurencije i

- g) mogućnost privrednog subjekta da određuje uslove na relevantnom tržištu s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju što omogućuje neopravdano povećavanje profita;

Podnosilac Zahtjeva u samom Zahtjevu i tokom postupka, tvrdi da se zloupotreba dominantnog položaja sva tri JPO ogleda u tome da su koristeći dominantan položaj zaključili sporni sporazum, te neobračunavanjem PDV-a klijentima - korisnicima nameću nelojalne kupovne cijene usluge u odnosu na cijene koje mogu ponuditi privatni poštanski operateru u smislu člana 6. Zakona o poštama BiH, te da takvi postupci dovode do različitih uslova za isti posao čime su privatni poštanski operateri stavljeni u neravnopravan i nekonkurentan položaj.

Kako bi se utvrdila zloupotreba dominantnog položaja, prije svega je potrebno utvrditi postojanje dominantnog položaja. Naime, Zakon ne zabranjuje dominantan položaj sam po sebi, već zloupotrebne radnje koje mogu iz istog proisteći.

Prema prijedlogu Podnosioca zahtjeva koji je prihvaćen od strane ovog organa, kao relevantno tržište je određeno kao tržište kurirskih usluga. Stoga za potrebe ocjene datog slučaja, Konkurencijsko vijeće je prije svega utvrđivalo postojanje dominantnog položaja na relevantnom tržištu kurirskih usluga od strane JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar.

Tako prema podacima Agencije za poštanski promet, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da na relevantnom tržištu kurirskih usluga, JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar niti pojedinačno niti zajedno nemaju dominantan položaj (tabela 1.), pri čemu je s obzirom na neujednačenost zakonskih i podzakonskih propisa na državnom i entitetskim nivoima (u Zakonu o poštama BiH data je definicija kurirske usluge ali ne i usluge brze pošte, dok je u FBiH prema Pravilniku o opštim uvjetima pošiljka brze pošte EMS definisana kao kurirska usluga, a prema Općim uvjetima za obavljanja poštanskih usluga BiH i Posebnim uslovima za vršenje poštanskih usluga u RS data definicija pošiljke brze pošte bez određenja da se radi o kurirskoj usluzi), posmatralo podatke o ukupno ostvarenim prihodima JPO koji uključuju i kurirske usluge i usluge brze pošte EMS.

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka utvrdilo da je u 2017. godini na relevantnom tržištu kurirskih usluga osim JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar i članica Udruženja (njih 4), bilo još 7 poštanskih operatera koji su obavljali navedenu uslugu, znači ukupno 14 poštanskih operatera koji pružaju navedene usluge.

Da JPO nemaju dominantan položaj na relevantnom tržištu kurirskih usluga je vidljivo iz podataka zaprimljenim od strane Agencije za poštanski saobraćaj BiH koji se odnose na broj poštanskih operatera i ostvarene prihode u 2017. godini kao godini koja je prethodila podnošenju zahtjeva za utvrđivanje povrede Zakona, jer na tržištu kurirskih usluga djeluje 14 poštanskih operatera. Prema javno dostupnim podacima trenutno kurirske usluge pruža 13 privatnih poštanskih operatera, odnosno njihov broj se povećao u odnosu na 2017. godinu.

Provođenjem postupka i utvrđivanjem činjeničnog stanja, kao i ocjenom svih dostavljenih dokaza i dokumentacije, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar nisu imali odlučujući tržišni udjel na relevantnom tržištu kurirskih usluga, a ponajmanje dominantan.

Kao bitno, Konkurencijsko vijeće ističe da i sam Zakon o privrednim društvima (FBiH i RS) u članu 2. propisuje kako je razlog osnivanja nekog privrednog društva sticanje dobiti, što je

dakle logičan i legitiman cilj poslovanja svakog privrednog subjekta na tržištu. Način, metode, poslovne politike, te kako će se ostvarivati ciljevi poslovanja, svaki privredni subjekat na tržištu je slobodan sam za sebe planirati i provoditi.

Također, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su cjenovna ograničenja determinisana Zakonom o poštama u dijelu rezervisane usluge, te da operateri u BiH uključujući i JPO koji pružaju kurirske usluge i usluge brze pošte nisu dužni imati iste cijene usluga, jer se radi o dvije vrste različitih usluga, te da Agencija kao regulator ne propisuje koje cijene moraju imati JPO a koji ostali poštanski operateri.

Nije utvrđeno ni postojanje selektivnosti odnosno različitog pristupa korisnicima usluga, naime, na web stranicama JPO nalaze se objavljeni cjenovnici, iz kojih je vidljivo koje vrste usluga pružaju i po kojim cijenama, te popusti koje bi navedeni JPO odobravali korisnicima usluga ne bi se mogli svrstati u tzv. "lojalni" popusti-ciljani prodajni popusti ili tajni popusti.

Nadalje, pregledom ostvarenih prihoda i rashoda po osnovu pružanja usluge brze pošte u periodu 2015-2018. godina, evidentno je da su JPO BH Pošte i HP Mostar mogli ostvarenim prihodima pokriti troškove za vršenje navedene usluge, dok je JPO Pošte Srpske u 2016.-2018. godinio poslovao sa gubitkom, te se ovdje ne može govoriti o organizovanom djelovanju sa ciljem određivanja cijene proizvoda ili usluge ispod troškova proizvodnje sa ciljem eliminisanja konkurencije.

S obzirom da nemaju dominantan položaj na relevantnom tržištu kurirskih usluga, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar zaključivanjem Sporazuma nisu zlorabile dominantan položaj iz člana 10. stav (2) tač. a) i c) Zakona koja se odnosi na direktno ili indirektno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurencija, primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnotežu i nepovoljan konkurentski položaj kao i bića djela iz člana 9. stav 1. tačke a), b), c) i g) Odluke o definisanju kategorije dominantnog položaja.

Sljedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 2. dispozitiva ovog Rješenja.

8.3. Zabranjena koncentracija BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar

Član 12.

(Koncentracija)

- (1) Koncentracijom, u smislu ovog zakona, smatra se:
 - a) spajanje ili pripajanje nezavisnih privrednih subjekata ili dijelova privrednih subjekata;
 - b) sticanje kontrole ili dominantnog uticaja jednog, odnosno više privrednih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih privrednih subjekata ili dijelom drugog privrednog subjekta, odnosno dijelovima drugih privrednih subjekata, i to:
 - 1) stjecanjem kupovinom većine dionica ili udjela osnovnog kapitala; ili
 - 2) stjecanjem većine prava glasa; ili
 - 3) na drugi način, u skladu s odredbama zakona koji reguliraju osnivanje privrednih subjekata i njihovo upravljanje;
 - c) zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više nezavisnih privrednih subjekata, koji djeluju kao nezavisan privredni subjekt.
- (2) Stjecanje kontrole u smislu stava (1) ovog člana ostvaruje se putem prava, zaključivanjem sporazuma ili drugim sredstvima kojima jedan ili više privrednih subjekata,

bilo posebno, bilo zajednički, uzimajući u obzir sve pravne i činjenične okolnosti, stječu mogućnost ostvarivanja dominantnog utjecaja nad jednim ili više privrednih subjekata.

Član 13.

(Zabranjene koncentracije)

Zabranjene su koncentracije privrednih subjekata koje kao rezultat imaju značajno narušavanje efikasne tržišne konkurencije, na cijelom tržištu Bosne i Hercegovine ili na njenom značajnijem dijelu, a posebno kojima se stvara novi ili jača postojeći dominantni položaj.

Član 14.

(Ukupni prihod za kontrolu koncentracije)

- (1) Namjeravanu koncentraciju privrednih subjekata, iz člana 12. stav (1) ovog zakona, učesnici koncentracije su obavezni prijaviti, i to kada su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - a) da ukupni godišnji prihod svih učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznosi 100.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji;
 - i
 - b) da ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihovo zajedničko učešće na relevantnom tržištu veće od 40%.

Podnosilac zahtjeva u svom zahtjevu navodi da su JPO zaključivanjem Sporazuma o prijenosu pošiljaka brze pošte izvršili i zabranjenu koncentraciju u smislu člana 13. a u vezi sa članom 12. stav 1. tačka c) Zakona o konkurenciji, te da su na osnovu člana 14. stav 1. tačka b) u vezi ostvarenih prihoda za prijavu koncentracije, JPO bili dužni prijaviti ovakav oblik koncentracije.

Konkurencijsko vijeće je u vezi navedenog, razmatralo odredbe predmetnog Sporazuma, te utvrdilo da se navedenim Sporazumom reguliše prenos pošiljaka brze pošte odnosno način prijema, prevoz i uručenje pošiljaka brze pošte, posebne usluge sa pošiljkama brze pošte, cijene usluga i naknada između operatera, rokovi prenosa i naknade štete, te je tako između ostalog određeno da svaki operater određuje iznos cijene usluge za primljenu pošiljku na svom području, da naknade za uručenje odnosno prijem pošiljke od drugog operatera iznosi 3,00 KM po pošiljci, da se obračun između strana Sporazuma sačinjava mjesečno na bazi usaglašenih podataka, te da su utvrdene tačka razmjene i vrijeme uručena zaključaka brze pošte.

Zajedničko ulaganje (joint venture) se u literaturi definiše kao ugovorno povezivanje dva ili više učesnika na tržištu u cilju ostvarivanja određenog zajedničkog poslovnog poduhvata, tako što ugovorne strane zajednički ulažu sredstva u poslovni poduhvat, dijele rizik i dobit, i zajednički donose odluke dok poduhvat traje (Stefanović, 1998: 515 i 516; Cerovac, 2010: 198).

Imajući u vidu navedeno, odnosno da navedeni sporazum reguliše odnose između JPO u vezi prenosa pošiljaka brze pošte, te da svaki JPO ponaosob određuje iznos cijene za primljenu pošiljku i u obavezi je da plaća naknadu za uručenje odnosno prijem pošiljke od drugog operatera, da JPO ostvaruju različite prihode od pružanja usluga brze pošte, odnosno ne dijele ni rizik ni dobit, ne može se smatrati zajedničkim ulaganjem na dugoročnoj osnovi, dva ili više nezavisnih privrednih subjekata, koji djeluju kao nezavisan privredni

subjekt u smislu člana 12. stav 1. tačka c) Zakona o konkurenciji, te činjenica da se ne radi o koncentraciji, te da se navedenim sporazumom ne stvara niti jača postojeći dominantan položaj, nisu ispunjeni ni uslovi propisani članom 13. Zakona o konkurenciji.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 3. dispozitiva ovog Rješenja.

I sam Podnosilac zahtjeva u tužbi koja je prethodila Presudi Suda BiH navodi da je svjestan zakonskih rješenja koje su na snazi za pojedinačne JPO i da rješavanje tih zakonskih rješenja nije u nadležnosti Konkurencijskog vijeća, ali da bi Konkurencijsko vijeće svjesno svojih ograničenja bez obzira na ograničenja trebalo razmotriti ukupnu situaciju, iz čega proizilazi da je ovaj organ rješavajući u predmetnom postupku trebao odlučivati o onim činjenicama koje su u nadležnosti drugih organa, odnosno izvan okvira Zakona o konkurenciji, što bi u konačnici predstavljalo povredu i samog zakona.

Stoga, napominjemo da Konkurencijsko vijeće u ovom postupku nije odlučivalo u vezi podataka i činjenica dostavljenih kako od strane Podnosioca zahtjeva tako i od strane JPO koji se odnose na eventualnu primjenu drugih propisa budući da je primjena tih propisa u nadležnosti drugih organa, odnosno ovaj organ se bavio sadržinom predmetnog Sporazuma, a ne činjenicama koje nisu u nadležnosti ovog organa.

Zbog toga, Konkurencijsko vijeće ostaje kod dispozitiva Rješenja a prvenstveno iz razloga što se iz utvrđenih činjenica i ocjene svih dokaza, kao i na osnovu rezultata cjelokupnog postupka utvrdilo da nije bilo povrede odredbi člana 4. stav 1. tačka a) i d) i odredbi člana 10. stav 2. tačka a) i c) Zakona kao i povrede odredbi člana 9. stav 1. tačke a), b), c), i g). Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja, te nepostojanja zabranjene koncentracije u smislu člana 13., u vezi sa članom 12. stav 1. tačka c) Zakona.

Na osnovu svega navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tačkama 1., 2., i 3. dispozitiva ovoga Rješenja.

9. Troškovi postupka

Članom 105. stav 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a članom 105. stav 2. istog Zakona je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Prema odredbi člana 105. stav (3) Zakona o upravnom postupku troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano.

Članom 108. stav 1) istog Zakona je propisano da u rješenju kojim se postupak završava, organ koji donosi rješenje određuje ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kojem roku imaju isplatiti.

Konkurencijsko vijeće je prilikom izračuna ukupnih troškova postupka, uzelo u obzir odredbe Zakona o upravnom postupku, i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/04 i 24/04) (u daljem tekstu: Tarifa).

Advokat Jasmir Muratović, punomoćnik Podnosioca zahtjeva dostavio je dana 07.07.2021. godine troškovnik koji je zaprimljen pod brojem UP-03-26-2-040-96/18.

Punomoćnik Podnosioca zahtjeva u ponovljenom postupku po Presudi Suda BiH dostavio je novi troškovnik na usmenoj raspravi održanoj dana 19.02.2025. godine na Zapisnik broj UP-03-26-2-040-155/18.

Konkurencijsko vijeće je odbilo zahtjev Podnosioca zahtjeva za nadoknadu troškova postupka, budući da isti nije uspio u postupku, te stoga nema pravo na nadoknadu troškova postupka u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 4. dispozitiva ovog Rješenja.

Na usmenoj raspravi održanoj dana 25.04.2019. godine, advokat Armin Zulkić, punomoćnik BH Pošta i predstavnici HP Mostar su priložili uz zapisnik i zahtjeve za nadoknadom troškova postupka.

Na osnovu prednjeg, punomoćnik BH Pošta je tražio troškove postupka u ukupnom iznosu od 1.591,20 KM sa uključenim iznosom PDV-a, i to za Odgovor na Zahtjev za pokretanje postupka 240,00 KM+PDV, podnesak - dodatno pojašnjenje činjeničnih navoda iz odgovora - 240,00 KM+PDV, pristup na usmenu raspravu dana 25.03.2019. godine - 420,00 KM+PDV, pristup na usmenu raspravu dana 25.04.2019. godine - 360,00 KM+PDV i troškovi paušala (printanja, kopiranja, poštarina) - 100,00 KM+PDV.

HP Mostar je u predmetnom podnesku zatražio nadoknadu troškova postupka koji se odnose na troškove prevoza predstavnika HP Mostar na relaciji Mostar-Sarajevo-Mostar radi prisustvovanja usmenoj raspravi koja je održana dana 25.03.2019. godine u iznosu od 182,00 KM i 25.04.2019. godine u iznosu 182,00 KM, odnosno u ukupnom iznosu od 364,00 KM. Navedeni troškovi prevoza predstavljaju 35% važeće cijene benzina za svaki pređeni kilometar puta u odlasku i povratku zaposlenika radi pristupa na usmenu raspravu.

Navedeni troškovi Protivnih strana u utvrđenim iznosima uplaćeni su od strane Podnosioca zahtjeva u ovom postupku na Rješenje broj UP-03-26-3-040-75/18 od 03.06.2019. godine.

Advokat Armin Zulkić, punomoćnik BH Pošta, u ponovljenom postupku po Presudi Suda BiH, dostavio je Troškovnik podneskom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-156/18 u kojem pored troškova koji su mu ranije isplaćeni u gore navedenom iznosu od 1.591,20 KM, potražuje sljedeće troškove:

- očitovanje na Presudu Suda BiH broj S1 3 U 033215 19 U od 11.06.2021. godine u iznosu od 240,00KM + PDV,
- pristup na usmenu raspravu dana 31.10.2024. godine - 420,00 KM+PDV
- i pristup na nastavak usmene rasprave dana 19.02.2025. godine - 360,00 KM+PDV.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo trošak koji se odnosi na pristup na usmenu raspravu dana 31.10.2024. godine u iznosu od 420,00 KM+PDV i pristup na nastavak usmene rasprave dana 19.02.2025. godine - 360,00 KM+PDV nije obračunat u skladu sa Tarifom, te je s obzirom na satnicu trajanja usmenih rasprava priznalo u sljedećim iznosima:

- pristup na usmenu raspravu dana 31.10.2024. godine u iznosu od 300,00 KM+PDV,
- pristup na nastavak usmene rasprave dana 19.02.2025. godine - 300,00 KM+PDV kao i
- očitovanje na Presudu Suda BiH broj S1 3 U 033215 19 U od 11.06.2021. godine u iznosu od 240,00KM + PDV.

Stoga, ukupan iznos troškova koje je Konkurencijsko vijeće priznalo punomoćniku BH Pošte predstavlja iznos od 982,80 KM.

Pošte Srpske i HP Mostar u u ponovljenom postupku po Presudi Suda BiH nisu podnijeli zahtjeve za nadoknadu troškova nastalih u postupku.

Slijedom navedenog Podnosilac zahtjeva je u obavezi punomoćniku BH Pošta nadoknaditi troškove nastale u postupku po Presudi Suda BiH u iznosu od 982,80 KM.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 5. dispozitiva ovog Rješenja.

10. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Број UP-03-26-3-040-157/18

20. marta 2025. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ivo Jerkić, s. r.

Konkurencijsko vijeće na temelju članka 25. stavak (1) točka e) i članka 42. stavak (1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), članka 105. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), a po Zahtjevu za pokretanje postupka Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo putem Zajedničke advokatske kancelarije "Jasmir Muratović, Tanja Hadžagić i Ilvana Bijedić", Radićeva 1, 71000 Sarajevo protiv gospodarskih subjekata JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo zastupan po odvjetniku Arminu Zulkiću, Kaptol 1/I, 71000 Sarajevo, Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d.. Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar radi utvrđivanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak 1. točka a) i d), utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 10. stavak 2. točka a) i c) i utvrđivanja postojanja zabranjene koncentracije u smislu članka 13., u svezi sa člankom 12. stavak 1. točka c) Zakona o konkurenciji kao i povrede članka 9. stavak 1. točke a), b), c), i g) Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), a postupajući po Presudi Suda BiH S1 3 U 041034 21 U od 13.12.2023. godine, na 24. (dvadesetčetvrtj) sjednici održanoj dana 20.03.2025. godine, donio je

RJEŠENJE

1. Odbija se Zahtjev Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo protiv gospodarskih subjekata JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo, Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d.. Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu članka 4. stavak 1. točka a) i d), kao neutemeljen.
2. Odbija se Zahtjev Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo protiv gospodarskih subjekata JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo, Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d.. Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar radi utvrđivanja postojanja zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 10. stavak 2. točka a) i c) Zakona o konkurenciji kao i povrede članka 9. stavak 1. točke a), b), c), i g) Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja, kao neutemeljen.
3. Odbija se Zahtjev Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo protiv gospodarskih subjekata JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo, Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d.. Kralja Petra I

Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar radi utvrđivanja postojanja zabranjene koncentracije u smislu članka 13., u svezi sa člankom 12. stavak 1. točka c) Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.

4. Odbija se zahtjev Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo za naknadom troškova postupka kao neutemeljen.
5. Obvezuje se Udruženje privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo da punomoćniku JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo nadoknadi troškove postupka u ukupnom iznosu od 982,80 KM (devetstottinaosamdesetdvije i 80/100) KM u roku od 8 (osam) dana od dana primitka ovog Rješenja.
6. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Ovim Rješenjem se izvršava presuda Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH), broj S1 3 U 041034 21 U od 13.12.2023. godine, kojom je Sud BiH uvažio tužbu Udruženja privatnih poštanskih operatera Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo i poništio rješenje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine broj UP-03-26-3-040-97/18 od 14.07.2021. godine i predmet vratio na ponovno rješavanje.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je presudu Suda BiH zaprimilo dana 14.12.2023. godine, pod podneskom broj UP-03-26-3-040-106/18. Prema članku 62. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) kada Sud poništi konačni upravni akt protiv koga je pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništen akt donesen, a nadležna institucija je pri tome vezana pravnim shvatanjima Suda i primjedbama u pogledu postupka.

Konkurencijsko vijeće je dana 22.10.2018. godine, zaprimilo pod brojem UP-03-26-3-040-1/18 Zahtjev za pokretanje postupka (u daljnjem tekstu: Zahtjev) podnesen od strane Udruženja privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo (u daljnjem tekstu: Udruženje ili Podnositelj zahtjeva) putem Zajedničke advokatske kancelarije "Jasmir Muratović, Tanja Hadžagić i Ilvana Bijedić", Radićeva 1, 71000 Sarajevo protiv JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: BH Pošta), Preduzeća za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d.. Kralja Petra I Karadorđevića 93, 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Pošte Srpske) i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar (u daljnjem tekstu: HP Mostar) radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak 1. točka a) i d) i zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 10. stavak 2. točka a) i c) Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon) i povrede članka 9. točke a., b., c., i g. Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja (u daljnjem tekstu: Odluka). Također, navedeno Udruženje smatra da su navedeni gospodarski subjekti izvršili i (zabranjenu) koncentraciju u smislu članka 13., u svezi sa člankom 12. stavak 1. točka c) Zakona.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu članka 28. Zakona, te je zatražilo dopunu istog aktom broj UP-03-26-3-040-2/18 od 25.10.2018. godine.

Podnositelj Zahtjeva je podneskom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-3/18 dana 02.11.2018. godine dostavio tražene podatke/dokumentaciju.

Kompletiranjem Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je Podnositelju zahtjeva izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona, broj UP-03-26-3-040-4/18 dana 04.12.2018. godine, te istu dostavilo Podnositelju zahtjeva aktom broj UP-03-26-3-040-5/18.

Na temelju dokumentacije dostavljene uz Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povrede Zakona o konkurenciji na koji Podnositelj zahtjeva ukazuje te je donesen Zaključak o pokretanju postupka broj UP-03-26-3-040-6/18 dana 05.12.2018. godine te je postupak sproveden po odredbama Zakona.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su Udruženje privatnih poštanskih operatera, Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo, JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo, Preduzeće za poštanski saobraćaj a.d. - "Pošte Srpske" a.d., Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka i JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar.

1.1. Udruženje privatnih poštanskih operatera

Udruženje privatnih poštanskih operatera je upisano u registar udruženja kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine pod registarskim brojem 2206 Knjiga I Registra dana 20.08.2018. godine sa sjedištem Boce 14, 71240 Hadžići, Kanton Sarajevo (promijenjeno sjedište 2020. godine).

Danom upisa u Registar udruženja kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Udruženje je steklo svojstvo pravne osobe i ima slobodu djelovanja na cijelom području Bosne i Hercegovine, isključivo pod registriranim nazivom.

Ciljevi i djelatnosti Udruženja između ostalog, su: rad za zaštitu korisnika Udruženja, poštovanje akata i Udruženja i važećih propisa, imenovanje predstavnika Udruženja za saradnju sa javnim organima vlasti na svim razinama u BiH, kao i za saradnju sa međunarodnim asocijacijama i udrugama, te zaštitu interesa članova Udruženja što uključuje ali se ne ograničava na ostvarivanje komunikacije sa zakonodavnom i izvršnom vlašću na svim razinama u BiH, saradnja sa regulatornim tijelima i dr.

Pomenuto udruženje osnovali su gospodarski subjekti čiji je osnovni kapital u privatnom vlasništvu i to: "A2B Express delivery" d.o.o. Braće Mulića 48, 71000 Sarajevo, "In Time" d.o.o. Braće Baljić 1A, 71000 Sarajevo, "Euro Express" d.o.o. Jovana Dučića 23A, 71000 Banja Luka, i "Express One" d.o.o. Rajlovačka bb, 71000 Sarajevo koji između ostalog, obavljaju djelatnost kurirskih usluga na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

1.2. Gospodarski subjekt Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka

Gospodarski subjekt Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka (Pošte Srpske) upisan je u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banja Luci pod matičnim brojem 01878182.

Prema javno dostupnim podacima osnovan 10. prosinca 1996. godine, nakon razdvajanja nekada zajedničkog PTT sustava Republike Srpske na dva gospodarska subjekta JODP Pošte Srpske i JODP Telekom Srpske, te 2002. su se transformirali u dioničko društvo sa većinskim vlasničkim udjelom države od 65% kapitala, 20% udjela dionica vaučer ponude, 10% Fonda PIO, dok akcije Fonda za restituciju zauzimaju 5% kapitala.¹

Prema podacima iz Registra ovlaštenja JPO² Agencije za poštanski saobraćaj BiH, Pošte Srpske bave se pružanjem poštanskih usluga utvrđenim člankom 5., 6., 7. i 8 Zakona o poštama Bosne i Hercegovine.

1.3. Gospodarski subjekt JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo

Gospodarski subjekt JP "BH Pošta" d.o.o., Obala Kulina Bana 8, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: BH Pošta) upisan je u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem 65-01-0676-11.

Prema javno dostupnim podacima 20. prosinca 2001. godine donosi se odluka o podjeli PTT-a BiH na dva poduzeća - BH Poštu i BH Telecom. BH Pošta posluje samostalno, kao društvo sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač Federacija BiH sa vlasničkim udjelom od 100% kapitala.

Prema podacima iz Registra ovlaštenja JPO Agencije za poštanski saobraćaj BiH, BH Pošte bave se pružanjem poštanskih usluga utvrđenim člankom 5., 6., 7. i 8 Zakona o poštama Bosne i Hercegovine.

1.4. Gospodarski subjekt JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar

Gospodarski subjekt JP "Hrvatska pošta" d.o.o., Tvrtka Miloša bb, 88000 Mostar (u daljnjem tekstu: HP Mostar) upisan je u sudski registar Općinskog suda u Mostaru pod matičnim brojem 1-10867.

HP Mostar organiziran je kao društvo sa ograničenom odgovornošću čiji su osnivači Federacija BiH sa vlasničkim udjelom od 62,76% kapitala, Hrvatska pošta d.d. Zagreb sa 6,95% kapitala i Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb sa 30,29% kapitala.

Prema podacima iz Registra ovlaštenja JPO Agencije za poštanski saobraćaj BiH, BH Pošte bave se pružanjem poštanskih usluga utvrđenim člankom 5., 6., 7. i 8 Zakona o poštama Bosne i Hercegovine.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), kao i odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u smislu članka 26. Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je primijenilo i odredbe Zakona o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/05), Zakon o poštanskim uslugama Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 30/10 i 38/10), Zakon o poštanskom prometu FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 76/04), Opći uvjeti za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni glasnik BiH", broj 102/10), Pravilnik o općim uvjetima za pružanje poštanskih usluga u FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 04/7), Posebni uvjeti za vršenje poštanskih usluga ("Službeni glasnik RS", broj 130/11), Odluka o jedinstvenoj tarifnoj politici za rezervirane poštanske usluge na području Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 59/11), Metodologiju za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom poštanskom prometu i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu ("Službeni glasnik BiH", broj 52/11), Cjenik rezerviranih poštanskih usluga u unutarnjem prometu ("Službeni glasnik RS", broj 38/10).

¹ Preuzeto sa web stranice www.postesrpske.com

² Preuzeto sa web stranice Agencije za poštanski saobraćaj BiH www.rap.ba

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine s druge strane ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", br. 10/08), (u daljnjem tekstu: Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju) odredba čl. 71. o primjeni kriterija i pravne stečevine Europske unije, te članka 43. stavak (1) Zakona, koje omogućuje Konkurencijskom vijeću u svrhu ocjene danog slučaja, da se može koristiti sudskom praksom Europskog suda pravde i odlukama Europske komisije.

Konkurencijsko vijeće je izvršilo uvid i u Direktivu 97/67/EZ o zajedničkim pravilima za razvoj unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga Zajednice i poboljšanju kvalitete usluga, Direktivu 2002/39/EZ kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 97/67/EZ u pogledu daljnjeg otvaranja poštanskih usluga u Zajednici za konkurenciju i Direktivu 2008/6/EZ kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 97/67/EZ o potpunom razvitku unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici.

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

U svom Zahtjevu, Podnositelj zahtjeva, opisuje činjenično stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva te u bitnom navodi slijedeće:

- da je dana 20.08.2018. godine Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine donijelo Rješenje br. UP09-07-1-1295/18 kojim je u Registar udruženja upisano "Udruženje privatnih poštanskih operatera" (skraćeno: UPPO);
- da su pomenuto udruženje osnovali gospodarski subjekti čiji je osnovni kapital u privatnom vlasništvu i to: "A2B Express delivery" d.o.o. Braće Mulića 48, 71000 Sarajevo, "In Time" d.o.o. Braće Baljić 1A, 71000 Sarajevo, "Euro Express" d.o.o. Jovana Dučića 23A, 71000 Banja Luka, i "Express One" d.o.o. Rajlovačka bb, 71000 Sarajevo;
- da ovi gospodarski subjekti, između ostalog, obavljaju djelatnost kurirskih usluga na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine;
- da je djelatnost kurirskih usluga legislativno tretirana važećim propisima i to: Zakon o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/05), Zakon o poštanskim uslugama Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", 30/10 i 38/10) i Zakon o poštanskom prometu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 76/04);
- da u cilju zaštite poslovnih interesa ovih privatnih poštanskih operatera te razvitka slobodne konkurencije na tržištu uz istovremeno sprečavanje stvaranja vladajućeg i nekonkurentskog djelovanja javnih poštanskih operatera (u daljnjem tekstu: JPO), Podnositelj zahtjeva ima snažan interes i potrebu predstaviti postojeću situaciju, ukazati na nezakonite postupke JPO koji u konačnici stvaraju nepovoljan ambijent za poslovanje i slobodan protok kapitala i usluga te ukazati na neka zakonska rješenja koja nisu na tragu principa uspostavljenih od strane Svjetskog poštanskog saveza i direktiva Europske komisije (Direktiva 1997/67/EC, Direktiva 2002/39/EC i Direktiva 2008/6/EC.);
- da su postupci JPO koji su predmet ove prijave kao i neka zakonska rješenja iz važećih propisa na teritoriju BiH, suprotni su pravilima propisanim Poštanskom direktivom, Novom poštanskom direktivom kao i naprijed navedenim Direktivama

EU, a koji dokumenti predstavljaju temeljne akte poštanske politike Europske unije (EU);

- da Podnositelj prijave ovom prijavom želi pokrenuti postupak pred Konkurencijskim vijećem protiv tri JPO i to: JP, BH Pošta" d.o.o. Sarajevo, Pošte Srpske" a.d. Banja Luka (povezani subjekt "Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske" a.d. Banja Luka) i JP "Hrvatska pošta" d.o.o. Mostar;
- da su pobrojani JPO 2016. godine zaključili sporazum/ugovor o obavljanju poštanske usluge, kolokvijalno nazvana, "brza pošta" kojim su prema mišljenju Podnositelja prijave zaključili sporazum: koji je zabranjen u smislu članka 4. stavak (1) točka a) i d) Zakona o konkurenciji;
- da su pored toga, zaključivanjem ovog sporazuma JPO izvršili zlouporabu vladajućeg položaja u smislu članka 10. stavak (2) točka a) i c) Zakona o konkurenciji kao i članka 9. tačke a), b), c) i g) Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja;
- da također, smatraju da su prijavljeni JPO izvršili i (zabranjenu) koncentraciju u smislu članka 13. u svezi sa člankom 12. stavak (1) točka c) Zakona o konkurenciji;
- da je člankom 1. točka 4. Ustava Bosne i Hercegovine koji se odnosi na kretanje roba, usluga, kapitala i osoba propisano da postoji sloboda kretanja širom Bosne i Hercegovine, te da Bosna i Hercegovina i entiteti neće ometati punu slobodu kretanja, osoba, roba, usluga i kapitala širom Bosne i Hercegovine. Nijedan entitet neće provoditi bilo kakvu kontrolu na granici između entiteta;
- da ova odredba Ustava ne razrađuje detaljno pitanje ponašanja gospodarskih subjekata na teritoriju entiteta i države ali daje opći okvir za obvezu poštivanja protoka usluga i nameće obvezu zakonodavnim tijelima da trebaju donijeti propise kojima će stvoriti zakonski okvir za sprječavanje postupanja suprotno ovoj ustavnoj odredbi;
- da iz sadržaja odredbe članka 2. Zakona o konkurenciji se može zaključiti da se ovaj zakon primjenjuje i na JPO koji se bave i djelatnošću kurirskih usluga odnosno na "BH Pošta" "Pošte Srpske i "Hrvatska pošta";
- da iz sadržaja odredbe članka 3. Zakona, u svezi sa zakonski utvrđenim teritorijalnim nadležnostima pomenuta tri JPO, jasno je da se relevantnim tržištem smatra teritorij Bosne i Hercegovine;
- da iz sadržaja odredbe članka 4. Zakona je vidljivo da su zabranjeni sporazumi/ugovori koji za (cilj) posljedicu imaju, između ostalog, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije i to na način da se primjenjuju različiti uvjeti za istovjetne transakcije u odnosu na druga gospodarska društva na tržištu dovodeći ih u neravnotežan položaj u odnosu na pomenute javne operatere, te su takvi ugovori ex lege ništavi;
- da iz sadržaja odredbe članka 9. Zakona je vidljivo da bi se na ova tri JPO mogli primijeniti principi koji se odnose na "vladajući položaj" obzirom da zajedno imaju više od 60% udjela na tržištu;
- da iz sadržaja članka 10. Zakona je vidljivo da je zabranjena zlouporaba vladajućeg položaja koja se posebno odnosi na izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena i primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s

- ostalim stranama, čime ih dovode u neravnotežan i nepovoljan konkurencijski položaj;
- da iz sadržaja članka 12. Zakona je vidljivo da se koncentracijom smatra i zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata, koji djeluju kao neovisni gospodarski subjekt. Ulaganjem se u konkretnom slučaju nužno ne mora smatrati novčano ulaganje ili ulaganje drugih prava obzirom da zaključeni sporazum/ugovor između tri navedena JPO predstavlja osnovu ne temelju koje se vrši ulaganja spostvenih kapaciteta svakog od JPO pojedinačno a u cilju realizacije zajedničkog cilja vršenja poštanske usluge "kurirska usluga" na cijelom teritoriju BiH pod značajno drugačijim, povoljnijim, uvjetima u odnosu na privatne poštanske operatere;
 - da iz sadržaja članka 13. Zakona je vidljivo da su zabranjene koncentracije gospodarskih subjekata koje kao rezultat imaju značajno narušavanje učinkovite tržišne konkurencije, na cijelom tržištu Bosne i Hercegovine ili na njenom značajnijem dijelu, a osobito kojima se stvara novi ili jača postojeći vladajući položaj;
 - da iz sadržaja članka 14. Zakona je vidljivo da su JPO bili dužni prijaviti ovakav oblik koncentracije ukoliko je njihov ukupni godišnji prihod ostvaren prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu 100.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji i ukoliko ukupni godišnji prihod svakog od njih ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40%;
 - da iz sadržaja članka 21. Zakona je vidljivo da je Konkurencijsko vijeće tijelo koje će osigurati dosljednu primjenu ovog zakona na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i ima isključivu mjerodavnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurentnog djelovanja na tržištu;
 - da iz sadržaja članka 2. Zakona o poštama Bosne i Hercegovine je vidljivo da zakonodavac determinira pojedine pojmove i to:
 - "poštanske usluge" znače usluge prijenosa poštanskih pošiljaka i sve druge usluge koje su navedene u nomenklaturi poštanskih usluga
 - "poštanske pošiljke" znače sve pošiljke koje primi na prijenos i za koje odgovara operater poštanskog saobraćaja
 - "pismonosna pošiljka" znači svaku poštansku pošiljku koja sadrži neko saopćenje u pisanoj formi, na svakoj vrsti fizičkog medija, koju treba dostaviti naznačenom primatelju. Računi za režije, drugi računi, financijski i drugi izvještaji smatraju se pismonosnim pošiljkama
 - "univerzalne poštanske usluge" znače sve one poštanske usluge koje, sukladno s ovim zakonom i drugim poštanskim propisima, moraju biti dostupne na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine
 - "rezervirane poštanske usluge" znače one vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater
 - "nerezervirane poštanske usluge" znače pojedine vrste univerzalnih poštanskih usluga
- koje, osim javnih, mogu vršiti i drugi operateri poštanskog prometa
- "operateri poštanskog prometa" znače sve subjekte koji su registrirani za obavljanje djelatnosti iz oblasti poštanskog prometa
 - "javni poštanski operater" znači poduzeće koje je u većinskom državnom vlasništvu, i koje je u trenutku donošenja ovog zakona već registrirano za pružanje rezerviranih i nerezerviranih poštanskih usluga
 - "poštanski operater" znači organizaciju koja je, sukladno s ovim zakonom, ovlaštena za pružanje nerezerviranih poštanskih usluga
 - "kurirske usluge" znače poštanske usluge s dodatnom vrijednošću, koje davatelj poštanskih usluga obavlja na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja, a podrazumijevaju preuzimanje pismonosne pošiljke na adresi pošiljatelja, te izravan prijenos i uručenje na adresi primatelja;
 - da iz sadržaja članka 3. Zakona o poštama BiH je vidljivo da zakonodavac propisuje principe poštanske politike kojih se moraju pridržavati svi subjekti koji pružaju poštanske usluge pa tako međusobna suradnja JPO ne smije da bude monopolistički orijentirana i mora da se zasniva na čistim ekonomskim odnosima u interesu svih građana Bosne i Hercegovine, te da zastupljenost poštanskih operatera koji djeluju na području Bosne i Hercegovine u slobodnim međunarodnim asocijacijama ne smije se na bilo koji način ograničavati, a njihovo djelovanje ne smije da bude na štetu i protiv interesa ostalih poštanskih operatera;
 - da iz sadržaja članka 5. Zakona o poštama BiH je vidljivo da univerzalne poštanske usluge su poštanske usluge koje se obvezno organiziraju na čitavom području Bosne i Hercegovine i obuhvaćaju prijam, otpremu, prijevoz, prispjiece i uručenje (između ostalog) pismonosnih pošiljaka do 2 kg, paketskih do 31,5 kg te da te usluge mogu pružati javni poštanski operateri i drugi poštanski operateri na temelju licenci;
 - da iz sadržaja članka 6. Zakona o poštama BiH je vidljivo da u okviru univerzalnih poštanskih usluga egzistiraju rezervirane poštanske usluge u unutrašnjem i međunarodnom prometu koje obuhvaćaju prijam, otpremu, prijevoz, prispjiece i uručenje (između ostalog) pismonosnih pošiljaka do 1000 gr., paketskih pošiljaka do 10 kg, kurirske usluge, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife, te istom odredbom je određeno da rezervirane poštanske usluge mogu da obavljaju samo javni poštanski operateri;
 - da iz sadržaja članka 8. Zakona o poštama BiH je vidljivo da zakonodavac daje mogućnost da JPO mogu da organizuju i obavljanje kurirskih usluga koje su liberalizirane i nalaze se na tržištu. Ova zakonska odredba, koja očigledno daje kurirskim uslugama liberaliziran status, je u suprotnosti sa odredbom članka 6. istog zakona koja određuje da rezervirane poštanske usluge mogu obavljati samo JPO;
 - da iz sadržaja članka 12. Zakona o poštama BiH je vidljivo da operateri poštanskog prometa mogu zaključivati između sebe bilateralne i multilateralne

- sporazume uz suglasnost Agencije za poštanski promet ali samo na način da takvi sporazumi budu sukladni sa principima poštanske politike utvrđene Zakonom o poštama BiH;
- da Zakon o poštanskom prometu Federacije BiH i Zakon o poštanskim uslugama Republike Srpske naprijed označene pojmove te mjesto i ulogu javnih i privatnih poštanskih operatera kao i uspostavljene principe reguliraju na identičan način;
 - da na temelju članka 24. Zakona o porezu na dodanu vrijednost vidljivo je da je zakonodavac oslobodio plaćanja poreza na dodanu vrijednost pružanje usluge: "javna poštanska usluga, osim telekomunikacijskih usluga.";
 - da analiza pobrojanih propisa ukazuje na stanje tržišta pružanja kurirskih usluga na kojem JPO mogu klijentu ponuditi bilo koju cijenu ove usluge, bez bilo kakvih ograničenja. Nasuprot tome, privatni poštanski operateri ne mogu nuditi cijene suprotno odredbi članka 6. Zakona o poštama BiH izuzev, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife;
 - da JPO su zakonom ovlašteni da bilo kakav gubitak nastao ekonomski neopravdanom cijenom odnosno neprimodno niskom cijenom za pružanje kurirskih usluga mogu nadomjestiti iz drugih prihoda ostvarenih vršenjem poštanskih usluga npr. iz rezerviranih usluga koje mogu pružati samo JPO, dok privatni poštanski operateri bilo kakav gubitak zbog navedenih razloga mogu pokriti samo iz sopstvene imovine;
 - da Zakonom o PDV-u javna vlast je uslugu "Javna poštanska usluga" oslobodio plaćanja PDV-a iako takva usluga u pojmovnom određenju citiranih propisa uopšte ne postoji. Dakle, zakonodavac je oslobodio plaćanja PDV-a nepostojeću uslugu;
 - Međutim, JPO citiranu zakonsku odredbu (zlo)uporabljaju prilikom pružanja rezerviranih poštanskih usluga u dijelu kurirske usluge;
 - da pojašnjenja radi, privatni poštanski operateri se mogu baviti pružanjem kurirske usluge čak i u dijelu rezervisane usluge ali samo ukoliko je iznos tarife - cijene deset puta veći od "obične tarife". To praktično znači, imajući u vidu činjenicu da je obična tarifa zakonski određena na iznos 0,90 KM, da privatni poštanski operater može pružati kurirsku uslugu u rezervisanoj poštanskoj usluzi samo ukoliko je cijena za takvu uslugu 9,00 KM ili više;
 - da JPO neobračunavanje PDV-a vrše shodno mišljenju nadležne Uprave za neizravno oporezivanje koja smatra da se oslobađanje može vršiti u situacijama kada javni poštanski operateri pružaju kurirsku uslugu iz domena rezervirane poštanske usluge odnosno da takva usluge predstavlja "javnu poštansku uslugu" iako, kako smo već obrazložili, takva vrsta usluge uopšte zakonom nije determinirana;
 - da privatni poštanski operateri nisu oslobođeni plaćanja PDV-a pa zbog toga cijenu kurirske usluge iz rezervisane zone moraju kalkulirati na način da osnovna cijena i zaračunati PDV moraju biti minimalno 9,00 KM. To praktično znači da je minimalna cijena jedne poštanske usluge iz rezervisane poštanske usluge - kurirska usluga, koju pružaju privatni poštanski operateri sačinjena iz osnovne cijene u visini od 7,69 KM i PDV-a u iznosu od 1,31 KM;
 - da posljedica takve situacije je činjenica da JPO korisnicima ovih usluga uvijek i bez izuzetka može ponuditi istu uslugu za značajno nižu cijenu obzirom da ne obračunava PDV. Ilustracije radi, na svaku pošiljku ove vrste usluga javni poštanski operater pravi razliku u cijeni u svoju korist u iznosu od 1,3 KM i ne samo to, na svakom javnom pozivu za pružanje ove vrste usluge, korisnik usluge mora prihvatiti cijenu javnog poštanskog operatera jer je ista 8,99 KM a odbiti cijenu privatnog poštanskog operatera u iznosu od 9,00 KM kao skuplju, iako na takav način plaća istu uslugu u značajno većem iznosu;
 - da privatni poštanski operater prilikom vršenja kurirske usluge iz rezervirane poštanske usluge ispostavlja fakturu kojom navodi osnovnu cijenu od 7,69 KM i iznos PDV-a u visini od 1,31 KM. Korisnik usluge u toj situaciji plaća stvarnu cijenu od 7,69 KM obzirom da ulazni PDV na fakturi privatnog poštanskog operatera koristi kao odbitni PDV. Sasvim suprotno tome, kada JPO ispostavi fakturu za istu vrstu usluge, takva faktura ne sadrži PDV pa korisnik usluge plaća za istu uslugu stvarnu cijenu u visini od 8,99 KM i nema pravo odbitka ulaznog PDV-a, ukoliko je obveznik PDV-a, jer isti nije iskazan na fakturi;
 - da opisana situacija stvara potpuno nelojalnu konkurenciju i neravnopravnost na tržištu gospodarskih subjekata koji pružaju kurirske usluge, s jedne strane, ali, isto tako dovodi u nepovoljan položaj i korisnike usluga, s druge strane jer plaćaju za istu uslugu neopravdano veću cijenu;
 - da citirana odredba članka 4. Zakona o konkurenciji u mjerodavnom dijelu određuje da su zabranjeni sporazumi/ugovori ili njihove pojedine odredbe kojima se sprječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija a koji se odnose na, između ostalog, na izravno ili neizravno utvrđivanje bilo kojih trgovinskih uslova i primjenu različitih uvjeta za identične transakcije s drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u neravnopravan položaj u odnosu na konkurenciju;
 - da udruživanjem radi obavljanja djelatnosti "kurirske usluge" na način da su zaključili pomenuti sporazum, JPO stvaraju trgovinske uvjete na teritoriju cijele BiH koji su drastično različiti od uvjeta po kojima posluju privatni poštanski operateri, a da za takvo postupanje ne postoji razumno obrazloženje;
 - da privatni poštanski operateri su neopravdano dovedeni u potpuno različitu situaciju u odnosu na JPO jer su u potpuno neravnopravnom položaju prilikom nudi kurirskih usluga u odnosu na JPO;
 - da s druge strane sporazum/ugovor koji su JPO zaključili kreirao je situaciju na način da JPO, suprotno dosadašnjim ograničenjima dostavljanja pošiljki do određenih "teritorijalnih granica" sada ukidaju te granice i stvaraju apsolutno slobodan prostor za njihovu djelatnost na razini cijele BiH. Principijelno, u uređenom sustavu, ovakav poslovni potez bio bi za pohvalu i podršku. Međutim, u ustavnom i zakonskom okviru koji je na snazi u BiH i entitetima, te u nepovoljnom položaju privatnih poštanskih operatera u odnosu na regulirane cijene

- rezerviranih poštanskih usluga ("usluge brze pošte"), ovakav sporazum JPO pravi još veću neravnopravnost i dovodi u još nepovoljniji položaj privatni sektor koji poreskim davanjima financira institucije koje su vlasnici JPO;
- da sada JPO animiraju korisnike usluga da su oni lideri u pružanju ovih usluga zbog organizacijsko tehničkih uspostavljenih odnosa a pri tome, neosnovano koriste povlastice koje su im uspostavljene propisima koji ograničavaju privatni sektor;
 - da JPO koji su predmet ove prijave imaju više od 60% udjela na tržištu BiH pa se u smislu članka 9. stav (3) Zakona o konkurenciji smatra da imaju vladajući položaj na tržištu BiH;
 - da u svezi sa odredbom članka 10. stavak (1) i (2) točka a) i c) Zakona o konkurenciji pomenuti JPO vrše zlouporabu vladajućeg položaja jer na opisani način, udruživanjem putem sporazuma/ugovora i neobračunavanjem PDV-a nameću klijentima - korisnicima usluga nelojalne kupovne cijene usluge u odnosu na cijene koje mogu ponuditi privatni poštanski operateri u smislu članka 6. Zakona o poštama BiH. Nadalje, takvi postupci dovode do različitih uvjeta za isti posao čime su privatni poštanski operateri dovedeni u neravnopravan i nekonkurentan položaj;
 - da nije bez utjecaja istaći da posljedica ovakvog stanja nije samo štetna po privatne poštanske operatere nego je štetna i za korisnike usluga jer plaćaju za istu uslugu neopravdano veću cijenu;
 - da su već objasnili da JPO ovu uslugu mogu nuditi po cijeni od 8,99 KM (u kojoj nije sadržan PDV) pa se i ne navodi na fakturi pa tako korisnici usluga koji su obveznici PDV-a ne mogu koristiti bilo kakav ulazni PDV kao odbitni;
 - da s druge strane, kada privatni poštanski operater nudi istu uslugu sukladno sa cijenom ograničenom člankom 6. Zakona o poštama, ta cijena je 9,00 KM u kojoj je osnovna cijena 7,69 KM (dakle jeftinija za 1,30 KM od cijene JPO) i PDV-a u iznosu od 1,31 KM (koji korisnik usluge može vratiti od javne vlasti koristeći ulazni PDV na fakturi kao odbitni);
 - da Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji je Bosna i Hercegovina potpisala i prihvatila, u Poglavlju VI "Usklađivanje zakona, provedba zakona i pravila tržišne konkurencije", odredbom članka 70. je definirano da su se Bosna i Hercegovina, i sve njene institucije vlasti obvezale da će "osigurati postepeno usklađivanje svojih postojećih zakona i budućeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Zajednice", što se prije svega, sukladno sa Sporazumom, odnosi na temeljne elemente pravne stečevine. To praktično znači da su sva nadležna tijela, pa i nadležno Ministarstvo, u provođenju svojih zakonom dodijeljenih nadležnosti dužna u regulativu uključiti temeljna načela zaštite tržišne konkurencije, što svakako znači izbjegavanje donošenja akata (propisa i saglasnosti) kojima bi se subjekti na tržištu dovodili u neravnopravan položaj;
 - da pomenuta poštanska direktiva 2002/39/EC Europskog parlamenta i Vijeća Europe o tretmanu ekspresnih usluga, je utvrdila kao temeljni princip, da kurirske usluge trebaju biti liberalizirane i odvojene od ostalih poštanskih usluga, odnosno mora da postoji značajna razlika između rezerviranih poštanskih usluga koje obavljaju JPO i kurirskih usluga, koje mogu vršiti i drugi pružatelji poštanskih usluga (privatni gospodarski subjekti). Navedena regulativa podrazumijeva da ekspresne (kurirske) usluge ne mogu biti unutar rezerviranih usluga, niti univerzalnih usluga;
 - da ističu činjenicu da su predmetni JPO zajedno sa JPO iz Srbije i Crne Gore u travnju 2018. godine zaključili Sporazum o razmjeni otkupnih PostPak poštanskih pošiljaka i radi se o djelatnosti koja uključuje i kurirske usluge koje su predmet ove prijave;
 - da ova činjenica zaključivanja sporazuma dodatno potkrepljuje navode prijave u svezi stvaranja vladajućeg položaja JPO iz BiH ali sada i na proširenom prostoru sa JPO iz susjednih zemalja ali na štetu privatnih poštanskih operatera iz BiH. Nije bez utjecaja istaći da je pitanje obračuna PDV-a u tim zemljama odnosno u zemljama u okruženju regulirano sasvim drugačije što dodatno stvara nekonkurentan položaj privatnih poštanskih operatera iz BiH;
 - da obzirom da se zahtjev za pokretanje postupka odnosi na javne poštanske operatere, Podnositelj zahtjeva kao konkurente na mjerodavnom tržištu pružanja poštanskih usluga označava javne poštanske operatere i to: "BH Pošta" "Pošte Srpske i "Hrvatska pošta";
 - da obzirom da se zahtjev za pokretanje postupka odnosi na javne poštanske operatere, Podnositelj zahtjeva kao konkurente na mjerodavnom tržištu pružanja poštanskih usluga označava javne poštanske operatere i to: "BH Pošta" "Pošte Srpske i "Hrvatska pošta";
 - da je prema dostupnim statističkim podacima Agencije za poštanski promet BiH financijska vrijednost tržišta na teritoriju BiH iznosila:
 - za 2015. godinu 121.481.151 KM od čega je udjel JPO bio 107.948.139 KM ili 88,9% a svi ostali privatni poštanski operateri su imali udjel 13.533.012 KM ili 11,1%;
 - za 2016. godinu 125.603.489 KM od čega je udio JPO bio 110.775.001 KM ili 88,2% a svi ostali privatni poštanski operateri su imali udjel 14.828.488 KM ili 11,8%;
 - za 2017. godinu 127.556.133 KM od čega je udjel JPO 110.598.449 KM ili 86,7% a svi ostali privatni poštanski operateri su imali udjel 16.957.684 KM ili 13,3%;
 - da prema istim izvorima tržišni udjel Podnositelja zahtjeva (četiri člana udruženja) je 80% od udjela svih privatnih poštanskih operatera na teritoriju BiH i to:
 - za 2015. godinu udjel Podnositelja zahtjeva je iznosio 10.826.409 KM (ukupni udio privatnih poštanskih operatera u 2015. godini na tržištu BiH je iznosio 13.533.012 KM);
 - za 2016. godinu udjel Podnositelja zahtjeva je iznosio 11.862.790 KM (ukupni udio privatnih poštanskih operatera u 2016. godini na tržištu BiH je iznosio 14.828.488 KM);
 - za 2017. godinu udjel Podnositelja zahtjeva je iznosio 13.566.147 KM (ukupni udio privatnih poštanskih operatera u 2016. godini na tržištu BiH je iznosio 16.957.684 KM);

- da Podnositelj zahtjeva ne posjeduje sporazum/ugovor iz 2016. godine koji je zaključen između označenih JPO, te predlažu da Konkurencijsko vijeće u okviru svojih ovlasti zatraži dostavljanje istog od JPO;
- da podneseni zahtjev se odnosi na utvrđivanje navedenih zlouporaba po pitanju svih kurirskih usluga a ne samo kurirskih usluga iz rezervirane poštanske usluge;
- da Podnositelj zahtjeva kao teritoriju pružanja usluge označava cijelo područje Bosne i Hercegovine.

Podnositelj zahtjeva predlaže da Konkurencijsko vijeće pokrene odgovarajući postupak, te zatraži od JPO dostavljanje mjerodavne dokumentacije u svezi sa navodima ovog zahtjeva, održi javnu raspravu te na bazi provedenih dokaza i utvrđenih činjenica donese odluku kojom će utvrditi povrede Zakona o konkurenciji i smislu označenom ovom prijavom.

Analizirajući Zahtjev i dokumentaciju koju je Podnositelj zahtjeva dostavio uz isti, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povreda Zakona na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, te je na 41. sjednici održanoj dana 05.12.2018. godine, sukladno sa člankom 32. stavak (1) Zakona, donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj UP-03-26-3-040-6/18 (u daljnjem tekstu: Zaključak).

Konkurencijsko vijeće je, sukladno sa člankom 33. stavak (1) Zakona o konkurenciji, dostavilo dana 06.12.2018. godine, Zaključak i Zahtjev za očitovanje protivnim stranama u postupku, gospodarskom subjektu BH Pošte (akt broj UP-03-26-3-040-12/18), gospodarskom subjektu RS Pošte (akt broj UP-03-26-3-040-11/18) i gospodarskom subjektu HP Mostar (akt broj UP-03-26-3-040-13/18).

Podnositelju zahtjeva Zaključak je dostavljen aktom broj UP-03-26-3-040-10/18 od dana 06.12.2018. godine.

Konkurencijsko vijeće je dana 21.12.2018. godine putem fax-a, zaprimilo pod brojem UP-03-26-3-040-16/18, zahtjev HP Mostar broj 10-1-10550-2/18 od dana 21.12.2018. godine za produljenje roka za dostavljanje odgovora po Zaključku, sukladno sa odredbama članka 33. stavak (4) Zakona, te je Konkurencijsko vijeće cijenivši naprijed navedeni Zahtjev opravdanim, odobrilo dodatni rok za dostavu odgovora aktom broj UP-03-26-3-040-21/18 dana 27.12.2018. godine.

HP Mostar su dana 14.01.2019. godine dostavile odgovor na Zaključak zaprimljen pod brojem UP-03-26-3-040-24/18 u kojem se bitno navodi sljedeće:

- da imajući u vidu navode Zahtjeva, a sukladno sa važećim zakonskim propisima ističu da postupanjem javnih poštanskih operatera (u daljnjem tekstu: JPO) nije zaključen bilo kakav zabranjeni sporazum prema članku 4. stavak 1. tačka a) i d) Zakona, da ne postoji zlouporaba vladajućeg položaja prema članku 10. stavak 2. tačka a) i c) Zakona, a niti su povrijeđene odredbe članka 9. tačke a., b., c. i g. Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja, prema bilo kojem pravnom subjektu u BiH, pa ni u odnosu na Udruženje, odnosno u odnosu na njegove članove, i to: "In Time" d.o.o. Sarajevo, "Euro-Express" d.o.o. Banja Luka, "A2B Exspress Delivery" d.o.o. Sarajevo i "Exspress One" d.o.o. Sarajevo;
- da prvenstveno položaj sudionika na tržištu poštanskih usluga u Bosni i Hercegovini, JPO i drugih davatelja poštanskih usluga, mora se posmatrati u svjetlu Zakona o poštama BiH, kroz

vrste poštanskih usluga koje davatelji tih usluga pružaju;

- da polazeći od zakonskog stajališta da vladajući položaj nije zabranjen, osim posebne odgovornosti gospodarskog subjekta na tržištu, cijeneći da je smisao nacionalnog pravnog okvira i pravnog okvira EU, da se gospodarski subjekt koji ima vladajući položaj ne dovodi u povoljniji položaj, već da se stvore jednaki uvjeti za sve sudionike na tržištu, potrebno je ukazati na specifičnosti poštanskih usluga i specifičnosti davatelja istih ovisno od vrste, a poglavito s gledišta univerzalne i rezervirane poštanske usluge kako to definira Zakon o poštama Bosne i Hercegovine.
- da su odredbama čl. 2. Zakona o poštama BiH, dane definicije ključnih pojmova kako slijedi:
 - a) "poštanske usluge" znače usluge prijenosa poštanskih pošiljaka i sve druge usluge koje su navedene u nomenklaturi poštanskih usluga;
 - b) "poštanske pošiljke" znače sve pošiljke koje primi na prijenos i za koje odgovara operater poštanskog saobraćaja;
 - c) "pismonosna pošiljka" znači svaku poštansku pošiljku koja sadrži neko saopćenje u pisanoj formi, na svakoj vrsti fizičkog medija, koju treba dostaviti naznačenom primatelju. Računi za režije, drugi računi, finansijska i druga izvješća smatraju se pismonosnim pošiljkama;
 - d) "pošiljatelj" znači svaku fizičku ili pravnu osobu koja je dala ili u čije ime je poštanska pošiljka dana na prijenos operateru poštanskog prometa;
 - e) "univerzalne poštanske usluge" znače sve one poštanske usluge koje, sukladno s ovim zakonom i drugim poštanskim propisima, moraju biti dostupne na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine;
 - f) "rezervirane poštanske usluge" znače one vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater;
 - g) "nerezervirane poštanske usluge" znače pojedine vrste univerzalnih poštanskih usluga koje, osim javnih, mogu vršiti i drugi operateri poštanskog prometa;
 - h) "operateri poštanskog prometa" znače sve subjekte koji su registrirani za obavljanje djelatnosti iz oblasti poštanskog prometa;
 - i) "javni poštanski operater" znači poduzeće koje je u većinskom državnom vlasništvu, i koje je u trenutku donošenja ovog zakona već registrirano za pružanje rezerviranih i nerezerviranih poštanskih usluga;
 - j) "poštanski operater" znači organizaciju koja je, sukladno ovim zakonom, ovlaštena za pružanje nerezerviranih poštanskih usluga;
 - m) "ostale usluge" znače dopunske i ostale poštanske usluge koje zahtijeva pošiljatelj ili primatelj;
 - r) "kurirske usluge" znače poštanske usluge s dodatnom vrijednošću, koje davatelj poštanskih usluga obavlja na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelju, a podrazumijevaju preuzimanje pismonosne pošiljke na adresi pošiljatelja, te izravan prijenos i uručenje na adresi primatelja;

- da iz naprijed navedenih zakonskih odredaba, koje definiraju usluge i davatelja usluga, može se zaključiti da su JPO, javna poduzeća u većinskom državnom vlasništvu, kojima ovlaštenje za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga daje sam Zakon o poštama zbog javnog interesa, a regulator Agencija za poštanski promet (u daljnjem tekstu: Agencija ili APP) samo autorizira tu ovlast, dok su poštanski operateri, organizacije koje se bave pružanjem nerezerviranih poštanskih usluga i koji za to moraju ishoditi posebnu licencu od regulatornog tijela;
- da je interes države da osigura dostupnost univerzalne poštanske usluge svom stanovništvu bez obzira na zemljopisni položaj (lokaciju) po jedinstvenoj i pristupačnoj cijeni. Univerzalne poštanske usluge su usluge koje karakterizuje obvezna dostupnost na cijelom teritoriju BiH, pod jednakim uvjetima za sve korisnike, tzv "univerzalnost", bez obzira na ekonomsku isplativost te vrste usluge kako bi država zaštitila svoje interese i učinila pošiljke, sudska pisma, račune komunalnih poduzeća, elektre, telekoma, penzije i druga pismena dostupnima svim građanima;
- da drugim riječima, ove poštanske usluge se moraju obavljati i pošiljke (pošta) dostavljati i u najzabačenije krajeve na cijelom teritoriju BiH, što rezultuje višestruko većim troškovima od cijene same poštanske usluge, a koju cijenu osnovnog pisma definira država, zbog javnog interesa. Poznati su i postoje različiti modeli financiranja troška univerzalne usluge. Budući da u BiH poštanske usluge nisu liberalizirane, trošak financiranja univerzalne usluge se radi po modelu rezerviranog područja kako je to bilo uobičajeno i u zemljama EU prije liberalizacije. Sastavni dio univerzalnih poštanskih usluga su rezervirane poštanske usluge, a koje isključivo pružaju javni poštanski operateri. Prema tome, sve rezervirane poštanske usluge su po zakonu one poštanske usluge koje isključivo u BiH mogu obavljati spomenuta tri JPO;
- da odredbama članka 6. st. (1) točka g) Zakona o poštama također je propisano da se rezerviranim uslugama smatraju, kurirske usluge, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife;
- da iz takve zakonske definicije kurirskih usluga, nedvojbeno proizlazi da je pružanje kurirskih usluga po cijeni koja nije deset puta veća od obične tarife, u isključivom djelokrugu JPO;
- da se ovdje radi o tome dovoljno je navesti i stajalište Agencije i Federalne Uprave za inspeksijske poslove koja postupajući po prijavama HP Mostar protiv privatnih poštanskih operatera (uključujući i članice Udruženja) sukladno sa važećim zakonom, poduzima zakonom propisane mjere, zbog kršenja odredaba Zakona u pogledu rezervirane poštanske usluge;
- da je HP Mostar prijavio Agenciji i Federalnoj Upravi za inspeksijske poslove 69 kršenja propisa o rezerviranim poštanskim uslugama Zakona o poštama BiH od strane privatnih poštanskih operatera, koji obavljajući kurirske usluge ulaze u segment rezervirane usluge, te na temelju navedenih prijava su izrečene i prekršajne kazne prijavljenim operaterima;
- da iz navedenog se jasno da zaključiti da su JPO u Bosni i Hercegovini jedini javni poštanski operateri i imaju ovlasti po samom Zakonu dano i od Agencije autorizirano za pružanje usluga utvrđenih odredbama čl. 5., 6., 7. i 8. Zakona o poštama Bosne i Hercegovine, odnosno isti onda kada pružaju rezervirane poštanske usluge;
- da i kada JPO pružaju kurirske usluge po cijeni koja je do deset puta veća od obične tarife, oni pružaju rezerviranu poštansku uslugu iz članka 6. st. 1. točka g. Zakona o poštama BiH, pa je njihov položaj u tom segmentu usluga specifičan, na način da iako se može tretirati kao sudionik na tržištu poštanskih usluga koji ima vladajući položaj kod pružanja te vrste usluga, kao posljedica Zakona, javni poštanski operateri niti su, a niti mogu biti konkurentni ostalim poštanskim operaterima jer ostali poštanski operateri ne mogu pružati rezervirane poštanske usluge;
- da s prednjim u svezi, iako je donekle razumljivo stajalište Podnositelja zahtjeva, kojim se u više navrata izražava nezadovoljstvo postojećim zakonskim rješenjima, to se prije svega mora uzeti u obzir i činjenica da je zakonski okvir obuhvatio šire društvene interese, prije svega interese države i korisnika usluga, kada je za rezervirane poštanske usluge odredio isključivo javne poštanske operatere. Tu se posebno treba imati na umu univerzalnost poštanskih usluga, kao i načela poštanske politike, propisana odredbama čl. 3. st. 1. Zakona o poštama BiH, između kojih se propisuje pod točkom a), da poštanske usluge moraju biti dostupne svim građanima Bosne i Hercegovine, pod jednakim uvjetima, bez bilo kakve diskriminacije, pod točkom i), da su cijene rezerviranih poštanskih usluga pod državnom kontrolom, a ukoliko se ovakvim cijenama ne osigurava pokriće stvarnih troškova i razvojne potrebe poštanskog sustava, država i entiteti osiguravaju subvencije JPO;
- da smisao same rezervirane usluge je da se javnim poštanskim operaterima osiguraju sredstva za pokriće troškova obavljanja univerzalne poštanske usluge, zbog čega rezerviranu uslugu ne može obavljati niti jedan drugi poštanski operater. Privatni poštanski operateri, uključujući i članove Udruženja uopće nemaju licencu za obavljanje bilo koje druge poštanske usluge osim kurirskih usluga, te valja napomenuti da privatni poštanski operateri, čak ni one usluge za koje imaju licencu ne moraju pružati (nemaju tu obvezu univerzalnosti) na cijelom teritoriju BiH pod jednakim u korisnicima;
- da iako Podnositelji prijedloga navode, kada nalaze da je zakonski okvir nepovoljan za ostale poštanske operatere i u suprotnosti sa direktivama Europske Komisije, treba imati u vidu i da je samim Europskim direktivama koje se u EU primjenjuju izravno, za sve članice bio predviđen i rok odgode do potpune liberalizacije tržišta, tako da je od donošenja direktiva do njihove primjene i u EU proteklo 20 godina;
- da s tim u svezi treba napomenuti da je u preambuli (17) Direktive 97/67/EC Europskog parlamenta i Vijeća navedeno za kriterij cijene peterostruki iznos osnovne tarife, s napomenom da se radilo o prvoj direktivi kojom je bila predviđena rezervacija usluga u EU, te da je ista ukinuta, te da će se osigurati bolje razlikovanje rezerviranih usluga i express usluga

- koje su liberalizirane, a u preambuli (18) da je temelja razlika između express usluge i univerzalnih poštanskih usluga u dodatnoj vrijednosti, a da se kao najdjelotvorniji način utvrđivanja dodatne uočene vrijednosti (u bilo kom obliku) pružene express uslugom i uočene od strane korisnika, razmotri dodatna cijena koju su korisnici spremni platiti, ne dovodeći u pitanje ograničene cijene za rezervisana područja koja se moraju poštovati;
- da je jasno da Zakon o poštama BiH iz 2005. g. nije usklađen s EU direktivama. Sama liberalizacija poštanskih usluga u EU na koju se poziva Podnositelj zahtjeva je provedena i u EU sukladno sa direktivama kroz skoro 20 godina, postepeno i bez ugrožavanja univerzalne poštanske usluge;
 - da bez obzira na navedeno, Zakonom o poštama BiH, jasno je utvrđeno da su kurirske usluge u određenom cjenovnom razredu rezervirane i da ih kao takve mogu pružati samo javni poštanski operateri, pa se sve primjedbe Podnositelja koje se odnose na pravnu regulativu i (ne)usuglašenost domaćih propisa sa europskim standardima, ne može cijeliti kao opravdan razlog za udovoljenje zahtjevu;
 - da iako se Vijeće sukladno sa zakonskim ovlastima može pozivati na sudsku praksu Europskog suda pravde i odluke Europske Komisije, Vijeće ne može izaći izvan zakonskih okvira države BiH i izvan svoje zakonske nadležnosti, na način da preispituje pozitivno-pravni zakonski okvir, pa samim tim ni opravdanost zakonskih rješenja Zakona o poštama, poglavito imajući u vidu trenutnu razvijenost tržišta i ekonomske uvjete poslovanja u BiH i u EU, niti u bilo kojem smislu treba preuzeti ulogu zakonodavca. Stoga smatraju bespotrebnim dalje obrazlaganje i argumentiranje u svezi navoda Podnositelja koji se tiču sadržaja važećih zakona;
 - da članak 12. Zakona o poštama BiH propisuje da: "(1) Svaki operater poštanskog prometa je obavezan da prijenos poštanskih pošiljaka koje primi od bilo kog drugog operatera poštanskog prometa na području Bosne i Hercegovine tretira na potpuno jednak način, kao i prijenos poštanskih pošiljaka koje mu je povjerilo bilo koja fizička ili pravna osoba u Bosni i Hercegovini";
 - da polazeći od odredbi čl. 12. Zakona o poštama BiH i čl. 28. st. 11. Općih uvjeta za obavljanje poštanskih usluga, tri JPO dogovorila su tehnološki okvir za realizaciju usluge brze pošte kao segmenta univerzalne poštanske usluge i u tom smislu sklopljen je Sporazum o prijenosu pošiljaka brze pošte između javnih poštanskih operatera, (broj BH Pošte: 01-13.60-246/16 od 22.07.2016. godine; broj Pošte Srpske: 1-2200/16 od 26.07.2016. godine i broj Hrvatske pošte: D-01-4795/16 od 15.07.2016. godine) u cilju reguliranja tehničko-tehnoloških procesa primitaka, prijenosa, razmjene i uručjenja pošiljki, kao i rokove pružanja poštanske usluge na međuoperatorskoj razini na području cijele BiH;
 - da u konkretnom slučaju iako se radi o klasičnom tehnološkom okviru, uputi, nespretno je upotrijebljen izraz "sporazum". Sastavni dio "Sporazuma" čine Prilog 1. Popis lokacija sa rokom uručjenja i Prilog 2. Točke razmjene i vremena razmjene zaključaka brze pošte između javnih poštanskih operatera. Napominjemo da je u tijeku dopuna navedenog sporazuma po pitanju tehnoloških dorada procesa rada i postupanja, pa će se shodno naprijed navedenom izmijeniti i naziv na način da će se isti ubuduće i zvati: "Naputak odnosno Tehnološke procedure postupanja s pošiljkama brze pošte", a kako bi se otklonile sve nedoumice po pitanju prirode ovog dokumenta;
 - da Sporazumom nisu nastale nove cijene usluge brze pošte, već je omogućena dostava pošiljaka u okviru posebne usluge brze pošte, s logom brze pošte, na teritoriju cijele BiH. Strane sporazuma, usluge koje pružaju jedna drugoj plaćaju, a isto nije od utjecaja na cijenu usluge koju određuje operater za slanje pošiljke. JPO su radi obavljanja ove usluge i radi osiguranja univerzalnosti poštanske usluge u ovom segmentu, morali potpisati "sporazum" - tehnološki okvir, kako bi mogli osigurati dostupnost ove vrste usluge na cijelom teritoriju BiH i pod jednakim uvjetima za sve građane. Sam "sporazum" predstavlja tehnički okvir kako izvršiti zakonom nametnutu obvezu univerzalnosti ove vrste poštanske usluge;
 - da obzirom da je Podnositelj, predmetni Sporazum označio kao zabranjen sporazum iz čl. 4. st. 1. t. a) i d) Zakona, i da je njime izvršena zlouporeba vladajućeg položaja u smislu čl. 10. st. 2. točka a) i c) Zakona, te povrede čl. 9. t. a., b., c. i g. Odluke, nužno je ukazati na temeljne činjenice koje ukazuju na neopravdanosti zahtjeva i stajališta Podnositelja prijedloga;
 - da radi boljeg razumijevanja potrebno je imati u vidu i zakonske definicije koje se odnose na EMS - usluge brze pošte i kurirske usluge, sadržane u Općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga, obvezujućim i za JPO i za ostale poštanske operatere, a kako slijedi:
 - člankom 26. Općih uvjeta - Posebne poštanske usluge, propisano je,
 - "1) Posebne poštanske usluge su usluge koje zahtijeva pošiljatelj prilikom predaje pošiljke. Izborom posebne usluge pošiljatelj zahtijeva poseban postupak i uvjete vezane za prijem, otpremu, prijevoz, prispjiece i uručenje poštanskih pošiljki.
 - 2) Kao posebne poštanske usluge u smislu st. 1) ovog člana pošiljatelj može izabrati da mu se pošiljka prenese kao:
 - pošiljka s potvrđenim uručjenjem,
 - pošiljka brze pošte (EMS),**
 - žurna pošiljka,
 - vrlo žuran paket,
 - pošiljka sa povratnicom,
 - otkupna pošiljka.
 - člankom 28. - Pošiljke brze pošte - EMS, definira se kao:
 - "1) Pošiljka brze pošte je poštanska usluga koja podrazumijeva preuzimanje poštanske pošiljke na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja (putem telefona i sl.), na adresi koju odredi pošiljatelj ili u poštanskom uredu, te uručuje na adresi primatelja. EMS pošiljka uručuje se u roku koji odredi pošiljatelj, a prema ponudi operatera poštanskog prometa.
 - 2) EMS pošiljka iz stavka 1. ovog članka može sadržavati pisano priopćenje, robu, žive životinje i druge predmete.

- 3) Za EMS pošiljku se pošiljatelju daje potvrda o primitku pošiljke, a primatelju se pošiljka uručuje uz potpis, upisivanjem datuma i vremena uručjenja.
- 4) EMS pošiljka može biti mase do 31,5 kg.
- 5) Najmanje dimenzije EMS pošiljke su 90x140 mm, a najveće kao za paket u unutrašnjem prometu.
- 6) EMS pošiljka mora na adresnoj strani imati odgovarajuću naljepnicu propisanu aktima Svjetske poštanske unije.
- 7) Pošiljatelj prilikom predaje EMS pošiljke može zahtijevati usluge određene ovim Općim uvjetima, te druge usluge koje dogovori sa operaterom poštanskog prometa.
- 8) EMS pošiljka se može predati sa ili bez označene vrijednosti u unutrašnjem poštanskom prometu, a samo bez označene vrijednosti u međunarodnom poštanskom prometu.
- 9) Vrijednost sadržaja EMS pošiljke mora biti označena brojkom i slovima u lijevom donjem dijelu adresne strane pošiljke. Označena vrijednost mora odgovarati stvarnoj vrijednosti ili značenju sadržaja za pošiljatelja, o čemu pošiljatelj potpisom potvrđuje izjavu na potvrdi o primitku EMS pošiljke.
- 10) Najveća označena vrijednost na EMS pošiljci u unutarnjem poštanskom prometu može biti do 10.000,00 KM.
- 11) Tehnološki postupak prenosa EMS pošiljaka operateri poštanskog prometa reguliraju posebnom uputom."
- dok je člankom 48. Općih uvjeta - Kurirska usluga, definirana kao:
 - "1) Kurirske usluge su poštanske usluge sa dodatnom vrijednošću koje davatelj poštanskih usluga obavlja na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja a podrazumijevaju preuzimanje poštanskih pošiljaka na adresi pošiljaoca, izravan prijenos, te uručenje na adresi primatelja.
 - 2) Pod dodatnom vrijednošću u smislu st. (1) ovog članka, podrazumijeva se, po posebnom zahtjevu pošiljatelja: ugovoreno vrijeme i mjesto preuzimanja, brzina prijenosa, elektronsko praćenje prijenosa, te uručenje u dogovorenom roku i na dogovorenoj adresi. Operater poštanskog prometa koji obavlja kurirsku uslugu mora imati mogućnost da u svakom trenutku u toku prenosa postupi po zahtjevu pošiljatelja.
 - 3) Operateri poštanskog prometa koji obavljaju ove usluge moraju se pridržavati cjenovnih ograničenja u odnosu na rezervirane usluge koje su utvrđene Zakonom.
 - 4) Predmetom kurirskih usluga mogu biti sve poštanske pošiljke ukoliko su ispunjeni uvjeti iz stavka 1), 2) i 3) ovog članka.
 - 5) Operater poštanskog prometa koji obavlja kurirske usluge mora imati sačinjene Uvjete za obavljanje kurirskih usluga, usklađene sa Zakonom i ovim Općim uvjetima.
 - 6) Kurirske usluge nalaze se na slobodnom tržištu, a operateri poštanskog prometa obvezni su ih obavljati sukladno sa Zakonom, ovim Općim uvjetima i svojim aktima.
- 7) Operater poštanskog prometa je obavezan pošiljatelju, izdati potvrdu o preuzimanju pošiljke i istu uručiti uz potpis primatelja.
- 8) Za obavljanje kurirskih usluga operater poštanskog prometa mora posjedovati ili ovlaštenje ili licencu izdanu od strane Agencije.
 - da polazeći od naprijed citiranih odredbi Zakona o poštama BiH i Općih uvjeta za pružanje poštanskih usluga, daju usporedni pregled ove dvije poštanske usluge: usluga brze pošte (EMS) i kurirskih usluga;
 - da članovi Udruženja, koje je podnositelj prijedloga, su registrirani i imaju licencu za pružanje kurirskih usluga u unutarnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju od Agencije u liberaliziranom segmentu, dakle za obavljanje dijela liberaliziranih nerezerviranih poštanskih usluga iz čl. 8. st. 3. Zakona o poštama BiH;
 - da imajući u vidu naprijed navedeno, također ukazuju Vijeću da pojam "brza pošta" nikako nije kolokvijalni naziv, a pogotovo nije sinonim za kurirske usluge;
 - da pored posebnog svrstavanja EMS usluge - brze pošte, a kako je navedeno u čl. 26. st. 2. Općih uvjeta za pružanje poštanskih usluga i Svjetska poštanska konvencija u čl. 1.3. dala je definiciju usluge koja je označena kao EMS - Poštanska brza usluga za dokumente i robu (Express Mail Service), prema kojoj je "EMS pošiljka: pošiljka opisana i koja se prijevozi pod uvjetima ove Svjetske poštanske konvencije i Pravilnika i povezanim EMS instrumentima;
 - da u čl. 36. - EMS i integrirana logistika Konvencije propisano je da: 1. Države članice ili ovlašteni operateri mogu se međusobno dogovoriti da sudjeluju u obavljanju sljedećih usluga, koje su opisane u Pravilniku: "EMS tj. poštanska brza usluga za dokumente i robu koja će, kada god je to moguće biti najbrža poštanska usluga u fizičkom smislu. Ova se usluga može pružati na temelju multilateralnog sporazuma o EMS standardu ili na temelju bilateralnog sporazuma; integrisana logistika, usluga koja u potpunosti odgovara logističkim zahtjevima korisnika usluga, i uključuje faze prije i poslije fizičkog prijenosa robe i dokumenata;
 - da članak 36-001 EMS normira, "U odnosima između imenovanih operatora koji su se dogovorili o pružanju ove usluge, EMS ima prioritet pred svim ostalim pošiljkama. Sastoji se od: preuzimanja, otpreme i dostave pisama, dokumenata ili robe u vrlo kratkom vremenu.";
 - da dakle usluga "brza pošta" nije kolokvijalni naziv već je sustav posebne poštanske usluge, koja se kao takva može ugovoriti u dostavi pismovnih pošiljaka i paketa, a čija je osnovna karakteristika da bude najbrža poštanska usluga u fizičkom smislu. Usluga brze pošte (EMS) pruža se kao univerzalna poštanska usluga, dakle prema načelima univerzalnosti koji su iskazani kao EMS Opći uvjeti, a podrazumijevaju dostavu po utvrđenom redu dostave i do svakog korisnika;
 - da prema tome, predmetni "Sporazum" između JPO zaključen je kao tehnički okvir, a s ciljem kako bi se

- univerzalna usluga brze pošte (EMS) mogla pružati na cijelom teritoriju BiH. Drugim riječima, između JPO je njime dogovoren jednak tretman pošiljki brze pošte, na način da ponuđeni rokovi prijenosa pošiljki brze pošte i mjesta uručenja budu usuglašeni. Dosadašnja suradnja JPO u segmentu razmjene pošiljaka brze pošte nije bila konzistentna, na način da je prije sporazumom utvrđenih kriterija, pojedini operator pružao uslugu u roku do 12 sati, a drugi ne. Nisu bile poznate tehničko-tehnološke mogućnosti drugih operatora za uručenje pošiljaka na određenom području pa se događalo da jedan JPO primi pošiljku za uručenje u roku uručenja od D+1 za područje drugog JPO na kojem nije moguće poštovati taj rok, itd. Sporazumom su usuglašeni ponuđeni rokovi, te su njime definirane pošte koje pružaju tu uslugu s rokovima uručenja, čime je omogućen servis brze pošte pod jednakim uvjetima na cijelom teritoriju;
- da s tom činjenicom, u vezu treba dovesti i zlonamjerne i pogrešne navode Podnositelja prijave, iznesene na strani 8. Zahtjeva, a u kojem se iznose krajnje pogrešni finansijski pokazatelji o udjelu na tržištu poštanskih usluga, gdje Podnositelj zahtjeva u korelaciju stavlja ukupno tržište svih poštanskih usluga, odnosno promet JPO iz osnova univerzalnih i rezerviranih poštanskih usluga, u odnosu na prihode iz osnova brze pošte ili iz osnova kurirskih usluga koji su ostvarili ostali poštanski operateri, odnosno članice Podnositelja zahtjeva. Dakle nepravilno dovodi u korelaciju ukupan prihod JPO-a sa samo jednim segmentom prihoda JPO, tj. prihodom od brze pošte;
 - da kada se finansijski pokazatelji promatraju pravilno, odnosno kada se posmatra samo konkurentno tržište dijela liberaliziranih poštanskih usluga, a što ne osporava ni Podnositelj zahtjeva, nesporno se može zaključiti da udjel četiri članice Podnositelja prijave (u Zahtjevu se pogrešno navodi udio Podnositelja zahtjeva), iznosi preko 80,00% tržišta u oblasti liberaliziranih kurirskih usluga, u odnosu na još 13 poštanskih operatera i tri JPO, koji u tom segmentu usluga zajedno imaju udjel na tržištu manje od 20,00%;
 - da također, kada se pogleda finansijska analiza pokazatelja dana od Podnositelja zahtjeva za 2015., 2016. i 2017. godinu, vidljivo je da je u navedenom vremenskom razdoblju rastao i pojedinačni promet kao i ukupan udjel članica Podnositelja zahtjeva u ukupnom prometu na tržištu liberaliziranih kurirskih usluga;
 - da na temelju tabelarnog pregleda koji daje prikaz stvarnih pokazatelja prihoda od brze pošte u odnosu na ukupan prihod HP Mostar po godinama i to ukupan prihod iz osnova svih univerzalnih i rezerviranih poštanskih usluga s udjelom tog prihoda od pružanja usluge brze pošte, gdje je i pored rasta prihoda evidentno da isti minimalno sudjeluje u ukupnom prihodu (u 2015. godini nisu imali prihoda od brze pošte, u 2016. godini prihod od brze pošte je iznosio 152.712,00 KM što predstavlja 0,60% ukupno ostvarenog prihoda, dok u 2017. godini prihod od brze pošte je iznosio 714.963,00 KM što predstavlja 2,83% ukupno ostvarenog prihoda;
 - da zaključenim "Sporazumom" o prijenosu pošiljaka brze pošte između JPO, nisu utvrđene nikakve nove, niti povoljnije cijene usluge (izravno niti neizravno). S druge strane, u smislu pokrivenosti teritorija BiH uslugom brze pošte, pružanjem univerzalne usluge brze pošte (EMS) na cijelom teritoriju BiH od strane JPO pod jednakim uvjetima, a što je jedini učinak i cilj Sporazuma, privatni operateri nisu dovedeni u neravnopravan položaj, a niti su JPO time na bilo koji način postupili protivno odredbama Zakona o konkurenciji;
 - da je Sporazum operativna i tehničko-tehnološka uputa kojim je uspostavljena razmjena pismovnih i paketskih pošiljaka, na području cijele BiH, a njegova dopuštenost proizlazi i iz odredaba čl. 12. Zakona o poštama BiH kao i odredaba Svjetske poštanske konvencije. Drugim riječima, već na temelju samog Zakona o poštama, čl. 12. st.1., JPO su mogli razmjenjivati pošiljke i bez zaključenog Sporazuma, ali je isti potpisan kako bi se detaljnije usuglasila međusobna prava i obveze u pogledu posebnih usluga brze pošte, odnosno njihova jednoobraznost i teritorijalna zastupljenost;
 - da Sporazum nije osnova za zajedničko ulaganje u kapacitete, kao što je navedeno u Zahtjevu, niti zajedničko ulaganje postoji kao takvo, obzirom da je princip prijenosa i uručenja pošiljaka brze pošte isti princip koji je zakonom propisan i po kojem JPO obavljaju sve univerzalne poštanske usluge. Svaki operater prijem pošiljaka obavlja na svom području, (čl. 3.), svaki operater obavlja prevoz pošiljaka na svom području i o svom trošku (čl. 4.), primjenjuje se princip univerzalnosti dostave pošiljaka, (Prilog 1 i Prilog 2), uručenje se vrši od strane svakog operatera na svom području prema vlastitim Općim uvjetima (čl. 5), sve pošiljke se dostavljaju s logom brze pošte (čl. 6.), svaki operater određuje iznos cijene usluge za primljenu pošiljku na svom području (čl. 8.), naknade za uručenje pošiljke drugog operatera iznose 3,00 KM po pošiljci (čl. 9.), rokovi uručenja su utvrđeni čl. 10. i dr. Dakle, riječ je o usluzi brze pošte na razini cijelog područja BiH, u okviru univerzalnih poštanskih usluga;
 - da suradnja JPO s ciljem pružanja usluge brze pošte na području BiH u segmentu univerzalne poštanske usluge, nikako se ne može smatrati monopolističkim djelovanjem, ako imamo u vidu da privatni operateri svo vrijeme pružaju kurirsku uslugu na području cijele BiH te da članovi Podnositelja prijedloga koji obavljaju isključivo kurirske usluge u liberaliziranom segmentu, participiraju s oko 80% ukupnog dijela prihoda u oblasti liberaliziranog dijela kurirskih usluga u BiH što njih stavlja u poziciju monopolista;
 - da u svezi navoda Podnositelja zahtjeva po pitanju oslobođanja od PDV-a ističemo: u Zakonu o PDV-u u članu 24. su jasno navedene djelatnosti u javnom interesu oslobođene plaćanja PDV-a, između kojih su i "Javne poštanske usluge". U Pravilniku o primjeni Zakona o PDV-u je definiran pojam "javne poštanske usluge", pa se navodi: "Javnim poštanskim uslugama podrazumijevaju se sve usluge koje obavljaju javni poštanski operateri sukladno sa Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine." U Zakonu o poštama BiH definiran je pojam "javnog poštanskog operatera" kao preduzeća koje je

- ovlašteno za pružanje rezervisanih i nerezervisanih poštanskih usluga;
- da je pravna norma jasna i nedvojbeni, slijedom toga HP Mostar nije ni tražio niti posjeduje mišljenje Uprave za neizravno oporezivanje po ovom pitanju i navedene propise primjenjuje izravno, te da niti jedna dosadašnja državna revizija u tom pogledu nije stavila bilo kakvu primjedu;
- da u svezi navoda Podnosioca zahtjeva da su JPO i u travnju 2018. godine zaključili sporazum o razmjeni otkupnih PostPak pošiljaka, te da isto uključuje kurirske usluge, bez potrebe da se ponavlja prednje izneseno, ukazujemo da je PostPak posebna paketska usluga koja ima sve karakteristike usluge međunarodnih poštanskih paketa definirane aktima Svjetskog poštanskog saveza, pri čemu je utvrđeni rok uručjenja 3 (tri) dana nakon obavljenog carinskog postupka u određenoj zemlji, što značajno odstupa od zahtjeva za brzinama prijenosa i dostave kod kurirske usluge, čime ova usluga nije konkurentna kurirskim uslugama koje imaju kraći rok uručjenja, uglavnom jedan ili najviše dva dana. Dodatno, pošiljka PostPak može biti isključivo otkupna, odnosno namijenjena je isključivo prijenosu i uručjenju pošiljki uz plaćanje samo gotovinom pri pouzecu, čime je tržišno značajno ograničena u odnosu na opću kurirsku uslugu;
- da predlažu da se nakon održavanja usmene rasprave, saslušanja stranaka i provođenja materijalnih dokaza, uključivo i dokaza pribavljenih službenim putem, donese rješenje kojim se odbija Zahtjev Udruženja poštanskih operatera.

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo, dana 18.12.2018. godine pod brojem UP-03-26-3-040-14/18, zahtjev BH Pošte broj 01-7.11-18479/2-18 od dana 07.12.2018. godine, za produljenjem roka za izjašnjenje odnosno dostavu odgovora na predmetni Zaključak kao i uvid u spis, sukladno sa odredbama članka 33. stavak (4) Zakona, te je Konkurencijsko vijeće cijeniši naprijed navedeni Zahtjev opravdanim, odobrilo dodatni rok za dostavu odgovora, te odobrilo uvid u spis u smislu članka 38. Zakona, aktom broj UP-03-26-3-040-15/18 dana 18.12.2018. godine (izvršen uvid dana 25.12.2018. godine - akt broj UP-03-26-3-040-19/18).

BH Pošte su dana 04.01.2019. godine dostavile odgovor na Zaključak zaprimljen pod brojem UP-03-26-3-040-22/18 u kojem se osim navoda koji su sadržani i u odgovoru HP Mostar bitno navodi sljedeće:

- da bez nužnosti daljnjeg preispitivanja samog ratia postojećeg zakonskog okvira, ukoliko shvate stavove Podnosioca prijedloga kao stavove zasnovane na vlastitim ekonomskim interesima, toliko su isti u suprotnosti sa pozitivnim zakonskim okvirom u BiH, što u više navrata i Podnosioci prijedloga navode kada nalaze da je zakonski okvir nepovoljan za ostale poštanske operatore i u suprotnosti sa direktivama Europske Komisije;
- da EMS-usluga je regulirana na temelju multilateralnih ili bilateralnih Sporazuma, te sve što nije uređeno takvim ugovorima podliježe odgovarajućim odredbama Akata Unije. Ova usluga će, gdje god je moguće, biti označena logotipom kako je prikazano nižim uzorkom, koji se sastoji od ovih elemenata: a) narančastog krila: b) slova EMS plave boje; c) tri vodoravne narančaste crte. Logotip se može dopuniti dodavanjem naziva domaće usluge. Naknade za uslugu određuje imenovani

operator porijekla uzimajući u obzir troškove i zahtjeve tržišta:

- da brza pošta nije isto što i kurirska usluga, jer je kurirska usluga svaka neposredna dostava pošiljke sa adrese pošiljatelja na adresu primatelja, a brza pošta se primjenjuje na sve poštanske usluge, a za cilj ima dostavu u najkraćem mogućem vremenu na bilo kojem području;
- da prije zaključenja Sporazuma, odnosno bez uređenja ovih tehničko-tehnoloških procesa pružanja EMS usluge između JPO, nije postojala tehnička mogućnost pružanja usluge brze pošte na području cijelog teritorija BiH;
- da na temelju tabelarnog pregleda koji daje prikaz stvarnih pokazatelja prihoda od brze pošte u odnosu na ukupan prihod BH Pošte po godinama i to ukupan prihod iz osnova svih univerzalnih i rezervisanih poštanskih usluga s udjelom tog prihoda od pružanja usluge brze pošte, gdje je i pored rasta prihoda kao posljedica Sporazuma, evidentno da isti minimalno sudjeluje u ukupnom prihodu (u 2015. godini prihod od brze pošte je iznosio 385.757,00 KM što predstavlja 0,42% ukupno ostvarenog prihoda, u 2016. godini prihod od brze pošte je iznosio 358.603,00 KM što predstavlja 0,40% ukupno ostvarenog prihoda, dok u 2017. godini prihod od brze pošte je iznosio 1.029.731,00 KM što predstavlja 1,15% ukupno ostvarenog prihoda);
- da je riječ o usluzi brze pošte na razini teritorija BiH, u okviru univerzalnih poštanskih usluga, s napomenom da ovaj segment u ukupnim prihodima poštanskih i ostalih usluga u 2017. godini iznosio cca 1%;
- da suradnja JPO ne tretira na bilo koji način cijene poštanskih usluga brze pošte po kojima se ista usluga vrši korisnicima, što je i navedeno u Sporazumu, tj. svaki poštanski operator slobodno formira svoje cijene, a koje svakako odobrava Agencija za poštanski promet, (članak 8. Sporazuma);
- da usporedbe radi, a nasuprot tvrdnji Podnosioca prijedloga o drugačijem načinu normiranja obračuna PDV-a za JPO, ukazuju da je i u Zakonu o PDV-u Republike Srbije u članku 25. navedeno, PDV se ne plaća na promet: 6) poštanskih usluga od strane javnog poduzeća, kao i sa njima povezanih isporuka dobara, dok u Zakonu o PDV-u R. Crne Gore je navedeno: oslobađanje od plaćanja PDV-a - javne poštanske usluge. Prema tome, nesporno je da je javni interes za obavljanjem poštanskih usluga na principima univerzalnosti, dostupnost svima pod jednakim uvjetima, u svezi sa ratio legis, oslobađanja od obveze plaćanja PDV-a na poštanske usluge koji obavljaju JPO;
- da također predlažu da se nakon održavanja usmene rasprave, saslušanja stranaka i provođenja materijalnih dokaza, uključivo i dokaza pribavljenih službenim putem, donese rješenje kojim se odbija Zahtjev Udruženja poštanskih operatera.

Konkurencijsko vijeće je dana 24.12.2018. godine, zaprimilo pod brojem UP-03-26-3-040-17/18 zahtjev Pošte Srpske broj 1-3708/2-18 od dana 21.12.2018. godine za produljenje roka za dostavljanje odgovora po Zaključku kao i uvid u spis, sukladno sa odredbama članka 33. stavak (4) Zakona, te je Konkurencijsko vijeće cijeniši naprijed navedeni Zahtjev opravdanim, odobrilo dodatni rok za dostavu odgovora,

te odobrilo uvid u spis u smislu članka 38. Zakona, aktom broj UP-03-26-3-040-20/18 dana 27.12.2018. godine. (Pošte Srpske nisu iskoristile mogućnost uvida u spis).

Pošte Srpske su dana 04.01.2019. godine dostavile odgovor na Zaključak zaprimljen pod brojem UP-03-26-3-040-23/18 (CD sa podacima zaprimljen pod brojem UP-03-26-3-040-25/18) u kojem u osim navoda koji su sadržani i u odgovoru HP Mostar kao i u odgovoru BH Pošte, se bitno navodi i sljedeće:

- da na temelju tabelarnog pregleda koji daje prikaz stvarnih pokazatelja prihoda od brze pošte u odnosu na ukupan prihod Pošta Srpske po godinama i to ukupan prihod iz osnova svih univerzalnih i rezerviranih poštanskih usluga s udjelom tog prihoda od pružanja usluge brze pošte, gdje je i pored rasta prihoda kao posljedica Sporazuma, evidentno da isti minimalno sudjeluje u ukupnom prihodu (u 2015. godini prihod od brze pošte je iznosio 927.271,00 KM što predstavlja 1,81% ukupno ostvarenog prihoda, u 2016. godini prihod od brze pošte je iznosio 1.176.072,00 KM što predstavlja 2,24% ukupno ostvarenog prihoda, dok u 2017. godini prihod od brze pošte je iznosio 1.831.338,00 KM što predstavlja 3,46% ukupno ostvarenog prihoda, dok je procjena prihoda od brze pošte za 2018. godinu 2.475.569,00 KM što predstavlja 4,51% ukupno ostvarenog prihoda);
- da jedini različiti uvjeti, ukoliko se odnose na cijene, posljedica su odredbi Zakona o poštama BiH kojima je kurirska usluga, u dijelu kada je cijena do deset puta veća od osnovne tarife, stavljena u rezervirano područje;
- da je riječ o usluzi brze pošte na razini teritorija BiH, u okviru univerzalnih poštanskih usluga, s napomenom da ovaj segment u ukupnim prihodima poštanskih i ostalih usluga u razdoblju 2015-2017. godine čini cca 3,03%;
- da također predlažu da se nakon održavanja usmene rasprave, saslušanja stranaka i provođenja materijalnih dokaza, uključivo i dokaza pribavljenih službenim putem, donese rješenje kojim se odbija Zahtjev Udruženja poštanskih operatera;
- da treba naglasiti da su Pošte Srpske prije zaključenja ovog Sporazuma, zaključili slične Ugovore sa privatnim poštanskim operaterima i to: Ugovor o poslovnoj suradnji broj 1-01-1433/04 sa RHEA EXPRESS d.o.o. Sarajevo, koa generalnim zastupnikom FEDEX-, Sporazum o vršenju kurirske usluge između poštanskih operatera sa DHL-om (broj1-3499-2/13 od 02.12.2013. godine) i Ugovor o poslovnoj suradnji sa DHL-om (broj1-1144/14 od 04.04.2014. godine);
- da uvidom u navedene ugovore vidljivo je da isti nemaju zabranjene odredbe, služe reguliranju međusobne suradnje, te ukazuju na otvorenost Pošta Srpske za suradnju sa svim zainteresiranim gospodarskim subjektima na tržištu, na temelju obostroganog zakonom dopuštenog interesa.

Navedene odgovore, Konkurencijsko vijeće je dana 23.01.2019. godine dopisom broj UP-03-26-3-040-25/18 dostavilo Udruženju na eventualni odgovor, te je Udruženje dana 25.01.2019. godine dopisom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-27/18 zatražilo produljenje roka za dostavu istog, koje mu je i odobreno aktom broj UP-03-26-3-040-28/18 od dana 29.01.2019. godine.

Udruženje je dopisom broj UP-03-26-3-040-31/18 od dana 12.02.2019. godine dostavilo očitovanje na odgovore protivnih strana kako slijedi:

- da nakon primjene hermenautičkih pravila te primjenom standarda jezičkog tumačenja (pravila gramatičkog, leksičkog i sustavnog tumačenja) prilikom analize odgovora sva tri JPO, podnositelj zahtjeva je zauzeo stav da se na iste može očitovati jednim podneskom, zbog činjenice da su sva tri odgovora suštinski ista (izuzev podataka koji se odnose isključivo na svakog od pojedinih JPO) iz čega je moguće izvesti i dodatni zaključak o moguće učinjenoj komunikaciji ova tri JPO prije davanja odgovora na zahtjev za pokretanje postupka. Neki od stavova iznesenih u danim odgovorima su tekstualno gotovo identični;
- da u osnovi, odgovori sva tri JPO citiraju odredbe važećih propisa te daju svoja tumačenja istih na način koji je povoljniji za JPO. Podnositelj zahtjeva za pokretanje postupka smatra da će konačno tumačenje citiranih normi pozitivnih propisa, uvažavajući stavove strana u postupku, dati Konkurencijsko vijeće BiH te se ovom prilikom neće posebno upuštati u ocjene mišljenja danih od strane JPO. Svakako, svoje razumijevanje važećih propisa i negativne učinke istih za gospodarske subjekte koji nisu JPO, podnositelj zahtjeva za pokretanje postupka će dati na javnoj raspravi koju je tražio dostavljenim zahtjevom;
- da Podnositelj zahtjeva ističe da se JPO u svojim odgovorima pozivaju na međunarodne standarde i pravila sadržane u direktivama koje se odnose na poštanski promet (npr 97/67/EC) ali samo na način i u dijelovima koji opravdavaju trenutnu situaciju u Bosni i Hercegovini kao mjerodavnom tržištu. S druge strane, JPO zanemaruju odredbe drugih direktiva (npr. 2002/39/EC Europskog parlamenta i Vijeća Europe) prema kojoj kurirske usluge trebaju biti liberalizirane i odvojene od ostalih poštanskih usluga, te da mora da postoji značajna razlika između rezerviranih poštanskih usluga koje obavljaju JPO i kurirskih usluga, koje mogu vršiti i drugi pružaoci poštanskih usluga te da ekspresne (kurirske) usluge ne mogu biti unutar rezerviranih usluga niti unutar univerzalnih usluga;
- da JPO navode da se neusuglašenost domaćih propisa sa europskim standardima ne može cijeniti kao opravdan osnov za udovoljavanje zahtjevu za pokretanje postupka. Takav stav JPO je neutemeljen obzirom da je upravo suština ovog postupka u donošenju odluke koja bi utvrdila nesklad domaćih zakonskih normi u odnosu na norme evropskih propisa i stanadrda, koje JPO stavljaju u nemjerljivo povoljniji položaj u odnosu na ostale gospodarske subjekte. Shodno tome, netočna je konstatacija da bi se Konkurencijsko vijeće dajući ocjenu neusklađenosti domaćih propisa sa propisima Europske unije, upustilo u preispitivanje domaćeg zakonskog okvira ili da bi preuzelo ulogu zakonodavca;
- da također, JPO se prilikom obrazlaganja sintagme „brza pošta“ pozivaju na Svjetsku poštansku konvenciju u namjeri da istu determiniraju kao najbržu poštansku uslugu i ova konstatacija kao i dano obrazloženje je tačno ali također nepotpuno jer ista Svjetska poštanska konvencija ne daje JPO

- operaterima pogodnosti na način kako je to regulirano propisima u BiH, te da će o navedenom dati detaljnija obrazloženja na javnoj raspravi;
- da jedinstveno za sva tri JPO su tabela o prihodima kojima se pokušalo prikazati veoma malo učešće prihoda od brze pošte u odnosu na ostale kurirske i druge usluge JPO. Naime, sva tri JPO su nastojali prikazati da se prihod od brze pošte u odnosu na ostale prihode kreće u granici od 0,42 do 4,5%. Međutim, detaljnijom analizom datih podataka može se zaključiti da JPO imaju povećanje prihoda od brze pošte za pojedine godine čak i do 400%. To upravo potvrđuje navode zahtjeva za pokretanje postupka da JPO u brzjoj pošti nalaze veoma stabilan i progresivan profit a sve zahvaljujući neopravdano povlaštenom položaju. Posebno pitanje u svezi sa prihodima i profitom predstavljaju činjenice u vezi sa početnim ulaganjima u djelatnost brze pošte, korištenje osnovnih sredstava JPO koja nisu isključivo namijenjena brzom pošti, pokrivanje gubitaka i slično;
 - da odgovorima na zahtjev za pokretanje postupka JPO smatraju da se trebaju oslobađati obveze obračuna PDV-a temeljem odredbe članka 24. Zakona o PDV-u u vezi sa djelatnošću "javna poštanska usluga". Zahtjevom je obrazloženo da takva usluga ne postoji u smislu bilo kojeg propisa koji regulise poštanski saobraćaj;
 - da danim odgovorima JPO ne pojašnjavaju situaciju u kojoj su obveznici primjene važećih propisa (npr. Zakona o javnim nabavama) prisiljeni da plaćaju JPO istu uslugu po skupljoj osnovnoj cijeni, a kako su zahtjevom detaljno obrazložili. Upravo zbog odredbi o primjeni PDV-a korisnici usluga su stavljeni u nepovoljan položaj jer nemaju mogućnost izbora pružatelja usluge brze pošte po jeftinijoj cijeni.

Konkurencijsko vijeće je na 49. sjednici dana 21.03.2019. godine donijelo, sukladno sa člankom 41. stavak (2) Zakona o konkurenciji, Zaključak o produljenju roka za donošenje konačnog rješenja, pod brojem UP-03-26-3-040-48/18, s obzirom da je prema stanju spisa procijenjeno da Konkurencijsko vijeće neće biti u mogućnosti donijeti konačno rješenje, u rokovima propisanim člankom 41. stavak (2) točke a) i c) Zakona o konkurenciji, jer je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza bilo neophodno prikupiti dodatne podatke i dokumentaciju, te izvršiti analize istih. Zaključak o produljenju roka za donošenje rješenja je dostavljen strankama u postupku dana 21.03.2019. godine aktima broj UP-03-26-3-040-51/18 - BH Poštu, UP-03-26-3-040-49/18 - Pošte Srpske, UP-03-26-3-040-40/18 - HP Mostar i UP-03-26-3-050-52/18 - Udruženje.

4. Prikupljanje podataka od trećih osoba

U tijeku postupka radi utvrđivanja svih mjerodavnih činjenica, u smislu članka 35. stavak (1) točke a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela/institucija koje nisu stranke u postupku.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je zatražilo, aktom broj UP-03-26-3-040-29/18 od dana 29.01.2019. godine od Agencije za poštanski saobraćaj BiH pojašnjenje: koje vrste pismonosnih pošiljaka spadaju u kurirske poštanske usluge, odnosno spadaju li u te usluge i usluge brze pošte, te ko sve može vršiti ove usluge, da li JPO prema postojećoj zakonskoj regulativi mogu zaključivati sporazume između sebe koji se odnose na usluge prijenosa pošiljaka brze pošte i jesu li svi

poštanski operateri u Bosni i Hercegovini uključujući i JPO koji pružaju kurirske usluge kao i usluge brze pošte dužni imati iste cijene usluga, odnosno da li Agencija kao regulator propisuje koje cijene moraju imati JPO, a koje cijene ostali poštanski operateri za pružanje ovih usluga, odnosno da li postoje cjenovna ograničenja u svezi pružanja ovih usluga.

Agencija za poštanski saobraćaj je aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-30/18 od 06.02.2019. godine dostavila odgovor na Zahtjev Konkurencijskog vijeća u kome se navodi da u cilju razumijevanja navedenih usluga ključno je razdvojiti kurirske poštanske usluge od usluge brze pošte jer se radi o posebnim poštanskim uslugama i poštanskim uslugama na slobodnom tržištu, naime predmetom kurirske poštanske usluge i usluge brze pošte mogu biti pismonosne i paketske pošiljke, da usluge brze pošte (EMS) spadaju u posebne poštanske usluge koje obavljaju JPO i obvezno se organizuju na čitavom području BiH svakog radnog dana, najmanje 5 dana u nedjelji tj. pošiljatelj može da se izabere da pismonosna ili paketska pošiljka prenese kao EMS a kojom se zahtjeva poseban postupak i uvjeti vezani za primitak, otpremu, prijevoz i prispjeće i uručenje poštanskih pošiljaka, dok kurirske usluge su usluge na slobodnom tržištu koje ne moraju biti organizirane na cijelom području BiH svakog radnog dana najmanje 5 dana.

Predmetom kurirskih usluga mogu biti sve paketske i pismonosne pošiljke ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 48. stav 1., 2. i 3. Općih uvjeta, te kurirske usluge mogu obavljati svi operateri poštanskog saobraćaja uz poštovanje cjenovnih ograničenja u odnosu na rezervisane usluge koje su utvrđene Zakonom o poštama BiH ako posjeduju ovlaštenje ili licencu izdatu od strane Agencije.

Da JPO u pogledu usluga prenosa pošiljaka brze pošte, sukladno sa člankom 28. stavak 11. Općih uvjeta, tehnološki postupak prijenosa EMS pošiljaka mogu regulirati posebnim uputstvom, te da operateri u BiH uključujući i JPO koji pružaju kurirske usluge i usluge brze pošte nisu dužni imati iste cijene usluga, jer se radi o dvije vrste različitih usluga, te da Agencija kao regulator ne propisuje koje cijene moraju imati JPO a koji ostali poštanski operateri zas pružanje kurirske usluge kao i usluge brze pošte. Konkurencijsko vijeće se ponovno obratilo Agenciji za poštanski saobraćaj BiH aktom broj UP-03-26-3-040-68/18 od dana 25.04.2019. godine sa zahtjevom da se dostave podatci o ostvarenim prihodima privatnih poštanskih operatera u vršenju kurirskih usluga u 2017. godini na prostoru BiH, kao i iste podatke za javne poštanske operatere ukoliko su vršili imenovanu kurirsku uslugu, te Agencija za poštanski saobraćaj BiH aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-69/18 od dana 09.05.2019. godine dostavilo tražene podatke.

5. Usmena rasprava i daljnji tijek postupka

S obzirom da se u predmetnom postupku radi o strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je održalo usmenu raspravu, sukladno sa člankom 39. Zakona dana 25.03.2019. godine.

Usmenoj raspravi su prisustvovali zakonski zastupnici i punomoćnici sudionika u postupku, te je tijek usmene rasprave zabilježen na Zapisnik - akt broj UP-03-26-3-040-54/18, te je naloženo da se svi dokumenti, dokazi i izjašnjenja dostave u roku od 10 dana od dana održavanja rasprave, te da se zakaže nova usmena rasprava nakon dostavljanja tražene dokumentacije.

Dana 04.04.2019. godine zaprimljeni su traženi podatci pod brojem UP-03-26-3-040-54/18 od BH Pošta, traženi podatci broj UP-03-26-3-040-55/18 od Udruženja, dana 05.04.2019. godine zaprimljeni su traženi podatci pod brojem UP-03-26-3-040-56/18 od Pošta Srpske, traženi podatci broj

UP-03-26-3-040-57/18, UP-03-26-3-040-58/18 i UP-03-26-3-040-59/18 od HP Mostar.

Nova usmena rasprava održana je dana 25.04.2019. godine sukladno sa člankom 149. stavak 2. Zakona o upravnom postupku, kao nastavak usmene rasprave održane dana 25.03.2019. godine o čemu je sačinjen Zapisnik broj UP-03-26-3-040-67/18 od 25.04.2019. godine.

Voditelj postupka je naložio Zaključkom sa usmene rasprave da se dostave traženi podaci, te su BH Pošte aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-70/18 dana 09.05.2019. godine dostavile podatke print screen aplikacije SELECT za 2018. godinu sa podacima količine pošiljki uručenih brzom poštom i uručenih kurirskom uslugom na mjesečnoj razini, te grafički prikaz navedenih podataka.

HP Mostar aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-72/18 od dana 10.05.2019. godine i aktom broj UP-03-26-3-040-74/18 od dana 13.05.2019. godine dostavili podatke koji se odnose na ostvarene prihode i rashode brze pošte (2015-2018), kao i podatke o udjelu pošiljaka brze pošte preko 31,5 kg u odnosu na pošiljke do 31,5 kg (2015-2017).

Pošte Srpske aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-73/18 od dana 13.05.2019. godine dostavili su podatke koji se odnose na podatak u vezi usluge "uručenje odmah" u okviru usluge brze pošte (pošiljka koja glasi za područje istog grada koje je pokriveno dostavom pošiljaka i iste se uručuju u roku od 3 sata) za 2018. godinu (162 pošiljke u ukupnom iznosu od 1567, 15 KM te da je učešće navedene usluge u ostvarenom prihodu brze pošte iznosio 0,05%), te da ne vrše dostavu kurirskih pošiljaka, odnosno od vrata do vrata, jer ne posjeduju "pokretne šaltere" pomoću kojih bi eventualno mogli izvršiti evidentiranje pošiljke prije dostave primatelju. Podnositelj zahtjeva je aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-71/18 dana 09.05.2019. godine dostavio podatke koji se odnose na prihode članica udruženja po osnovu obavljanja kurirskih usluga (2015-2018), tabelarni pregled ukupnih prihoda od kurirskih usluga privatnih i javnih poštanskih operatera (2015-2018).

6. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Nadalje prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća cjelokupnu ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Imajući u vidu činjenicu da se Podnositelj zahtjeva kao mjerodavno tržište odredio tržište kurirskih usluga, te da se članice Udruženja privatnih poštanskih operatera bave pružanjem kurirskih poštanskih usluga prema važećim licencama za obavljanje navedene djelatnosti, Konkurencijsko vijeće je u predmetnom postupku odredilo kao mjerodavno tržište tržište kurirskih usluga. U konkretnom slučajumjerodavno zemljopisno tržište je Bosna i Hercegovina jer stranke u postupku djeluju ili imaju mogućnost da djeluju u

prodaji/ili kupovini mjerodavnog proizvoda na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenoga, mjerodavno tržište predmetnog postupka je utvrđeno kao tržište kurirskih usluga u Bosni i Hercegovini.

6.1. Analiza mjerodavnog tržišta

Pregled tržišnog udjela javnih i privatnih poštanskih operatera na mjerodavnom tržištu kurirskih usluga na teritoriju Bosne i Hercegovine na temelju podataka dostavljenih od strane Agencije za poštanski saobraćaj u 2017. godini:

Tablica 1.

	Naziv gospodarskog subjekta	Vrijednost	tržišni udjel (%)
1.	BH POŠTA SARAJEVO	1.138.170,82	5,84
2.	HP MOSTAR MOSTAR	659.656,00	3,38
3.	POŠTE SRPSKE BANJA LUKA	1.897.236,30	9,73
4.	INTEREUROPA RTC SARAJEVO	535.532,71	2,75
5.	IN TIME SARAJEVO	1.572.130,00	8,06
6.	EURO EXPRESS BANJA LUKA	2.184.144,89	11,20
7.	RHEA EXPRESS SARAJEVO	402.244,00	2,06
8.	DHL INTERNATIONAL SARAJEVO	3.432.060,09	17,60
9.	A2B EXPRESS DELIVERY SARAJEVO	2.398.656,00	12,30
10.	EXPRESS ONE SARAJEVO	2.014.634,00	10,33
11.	LAGERMAX SARAJEVO	133.073,00	0,68
12.	MHS SARAJEVO	64.000,00	0,33
13.	EXPRESS COURIER SARAJEVO	755.960,00	3,88
14.	X EXPRESS BANJA LUKA	2.317.845,61	11,88
	Ukupno	19.505.343,42	100,00
	Ukupno (1+2+3)	3.695.063,12	18,94
	Ukupno (5+6+9+10)	8.169.564,89	41,88

* podatci APP o ostvarenim prihodima od obavljanja kurirskih usluga prema dostavljenoj analitici JPO i podatci o ostvarenom prihodu od obavljanja kurirskih usluga poštanskih operatera u 2017. godini

Tablica 2.

	BH POŠTA	HP MOSTAR	POŠTE SRPSKE
Prihod ostvaren od obavljanja kurirskih usluga	6.645,00	8.863,00	66.306,79
Prihod ostvaren od obavljanja usluga brze pošte	1.131.525,82	650.793,00	1.830.929,51
Ukupno	1.138.170,82	659.656,00	1.897.236,30

* u podacima o ostvarenoj vrijednosti kod JPO su sadržani prihodi ostvareni od pružanja kurirske usluge i usluge brze pošte - EMS (Tabela 2.)

Na temelju dostavljenih podataka APP, u 2017. godini, pojedinačni tržišni udjel na mjerodavnom tržištu BH Pošta je bila zastupljena u procentu od 5,84%, Pošte Srpske 9,73%, HP Mostar 3,38%, te je njihov zajednički udjel iznosio 18,94%.

Podnositelj zahtjeva, odnosno njene članice u navedenom periodu su imale pojedinačno tržišni udjel na mjerodavnom tržištu i to In Time u procentu od 8,06%, Euro Express od 11,20%, A2B Express Delivery od 12,30% i Express One od 10,33%, te njihov zajednički udjel je iznosio 41,88%.

7. Nastavak postupka nakon presude Suda Bosne i Hercegovine

Konkurencijsko vijeće je dana 14.12.2023. godine zaprimilo pod podneskom broj UP-03-26-3-040-106/18 presudu Suda BiH broj S1 3 U 041034 21 U od 13.12.2023. godine, kojom je Sud BiH uvažio tužbu Udruženja i poništio rješenje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine broj UP-03-26-3-040-97/18 od 14.07.2021. godine i vratio na ponovno rješavanje.

Postupajući po Presudi Suda BiH, a na temelju zaprimljenog dopisa Podnosioca zahtjeva broj UP-03-26-3-040-108/18 od 04.01.2024. godine, isti se izjasnio da ostaje kod zahtjeva u cijelosti te traže nastavak postupka.

Ovdje također napominjemo da je gore navedenoj presudi prethodio postupak u kojem je ovaj organ donio Rješenje broj UP-03-26-3-040-75/18 od 03.06.2019. godine, te je isto poništeno Presudom Suda BiH broj S1 3 U 033215 19 U od 19.05.2021. godine.

7.1. Usmena rasprava po Presudi Suda BiH

S obzirom da je stav Suda BiH u Presudi broj S1 3 U 041034 21 U od 13.12.2023. godine bio da u ponovnom postupku, Konkurencijsko vijeće održi usmenu raspravu, čije je održavanje obvezno shodno članku 39. stavak 1. Zakona na kojoj će se omogućiti stranci - tužitelju da predloži dokaze, ista je i održana 31.10.2024. godine.

Usmenoj raspravi su prisustvovali zakonski zastupnici i punomoćnici sudionika u postupku, te je tijek usmene rasprave zabilježen na Zapisnik - akt broj UP-03-26-3-040-54/18 i odlučeno je da se održi nastavak usmene rasprave nakon što sve stranke u postupku izvrše razmjenu potrebnih činjenica i informacija koje su vezane za predmet postupka.

Podnositelj zahtjeva je postavio zahtjev za vještačenje, te je rekao da će isti precizirati nakon što dobije Tehnološko uputstvo za vršenje brze pošte.

Nastavak usmene rasprave održan je dana 19.02.2025. godine, na kojoj su prisustvovali zakonski zastupnici i punomoćnici sudionika u postupku, u kojem su svi sudionici rekli svoje završne riječi, te Konkurencijsko vijeće je navelo da će razmotriti sve iskaze i priložene dokaze i donijeti konačnu odluku (Zapisnik broj UP-03-26-3-040-134/18).

7.2. Odlučivanje o prijedlogu za vještačenje

Tijekom usmene rasprave, Udruženje kao Podnositelj zahtjeva je zatražilo izvođenje dokaza vještačenjem po vještaku ekonomske struke koje je precizirao aktom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-138/18 od dana 22.11.2024. godine na okolnosti:

- da li navedeni javni poštanski operateri imaju uspostavljene odvojene računovodstveno-knjigovodstvene poslove za rezervirane i nerezervirane usluge i ako imaju kada su isti uspostavljeni te da se sačine pregledi od 2015. godine pa do dana sačinjavanja nalaza (kumulativno i odvojeno po godinama), koji treba da se odnose odvojeno na rezervirane i nerezervirane usluge;
- da izrazi prosječnu cijenu (ukupni prihod/broj usluga ili na drugi vještaku pravilan način) odvojeno po godinama za rezervirane i nerezervirane usluge;
- da ako javni poštanski operateri nemaju razdvojeno knjigovodstvo treba na temelju traženih i pribavljenih informacija od javnih poštanskih operatera uraditi analitiku paketnih dostava (isporuka paketa) i nepismonosnih pošiljki za razdoblje 2015. godina do dana sačinjavanja nalaza (to su pošiljke koje nisu pismena i ne potpadaju u rezerviranu zonu) obzirom da bi ovaj analitički podatak pokazao broj pošiljki i visinu prihoda na koje je treba odbiti obračunat PDV a na način da vještak iskaže po godinama ukupni prihod od ove vrste usluge te da u odnosu na broj pošiljki utvrdi prosječnu cijenu jedne pošiljke a za svakog javnog poštanskog operatera pojedinačno;
- da li javni poštanski operateri na izvršene kurirske usluge paketa i nepismonosnih pošiljki obračunavaju PDV;

Imajući u vidu odredbe ZUP-a, kao i iznesene razloge na osnovu kojih se predlaže vještačenje, Konkurencijsko vijeće je donijelo Zaključak broj UP 03-26-3-40-145/19 od 23.12.2024.

godine, kojim se odbija prijedlog za vještačenjem Udruženja, te isti dostavio strankama u postupku.

8. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Nakon sagledavanja mjerodavnih činjenica i dokaza utvrđenih tijekom postupka, činjenica iznijetih na usmenoj raspravi, podataka i dokumentacije mjerodavnih institucija, pojedinačno i zajedno, te na temelju izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće:

- da su Udruženje osnovali gospodarski subjekti čiji je osnovni kapital u privatnom vlasništvu i to: "A2B Express delivery" d.o.o. Braće Mulića 48, 71000 Sarajevo, "In Time" d.o.o. Braće Baljić 1A, 71000 Sarajevo, "Euro Express" d.o.o. Jovana Dučića 23A, 71000 Banja Luka, i "Express One" d.o.o. Rajlovačka bb, 71000 Sarajevo;
- da članice Udruženja prema važećim licencama izdanim od strane Agencije za poštanski saobraćaj pružaju isključivo kurirske usluge na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine kao i u međunarodnom prometu;
- da oblast poštanskog prometa uključujući i kurirske usluge, definirane su zakonskim i podzakonskim aktima;
- da javni poštanski operateri imaju ovlasti da pružaju poštanske usluge utvrđene člankom 5., 6., 7. i 8. Zakona o poštama BiH (univerzalne poštanske usluge, rezervirane poštanske usluge, financijske poštanske usluge i ostale usluge);
- da je člankom 2. stavak 1. točka e) Zakona o poštama propisano da "univerzalne poštanske usluge" znače sve one poštanske usluge koje, sukladno s ovim zakonom i drugim poštanskim propisima, moraju biti dostupne na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine, dok je stavkom f) istog članka propisano da "rezervirane poštanske usluge" znače one vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater;
- da je člankom 2. stavak 1. točka g) Zakona o poštama propisano da "nerezervirane poštanske usluge" znače pojedine vrste univerzalnih poštanskih usluga koje, osim javnih, mogu vršiti i drugi operateri poštanskog prometa dok je stavkom r) istog članka propisano da "kurirske usluge" znače poštanske usluge s dodatnom vrijednošću, koje davatelj poštanskih usluga obavlja na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja, a podrazumijevaju preuzimanje pismonosne pošiljke na adresi pošiljatelja, te izravan prijenos i uručenje na adresi primatelja;
- da je člankom 3. stavak 1. točka i) propisano da cijene rezerviranih poštanskih usluga su pod državnim kontrolom, a ukoliko se ovakvim cijenama ne obezbjeđuje pokriće stvarnih troškova i razvojne potrebe poštanskog sistema, država i entiteti obezbjeđuju subvencije javnim poštanskim operaterima. Nije dozvoljeno subvencioniranje nerezerviranih i drugih poštanskih usluga iz sredstava rezerviranih poštanskih usluga, dok je stavkom j) istog člana propisano da konkurencija u poštanskom prometu podstiče se do razine kojim se ne ugrožava društvena funkcija univerzalnih poštanskih usluga, kao i da međusobna suradnja javnih poštanskih operatera ne smije da bude monopolistički orijentirana i mora da se zasniva na

- čistim ekonomskim odnosima u interesu svih građana Bosne i Hercegovine (stavak j);
- da je člankom 6. stavak 1. točka g) Zakona o poštama BiH propisano da u okviru univerzalnih poštanskih usluga, rezervirane poštanske usluge u unutarnjem i međunarodnom prometu obuhvaćaju prijam, otpremu, prijevoz, prispjeh i uručenje kurirske usluge, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife, iz čega proizilazi da se privatni poštanski operateri mogu baviti pružanjem kurirske usluge čak i u dijelu rezervisane usluge ali samo ukoliko je iznos tarife - cijene deset puta veći od "obične tarife". To praktično znači, imajući u vidu činjenicu da je obična tarifa zakonski određena na iznos 0,90 KM, da privatni poštanski operater može pružati kurirsku uslugu u rezervisanoj poštanskoj usluzi samo ukoliko je cijena za takvu uslugu 9,00 KM ili više;
 - da je člankom 8. stavak 1. Zakona o poštama propisano da pod ostalim uslugama, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se posebne, dopunske i ostale poštanske usluge koje zahtijevaju pošiljatelj ili primatelj, a koje se utvrđuju Općim uvjetima za vršenje poštanskih usluga, dok je stavkom 2. istog članka propisano da operateri poštanskog prometa, radi samoodrživosti, mogu da organiziraju i obavljanje ostalih usluga na novim tržištima, a koje su definirane ovim zakonom i Općim uvjetima;
 - da je člankom 8. stavak 3. Zakona o poštama propisano da JPO mogu da organiziraju i obavljanje kurirskih usluga koje su liberalizirane i nalaze se na tržištu;
 - da u okviru univerzalnih poštanskih usluga, postoje rezervirane poštanske usluge koje mogu da obavljaju samo JPO;
 - da pored JPO postoje i drugi operateri poštanskog prometa koji mogu imati ovlaštenja za pružanje nerezerviranih i ostalih poštanskih usluga (članak 9. stavak 2. točka c) Zakona o poštama BiH);
 - da ovlaštenje za rad poštanskim operaterima daje i oduzima, suklano s odredbama ovog zakona, Agencija za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine, uz suglasnost Ministarstva komunikacija i prometa;
 - da je člankom 12. stavak 1. Zakona o poštama propisano da svaki operater poštanskog prometa je obavezan da prijenos poštanskih pošiljaka koje primi od bilo kojeg drugog operatera poštanskog saobraćaja na području Bosne i Hercegovine tretira na potpuno jednak način, kao i prijenos poštanskih pošiljaka koje mu je povjerila bilo koja fizička ili pravna osoba u Bosni i Hercegovini, dok je stavkom 2. istog članka propisano da operateri poštanskog prometa mogu između sebe zaključivati bilateralne i multilateralne sporazume uz suglasnost Agencije, a koji moraju biti sukladni s principima poštanske politike utvrđenim ovim zakonom;
 - da je člankom 13. stavak 1. Zakona o poštama propisano da prijenos poštanskih pošiljaka između entiteta tretira se kao unutarntji poštanski promet i ne može se ograničavati administrativnim mjerama, dok je stavkom 2. istog članka propisano da operateri poštanskog prometa, uz suglasnost Agencije, usuglašavaju načine i pravce poštanske razmjene, uvažavajući principe ekonomičnosti, učinkovitosti i sigurnosti;
 - da je člankom 15. stavak 1. propisano da JPO pokriće gubitaka, u slučaju kada cijene rezerviranih poštanskih usluga ne pokrivaju njihove troškove, nadoknađuju iz drugih prihoda ostvarenih vršenjem poštanskih usluga, dok je stavkom 2. istog članka propisano da radi ostvarivanja utvrđenih principa poštanske politike, JPO su dužni da obezbijede takav interni računovodstveni sustav iz kojeg će se vidjeti struktura prihoda i troškova rezerviranih i nerezerviranih univerzalnih usluga, te struktura i visina prihoda i troškova posebnih poštanskih usluga. Interni računovodstveni sustavi moraju da obezbijede lokaciju troškova svih poštanskih usluga sukladno sa standardima Europske unije, te stavkom 3) istog članka propisano je da međusobne refundacije, na temelju međunarodnih i međuoperaterskih poštanskih usluga, moraju da pokriju troškove prijenosa i prerade poštanskih pošiljaka;
 - da definiranje kurirskih usluga nije sadržano u entitetskim Zakonima, te da je člankom 13. Zakona o poštanskom prometu FBiH kao posebna usluga propisana usluga brze pošte (EMS), dok je člankom 7. Zakona o poštama RS propisano da poštanske usluge pored univerzalnih, finansijskih elektronskih i dopunskih obuhvataju i ostale poštanske usluge;
 - da je člankom 18. stavak 1. Zakona o poštama RS propisano da operateri poštanskog prometa određuju poštarinu za univerzalne poštanske usluge polazeći od realnih troškova, uvažavajući principe da poštarina treba da bude pristupačna za sve korisnike, dok je stavkom 2. istog članka propisano da Vlada RS daje suglasnost na Cjenovnik poštanskih usluga kojim se uređuje poštarina za rezervirane poštanske usluge;
 - da je člankom 9. stavak 1. točka 9) Zakona o poštanskom prometu FBiH propisano da cijene rezerviranih poštanskih usluga su pod državnom kontrolom, a ukoliko se ovakvim cijenama ne osigurava pokriće stvarnih troškova i razvojne potrebe poštanskog sustava, Vlada Federacije dužna je osigurati dodatne usluge poštanskim operatorima. Nije dozvoljeno subvencioniranje nerezerviranih i drugih poštanskih usluga iz sredstava rezerviranih poštanskih usluga, dok je člankom 34. stavak 3. propisano da nadležno Ministarstvo vrši nadzor nad tarifnom politikom za rezervirane usluge;
 - da je člankom 26. stavak 2. Općih uvjeta (BiH) propisano da se kao posebna poštanska usluga u smislu stavka (1) ovog članka pošiljatelj može izabrati da mu se pošiljka prenese kao pošiljka brze pošte (EMS), dok je člankom 28. stavak 1. propisano da pošiljka brze pošte je poštanska usluga koja podrazumijeva preuzimanje poštanske pošiljke na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja (putem telefona i sl.), na adresi koju odredi pošiljatelj, ili u poštanskom uredu, te uručuje na adresi primatelja. EMS pošiljka uručuje se u roku koji odredi pošiljatelj, a prema ponudi operatera poštanskog prometa i može biti mase do 31,5 kg;
 - da je člankom 28. stavak 11. Općih uvjeta (BiH) propisano da se tehnološki postupak prijenosa EMS pošiljaka operateri poštanskog prometa reguliraju posebnim uputstvom;
 - da je člankom 18. stavak 3. točka 4) Pravilnika o općim uvjetima za pružanje poštanskih usluga

- (Pravilnik FBiH) propisano da se pod posebnim uslugama u smislu stavka 2. ovog člana smatraju se usluge prijama, prijenosa i uručenja pošiljke brze pošte (EMS), dok je člankom 23. stav 1. istog Pravilnika propisano da pošiljka brze pošte je kurirska usluga koja podrazumijeva preuzimanje poštanske pošiljke na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja (putem telefona i sl.), na adresi koju odredi pošiljatelj, te uručuje na adresi primatelja. EMS pošiljka uručuje se u roku koji odredi pošiljatelj, prema ponudi poštanskih operatora;
- da je člankom 27. Posebnih uvjeta za vršenje poštanskih usluga (u daljnjem tekstu: Posebni vjeti RS) propisano da ostale poštanske usluge obuhvataju posebne poštanske usluge, dopunske poštanske usluge, poštanske usluge po službenoj dužnosti ili na zahtjev korisnika usluga i poštanske usluge na slobodnom tržištu, dok je člankom 28. stavak 3. točka b) propisano da se kao posebna poštanska usluga može izabrati da se pošiljka prenese kao pošiljka brze pošte (EMS);
 - da je člankom 30. stavak 1. Posebnih uvjeta RS propisano da pošiljka brze pošte (EMS) je poštanska usluga koja podrazumijeva preuzimanje poštanske pošiljke na osnovu posebnog zahtjeva pošiljatelja (putem telefona i sl) na adresi koju odredi pošiljatelj ili u jedinici poštanske mreže, te uručuje na adresi primatelja, u roku koji odredi pošiljatelj, a prema ponudi Pošte;
 - da je prema članku 23. stavak 4. Pravilnika FBiH propisano da EMS pošiljka može biti mase do 31,5 kg, dok je člankom 30. stavak 4. Posebnih uvjeta RS propisano da pošiljka brze pošte (EMS) može biti mase do 50 kg za područje Republike Srpske;
 - da je člankom 50. stavak 1. Posebnih uvjeta RS propisano da su kurirske usluge poštanske usluge sa dodatnom vrijednošću koje Pošta vrši na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja, a podrazumijevaju preuzimanje poštanskih pošiljaka na adresi pošiljatelja, izravan prijenos, te uručenje na adresi primatelja, dok je stavkom 2. istog članka propisano da pod dodatnom vrijednošću u smislu stavka (1) ovog članka, podrazumijeva se, po posebnom zahtjevu pošiljatelja: ugovoreno vrijeme i mjesto preuzimanja, brzina prijenosa, elektronsko praćenje prijenosa, te uručenje u dogovorenom roku i na dogovorenoj adresi. Pošta mora imati mogućnost da u svakom trenutku u tijeku prijenosa postupi po zahtjevu pošiljatelja, dok je stavkom 3. propisano da se Pošta mora pridržavati cjenovnih ograničenja u odnosu na rezervirane usluge koje su utvrđene zakonom;
 - da Agencija za poštanski saobraćaj BiH (APP) izdaje licence za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga (izuzev rezerviranih) i ostalih poštanskih usluga (izuzev kurirskih) i licence za obavljanje kurirskih usluga, te da izdane licence se izdaju na razdoblje od 4 godine uz prethodnu suglasnost Ministarstva za komunikaciju i promet BiH;
 - da APP izdaje i ovlasti javnim poštanskim operaterima koji su izravno Zakonom o poštama BiH ovlašteni obavljati sve poštanske usluge;
 - da APP vodi registar ovlaštenja JPO (24.07.2009. godine datum izdavanja ovlasti bez roka važenja) i registar licenci za ostale poštanske operatere;
 - da članice Udruženja posjeduju licencu za obavljanje kurirskih usluga;
 - da je APP donijela Odluku o jedinstvenoj tarifnoj politici za rezervirane poštanske usluge na području BiH definiranih člankom 6. Zakona o poštama, te je člankom 1. stavak 4. propisano da su posebne poštanske usluge, dopunske poštanske usluge po zahtjevu pošiljatelja ili primatelja, i usluge po službenoj dužnosti, definirane Općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga sastavni su dio obavljanja rezerviranih poštanskih usluga;
 - da je člankom 24. stavak 1. točka 1. Zakona o PDV-u propisano da su javne poštanske usluge oslobođenje od plaćanja PDV, te da je člankom 24. stavak 1. Pravilnika o primjeni PDV-a propisano da se porezno oslobađanje iz članka 24. stavak 1. točka 1. Zakona, odnosi se na javne poštanske usluge. Javnim poštanskim uslugama podrazumijevaju se sve usluge koje obavljaju javni poštanski operateri sukladno sa Zakonom o poštama Bosne i Hercegovine;
 - da su JPO zaključili Sporazum o prijenosu pošiljaka brze pošte između javnih poštanskih operatera, u cilju reguliranja tehničko-tehnoloških procesa prijama, prijenosa, razmjene i uručenja pošiljki, kao i rokove pružanja poštanske usluge na međuoperatorskoj razini na području cijele BiH (broj BH Pošte: 01-13.60-246/16 od 22.07.2016. godine; broj Pošte Srpske: 1-2200/16 od 26.07.2016. godine i broj Hrvatske pošte: D-01-4795/16 od 15.07.2016. godine);
 - da sastavni dio "Sporazuma" čine Prilog 1. Popis lokacija sa rokom uručenja i Prilog 2. Tačke razmjene i vremena razmjene zaključaka brze pošte između javnih poštanskih operatera;
 - da je navedenim Sporazumom reguliran prijenos pošiljaka brze pošte odnosno način prijama, prijevoz i uručenje pošiljaka brze pošte, posebne usluge sa pošiljkama brze pošte, cijene usluga i naknada između operatera, rokovi prijenosa, naknade štete i druga pitanja vezana za suradnju i zajednički nastup u prijenosu pošiljaka brze pošte na cijelom području BiH;
 - da svaki operater određuje iznos cijene usluge za primljenu pošiljku na svom području, te u slučaju posredovanja kada jedan operater za svog klijenta naručuje uslugu kod drugog operatera, visina cijene usluge određena je od strane naručitelja usluge, te u ovom slučaju operater koji prima pošiljku dobija naknadu sukladno sa odredbama sporazuma iz poglavlja naknade;
 - da naknade za uručenje pošiljke od drugog operatera iznosi 3,00 KM po pošiljci, te ova naknada uključuje sve pošiljke mase do 50 kg, zbirne pošiljke koje uključuju maksimalno do 3 pojedinačne pošiljke, kao i posebna rukovanja sa pošiljkom koja su zahtijevana prilikom uručenja;
 - da naknada za prijam pošiljke po zahtjevu drugog operatera iznosi 3,00 KM po pošiljci, te ova naknada uključuje sve radnje operatera kao i kod redovitog preuzimanja pošiljke brze pošte od vlastitog korisnika osim naplate usluge;
 - da se obračun između strana Sporazuma sačinjava mjesečno na bazi usuglašenih podataka;
 - da su navedenim Sporazumom određeni rokovi prijenosa pošiljaka brze pošte;

- da su izrečene prekršajne kazne za privatne operatere koji su obavljajući kurirske usluge ušli u segment rezervirane usluge;
- da na temelju dostavljenih podataka APP, u 2017. godini, pojedinačni tržišni udjel na mjerodavnom tržištu BH Pošta je bila zastupljena u procentu od 5,84%, Pošte Srpske 9,73%, HP Mostar 3,38%, te je njihov zajednički udjel iznosio 18,94%.
- da na temelju dostavljenih podataka APP, u 2017. godini Podnositelj zahtjeva, odnosno njene članice u navedenom razdoblju su imale pojedinačni tržišni udjel na mjerodavnom tržištu i to In Time u procentu od 8,06%, Euro Express od 11,20%, A2B Express Delivery od 12,30% i Express One od 10,33%, te njihov zajednički udjel je iznosio 41,88%;
- da su prihodi od usluga brze pošte posmatrajući u razdoblju 2015-2018. godina bili u porastu kod sva tri JPO, mada u ukupnom prihodu čine jako mali procenat udjela u posmatranom razdoblju (BH Pošte udjel u rasponu 0,40-2,08%, RS Pošte 1,62-4,28%, HP Mostar 0,00-4,37%);
- da su ostvareni prihodi od pružanja kurirskih usluga članica Udruženja u razdoblju 2015-2018. godina bili različiti odnosno gledajući kroz godine kod gospodarskog subjekta Euro Express se bilježi blagi porast ostvarenih prihoda kao i kod gospodarskog subjekta Express One (osim u 2017. godini), dok se kod gospodarskog subjekta IN Time bilježi porast prihoda u 2016. godini u odnosu na 2015. te pad ostvarenih prihoda u 2017. i onda povećanje u 2018. godinu u odnosu na 2017., i gospodarski subjekt A2B Delivery bilježi porast prihoda u 2016. godini u odnosu na 2015., zatim slijedi pad prihoda u 2017, te ponovni porast prihoda u 2018. godini;
- **da je Sporazum o prijenosu pošiljaka brze pošte između javnih poštanskih operatera stavljen van snage stupanjem na snagu Tehnološkog uputstva za vršenje usluge brze pošte-EMS u međuoperatorskom poštanskom prometu (u daljnjem tekstu: Tehnološko uputstvo) (broj BH Pošte: 01-23-44-71-5/20 od 20.03.2020. godine; broj Pošte Srpske: 1-3458-8/19 od 04.02.2020. godine i broj Hrvatske pošte: 10-1-2072/20 od 11.03.2020. godine);**
- **da je na doneseno Tehnološko uputstvo Agencija za poštanski promet dala suglasnost dana 08.04.2020. godine (broj 01-04-3-29-5-43-9/20).**

8.1. Zabranjeni sporazum JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar

Člankom 4. stavak (1) Zakona o konkurenciji propisano je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata, koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na:

- a) izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta;
- d) primjenu različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;

Sporazumi zabranjeni sukladno sa stavkom (1) članka 4. Zakona o konkurenciji su ništavni.

Sukladno sa člankom 4. stavak 3. Zakona, sporazumi iz stavka 1. istog članka nisu zabranjeni ako doprinose unapređenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga unutar Bosne i Hercegovine, ili promociji tehničkog i ekonomskog razvitka, pri čemu potrošačima omogućavaju pravičan udjel u koristi koja iz njih proizilazi a koji: a) nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i b) ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda ili usluga.

Također, člankom 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, sa kojim je usklađen članak 4. Zakona o konkurenciji, zabranjuju se zajednička djelovanja preduzetnika koji štete postojećoj ili potencijalnoj tržišnoj konkurenciji, a u konačnici potrošačima. Zabranjenim sporazumima se prvenstveno nastoji ostale tržišne sudionike/konkurente isključiti s tržišta, kako bi stvorili mogućnost povisivanja cijena, te ostvarivanja dodatne dobiti.

U predmetnom postupku, Podnositelj zahtjeva navodi kako postoji zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točka a) i d) Zakona o konkurenciji, a koji je nastao zaključivanjem Sporazuma o prijenosu pošiljaka brze pošte između JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar.

Podnositelj Zahtjeva u samom Zahtjevu i tokom postupka, navodi da JPO udruživanjem radi obavljanja djelatnosti "kurirske usluge" na način da su zaključili pomenuti sporazum, stvaraju trgovinske uvjete na teritoriju cijele BiH koji su drastično različiti od uvjeta po kojima posluju privatni poštanski operateri čime su neopravdano dovedeni u potpuno različitu situaciju u odnosu na JPO jer su u potpuno neravnopravnom položaju prilikom nudenja kurirskih usluga u odnosu na JPO, kao i da na osnovu pomenutog sporazuma JPO, suprotno dosadašnjim ograničenjima dostavljanja pošiljki do određenih "teritorijalnih granica" sada ukidaju te granice i stvaraju apsolutno slobodan prostor za njihovu djelatnost na razini cijele BiH, te neobračunavanjem PDV-a nameću klijentima - korisnicima usluga nelojalne kupovne cijene usluge u odnosu na cijene koje mogu ponuditi privatni poštanski operateri, te takvi postupci dovode do različitih uvjeta za isti posao čime su privatni poštanski operateri dovedeni u neravnopravan i nekonkurentan položaj.

Konkurencijsko vijeće je u ponovljenom postupku po Presudi Suda BiH došlo do saznanja da se predmetni Sporazum ne primjenjuje od 2020. godine donošenjem Tehnološkog uputstva za vršenje usluge brze pošte-EMS u međuoperatorskom poštanskom saobraćaju, te s obzirom da je Podnositelj zahtjeva ostao pri podnesenom zahtjevu, analiziralo je predmetni Sporazum (za razdoblje njegovog važenja) te utvrdilo da isti nije predstavljao zabranjeni sporazum u smislu odredbi članka 4. stavak (1) tačka a) i d) Zakona o konkurenciji.

Naime, Konkurencijsko vijeće je analizirajući odredbe Sporazuma koji je zaključen između JPO utvrdilo da se isti odnosi na regulisanje tehničko-tehnoloških procesa prijema, prijenosa, razmjene i uručenja pošiljki, kao i rokove pružanja poštanske usluge na međuoperatorskoj razini na području cijele BiH. Sastavni dio Sporazuma čine Prilog 1. Popis lokacija sa rokom uručenja i Prilog 2. Tačke razmjene i vremena razmjene zaključaka brze pošte između javnih poštanskih operatera. U prilog tome da navedeni Sporazum predstavlja uputstvo kojim se regulira tehnološki postupak prenosa EMS pošiljki je i činjenica da je isti stavljen van snage te da se primjenjuje Tehnološko uputstvo za vršenje usluge brze pošte-EMS u međuoperatorskom poštanskom prometu, koje je odobreno i od strane Agencije za poštanski promet BiH.

Dakle predmetnim Sporazumom je regulirano da svaki operater prijam pošiljaka obavlja na svom području, (čl.

3. Sporazuma), svaki operater obavlja prijevoz pošiljaka na svom području i o svom trošku (čl. 4. Sporazuma), primjenjuje se princip univerzalnosti dostave pošiljaka, (Prilog 1 i Prilog 2), uručenje se vrši od strane svakog operatera na svom području prema vlastitim Općim uvjetima (članak 5. Sporazuma), sve pošiljke se dostavljaju s logom brze pošte (član 6. Sporazuma), svaki operater određuje iznos cijene usluge za primljenu pošiljku na svom području (članak 8. Sporazuma), naknade za uručenje pošiljke drugog operatera iznose 3,00 KM po pošiljci (članak 9. Sporazuma), rokovi uručenja su utvrđeni (članak 10. Sporazuma).

Samim Sporazumom nisu nastale nove cijene usluge brze pošte, s obzirom da strane sporazuma, usluge koje pružaju jedna drugoj plaćaju, a isto nije od utjecaja na cijenu usluge koju određuje operater za slanje pošiljke odnosno nisu utvrđene nikakve nove, niti povoljnije cijene usluge (izravno niti neizravno).

U prilog navedenom da suradnja JPO ne tretira na bilo koji način cijene poštanskih usluga brze pošte po kojima se ista usluga vrši korisnicima, proizilazi iz odredbe članka 8. Sporazuma u kojoj je navedeno da svaki poštanski operator slobodno formira svoje cijene.

Podnositelj zahtjeva ističe da je sporazum koji su JPO zaključili kreirao je situaciju na način da JPO, suprotno dosadašnjim ograničenjima dostavljanja pošiljki do određenih "teritorijalnih granica" sada ukidaju te granice i stvaraju apsolutno slobodan prostor za njihovu djelatnost na razini cijele BiH.

U svezi istog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da JPO pored rezerviranih usluga koje mogu samo oni obavljati, mogu obavljati i kurirske usluge u okviru rezervirane usluge koja je determinirana cjenovnim ograničenjima, kao i kurirske usluge koje su liberalizirane i nalaze se na tržištu, navedenim Sporazumom je omogućeno pružanja usluge brze pošte na području cijelog teritorija BiH, suradnjom navedena tri javna operatera. Isto tako člankom 13. stavak 1. Zakona o poštama propisano je da prijenos poštanskih pošiljaka između entiteta tretira se kao unutrašnji poštanski promet i ne može se ograničavati administrativnim mjerama.

Također, činjenica je i da su JPO usmjerili svoje poslovanje u smislu pružanja kurirskih usluga i usluga brze pošte što im je i zakonom dopušteno ne može se smatrati zabranjenim sporazumom. Naime, predmetnim Sporazumom potrošačima je pružena proširena mogućnost izbora poštanskog operatera u pružanju navedene usluge.

Imajući u vidu, da na temelju zakonskih odredbi, JPO su počeli da svoje poslovanje usmjeravaju ka procesu pružanja različitih usluga, uključujući kurirske usluge i usluge brze pošte, ne može se podvesti pod mogućnost gospodarskog subjekta da određuje uvjete na mjerodavnom tržištu s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju.

Pritom, Agencija za poštanski saobraćaj razgraničava odnosno pravi razliku između usluge brze pošte (EMS) koja spada u posebne poštanske usluge koje obavljaju JPO i obavezno se organizuju na čitavom području BiH svakog radnog dana, najmanje 5 dana u nedjelji tj. pošiljatelj može da se izabere da pismonosna ili paketska pošiljka prenese kao EMS a kojom se zahtjeva poseban postupak i uvjeti vezani za prijam, otpremu, prijevoz i prispjeće i uručenje poštanskih pošiljaka, dok kurirske usluge su usluge na slobodnom tržištu koje ne moraju biti organizirane na cijelom području BiH svakog radnog dana najmanje 5 dana.

Podnositelj zahtjeva također ističe da JPO neosnovano koriste povlastice koje su im uspostavljene propisima koji ograničavaju privatni sektor referišući se na odredbe Zakona o PDV-u u pogledu oslobađanja od plaćanja PDV-a JPO i

odredbi članka 6. Zakona o poštama BiH u smislu cjenovnih ograničenja kojih se moraju pridržavati privatni poštanski operateri.

Međutim zakonska rješenja iz važećih propisa na teritoriju BiH, uključujući pitanje oslobađanja od plaćanja PDV-a, cjenovna ograničenja kurirskih usluga u sklopu rezerviranih usluga nije u nadležnosti Konkurencijskog vijeća, te se ista ne mogu smatrati kao izravna ili neizravno utvrđivanja kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta.

U svezi prigovora ništavosti koje je Podnositelj zahtjeva isticao tijekom postupka na koje je po njegovom mišljenju nije postupano odnosno nije uzeto u obzir od strane ovog organa (kao prethodno pitanje) je neutemeljen.

Naime u svezi prigovora da za zaključenje Sporazuma o prijenosu pošiljaka brze pošte između JPO (sa pripadajućim anexom) potrebna suglasnost Agencije za poštanski promet BiH, sam Podnositelj zahtjeva nije dostavio nikakav dokaz da se obraćao Agenciji za poštanski promet BiH kao poštanskom regulatoru koji je nadležan da daje suglasnost da se utvrdi da li se predmetni Sporazum smatra ništavim.

Samo pitanje ništavosti Sporazuma koji je predmet postupka ovaj organ je cijenio sukladno sa odredbama članka 4. stavak 1. i 2. Zakona.

Agencija za poštanski promet je dala suglasnost na Tehničko uputstvo kojim je stavljen van snage Sporazum koji je predmet ovog postupka čime je ujedno i prihvatila da je raniji Sporazum bio primjenjivan, te bi postupanje ovog organa u ponovljenom postupku po ovom pitanju bilo bespredmetno.

Cijeneći sve izvedene dokaze posebno kao i u njihovoj međusobnoj povezanosti, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da nije postojao zabranjeni sporazum između JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar kojim su izravno ili neizravno utvrđivane kupovne i prodajne cijene ili bilo koji drugi trgovački uvjeta niti je Podnositelj zahtjeva doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju u smislu odredbi članka 4. stavak 1. točka a) i d) Zakona.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 1. izreke ovog Rješenja.

8.2. Zloupotreba vladajućeg položaja JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar i povreda članka 9 stavak 1. točke a), b), c), i g) Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja

Članak 9. stavak (1) Zakona propisuje da gospodarski subjekt ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir udio tog gospodarskog subjekta na tržištu, udjel koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih gospodarskih subjekata na tržište.

Članak 9. stavak (3) Zakona pretpostavlja da više gospodarskih subjekata ima vladajući položaj na tržištu roba i/ili usluga ako na mjerodavnom tržištu dva ili tri gospodarskog subjekta imaju zajedno tržišni udjel veće od 60,0%.

Članak 2. Odluke o definiranju kategorije vladajućeg položaja dalje razrađuje pojam vladajućeg položaja, te određuje da gospodarski subjekt na mjerodavnom tržištu proizvoda ili usluga ima vladajući položaj, kada se zbog svoje tržišne snage može ponašati i djelovati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, i na taj način ograničava ili sprječava učinkovitu konkurenciju.

Članak 10. stavak (2) točke a) i c) Zakona propisuje da je zabranjena zloupotreba vladajućeg položaja i to a) izravnim ili neizravnim nametanjem nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena

ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija i c) primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova sa ostalim stranama, čime ih dovode u neravnotežan i nepovoljan konkurentski položaj.

Članak 9. Odluke o definiranju kategorije vladajućeg položaja daljnje razrađuje oblike zlorabe vladajućeg položaja te određuje da zloraba vladajućeg položaja od jednog ili više gospodarskih subjekata (zajednički vladajući položaj), pored kriterija navedenih u članku 10. Zakona o konkurenciji, mogu se smatrati i sljedeći:

- a) diskriminacija u visini cijena (različite cijene) određenog proizvoda ili usluge na različitim mjerodavnim zemljopisnim tržištima;
- b) stalna ponuda i prodaja kupcima proizvoda ili usluga po nelojalnim (niskim) cijenama što ima za posljedicu odvratanje kupca od kupovine sličnih proizvoda ili usluga od konkurentnih dobavljača (tzv. "lojalni" popusti-ciljani prodajni popusti ili tajni popusti);
- c) određivanje cijene proizvoda ili usluge ispod troškova proizvodnje sa ciljem eliminiranja konkurencije i
- g) mogućnost gospodarskog subjekta da određuje uvjete na mjerodavnom tržištu s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju što omogućuje neopravdano povećanje profita;

Podnositelj Zahtjeva u samom Zahtjevu i tijekom postupka, tvrdi da se zloraba vladajućeg položaja sva tri JPO ogleda u tome da su koristeći vladajući položaj zaključili sporni sporazum, te neobračunavanjem PDV-a klijentima - korisnicima nameću nelojalne kupovne cijene usluge u odnosu na cijene koje mogu ponuditi privatni poštanski operateru u smislu članka 6. Zakona o poštama BiH, te da takvi postupci dovode do različitih uvjeta za isti posao čime su privatni poštanski operateri stavljeni u neravnotežan i nekonkurentan položaj.

Kako bi se utvrdila zloraba vladajućeg položaja, prije svega je potrebno utvrditi postojanje vladajućeg položaja. Naime, Zakon ne zabranjuje vladajući položaj sam po sebi, već zlorabne radnje koje mogu iz istog proisteci.

Prema prijedlogu Podnosioca zahtjeva koji je prihvaćen od strane ovog organa, kao mjerodavno tržište je određeno kao tržište kurirskih usluga. Stoga za potrebe ocjene danog slučaja, Konkurencijsko vijeće je prije svega utvrđivalo postojanje vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu kurirskih usluga od strane JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar.

Tako prema podatcima Agencije za poštanski promet, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da na mjerodavnom tržištu kurirskih usluga, JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar niti pojedinačno niti zajedno nemaju vladajući položaj (tablica 1.), pri čemu je s obzirom na neujednačenost zakonskih i podzakonskih propisa na državnom i entitetskim razinama (u Zakonu o poštama BiH dana je definicija kurirske usluge ali ne i usluge brze pošte, dok je u FBiH prema Pravilniku o općim uvjetima pošiljka brze pošte EMS definirana kao kurirska usluga, a prema Općim uvjetima za obavljanja poštanskih usluga BiH i Posebnim uvjetima za vršenje poštanskih usluga u RS dana definicija pošiljke brze pošte bez određenja da se radi o kurirskoj usluzi), posmatralo podatke o ukupno ostvarenim prihodima JPO koji uključuju i kurirske usluge i usluge brze pošte EMS.

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka utvrdilo da je u 2017. godini na mjerodavnom tržištu kurirskih usluga osim JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar i članica Udruženja (njih 4), bilo još 7 poštanskih operatera koji su obavljali navedenu

uslugu, znači ukupno 14 poštanskih operatera koji pružaju navedene usluge.

Da JPO nemaju vladajući položaj na mjerodavnom tržištu kurirskih usluga je vidljivo iz podataka zaprimljenih od strane Agencije za poštanski saobraćaj BiH koji se odnose na broj poštanskih operatera i ostvarene prihode u 2017. godini kao godini koja je prethodila podnošenju zahtjeva za utvrđivanje povrede Zakona, jer na tržištu kurirskih usluga djeluje 14 poštanskih operatera. Prema javno dostupnim podatcima trenutno kurirske usluge pruža 13 privatnih poštanskih operatera, odnosno njihov broj se povećao u odnosu na 2017. godinu.

Provođenjem postupka i utvrđivanjem činjeničnog stanja, kao i ocjenom svih dostavljenih dokaza i dokumentacije, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar nisu imali odlučujući tržišni udjel na mjerodavnom tržištu kurirskih usluga, a ponajmanje vladajući.

Kao bitno, Konkurencijsko vijeće ističe da i sam Zakon o gospodarskim društvima (FBiH i RS) u članku 2. propisuje kako je razlog osnivanja nekog gospodarskog društva stjecanje dobiti, što je dakle logičan i legitiman cilj poslovanja svakog gospodarskog subjekta na tržištu. Način, metode, poslovne politike, te kako će se ostvarivati ciljevi poslovanja, svaki gospodarski subjekt na tržištu je slobodan sam za sebe planirati i provoditi.

Također, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su cjenovna ograničenja determinirana Zakonom o poštama u dijelu rezervirane usluge, te da operateri u BiH uključujući i JPO koji pružaju kurirske usluge i usluge brze pošte nisu dužni imati iste cijene usluga, jer se radi o dvije vrste različitih usluga, te da Agencija kao regulator ne propisuje koje cijene moraju imati JPO a koji ostali poštanski operateri.

Nije utvrđeno ni postojanje selektivnosti odnosno različitog pristupa korisnicima usluga, naime, na web stranicama JPO nalaze se objavljeni cjenovnici, iz kojih je vidljivo koje vrste usluga pružaju i po kojim cijenama, te popusti koje bi navedeni JPO odobravali korisnicima usluga ne bi se mogli svrstati u tzv. "lojalni" popusti-ciljani prodajni popusti ili tajni popusti.

Nadalje, pregledom ostvarenih prihoda i rashoda po osnovu pružanja usluge brze pošte u razdoblju 2015-2018. godina, evidentno je da su JPO BH Pošte i HP Mostar mogli ostvarenim prihodima pokriti troškove za vršenje navedene usluge, dok je JPO Pošte Srpske u 2016.-2018. godinio poslovao sa gubitkom, te se ovdje ne može govoriti o organiziranom djelovanju sa ciljem određivanja cijene proizvoda ili usluge ispod troškova proizvodnje sa ciljem eliminiranja konkurencije.

S obzirom da nemaju vladajući položaj na mjerodavnom tržištu kurirskih usluga, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da JPO BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar zaključivanjem Sporazuma nisu zlorabile vladajući položaj iz članka 10. stavak (2) toč. a) i c) Zakona koja se odnosi na izravno ili neizravno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uvjeta kojima se ograničava konkurencija, primjenu različitih uvjeta za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnotežan i nepovoljan konkurentski položaj kao i bića djela iz članka 9. stavak 1. točke a), b), c) i g) Odluke o definiranju kategorije vladajućeg položaja.

Sljedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 2. izreke ovog Rješenja.

8.3. Zabranjena koncentracija BH Pošte, Pošte Srpske i HP Mostar**Članak 12.**
(Koncentracija)

- (1) Koncentracijom, u smislu ovog zakona, smatra se:
- a) spajanje ili pripajanje neovisnih gospodarskih subjekata ili dijelova gospodarskih subjekata;
 - b) stjecanje kontrole ili prevladavajućeg utjecaja jednog, odnosno više gospodarskih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih gospodarskih subjekata ili dijelom drugog gospodarskog subjekta, odnosno dijelovima drugih gospodarskih subjekata, i to:
 - 1) stjecanjem kupovinom većine dionica ili udjela osnovnog kapitala; ili
 - 2) stjecanjem većine prava glasa; ili
 - 3) na drugi način, sukladno odredbama zakona koji reguliraju osnivanje gospodarskih subjekata i njihovo upravljanje;
 - c) zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata, koji djeluju kao neovisan gospodarski subjekt.
- (2) Stjecanje kontrole u smislu stavka (1) ovog članka ostvaruje se putem prava, zaključivanjem sporazuma ili drugim sredstavima kojima jedan ili više gospodarskih subjekata, bilo posebno, bilo zajednički, uzimajući u obzir sve pravne i činjenične okolnosti, stječu mogućnost ostvarivanja vladajućeg utjecaja nad jednim ili više gospodarskih subjekata.

Članak 13.

(Zabranjene koncentracije)

Zabranjene su koncentracije gospodarskih subjekata koje kao rezultat imaju značajno narušavanje učinkovite tržišne konkurencije, na cijelom tržištu Bosne i Hercegovine ili na njenom značajnijem dijelu, a posebno kojima se stvara novi ili jača postojeći vladajući položaj.

Članak 14.

(Ukupni prihod za kontrolu koncentracije)

- (1) Namjeravanu koncentraciju gospodarskih subjekata, iz članka 12. stavak (1) ovog zakona, sudionici koncentracije su obavezni prijaviti, i to kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- a) da ukupni godišnji prihod svih sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznosi 100.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji;
 - i
 - b) da ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40%.

Podnositelj zahtjeva u svom zahtjevu navodi da su JPO zaključivanjem Sporazuma o prijenosu pošiljaka brze pošte izvršili i zabranjenu koncentraciju u smislu članka 13. a u svezi sa člankom 12. stavak 1. točka c) Zakona o konkurenciji, te da su na temelju članka 14. stavak 1. točka b) u svezi ostvarenih prihoda za prijavu koncentracije, JPO bili dužni prijaviti ovakav oblik koncentracije.

Konkurencijsko vijeće je u svezi navedenog, razmatralo odredbe predmetnog Sporazuma, te utvrdilo da se navedenim Sporazumom regulira prijenos pošiljaka brze pošte odnosno način prijama, prijevoz i uručenje pošiljaka brze pošte, posebne

usluge sa pošiljkama brze pošte, cijene usluga i naknada između operatera, rokovi prijenosa i naknade štete, te je tako između ostalog određeno da svaki operater određuje iznos cijene usluge za primljenu pošiljku na svom području, da naknade za uručenje odnosno prijem pošiljke od drugog operatera iznosi 3,00 KM po pošiljci, da se obračun između strana Sporazuma sačinjava mjesečno na bazi usuglašenih podataka, te da su utvđene točka razmjene i vrijeme uručnja zaključaka brze pošte.

Zajedničko ulaganje (joint venture) se u literaturi definira kao ugovorno povezivanje dva ili više sudionika na tržištu u cilju ostvarivanja određenog zajedničkog poslovnog poduhvata, tako što ugovorne strane zajednički ulažu sredstva u poslovni poduhvat, dijele rizik i dobit, i zajednički donose odluke dok poduhvat traje (Stefanović, 1998: 515 i 516; Cerovac, 2010: 198).

Imajući u vidu navedeno, odnosno da navedeni sporazum regulira odnose između JPO u svezi prijenosa pošiljaka brze pošte, te da svaki JPO ponaosob određuje iznos cijene za primljenu pošiljku i u obvezi je da plaća naknadu za uručenje odnosno prijem pošiljke od drugog operatera, da JPO ostvaruju različite prihode od pružanja usluga brze pošte, odnosno ne dijele ni rizik ni dobit, ne može se smatrati zajedničkim ulaganjem na dugoročnoj osnovi, dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata, koji djeluju kao neovisan gospodarski subjekt u smislu članka 12. stavak 1. točka c) Zakona o konkurenciji, te činjenica da se ne radi o koncentraciji, te da se navedenim sporazumom ne stvara niti jača postojeći vladajući položaj, nisu ispunjeni ni uvjeti propisani člankom 13. Zakona o konkurenciji.

Sljedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 3. izreke ovog Rješenja.

I sam Podnositelj zahtjeva u tužbi koja je prethodila Presudi Suda BiH navodi da je svjestan zakonskih rješenja koje su na snazi za pojedinačne JPO i da rješavanje tih zakonskih rješenja nije u nadležnosti Konkurencijskog vijeća, ali da bi Konkurencijsko vijeće svjesno svojih ograničenja bez obzira na ograničenja trebalo razmotriti ukupnu situaciju, iz čega proizilazi da je ovaj organ rješavajući u predmetnom postupku trebao odlučivati o onim činjenicama koje su u nadležnosti drugih organa, odnosno izvan okvira Zakona o konkurenciji, što bi u konačnici predstavljalo povredu i samog zakona.

Stoga, napominjemo da Konkurencijsko vijeće u ovom postupku nije odlučivalo u svezi podataka i činjenica dostavljenih kako od strane Podnositelja zahtjeva tako i od strane JPO koji se odnose na eventualnu primjenu drugih propisa budući da je primjena tih propisa u nadležnosti drugih organa, odnosno ovaj organ se bavio sadržinom predmetnog Sporazuma, a ne činjenicama koje nisu u nadležnosti ovog organa.

Zbog toga, Konkurencijsko vijeće ostaje kod izreke Rješenja a prvenstveno iz razloga što se iz utvrđenih činjenica i ocjene svih dokaza, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka utvrdilo da nije bilo povrede odredbi članka 4. stavak 1. točka a) i d) i odredbi članka 10. stavak 2. točka a) i c) Zakona kao i povrede odredbi članka 9. stavak 1. točke a), b), c), i g). Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja, te nepostojanja zabranjene koncentracije u smislu članka 13., u svezi sa člankom 12. stavak 1. točka c) Zakona.

Na temelju svega navedenog Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točkama 1., 2., i 3. izreke ovoga Rješenja.

9. Troškovi postupka

Člankom 105. stavak 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a

člankom 105. stavak 2. istog Zakona je propisano da kada u postupku sudjeluju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Prema odredbi članka 105. stavak (3) Zakona o upravnom postupku troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano.

Člankom 108. stavak 1) istog Zakona je propisano da u rješenju kojim se postupak završava, organ koji donosi rješenje određuje ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kojem roku imaju isplatiti.

Konkurencijsko vijeće je prilikom izračuna ukupnih troškova postupka, uzelo u obzir odredbe Zakona o upravnom postupku, i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/04 i 24/04) (u daljnjem tekstu: Tarifa).

Odvjetnik Jasmir Muratović, punomoćnik Podnositelja zahtjeva dostavio je dana 07.07.2021. godine troškovnik koji je zaprimljen pod brojem UP-03-26-2-040-96/18.

Punomoćnik Podnositelja zahtjeva u ponovljenom postupku po Presudi Suda BiH dostavio je novi troškovnik na usmenoj raspravi održanoj dana 19.02.2025. godine na Zapisnik broj UP-03-26-2-040-155/18.

Konkurencijsko vijeće je odbilo zahtjev Podnositelja zahtjeva za nadoknadu troškova postupka, budući da isti nije uspio u postupku, te stoga nema pravo na nadoknadu troškova postupka sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku.

Sljedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 4. izreke ovog Rješenja.

Na usmenoj raspravi održanoj dana 25.04.2019. godine, odvjetnik Armin Zulkić, punomoćnik BH Pošta i predstavnici HP Mostar su priložili uz zapisnik i zahtjeve za nadoknadom troškova postupka.

Na temelju prednjeg, punomoćnik BH Pošta je tražio troškove postupka u ukupnom iznosu od 1.591,20 KM sa uključenim iznosom PDV-a, i to za Odgovor na Zahtjev za pokretanje postupka 240,00 KM+PDV, podnesak - dodatno pojašnjenje činjeničnih navoda iz odgovora - 240,00 KM+PDV, pristup na usmenu raspravu dana 25.03.2019. godine - 420,00 KM+PDV, pristup na usmenu raspravu dana 25.04.2019. godine - 360,00 KM+PDV i troškovi paušala (printanja, kopiranja, poštarina) - 100,00 KM+PDV.

HP Mostar je u predmetnom podnesku zatražio nadoknadu troškova postupka koji se odnose na troškove prevoza predstavnika HP Mostar na relaciji Mostar-Sarajevo-Mostar radi prisustvovanja usmenoj raspravi koja je održana dana 25.03.2019. godine u iznosu od 182,00 KM i 25.04.2019. godine u iznosu 182,00 KM, odnosno u ukupnom iznosu od 364,00 KM. Navedeni troškovi prijevoza predstavljaju 35% važeće cijene benzina za svaki pređeni kilometar puta u odlasku i povratku uposlenika radi pristupa na usmenu raspravu.

Navedeni troškovi Protivnih strana u utvrđenim iznosima uplaćeni su od strane Podnositelja zahtjeva u ovom postupku na Rješenje broj UP-03-26-3-040-75/18 od 03.06.2019. godine.

Odvjetnik Armin Zulkić, punomoćnik BH Pošta, u ponovljenom postupku po Presudi Suda BiH, dostavio je Troškovnik podneskom zaprimljenim pod brojem UP-03-26-3-040-156/18 u kojem pored troškova koji su mu ranije isplaćeni u gore navedenom iznosu od 1.591,20 KM, potražuje sljedeće troškove:

- očitovanje na Presudu Suda BiH broj S1 3 U 033215 19 U od 11.06.2021. godine u iznosu od 240,00KM + PDV,
- pristup na usmenu raspravu dana 31.10.2024. godine - 420,00 KM+PDV

- i pristup na nastavak usmene rasprave dana 19.02.2025. godine - 360,00 KM+PDV.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo trošak koji se odnosi na pristup na usmenu raspravu dana 31.10.2024. godine u iznosu od 420,00 KM+PDV i pristup na nastavak usmene rasprave dana 19.02.2025. godine - 360,00 KM+PDV nije obračunat u skladu sa Tarifom, te je s obzirom na satnicu trajanja usmenih rasprava priznalo u sljedećim iznosima:

- pristup na usmenu raspravu dana 31.10.2024. godine u iznosu od 300,00 KM+PDV,
- pristup na nastavak usmene rasprave dana 19.02.2025. godine - 300,00 KM+PDV kao i
- očitovanje na Presudu Suda BiH broj S1 3 U 033215 19 U od 11.06.2021. godine u iznosu od 240,00KM + PDV.

Stoga, ukupan iznos troškova koje je Konkurencijsko vijeće priznalo punomoćniku BH Pošte predstavlja iznos od 982,80 KM.

Pošte Srpske i HP Mostar u u ponovljenom postupku po Presudi Suda BiH nisu podnijeli zahtjeve za nadoknadu troškova nastalih u postupku.

Sljedom navedenog Podnositelj zahtjeva je u obvezi punomoćniku BH Pošta nadoknaditi troškove nastale u postupku po Presudi Suda BiH u iznosu od 982,80 KM.

Sljedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 5. izreke ovog Rješenja.

10. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Broj UP-03-26-3-040-157/18

20. ožujka 2025. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ivo Jerkić, v. r.

542

Na osnovu člana 25. stav (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са члановима 12, 14, 16. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта "Вега" д.о.о Ваљево, ул. Др. Боре Благојевића 30, 14000 Ваљево, Република Србија, која је запримљена дана 11.02.2025. године, под бројем: УП-06-26-1-005-1/25, Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на 27. (двадесетседмој) сједници одржаној дана 30.05.2025. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

- Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту велепродаје и дистрибуције фармацеутских производа и медицинских средстава на територији Босне и Херцеговине и тржишту малопродаје фармацеутских производа на територији Републике Српске, којом привредни субјекат "Вега" д.о.о Ваљево, ул. Др. Боре Благојевића 30, 14000 Ваљево, Република Србија, куповином 100% акција, стиче појединачну контролу над привредним субјектом "PHOENIX" д.о.о Бијељина, ул. Доња Љељенча 015Б, 76300 Бијељина, Босна и Херцеговина.
- Обавезује се привредни субјект "Вега" д.о.о Ваљево, ул. Др. Боре Благојевића 30, 14000 Ваљево, Република Србија, да уплати административну таксу у укупном износу од 5.000,00 KM (пет хиљада конвертибилних марака) у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

3. Ово Рјешење о концентрацији уписује се у Регистар концентрација.
4. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) запримио је дана 11.02.2025. године, под бројем: УП-06-26-1-005-1/25, Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта "Вега" д.о.о Ваљево, ул. Др. Боре Благојевића 30, 14000 Ваљево, Република Србија (у даљем тексту: Вега или Подносилац пријаве), поднесу по пуномоћнику адвокату Дини Сабрихафизовићу, Косте Хермана 11, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, која настаје тако што привредни субјекат Вега куповином 100% акција стиче појединачну контролу над привредним субјектом "PHOENIX" д.о.о Бијељина ул. Доња Љељенча 015Б, 76300 Бијељина, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: PHOENIX или Циљно друштво).

Подносилац пријаве је поднесцима број: УП-06-26-1-005-2/25 и број: УП-06-26-1-005-3/25 од 13.02.2025. године, те поднеском број: УП-06-26-1-005-4/25 од 14.02.2025. године, самоиницијативно доставио допуну Пријаве.

Увидом у Пријаву утврђено је да нису достављени сви прописани подаци и документација, те да у складу с тим Пријава није потпуна и комплетна у смислу члана 30. став (1) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту Закон) и чланова 9-12. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10), па је Конкуренијски савјет сходно томе, а у складу са чланом 31. Закона, актом број: УП-06-26-1-005-5/25 од 27.02.2025. године, актом број: УП-06-26-1-005-7/25 од 13.03.2025. године, актом број: УП-06-26-1-005-11/25 од 27.03.2025. године и актом број: УП-06-26-1-005-18/25 од 12.05.2025. године, тражио допуну Пријаве.

Подносилац пријаве је поднесцима запримљеним дана 07.03.2025. године под бројем: УП-06-26-1-005-6/25, дана 21.03.2025. године под бројем: УП-06-26-1-005-8/25, дана 26.03.2025. године под бројем: УП-06-26-1-005-10/25, дана 03.04.2025. године под бројем: УП-06-26-1-005-12/25 и дана 22.05.2025. године под бројем: УП-06-26-1-005-19/25, допунио Пријаву траженим подацима и документацијом.

Конкуренијски савјет је у складу са чланом 16. став (4) Закона, дана 17.04.2025. године под бројем: УП-06-26-1-005-16/25, донио Обавјештење о пријави концентрације у којем су наведени подаци о концентрацији и позване све заинтересоване стране на достављање писаних коментара у вези провођења исте.

Наведено Обавјештење објављено је дана 22.04.2025. године у дневним новинама и на веб страници Конкуренијског савјета и на њега у датом року нису достављени коментари заинтересованих страна.

Након комплетирања Пријаве, Конкуренијски савјет је дана 30.05.2025. године, под бројем: УП-06-26-1-005-20/25, издао Потврду о пријему комплетне и уредне пријаве, у смислу члана 30. став (3) Закона.

Увидом у достављену документацију утврђено је да је Пријава поднесена у смислу члана 16. став (1) Закона.

У Пријави се у складу са чланом 30. став (2) Закона, наводи да је привредни субјекат Вега поред Конкуренијског савјета пријаву оцјене предметне концентрације поднио надлежним органима Републике

Србије (Комисији за заштиту конкуренције дана 11.02.2025. године под бројем: 6/0-02-630/2025-1), Црне Горе (Агенцији за заштиту тржишне конкуренције Црне Горе дана 10.02.2025. године под бројем: УПИ-04-354/25-11/1), те да се пријава планирана поднијети и Комисији за заштиту тржишне конкуренције Републике Сјеверне Македоније.

1. Учесници концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекат Вега и привредни субјекат PHOENIX.

1.1. Привредни субјекат Вега (Подносилац пријаве)

Привредни субјекат Вега је друштво са ограниченом одговорношћу организовано и основано у складу са прописима Републике Србије, са сједиштем на адреси ул. Др. Боре Благојевића 30, 14000 Ваљево, Република Србија, које је према Изводу о регистрацији привредног субјекта Агенције за привредне регистре Републике Србије, издатом дана 29.01.2025. године, уписано под матичним бројем: 07666063 и пореским идентификационим бројем: 101492908.

Претежна дјелатност привредног субјекта Вега је трговина на велико фармацеутским производима (шифра дјелатности: 4646).

Привредни субјекат Вега који је основан 1994. године нема зависних друштава у Србији, нити иностранству, а примарно се бави набавком, увозом, складиштењем, продајом и дистрибуцијом лијекова, медицинских средстава и других производа везаних за фармацеутску индустрију.

Власник привредног субјекта Вега са 100% власничког учешћа је привредни субјекат "ETER CONSULTING" д.о.о. Београд (у даљем тексту: ETER CONSULTING).

Привредни субјекат ETER CONSULTING је друштво са ограниченом одговорношћу организовано и основано у складу са прописима Републике Србије, са сједиштем на адреси ул. Смедеревска 9, Београд-Палилула, Република Србија, које је у Агенцији за привредне регистре Републике Србије, уписано под матичним бројем: 21344303 и пореским идентификационим бројем: 110374905.

Привредни субјекат ETER CONSULTING има различита капиталска учешћа **, али која нису активна на фармацеутском тржишту Босне и Херцеговине.

Привредни субјекат Вега не посједује удјеле у другим привредним субјектима на тржишту Босне и Херцеговине, док његово матично друштво привредни субјекат ETER CONSULTING на тржишту Босне и Херцеговине има 10% или више учешћа у основном капиталу у сљедећим привредним субјектима:

— **,
— **,
— **, и
— **.

Сви наведени привредни субјекти у Босни и Херцеговини у којима ETER CONSULTING има учешћа дјелују на тржишту игара на срећу и немају пословне активности у фармацији, нити у сродном тржишном сегменту који покрива Циљно друштво.

1.2. Привредни субјекат PHOENIX (Циљно друштво)

Привредни субјекат PHOENIX, пуним називом "PHOENIX Pharma" д.о.о. Бијељина, је друштво са ограниченом одговорношћу основано у складу са прописима Републике Српске, Босне и Херцеговине, са сједиштем на адреси Доња Љељенча 015Б, 76300 Бијељина,

Босна и Херцеговина, које је према Актуелном изводу из судског регистра Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Per-3-25-000 213 од 05.02.2025. године, уписано у регистар под матичним бројем: 1-4120 и јединственим идентификационим бројем: 4400375940003.

У складу са наведеним изводом из судског регистра предмет пословања привредног субјекта PHOENIX је трговина на велико фармацеутским производима (шифра дјелатности: 46.46).

Основна дјелатност привредног субјекта PHOENIX је снабдијевање лијековима и другим фармацеутским производима, које је усмјерено како ка апотекама, тако и ка болницама и другим здравственим установама.

Власник привредног субјекта PHOENIX са 100% власничког учешћа је привредни субјекат "PHOENIX PIB Austria Beteiligungs GmbH" (у даљем тексту: PHOENIX PIB Austria), друштво са ограниченом одговорношћу регистровано у Републици Аустрији.

Привредни субјекат PHOENIX је велепродајна фармацеутска компанија, основана 1997. године под називом "PHARMANOVA BEL", која је 2009. године купљена од стране велелогерије PHOENIX PIB Austria, а која је у коначном власништву "PHOENIX Pharmahandel Aktiengesellschaft & Co.KG", матичне компаније PHOENIX Групе, водећег европског велетрговца фармацеутским производима.

Своје пословање привредни субјекат PHOENIX обавља из два регионална дистрибутивна центра, један у Бијељини, гдје је и сједиште друштва, а други у Сарајеву, који је отворен 2010. године, док понуду коју чини више од ..* артикала, снабдијевање са доставом врши на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Повезана друштва привредног субјекта PHOENIX на тржишту Босне и Херцеговине у којима има 10% или више учешћа у основном капиталу су:

- Здравствена установа – Апотека "EXPERA PHARMACY" Бијељина (у даљем тексту: ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY) у којем привредни субјекат PHOENIX има 100% власничког учешћа.

ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY са сједиштем на адреси Доња Љељенча 015Б, 76300 Бијељина, Босна и Херцеговина, према Актуелном изводу из судског регистра Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Per-3-25-000 212 од 05.02.2025. године, уписана је у регистар под матичним бројем: 80-05-0028-09 и јединственим идентификационим бројем: 4403090120001.

У складу са наведеним изводом из судског регистра регистрована дјелатност ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY су апотеке (шифра дјелатности: 47.73).

Основна дјелатност ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY је снабдијевање лијековима на рецепт, малопродаја лијекова и других фармацеутских производа, као и пружање одговарајућих информација и савјета пацијентима.

ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY основана је 2013. године, као ланац од три апотеке, а од 2019. године, када је под контролом привредног субјекта PHOENIX, ланац је достигао ..* апотеке, док данас ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY има ..* апотека и послује у ..* општина у ентитету Република Српска.

Привредни субјекат PHOENIX индиректно, односно посредством ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY управља мрежом од ..* апотека, које у својој понуди имају више од ..* артикала.

- Друштво са ограниченом одговорношћу "трансмет Транспорт" Бијељина (у даљем тексту: Трансмет Транспорт) у којем привредни субјекат PHOENIX има 100% власничког учешћа.

Привредни субјекат Трансмет Транспорт са сједиштем на адреси Доња Љељенча 015Б, 76300 Бијељина, Босна и Херцеговина, према Актуелном изводу из судског регистра Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Per-3-25-000 211 од 05.02.2025. године, уписано је у регистар под матичним бројем: 59-01-0080-16 и јединственим идентификационим бројем: 4404076180006.

У складу са наведеним изводом из судског регистра регистрована дјелатност привредног субјекта Трансмет Транспорт је друмски превоз робе (шифра дјелатности: 49.41).

Главни обим пословања привредног субјекта Трансмет Транспорт (3/4) односи се на превоз фармацеутских производа за потребе привредног субјекта PHOENIX и његових повезаних друштава, а остали дио (1/4) за остале клијенте.

-*.

Прије подношења Пријаве дана ..*.2025. године, закључен је уговор о преносу пословних учешћа између привредних субјеката PHOENIX и Евтора Lek Pharma д.о.о. Београд, Република Србија, којим је извршен пренос 100% учешћа у привредном субјекту Евтора Lijek Pharma д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина.

Према Актуелном изводу из судског регистра Општинског суда у Сарајеву број: 065-0-Per3-25-006330 од 14.05.2025. године, привредни субјекат Евтора Lek Pharma д.о.о. Београд, Република Србија, власник је 100% учешћа у привредном субјекту Евтора Lijek Pharma д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина.

2. Правни оквир оцјене концентрације

Конкуренијски савјет је у провођењу поступка оцјене допуштености предметне концентрације примјенио одредбе Закона, Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката и Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10).

Конкуренијски савјет у складу са чланом 43. став (7) Закона може користити судску праксу Европског суда правде и одлуке Европске комисије, а у складу с тим и критеријуме и стандарде из Обавијести Европске комисије о израчунау прихода према Уредби Савјета (ЕЕЗ) бр. 4064/89 о контроли концентрација између привредних субјеката (98/Ц 66/04).

3. Правни основ и облик концентрације

Правни основ концентрације је Уговор о откупу дионица закључен дана ..*.2025. године у Београду, Република Србија, између привредног субјекта Вега као купца и привредних субјеката PHOENIX PIB Austria, PHOENIX PHARMA ДОО БЕОГРАД и EVROPA LEK PHARMA ДОО БЕОГРАД, као продаваца (у даљем тексту: Уговор).

Уговор се односи на откуп цјелокупних дионица у одређеним компанијама Пхоених групе у Босни и Херцеговини, Црној Гори и Сјеверној Македонији.

На основу Уговора привредни субјекат Вега ће од привредног субјекта PHOENIX PIB Austria стећи 100% учешћа у привредном субјекту PHOENIX.

Правни облик концентрације је стицање контроле или превладавајућег утицаја једног привредног субјекта над другим привредним субјектом куповином већине акција, у смислу члана 12. став (1) тачка б) под 1) Закона.

4. Обавеза пријаве концентрације

Да би се утврдило постојање обавезе пријаве концентрације, у складу са чланом 14. став (1) Закона, анализирани су подаци из Пријаве који се односе на укупан годишњи приход учесника концентрације и њихових повезаних друштава остварен у години која је предходила концентрацији.

Укупан годишњи приход остварен у 2024. години, као години која је претходила концентрацији, за Циљно друштво и његова повезана друштва приказан је у Табели бр.1, а за Подносиоца пријаве и његова повезана друштва у Табели бр.2.

Табела бр. 1

Укупан приход Циљног друштва и његових повезаних друштава остварен у 2024. години изражен у КМ			
Привредни субјекат	PHOENIX	ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY	Трансмет Транспорт
БиХ	..*	..*	..*
Свијет	..*	-	..*

Извор: подаци из Пријаве

Табела бр. 2

Укупан приход Подносиоца пријаве и његових повезаних друштава остварен у 2024. години изражен у КМ						
Привредни субјекат	Bera	ETER CONSULTIN	Mozzar BH Play Cazzini	Mozzar BH Play	Mozzar	Mozzart Кладионице
БиХ	-	-	..*	..*	..*	..*
Свијет	..*	..*	-	-	-	-

Извор: подаци из Пријаве

Према подацима из Табеле бр.1 и бр.2, учесници концентрације и њихова повезана друштва остварили укупан годишњи приход који подлијеже обавези пријаве концентрације у складу са чланом 14. став (1) под а) и б) Закона, с обзиром да испуњавају услов да укупни приход свих учесника концентрације на свјетском тржишту износи 100.000.000 КМ и услов о висини појединачног прихода сваког учесника у концентрацији оствареног на тржишту Босне и Херцеговине, који треба да износи најмање 8.000.000 КМ.

5. Релевантно тржиште

У складу са чланом 2. став (1) Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених производа који су предметом обављања дјелатности привредних субјеката на одређеном географском подручју.

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта чини тржиште одређених производа/услуга који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Релевантно тржиште за предметну концентрацију је одређено на основу дјелатности учесника у концентрацији, прије свега дјелатности Циљног друштва и његових повезаних друштава, као и територији на којој Циљно друштво и његова повезана друштва обављају ту дјелатност.

Дјелатност Циљног друштва је veleпродаја и дистрибуција фармацеутских производа и медицинских средстава, а територија на којој Циљно друштво обавља своју дјелатност је територија Босне и Херцеговине.

Поред тога, Циљно друштво преко свог повезаног друштва ЗУ Апотека EXPERA PHARMACY које посједује апотеке искључиво на територији Републике Српске, обавља дјелатност малопродаје фармацеутских производа на територији Републике Српске.

У складу са наведеним, у предметном случају одређена су два релевантна тржишта концентрације:

- Тржиште veleпродаје и дистрибуције фармацеутских производа и медицинских средстава на територији Босне и Херцеговине и
- Тржиште малопродаје фармацеутских производа на територији Републике Српске.

6. Анализа релевантних тржишта

Конкуренијски савјет је извршио анализу релевантних тржишта у сврху утврђивања тржишног учешћа учесника у концентрацији, њихових повезаних друштава, као и тржишног учешћа њихових главних конкурената на тим тржиштима.

Анализа релевантних тржишта вршена је на основу података из Пријаве који се заснивају на Извјештају о процјени тржишних учешћа у veleпродаји и малопродаји фармацеутских производа на тржишту Босне и Херцеговине за 2024. годину, као и малопродаји фармацеутских производа на тржишту Републике Српске за 2024. годину, који је сачињен дана 18.03.2025. године од стране агенције ..*.

Табела бр. 3

Процјена тржишних учешћа учесника у концентрацији и њихових главних конкурената на тржишту veleпродаје фармацеутских производа у Босни и Херцеговини за 2024. годину		
Ред.бр	Привредни субјекат	Тржишно учешће (%)
1.	..*	..*
2.	..*	..*
3.	..*	..*
4.	..*	..*
5.	..*	..*
6.	..*	..*
7.	..*	-
8.	ОСТАЛИ	23
УКУПНО:		100
УКУПНО 2+7:		..*

Извор: подаци из Пријаве

Табела бр. 4

Процјена тржишних учешћа учесника у концентрацији, њихових повезаних друштава и њихових главних конкурената на тржишту малопродаје фармацеутских производа у Републици Српској за 2024. годину		
Ред. бр	Привредни субјекат	Тржишно учешће (%)
1.	..*	..*
2.	..*	..*
3.	..*	..*
4.	..*	..*
5.	..*	..*
6.	..*	..*
7.	..*	-
8.	..*	-
7.	ОСТАЛИ	41
УКУПНО:		100
УКУПНО 3+7+8:		..*

Извор: подаци из Пријаве

Према подацима приказаним у Табели бр.3 заједничко тржишно учешће учесника концентрације и њихових повезаних друштава на тржишту veleпродаје фармацеутских производа у Босни и Херцеговини у 2024. години износило је ..*%, док је према приказаним подацима у Табели бр.4 заједничко тржишно учешће учесника концентрације и њихових повезаних друштава на тржишту малопродаје фармацеутских производа у Републици Српској у 2024. години износило ..*%.

7. Оцјена пријаве концентрације

Конкуренијски савјет је у смислу члана 17. Закона, а на основу података наведених у Табелама бр.3 и бр.4, оцијенило да предметна концентрација неће довести до структурних промјена на релевантним тржиштима, нити произвести ефекте који би могли утицати на конкуренцију на тим тржиштима.

У предметном случају један од учесника у концентрацији, привредни субјекат Вега заједно са повезаним друштвима, не учествује на релевантним тржиштима, па концентрацијом долази само до промјене власништва између учесника у концентрацији, али не и до промјене тржишног учешћа на релевантним тржиштима.

У складу са наведеним Конкуренијски савјет је оцијенио концентрацију допуштеном, како је то одлучено у тачки 1. диспозитива овог Рјешења.

8. Административна такса

На ово Рјешење Подносилац пријаве, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкуренијским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06, 18/11 и 75/18) дужан је платити административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ у корист Бюдета институција Босне и Херцеговине.

У складу са наведеним, Конкуренијски савјет је донио одлуку као у тачки 2. диспозитива овог Рјешења.

9. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овога Рјешења.

Број УП-06-26-1-005-22/25

30. маја 2025. године

Сарајево

Предсједник

Иво Јеркић, с. р.

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са члановима 12, 14, 16. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта "Vega" д.о.о Valjevo, ул. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija, која је запримљена дана 11.02.2025. године, под бројем: UP-06-26-1-005-1/25, Конкуренијско вјеће Босне и Херцеговине, на 27. (двдесетседмој) сједници одржаној дана 30.05.2025. године, донјело је

РЈЕШЕЊЕ

- Оцјенjuje се допуштеном концентрацијом на тржишту veleprodaje и distribucije farmaceutskih производа и medicinskih sredstava на територији Босне и Херцеговине и тржишту maloprodaje farmaceutskih производа на територији Републике Српске, којом привредни субјект "Vega" д.о.о Valjevo, ул. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija, куповином 100% дionica, стиће појединачну контролу над привредним субјектом "PHOENIX" д.о.о Bijeljina, ул. Donja Ljelenča 015B, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina.
- Обавезује се привредни субјект "Vega" д.о.о Valjevo, ул. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija, да уплати административну таксу у укупном износу од 5.000,00 КМ (пет хиљада конвертибилних maraka) у корист Бюдзета институција Босне и Херцеговине.
- Ово Рјешење о концентрацији уписује се у Регистар концентрација.

- Ово Рјешење је коначно и bit ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима entiteta и Брчко distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Конкуренијско вјеће Босне и Херцеговине (у daljem tekstu: Конкуренијско вјеће) запримilo је дана 11.02.2025. године, под бројем: UP-06-26-1-005-1/25, Пријаву концентрације (у daljem tekstu: Пријава) привредног субјекта "Vega" д.о.о Valjevo, ул. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija (у daljem tekstu: Vega или Podnosilac prijave), поднесу по punomoćniku advokatu Dini Sabrihafizoviću, Koste Hermana 11, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, која настаје тако што привредни субјект Vega куповином 100% dionica стиће појединачну контролу над привредним субјектом "PHOENIX" д.о.о Bijeljina ул. Donja Ljelenča 015B, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina (у daljem tekstu: PHOENIX или Ciljno društvo).

Podnosilac prijave је podnescima број: UP-06-26-1-005-2/25 и број: UP-06-26-1-005-3/25 од 13.02.2025. године, те podneskom број: UP-06-26-1-005-4/25 од 14.02.2025. године, samoinicijativno dostavio dopunu Пријаве.

Uvidom у Пријаву utvrđeno је да нису dostavljeni сви propisani podaci и dokumentacija, те да у складу с тим Пријава nije potpuna и kompletna у смислу члана 30. став (1) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (у daljem tekstu: Закон) и чланова 9-12. Одлуке о начину podnošenja prijave и критеријима за оцјену концентрације привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10), па је Конкуренијско вјеће shodno tome, а у складу са чланом 31. Закона, актом број: UP-06-26-1-005-5/25 од 27.02.2025. године, актом број: UP-06-26-1-005-7/25 од 13.03.2025. године, актом број: UP-06-26-1-005-11/25 од 27.03.2025. године и актом број: UP-06-26-1-005-18/25 од 12.05.2025. године, tražilo dopunu Пријаве.

Podnosilac prijave је podnescima запримљеним дана 07.03.2025. године под бројем: UP-06-26-1-005-6/25, дана 21.03.2025. године под бројем: UP-06-26-1-005-8/25, дана 26.03.2025. године под бројем: UP-06-26-1-005-10/25, дана 03.04.2025. године под бројем: UP-06-26-1-005-12/25 и дана 22.05.2025. године под бројем: UP-06-26-1-005-19/25, dopunio Пријаву traženim podacima и dokumentacijom.

Конкуренијско вјеће је у складу са чланом 16. став (4) Закона, дана 17.04.2025. године под бројем: UP-06-26-1-005-16/25, донјело Obавјештење о пријави концентрације у којем су наведени подаци о концентрацији и позване све заинтересоване стране на dostavljanje pisanih komentara у вези provođenja iste.

Navedeno Obавјешteње објављено је дана 22.04.2025. године у дневним novinama и на web страници Конкуренијског вјећа и на njega у датом року нису dostavljeni komentari заинтересованих страна.

Nakon kompletiranja Пријаве, Конкуренијско вјеће је дана 30.05.2025. године, под бројем: UP-06-26-1-005-20/25, издало Potvrdu о пријему kompletне и uredне prijave, у смислу члана 30. став (3) Закона.

Uvidom у dostavljenu dokumentaciju utvrđeno је да је Пријава podnesena у смислу члана 16. став (1) Закона.

У Пријави се у складу са чланом 30. став (2) Закона, navodi да је привредни субјект Vega pored Конкуренијског вјећа пријаву оцјене предметне концентрације podnio nadлежним organima Републике Србије (Komisiji за заштиту конкуренције дана 11.02.2025. године под бројем: 6/0-02-630/2025-1), Crne Gore (Agenciji за заштиту тржишне конкуренције Crne Gore дана 10.02.2025. године под бројем: UPI-04-354/25-11/1), те да се пријава planirana podnijeti и

Komisiji za zaštitu tržišne konkurencije Republike Sjeverne Makedonije.

1. Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekt Vega i privredni subjekt PHOENIX.

1.1. Privredni subjekt Vega (Podnosilac prijave)

Privredni subjekt Vega je društvo sa ograničenom odgovornošću organizovano i osnovano u skladu sa propisima Republike Srbije, sa sjedištem na adresi ul. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija, koje je prema Izvodu o registraciji privrednog subjekta Agencije za privredne registre Republike Srbije, izdatom dana 29.01.2025. godine, upisano pod matičnim brojem: 07666063 i poreskim identifikacionim brojem: 101492908.

Pretežna djelatnost privrednog subjekta Vega je trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima (šifra djelatnosti: 4646).

Privredni subjekt Vega koji je osnovan 1994. godine nema zavisnih društava u Srbiji, niti inostranstvu, a primarno se bavi nabavkom, uvozom, skladištenjem, prodajom i distribucijom lijekova, medicinskih sredstava i drugih proizvoda vezanih za farmaceutsku industriju.

Vlasnik privrednog subjekta Vega sa 100% vlasničkog udijela je privredni subjekt "ETER CONSULTING" DOO Beograd (u daljem tekstu: ETER CONSULTING).

Privredni subjekt ETER CONSULTING je društvo sa ograničenom odgovornošću organizovano i osnovano u skladu sa propisima Republike Srbije, sa sjedištem na adresi ul. Smederevska 9, Beograd-Palilula, Republika Srbija, koje je u Agenciji za privredne registre Republike Srbije, upisano pod matičnim brojem: 21344303 i poreskim identifikacionim brojem: 110374905.

Privredni subjekt ETER CONSULTING ima različita kapitalna učesća u ...*, ali koja nisu aktivna na farmaceutskom tržištu Bosne i Hercegovine.

Privredni subjekt Vega ne posjeduje udjele u drugim privrednim subjektima na tržištu Bosne i Hercegovine, dok njegovo matično društvo privredni subjekt ETER CONSULTING na tržištu Bosne i Hercegovine ima 10% ili više udjela u osnovnom kapitalu u sljedećim privrednim subjektima:

- ...*,
- ...*,
- ...* i
- ...*

Svi navedeni privredni subjekti u Bosni i Hercegovini u kojima ETER CONSULTING ima udjele djeluju na tržištu igara na sreću i nemaju poslovne aktivnosti u farmaciji, niti u srodnom tržišnom segmentu koji pokriva Ciljno društvo.

1.2. Privredni subjekt PHOENIX (Ciljno društvo)

Privredni subjekt PHOENIX, punim nazivom "PHOENIX Pharma" d.o.o. Bijeljina, je društvo sa ograničenom odgovornošću osnovano u skladu sa propisima Republike Srpske, Bosne i Hercegovine, sa sjedištem na adresi Donja Ljeljenča 015B, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina, koje je prema Aktuelnom izvodu iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-Z-25-000 213 od 05.02.2025. godine, upisano u registar pod matičnim brojem: 1-4120 i jedinstvenim identifikacionim brojem: 4400375940003.

U skladu sa navedenim izvodom iz sudskog registra predmet poslovanja privrednog subjekta PHOENIX je trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima (šifra djelatnosti: 46.46).

Osnovna djelatnost privrednog subjekta PHOENIX je snabdijevanje lijekovima i drugim farmaceutskim proizvodima,

koje je usmjereno kako ka apotekama, tako i ka bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama.

Vlasnik privrednog subjekta PHOENIX sa 100% vlasničkog udijela je privredni subjekt "PHOENIX PIB Austria Beteiligungs GmbH" (u daljem tekstu: PHOENIX PIB Austria), društvo sa ograničenom odgovornošću registrovano u Republici Austriji.

Privredni subjekt PHOENIX je veleprodajna farmaceutska kompanija, osnovana 1997. godine pod nazivom "PHARMANOVA BEL", koja je 2009. godine kupljena od strane veleprodajne PHOENIX PIB Austria, a koja je u konačnom vlasništvu "PHOENIX Pharmahandel Aktiengesellschaft & Co.KG", matične kompanije PHOENIX Grupe, vodećeg evropskog veletrgovca farmaceutskim proizvodima.

Svoje poslovanje privredni subjekt PHOENIX obavlja iz dva regionalna distributivna centra, jedan u Bijeljini, gdje je i sjedište društva, a drugi u Sarajevu, koji je otvoren 2010. godine, dok ponudu koju čini više od ...* artikala, snabdijevanje sa dostavom vrši na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Povezana društva privrednog subjekta PHOENIX na tržištu Bosne i Hercegovine u kojima ima 10% ili više udjela u osnovnom kapitalu su:

- Zdravstvena ustanova - Apoteka "EXPERA PHARMACY" Bijeljina (u daljem tekstu: ZU Apoteka EXPERA PHARMACY) u kojem privredni subjekt PHOENIX ima 100% vlasničkog udijela.

ZU Apoteka EXPERA PHARMACY sa sjedištem na adresi Donja Ljeljenča 015B, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina, prema Aktuelnom izvodu iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-Z-25-000 212 od 05.02.2025. godine, upisana je u registar pod matičnim brojem: 80-05-0028-09 i jedinstvenim identifikacionim brojem: 4403090120001.

U skladu sa navedenim izvodom iz sudskog registra registrovana djelatnost ZU Apoteka EXPERA PHARMACY su apoteke (šifra djelatnosti: 47.73).

Osnovna djelatnost ZU Apoteka EXPERA PHARMACY je snabdijevanje lijekovima na recept, maloprodaja lijekova i drugih farmaceutskih proizvoda, kao i pružanje odgovarajućih informacija i savjeta pacijentima.

ZU Apoteka EXPERA PHARMACY osnovana je 2013. godine, kao lanac od tri apoteke, a od 2019. godine, kada je pod kontrolom privrednog subjekta PHOENIX, lanac je dostigao ...* apoteke, dok danas ZU Apoteka EXPERA PHARMACY ima ...* apoteka i posluje u ...* opština u entitetu Republika Srpska.

Privredni subjekt PHOENIX indirektno, odnosno posredstvom ZU Apoteka EXPERA PHARMACY upravlja mrežom od ...* apoteka, koje u svojoj ponudi imaju više od ...* artikala.

- Društvo sa ograničenom odgovornošću "transmet Transport" Bijeljina (u daljem tekstu: Transmet Transport) u kojem privredni subjekt PHOENIX ima 100% vlasničkog udijela.

Privredni subjekt Transmet Transport sa sjedištem na adresi Donja Ljeljenča 015V, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina, prema Aktuelnom izvodu iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-Z-25-000 211 od 05.02.2025. godine, upisano je u registar pod matičnim brojem: 59-01-0080-16 i jedinstvenim identifikacionim brojem: 4404076180006.

U skladu sa navedenim izvodom iz sudskog registra registrovana djelatnost privrednog subjekta Transmet Transport je drumski prevoz robe (šifra djelatnosti: 49.41).

Glavni obim poslovanja privrednog subjekta Transmet Transport (3/4) odnosi se na prevoz farmaceutskih proizvoda za potrebe privrednog subjekta PHOENIX i njegovih povezanih društava, a ostali dio (1/4) za ostale klijente.

-*.

Prije podnošenja Prijave dana ...* 2025. godine, zaključen je ugovor o prenosu poslovnih udjela između privrednih subjekata PHOENIX i Evropa Lek Pharma d.o.o. Beograd, Republika Srbija, kojim je izvršen prenos 100% udjela u privrednom subjektu Evropa Lijek Pharma d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Prema Aktuelnom izvodu iz sudskog registra Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-RegZ-25-006330 od 14.05.2025. godine, privredni subjekt Evropa Lek Pharma d.o.o. Beograd, Republika Srbija, vlasnik je 100% udjela u privrednom subjektu Evropa Lijek Pharma d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije primijenilo odredbe Zakona, Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijumima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata i Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10).

Konkurencijsko vijeće u skladu sa članom 43. stav (7) Zakona može koristiti sudsku praksu Evropskog suda pravde i odluke Evropske komisije, a u skladu s tim i kriterije i standarde iz Obavijesti Evropske komisije o izračunu prihoda prema Uredbi Vijeća (EEZ) br. 4064/89 o kontroli koncentracija između privrednih subjekata (98/C 66/04).

3. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov koncentracije je Ugovor o otkupu dionica zaključen dana ...* 2025. godine u Beogradu, Republika Srbija, između privrednog subjekta Vega kao kupca i privrednih subjekata PHOENIX PIB Austria, PHOENIX PHARMA DOO BEOGRAD i EVROPA LEK PHARMA DOO BEOGRAD, kao prodavaca (u daljem tekstu: Ugovor).

Ugovor se odnosi na otkup cjelokupnih dionica u određenim kompanijama Phoenix grupe u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Sjevernoj Makedoniji.

Na osnovu Ugovora privredni subjekt Vega će od privrednog subjekta PHOENIX PIB Austria steći 100% udjela u privrednom subjektu PHOENIX.

Pravni oblik koncentracije je sticanje kontrole ili prevladavajućeg uticaja jednog privrednog subjekta nad drugim privrednim subjektom kupovinom većine dionica, u smislu člana 12. stav (1) tačka b) pod 1) Zakona.

4. Obaveza prijave koncentracije

Da bi se utvrdilo postojanje obaveze prijave koncentracije, u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona, analizirani su podaci iz Prijave koji se odnose na ukupan godišnji prihod učesnika koncentracije i njihovih povezanih društava ostvaren u godini koja je prethodila koncentraciji.

Ukupan godišnji prihod ostvaren u 2024. godini, kao godini koja je prethodila koncentraciji, za Ciljno društvo i njegova povezana društava prikazan je u Tabeli br.1, a za Podnosioca prijave i njegova povezana društava u Tabeli br.2.

Tabela br.1

Ukupan prihod Ciljnog društva i njegovih povezanih društava ostvaren u 2024. godini izražen u KM			
Privredni subjekt	PHOENIX	ZU Apoteka EXPERA PHARMACY	Transmet Transport
BiH	...*	...*	...*
Svijet	...*	-	...*

Izvor: podaci iz Prijave

Tabela br.2

Ukupan prihod Podnosioca prijave i njegovih povezanih društava ostvaren u 2024. godini izražen u KM						
Privredni subjekt	Vega	ETER CONSULTING	Mozzart BH Play Cazzino	Mozzart B Play	Mozza	Mozzart Kladionice
BiH	-	-	...*	...*	...*	...*
Svijet	...*	...*	-	-	-	-

Izvor: podaci iz Prijave

Prema podacima iz Tabele br.1 i br.2, učesnici koncentracije i njihova povezana društva ostvarili ukupan godišnji prihod koji podliježe obavezi prijave koncentracije u skladu sa članom 14. stav (1) pod a) i b) Zakona, s obzirom da ispunjavaju uslov da ukupni prihod svih učesnika koncentracije na svjetskom tržištu iznosi 100.000.000 KM i uslov o visini pojedinačnog prihoda svakog učesnika u koncentraciji ostvarenog na tržištu Bosne i Hercegovine, koji treba da iznosi najmanje 8.000.000 KM.

5. Relevantno tržište

U skladu sa članom 2. stav (1) Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmetom obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području.

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Relevantno tržište za predmetnu koncentraciju je određeno na osnovu djelatnosti učesnika u koncentraciji, prije svega djelatnosti Ciljnog društva i njegovih povezanih društva, kao i teritoriji na kojoj Ciljno društvo i njegova povezana društva obavljaju tu djelatnost.

Djelatnost Ciljnog društva je veleprodaja i distribucija farmaceutskih proizvoda i medicinskih sredstava, a teritorija na kojoj Ciljno društvo obavlja svoju djelatnost je teritorija Bosne i Hercegovine.

Pored toga, Ciljno društvo preko svog povezanog društva ZU Apoteka EXPERA PHARMACY koje posjeduje apoteke isključivo na teritoriji Republike Srpske, obavlja djelatnost maloprodaje farmaceutskih proizvoda na teritoriji Republike Srpske.

U skladu sa navedenim, u predmetnom slučaju određena su dva relevantna tržišta koncentracije:

- Tržište veleprodaje i distribucije farmaceutskih proizvoda i medicinskih sredstava na teritoriji Bosne i Hercegovine i
- Tržište maloprodaje farmaceutskih proizvoda na teritoriji Republike Srpske.

6. Analiza relevantnih tržišta

Konkurencijsko vijeće je izvršilo analizu relevantnih tržišta u svrhu utvrđivanja tržišnog učešća učesnika u koncentraciji, njihovih povezanih društava, kao i tržišnog učešća njihovih glavnih konkurenata na tim tržištima.

Analiza relevantnih tržišta vršena je na osnovu podataka iz Prijave koji se zasnivaju na Izvještaju o procjeni tržišnih udjela u veleprodaji i maloprodaji farmaceutskih proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine za 2024. godinu, kao i maloprodaji farmaceutskih proizvoda na tržištu Republike Srpske za 2024. godinu, koji je sačinjen dana 18.03.2025. godine od strane agencije ...*.

Tabela br.3

Procjena tržišnih udjela učesnika u koncentraciji i njihovih glavnih konkurenata na tržištu veleprodaje farmaceutskih proizvoda u Bosni i Hercegovini za 2024. godinu		
Red.br.	Privredni subjekt	Tržišni udio (%)
1.	...*	...*
2.	...*	...*

3.	...*	...*
4.	...*	...*
5.	...*	...*
6.	...*	...*
7.	...*	-
8.	OSTALI	23
UKUPNO:		100
UKUPNO 2+7:		...*

Izvor: podaci iz Prijave

Tabela br.4

Procjena tržišnih udjela učesnika u koncentraciji, njihovih povezanih društava i njihovih glavnih konkurenata na tržištu maloprodaje farmaceutskih proizvoda u Republici Srpskoj za 2024. godinu		
Red. b.	Privredni subjekt	Tržišni udio (%)
1.	...*	...*
2.	...*	...*
3.	...*	...*
4.	...*	...*
5.	...*	...*
6.	...*	...*
7.	...*	-
8.	...*	-
7.	OSTALI	41
UKUPNO:		100
UKUPNO 3+7+8:		...*

Izvor: podaci iz Prijave

Prema podacima prikazanim u Tabeli br.3 zajednički tržišni udio učesnika koncentracije i njihovih povezanih društava na tržištu veleprodaje farmaceutskih proizvoda u Bosni i Hercegovini u 2024. godini iznosio je ...*%, dok je prema prikazanim podacima u Tabeli br.4 zajednički tržišni udio učesnika koncentracije i njihovih povezanih društava na tržištu maloprodaje farmaceutskih proizvoda u Republici Srpskoj u 2024. godini iznosio ...*%.

7. Ocjena prijave koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u smislu člana 17. Zakona, a na osnovu podataka navedenih u Tabelama br.3 i br.4, ocijenilo da predmetna koncentracija neće dovesti do strukturnih promjena na relevantnim tržištima, niti proizvesti efekte koji bi mogli uticati na konkurenciju na tim tržištima.

U predmetnom slučaju jedan od učesnika u koncentraciji, privredni subjekt Vega zajedno sa povezanim društvima, ne učestvuje na relevantnim tržištima, pa koncentracijom dolazi samo do promjene vlasništva između učesnika u koncentraciji, ali ne i do promjene tržišnog učešća na relevantnim tržištima.

U skladu sa navedenim Konkurencijsko vijeće je ocijenilo koncentraciju dopuštenom, kako je to odlučeno u tački 1. dispozitiva ovog Rješenja.

8. Administrativna taksa

Na ovo Rješenje Podnosilac prijave, u skladu sa članom 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) dužan je platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je donijelo odluku kao u tački 2. dispozitiva ovog Rješenja.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj UP-06-26-1-005-22/25

30. maja 2025. godine

Sarajevo

Predsjednik
Ivo Jerkić, s. r.

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), a u svezi sa člancima 12, 14, 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta "Vega" d.o.o Valjevo, ul. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija, koja je zaprimljena dana 11.02.2025. godine, pod brojem: UP-06-26-1-005-1/25, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 27. (dvadesetsedmoj) sjednici održanoj dana 30.05.2025. godine, donijelo je

RJEŠENJE

- Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu veleprodaje i distribucije farmaceutskih proizvoda i medicinskih sredstava na teritoriji Bosne i Hercegovine i tržištu maloprodaje farmaceutskih proizvoda na teritoriju Republike Srpske, kojom gospodarski subjekt "Vega" d.o.o Valjevo, ul. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija, kupovinom 100% dionica, stječe pojedinačnu kontrolu nad gospodarskim subjektom "PHOENIX" d.o.o Bijeljina, ul. Donja Ljeljenča 015B, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina.
- Obvezuje se gospodarski subjekt "Vega" d.o.o Valjevo, ul. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija, da uplati administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM (pet tisuća konvertibilnih maraka) u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.
- Ovo Rješenje o koncentraciji upisuje se u Registar koncentracija.
- Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) zaprimilo je dana 11.02.2025. godine, pod brojem: UP-06-26-1-005-1/25, Prijavu koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta "Vega" d.o.o Valjevo, ul. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija (u daljnjem tekstu: Vega ili Podnositelj prijave), podnesenu po punomoćniku odvjetniku Dini Sabrihafizoviću, Koste Hermana 11, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, koja nastaje tako što gospodarski subjekt Vega kupovinom 100% dionica stiče pojedinačnu kontrolu nad gospodarskim subjektom "PHOENIX" d.o.o Bijeljina ul. Donja Ljeljenča 015B, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: PHOENIX ili Ciljno društvo).

Podnositelj prijave je podnescima broj: UP-06-26-1-005-2/25 i broj: UP-06-26-1-005-3/25 od 13.02.2025. godine, te podneskom broj: UP-06-26-1-005-4/25 od 14.02.2025. godine, samoinicijativno dostavio dopunu Prijave.

Uvidom u Prijavu utvrđeno je da nisu dostavljeni svi propisani podatci i dokumentacija, te da sukladno s tim Prijava nije potpuna i kompletna u smislu članka 30. stavak (1) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon) i članaka 9-12. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), pa je Konkurencijsko vijeće shodno tome, a sukladno sa člankom 31. Zakona, aktom broj: UP-06-26-1-005-5/25 od 27.02.2025. godine, aktom broj: UP-06-26-1-005-7/25 od 13.03.2025. godine, aktom broj: UP-06-26-1-005-11/25 od 27.03.2025. godine i aktom broj: UP-06-26-1-005-18/25 od 12.05.2025. godine, tražilo dopunu Prijave.

Podnositelj prijave je podnescima zaprimljenim dana 07.03.2025. godine pod brojem: UP-06-26-1-005-6/25, dana

21.03.2025. godine pod brojem: UP-06-26-1-005-8/25, dana 26.03.2025. godine pod brojem: UP-06-26-1-005-10/25, dana 03.04.2025. godine pod brojem: UP-06-26-1-005-12/25 i dana 22.05.2025. godine pod brojem: UP-06-26-1-005-19/25, dopunio Prijavu traženim podacima i dokumentacijom.

Konkurencijsko vijeće je sukladno sa člankom 16. stavak (4) Zakona, dana 17.04.2025. godine pod brojem: UP-06-26-1-005-16/25, donijelo Obavijest o prijavi koncentracije u kojem su navedeni podatci o koncentraciji i pozvane sve zainteresirane strane na dostavljanje pisanih komentara u svezi provođenja iste.

Navedena Obavijest objavljena je dana 22.04.2025. godine u dnevnim novinama i na web stranici Konkurencijskog vijeća i na nju u danom roku nisu dostavljeni komentari zainteresiranih strana.

Nakon kompletiranja Prijave, Konkurencijsko vijeće je dana 30.05.2025. godine, pod brojem: UP-06-26-1-005-20/25, izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne prijave, u smislu članka 30. stavak (3) Zakona.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je Prijava podnesena u smislu članka 16. stavak (1) Zakona.

U Prijavi se sukladno sa člankom 30. stavak (2) Zakona, navodi da je gospodarski subjekt Vega pored Konkurencijskog vijeća prijavu ocjene predmetne koncentracije podnio nadležnim organima Republike Srbije (Komisiji za zaštitu konkurencije dana 11.02.2025. godine pod brojem: 6/0-02-630/2025-1), Crne Gore (Agenciji za zaštitu tržišne konkurencije Crne Gore dana 10.02.2025. godine pod brojem: UPI-04-354/25-11/1), te da se prijava planirana podnijeti i Komisiji za zaštitu tržišne konkurencije Republike Sjeverne Makedonije.

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekt Vega i gospodarski subjekt PHOENIX.

1.1. Gospodarski subjekt Vega (Podnositelj prijave)

Gospodarski subjekt Vega je društvo sa ograničenom odgovornošću organizirane i osnovano sukladno sa propisima Republike Srbije, sa sjedištem na adresi ul. Dr. Bore Blagojevića 30, 14000 Valjevo, Republika Srbija, koje je prema Izvratku o registraciji gospodarskog subjekta Agencije za privredne registre Republike Srbije, izdatom dana 29.01.2025. godine, upisano pod matičnim brojem: 07666063 i poreskim identifikacionim brojem: 101492908.

Pretežita djelatnost gospodarskog subjekta Vega je trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima (šifra djelatnosti: 4646).

Gospodarski subjekt Vega koji je utemeljen 1994. godine nema ovisnih društava u Srbiji, niti inostranstvu, a primarno se bavi nabavom, uvozom, skladištenjem, prodajom i distribucijom lijekova, medicinskih sredstava i drugih proizvoda vezanih za farmaceutsku industriju.

Vlasnik gospodarskog subjekta Vega sa 100% vlasničkog udjela je gospodarski subjekt "ETER CONSULTING" DOO Beograd (u daljnjem tekstu: ETER CONSULTING).

Gospodarski subjekt ETER CONSULTING je društvo sa ograničenom odgovornošću organizirano i utemeljeno sukladno propisima Republike Srbije, sa sjedištem na adresi ul. Smederevska 9, Beograd-Palilula, Republika Srbija, koje je u Agenciji za gospodarske registre Republike Srbije, upisano pod matičnim brojem: 21344303 i poreskim identifikacionim brojem: 110374905.

Gospodarski subjekt ETER CONSULTING ima različite kapitalne udjele u*, ali koja nisu aktivna na farmaceutskom tržištu Bosne i Hercegovine.

Gospodarski subjekt Vega ne posjeduje udjele u drugim gospodarskim subjektima na tržištu Bosne i Hercegovine, dok njegovo matično društvo gospodarski subjekt ETER CONSULTING na tržištu Bosne i Hercegovine ima 10% ili više udjela u temeljnom kapitalu u sljedećim gospodarskim subjektima:

-*
-*,
-* i
-*.

Svi navedeni gospodarski subjekti u Bosni i Hercegovini u kojima ETER CONSULTING ima udjele djeluju na tržištu igara na sreću i nemaju poslovne aktivnosti u farmaciji, niti u srodnom tržišnom segmentu koji pokriva Ciljno društvo.

1.2. Gospodarski subjekt PHOENIX (Ciljno društvo)

Gospodarski subjekt PHOENIX, punim nazivom "PHOENIX Pharma" d.o.o. Bijeljina, je društvo sa ograničenom odgovornošću utemeljeno sukladno sa propisima Republike Srpske, Bosne i Hercegovine, sa sjedištem na adresi Donja Ljeljenča 015B, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina, koje je prema Aktualnom izvratku iz sudskog registra Okružnog gospodarskog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-Z-25-000 213 od 05.02.2025. godine, upisano u registar pod matičnim brojem: 1-4120 i jedinstvenim identifikacionim brojem: 4400375940003.

Sukladno sa navedenim izvratkom iz sudskog registra predmet poslovanja gospodarskog subjekta PHOENIX je trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima (šifra djelatnosti: 46.46).

Temeljna djelatnost gospodarskog subjekta PHOENIX je opskrba lijekovima i drugim farmaceutskim proizvodima, koje je usmjereno kako ka ljekarnama, tako i ka bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama.

Vlasnik gospodarskog subjekta PHOENIX sa 100% vlasničkog udjela je gospodarski subjekt "PHOENIX PIB Austria Beteiligungs GmbH" (u daljnjem tekstu: PHOENIX PIB Austria), društvo sa ograničenom odgovornošću registrirano u Republici Austriji.

Gospodarski subjekt PHOENIX je veleprodajna farmaceutska kompanija, utemeljena 1997. godine pod nazivom "PHARMANOVA BEL", koja je 2009. godine kupljena od strane veleprodajne PHOENIX PIB Austria, a koja je u konačnom vlasništvu "PHOENIX Pharmahandel Aktiengesellschaft & Co.KG", matične kompanije PHOENIX Grupe, vodećeg europskog veletrgovca farmaceutskim proizvodima.

Svoje poslovanje gospodarski subjekt PHOENIX obavlja iz dva regionalna distributivna centra, jedan u Bijeljini, gdje je i sjedište društva, a drugi u Sarajevu, koji je otvoren 2010. godine, dok ponudu koju čini više od ..* artikala, opskrba sa dostavom vrši na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Povezana društva gospodarska subjekta PHOENIX na tržištu Bosne i Hercegovine u kojima ima 10% ili više udjela u temeljnom kapitalu su:

- Zdravstvena ustanova – Ljekarna "EXPERA PHARMACY" Bijeljina (u daljnjem tekstu: ZU Ljekarna EXPERA PHARMACY) u kojem gospodarski subjekt PHOENIX ima 100% vlasničkog udjela.

ZU Ljekarna EXPERA PHARMACY sa sjedištem na adresi Donja Ljeljenča 015B, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina, prema Aktualnom izvratku iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-Z-25-000 212 od 05.02.2025. godine, upisana je u registar pod

matičnim brojem: 80-05-0028-09 i jedinstvenim identifikacionim brojem: 4403090120001.

Sukladno sa navedenim izvatom iz sudskog registra registrirana djelatnost ZU Apoteka EXPERA PHARMACY su ljekarne (šifra djelatnosti: 47.73).

Temeljna djelatnost ZU Apoteka EXPERA PHARMACY je opskrba lijekovima na recept, maloprodaja lijekova i drugih farmaceutskih proizvoda, kao i pružanje odgovarajućih informacija i savjeta pacijentima.

ZU Apoteka EXPERA PHARMACY osnovana je 2013. godine, kao lanac od tri ljekarne, a od 2019. godine, kada je pod kontrolom gospodarskog subjekta PHOENIX, lanac je dostigao . * ljekarne, dok danas ZU Apoteka EXPERA PHARMACY ima . * ljekarni i posluje u . * općina u entitetu Republika Srpska.

Gospodarski subjekt PHOENIX indirektno, odnosno posredstvom ZU Apoteka EXPERA PHARMACY upravlja mrežom od . * apoteka, koje u svojoj ponudi imaju više od . * artikala.

- Društvo sa ograničenom odgovornošću "Transmet Transport" Bijeljina (u daljnjem tekstu: Transmet Transport) u kojem gospodarski subjekt PHOENIX ima 100% vlasničkog udjela.

Gospodarski subjekt Transmet Transport sa sjedištem na adresi Donja Ljeljenča 015V, 76300 Bijeljina, Bosna i Hercegovina, prema Aktualnom izvatom iz sudskog registra Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-Z-25-000 211 od 05.02.2025. godine, upisano je u registar pod matičnim brojem: 59-01-0080-16 i jedinstvenim identifikacionim brojem: 4404076180006.

Sukladno sa navedenim izvatom iz sudskog registra registrirana djelatnost gospodarskog subjekta Transmet Transport je drumski prevoz robe (šifra djelatnosti: 49.41).

Glavni opseg poslovanja gospodarskog subjekta Transmet Transport (3/4) odnosi se na prijevoz farmaceutskih proizvoda za potrebe gospodarskog subjekta PHOENIX i njegovih povezanih društava, a ostali dio (1/4) za ostale klijente.

-

Prije podnošenja Prijave dana . *.2025. godine, zaključen je ugovor o prijenosu poslovnih udjela između gospodarskih subjekata PHOENIX i Evropa Lek Pharma d.o.o. Beograd, Republika Srbija, kojim je izvršen prijenos 100% udjela u gospodarskom subjektu Evropa Lijek Pharma d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Prema Aktualnom izvatom iz sudskog registra Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-RegZ-25-006330 od 14.05.2025. godine, gospodarski subjekt Evropa Lek Pharma d.o.o. Beograd, Republika Srbija, vlasnik je 100% udjela u gospodarskom subjektu Evropa Lijek Pharma d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije primijenilo odredbe Zakona, Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata i Odluke o utvrđivanju mjerodavnih tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10).

Konkurencijsko vijeće sukladno sa člankom 43. stavak (7) Zakona može koristiti sudsku praksu Europskog suda pravde i odluke Europske komisije, a sukladno s tim i kriterije i standarde iz Obavijesti Europske komisije o izračunu prihoda prema Uredbi Vijeća (EEZ) br. 4064/89 o kontroli koncentracija između gospodarskih subjekata (98/C 66/04).

3. Pravni temelj i oblik koncentracije

Pravni temelj koncentracije je Ugovor o otkupu dionica zaključen dana . *.2025. godine u Beogradu, Republika Srbija, između gospodarskog subjekta Vega kao kupca i gospodarskih subjekata PHOENIX PIB Austria, PHOENIX PHARMA DOO BEOGRAD i EVROPA LEK PHARMA DOO BEOGRAD, kao prodavatelja (u daljnjem tekstu: Ugovor).

Ugovor se odnosi na otkup cjelokupnih dionica u određenim kompanijama Phoenix grupe u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Sjevernoj Makedoniji.

Na temelju Ugovora gospodarski subjekt Vega će od gospodarskog subjekta PHOENIX PIB Austria steći 100% udjela u gospodarskom subjektu PHOENIX.

Pravni oblik koncentracije je stjecanje kontrole ili prevladavajućeg utjecaja jednog gospodarskog subjekta nad drugim gospodarskim subjektom kupovinom većine dionica, u smislu članka 12. stavak (1) točka b) pod 1) Zakona.

4. Obveza prijave koncentracije

Da bi se utvrdilo postojanje obveze prijave koncentracije, sukladno sa člankom 14. stav (1) Zakona, analizirani su podatci iz Prijave koji se odnose na ukupan godišnji prihod sudionika koncentracije i njihovih povezanih društava ostvaren u godini koja je prethodila koncentraciji.

Ukupan godišnji prihod ostvaren u 2024. godini, kao godini koja je prethodila koncentraciji, za Ciljno društvo i njegova povezana društava prikazan je u Tablici br.1, a za Podnositelja prijave i njegova povezana društava u Tablici br.2.

Tablica br. 1

Ukupan prihod Ciljnog društva i njegovih povezanih društava ostvaren u 2024. godini izražen u KM			
Gospodarski subjekt	PHOENIX	ZU Apoteka EXPERA PHARMACY	Transmet Transport
BiH	..*	..*	..*
Svijet	..*	-	..*

Izvor: podatci iz Prijave

Tablica br. 2

Ukupan prihod Podnositelja prijave i njegovih povezanih društava ostvaren u 2024. godini izražen u KM						
Gospodarski subjekt	Vega	ETER CONSULTING	Mozzar BH Play Cazzinc	Mozzar BH Play	Mozzar	Mozzart Kladionice
BiH	-	-	..*	..*	..*	..*
Svijet	..*	..*	-	-	-	-

Izvor: podatci iz Prijave

Prema podacima iz Tablice br.1 i br.2, sudionici koncentracije i njihova povezana društva ostvarili ukupan godišnji prihod koji podliježe obvezi prijave koncentracije sukladno sa člankom 14. stavak (1) pod a) i b) Zakona, s obzirom da ispunjavaju uvjet da ukupni prihod svih sudionika koncentracije na svjetskom tržištu iznosi 100.000.000 KM i uvjet o visini pojedinačnog prihoda svakog sudionika u koncentraciji ostvarenog na tržištu Bosne i Hercegovine, koji treba da iznosi najmanje 8.000.000 KM.

5. Mjerodavno tržište

Sukladno sa člankom 2. stavak (1) Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmetom obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekata na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Mjerodavno tržište za predmetnu koncentraciju je određeno na temelju djelatnosti sudionika u koncentraciji, prije svega djelatnosti Ciljnog društva i njegovih povezanih društava,

као i teritoriju na kojoj Ciljno društvo i njegova povezana društva obavljaju tu djelatnost.

Djelatnost Ciljnog društva je veleprodaja i distribucija farmaceutskih proizvoda i medicinskih sredstava, a teritorij na kojoj Ciljno društvo obavlja svoju djelatnost je teritorij Bosne i Hercegovine.

Pored toga, Ciljno društvo preko svog povezanog društva ZU Apoteka EXPERA PHARMACY koje posjeduje ljekarne isključivo na teritoriju Republike Srpske, obavlja djelatnost maloprodaje farmaceutskih proizvoda na teritoriju Republike Srpske.

Sukladno sa navedenim, u predmetnom slučaju određena su dva mjerodavna tržišta koncentracije:

- Tržište veleprodaje i distribucije farmaceutskih proizvoda i medicinskih sredstava na teritoriju Bosne i Hercegovine i
- Tržište maloprodaje farmaceutskih proizvoda na teritoriju Republike Srpske.

6. Analiza mjerodavnih tržišta

Konkurencijsko vijeće je izvršilo analizu mjerodavnih tržišta u svrhu utvrđivanja tržišnog udjela sudionika u koncentraciji, njihovih povezanih društava, kao i tržišnog udjela njihovih glavnih konkurenata na tim tržištima.

Analiza mjerodavnih tržišta vršena je na temelju podataka iz Prijave koji se zasnivaju na Izvješću o procjeni tržišnih udjela u veleprodaji i maloprodaji farmaceutskih proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine za 2024. godinu, kao i maloprodaji farmaceutskih proizvoda na tržištu Republike Srpske za 2024. godinu, koji je sačinjen dana 18.03.2025. godine od strane agencije ..*.*.

Tablica br. 3

Procjena tržišnih udjela sudionika u koncentraciji i njihovih glavnih konkurenata na tržištu veleprodaje farmaceutskih proizvoda u Bosni i Hercegovini za 2024. godinu		
Red.br.	Gospodarski subjekt	Tržišni udjel (%)
1.	..*	..*
2.	..*	..*
3.	..*	..*
4.	..*	..*
5.	..*	..*
6.	..*	..*
7.	..*	-
8.	OSTALI	23
UKUPNO:		100
UKUPNO 2+7:		..*

Izvor: podatci iz Prijave

Tablica br. 4

Procjena tržišnih udjela sudionika u koncentraciji, njihovih povezanih društava i njihovih glavnih konkurenata na tržištu maloprodaje farmaceutskih proizvoda u Republici Srpskoj za 2024. godinu		
Red. br.	Gospodarski subjekt	Tržišni udjel (%)
1.	..*	..*
2.	..*	..*
3.	..*	..*
4.	..*	..*
5.	..*	..*
6.	..*	..*
7.	..*	-
8.	..*	-
7.	OSTALI	41
UKUPNO:		100
UKUPNO 3+7+8:		..*

Izvor: podatci iz Prijave

Prema podacima prikazanim u Tablici br.3 zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije i njihovih povezanih društava na tržištu veleprodaje farmaceutskih proizvoda u Bosni i Hercegovini u 2024. godini iznosio je ..*%, dok je prema prikazanim podacima u Tablici br.4 zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije i njihovih povezanih društava na

tržištu maloprodaje farmaceutskih proizvoda u Republici Srpskoj u 2024. godini iznosio ..*%.

7. Ocjena prijave koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u smislu članka 17. Zakona, a na temelju podataka navedenih u Tablicama br.3 i br.4, ocijenilo da predmetna koncentracija neće dovesti do strukturnih promjena na mjerodavnim tržištima, niti proizvesti učinke koji bi mogli utjecati na konkurenciju na tim tržištima.

U predmetnom slučaju jedan od sudionika u koncentraciji, gospodarski subjekt Vega zajedno sa povezanim društvima, ne sudjeluje na mjerodavnim tržištima, pa koncentracijom dolazi samo do promjene vlasništva između sudionika u koncentraciji, ali ne i do promjene tržišnog udjela na mjerodavnom tržištima.

Sukladno sa navedenim Konkurencijsko vijeće je ocijenilo koncentraciju dopuštenom, kako je to odlučeno u točki 1. izreke ovog Rješenja.

8. Administrativna pristojba

Na ovo Rješenje Podnositelj prijave, sukladno sa člankom 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) dužan je platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Sukladno sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je donijelo odluku kao u točki 2. izreke ovog Rješenja.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj UP-06-26-1-005-22/25

30. svibnja 2025. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ivo Jerkić, v. r.

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

543

На основу члана 193. и 195. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), члана 10. став (5) тачка б) Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), члана 5. став (1) тачка б) и члана 6. и 10. Правилника о издавању лиценци за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", бр. 84/19, 84/20 и 19/22) и члана 5. став (2) Одлуке о утврђивању основних критеријума за давање сагласности Агенцији за поштански саобраћај Босне и Херцеговине ради обављања дијела послова из своје надлежности ("Службени гласник БиХ", број 50/10), а рјешавајући по захтјеву за издавање лиценце за обављање курирских услуга подносиоца "Корпа" д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Змаја од Босне бб, Сарајево, Савјет Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине, уз сагласност Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине је, на 179. сједници одржаној дана 22.05.2025., донијело

РЈЕШЕЊЕ

- Издаје се лиценца "Корпа" д.о.о. Сарајево (скраћени назив: "Корпа" д.о.о.), са сједиштем у Сарајеву, Улица Змаја од Босне бб, за обављање курирских услуга на период од четири године, почев од дана добијања

- сагласности Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине.
- "Корпа" д.о.о., ће курирске услуге обављати на подручју Босне и Херцеговине.
 - Предмет обављања услуга из тачке 1. су курирске услуге у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају.
 - Саставни дио лиценце чине Услови за кориштење лиценце за обављање курирских услуга.
 - Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Агенцији за поштански саобраћај Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) "Корпа" д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Змаја од Босне бб, поднијела је 10.04.2025. захтјев за издавање лиценце за обављање курирских услуга у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају.

Током поступка, Агенција је утврдила да захтјев није потпун, те да садржи недостатке и неправилности због којих није могуће издати лиценцу за обављање поштанских услуга.

Агенција је актом број УП1-01-03-1-29-1-51-8/25 од 13.05.2025. затражила исправку и допуну захтјева. Подносилац захтјева је поднео од 15.05.2025. доставио тражену документацију и отклонио утврђене недостатке.

У поступку обраде захтјева, а у складу са чланом 17. Правилника о издавању лиценци за обављање поштанских услуга (у даљем тексту: Правилник), утврђено је да је захтјев поднесен на прописаним обрасцима и да је компетиран у складу са одредбама члана 10. и 14. Правилника.

Након обраде захтјева проведен је поступак током кога је извршена пажљива анализа свих чињеница и поднесених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној вези и неспорно је утврђено да је подносилац захтјева учинио оправданим свој захтјев, те је Агенција утврдила да исти задовољава све услове за обављање курирских услуга прописане чланом 10. Правилника.

Агенција је у складу са чланом 10. став (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине, прибавила сагласност Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине за издавање лиценце за обављање курирских услуга.

Агенција ће у складу са чланом 8. став (1) Статута Агенције, ово рјешење објавити у Службеном гласнику Босне и Херцеговине.

На основу утврђеног чињеничног стања, а у складу са одредбама члана 20. Правилника и члана 193. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине, ријешено је као у диспозитиву рјешења.

Поука о правном лијеку

Против овога рјешења није допуштена жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Суда Босне и Херцеговине, у року од 60 дана од дана пријема рјешења.

Број УП1-01-03-1-29-1-51-14/25
26. маја 2025. године

Председавајућа
Савјета Агенције
Љиљана Еркић, с. р.

Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине је дана, 13.6.2025. дало сагласност број 04-29-13-1310-1/25 на Рјешење о издавању лиценце друштву "Корпа" д.о.о. Сарајево, за обављање курирских услуга бр. УП1-01-03-1-29-1-51-14/25.

На основу члана 193. и 195. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), члана 10. став (5) тачка б) Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), члана 5. став (1) тачка б), члана 6. и 10. Правилника о издавању лиценци за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", бр. 84/19, 84/20 19/22) и члана 5. став (2) Оdlуке о утврђивању основних критеријума за давање сагласности Агенцији за поштански промет Босне и Херцеговине, ради обављања дијела послова из своје надлежности ("Службени гласник БиХ", број 50/10), а рјешавајући по захтјеву за издавање лиценце за обављање курирских услуга подносиоца "Корпа" д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Змаја од Босне бб, Сарајево, Вијеће Агенције за поштански промет Босне и Херцеговине, уз сагласност Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине је, на 179. сједници одржаној дана 22.05.2025. године, донјело

РЈЕШЕЊЕ

- Izdaje se licenca društvу "Korpa" д.о.о. Сарајево (скраћени назив: "Корпа" д.о.о.), са сједиштем у Сарајеву, Улица Змаја од Босне бб, за обављање курирских услуга на период од четири године, počев од дана добивања сагласности Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине.
- "Korpa" д.о.о., ће курирске услуге обављати на подручју Босне и Херцеговине.
- Предмет обављања услуга из тачке 1. су курирске услуге у унутрашњем и међународном поштанском промету.
- Sastavni dio licence čine Uvjeti za korištenje licence за обављање курирских услуга.
- Ovo Rješenje је коначно и bit ће објављено у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Агенцији за поштански промет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција), друштво "Корпа" д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Змаја од Босне бб, поднијело је 10.04.2025. године захтјев за издавање лиценце за обављање курирских услуга у унутрашњем и међународном поштанском промету.

Током поступка, Агенција је утврдила да захтјев није потпун као и да садржи недостатке и неправилности због којих није могуће издати лиценцу за обављање поштанских услуга.

Агенција је актом број УП1-01-03-1-29-1-51-8/25 од 13.05.2025. године затражила исправку и допуну захтјева. Подносилац захтјева је поднео од 15.05.2025. године доставио тражену документацију и отклонио утврђене недостатке.

У поступку обраде захтјева, а у складу са чланом 17. Правилника о издавању лиценци за обављање поштанских услуга (у даљем тексту: Правилник), утврђено је да је захтјев поднесен на прописаним обрасцима и да је компетиран у складу са одредбама члана 10. и 14. Правилника.

Након обраде захтјева проведен је поступак током кога је извршена пажљива анализа свих чињеница и поднесених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној вези и неспорно је утврђено да је подносилац захтјева учинио оправданим свој захтјев, те је Агенција утврдила да исти задовољава све услове за обављање курирских услуга прописане чланом 10. Правилника.

Агенција је у складу са чланом 10. став (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине, прибавила сагласност Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине за издавање лиценце за обављање курирских услуга.

Агенција ће, у складу са чланом 8. став (1) Статута Агенције, ово рјешење објавити у "Службеном гласнику БиХ".

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, a u skladu sa odredbama člana 20. Pravilnika i člana 193. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine, riješeno je kao u dispozitivu rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Suda Bosne i Hercegovine, u roku od 60 dana od dana prijema rješenja.

Broj UP1-01-03-1-29-1-51-14/25
26. maja 2025. godine

Predsjedavajuća
Vijeća Agencije
Ljiljana Erkić, s. r.

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je dana, 13.6.2025. godine dalo saglasnost broj 04-29-13-1310-1/25 na Rješenje o izdavanju licence društvu "Korpa" d.o.o. Sarajevo, za obavljanje kurirskih usluga br. UP1-01-03-1-29-1-51-14/25.

Temeljem članka 193. i 195. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), članka 10. stavak (5) točka b) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/05), članka 5. stavak (1) točka b) i članka 6. i 10. Pravilnika o izdavanju licencija za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni glasnik BiH", br. 84/19, 84/20 i 19/22) i članka 5. stavak (2) Odluke o utvrđivanju osnovnih kriterija za davanje suglasnosti Agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine radi obavljanja dijela poslova iz svoje nadležnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 50/10), a rješavajući po zahtjevu za izdavanje licencije za obavljanje kurirskih usluga podnosioca "Korpa" d.o.o. Sarajevo, sa sjedištem u Sarajevu, Ulica Zmaja od Bosne bb, Sarajevo, Vijeće Agencije za poštanski promet Bosne i Hercegovine, uz suglasnost Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je, na 179. sjednici održanoj dana 22.5.2025., donijelo

RJEŠENJE

1. Izdaje se licencija "Korpa" d.o.o. Sarajevo (skraćeni naziv: "Korpa" d.o.o.), sa sjedištem u Sarajevu, Ulica Zmaja od Bosne bb, za obavljanje kurirskih usluga na razdoblje od četiri godine, počev od dana dobivanja suglasnosti Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine.
2. "Korpa" d.o.o., će kurirske usluge obavljati na području Bosne i Hercegovine.
3. Predmet obavljanja usluga iz točke 1. su kurirske usluge u unutarnjem i međunarodnom poštanskom prometu.
4. Sastavni dio licencije čine Uvjeti za korištenje licencije za obavljanje kurirskih usluga.
5. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Agenciji za poštanski promet Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) "Korpa" d.o.o. Sarajevo, sa sjedištem u Sarajevu, Ulica Zmaja od Bosne bb, podnijela je 10.4.2025. zahtjev za izdavanje licencije za obavljanje kurirskih usluga u unutarnjem i međunarodnom poštanskom prometu.

Tijekom postupka, Agencija je utvrdila da zahtjev nije potpun, te da sadrži nedostatke i nepravilnosti zbog kojih nije moguće izdati licenciju za obavljanje poštanskih usluga.

Agencija je aktom broj UP1-01-03-1-29-1-51-8/25 od 13.5.2025. zatražila ispravku i dopunu zahtjeva. Podnositelj zahtjeva je podneskom od 15.5.2025. dostavio traženu dokumentaciju i otklonio utvrđene nedostatke.

U postupku obrade zahtjeva, a sukladno članku 17. Pravilnika o izdavanju licencija za obavljanje poštanskih usluga (u daljnjem tekstu: Pravilnik), utvrđeno je da je zahtjev podnesen na propisanim obrascima i da je kompletno sukladno odredbama članka 10. i 14. Pravilnika.

Nakon obrade zahtjeva proveden je postupak tijekom koga je izvršena pažljiva analiza svih činjenica i podnesenih dokaza, kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj vezi i nesporno je utvrđeno da je podnositelj zahtjeva učinio opravdanim svoj zahtjev, te je Agencija utvrdila da isti zadovoljava sve uvjete za obavljanje kurirskih usluga propisane člankom 10. Pravilnika.

Agencija je sukladno članku 10. stavak (6) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine, pribavila suglasnost Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine za izdavanje licencije za obavljanje kurirskih usluga.

Agencija će sukladno članku 8. stavak (1) Statuta Agencije, ovo rješenje objaviti u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, a sukladno odredbama članka 20. Pravilnika i članka 193. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine, riješeno je kao u dispozitivu rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Suda Bosne i Hercegovine, u roku od 60 dana od dana prijama rješenja.

Broj UP1-01-03-1-29-1-51-14/25
26. svibnja 2025. godine

Predsjedavajuća
Savjeta Agencije
Ljiljana Erkić, v. r.

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je dana, 13.6.2025. dalo suglasnost broj 04-29-13-1310-1/25 na Rješenje o izdavanju licencije društvu "Korpa" d.o.o. Sarajevo, za obavljanje kurirskih usluga br. UP1-01-03-1-29-1-51-14/25.

544

Na osnovu člana 193. i 195. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), člana 10. stav (5) točka b) Zakona o poštama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/05), člana 5. stav (1) točka b) i člana 6. i 10. Pravilnika o izdavanju licenci za obavljanje poštanskih usluga ("Službeni glasnik BiH", br. 84/19, 84/20 i 19/22) i člana 5. stav (2) Odluke o utvrđivanju osnovnih kriterijuma za davanje saglasnosti Agenciji za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine radi obavljanja dijela poslova iz svoje nadležnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 50/10), Agencija za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine je na 184. sjednici Savjeta Agencije za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine održanoj 27.06.2025. godine, uz saglasnost Ministarstva komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine, a rješavajući po zahtjevu za izdavanje licenci za obavljanje kurirskih usluga podnosioca zahtjeva "IN TIME" Друштво за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Баљић 1А, донио је

РЈЕШЕЊЕ

1. Издаје се лиценца "IN TIME" Друштво за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево (скраћени назив: "IN TIME" д.о.о. Сарајево), са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Баљић 1А, за обављање курирских услуга на период од четири

- године, почев од дана добијања сагласности Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине.
- "IN TIME" д.о.о. Сарајево, ће курирске услуге обављати на подручју Босне и Херцеговине.
 - Предмет обављања услуга из тачке 1. су курирске услуге у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају.
 - Саставни дио лиценце чине Услови за кориштење лиценце за обављање курирских услуга.
 - Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Агенцији за поштански саобраћај Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција), "IN TIME" Друштво за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Баљић 1А, поднијело је 13.05.2025. захтјев за издавање лиценце за обављање курирских услуга у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају.

Током поступка, Агенција је утврдила да захтјев није потпун, те да садржи недостатке и неправилности због којих није могуће издати лиценцу за обављање поштанских услуга.

Агенција је актом број УП1-01-03-1-29-1-53-8/25 од 06.06.2025. затражила исправку и допуну захтјева. Подносилац захтјева је поднео од 16.06.2025. доставио тражену документацију и отклонио утврђене недостатке.

У поступку обраде захтјева, а у складу са чланом 17. Правилника о издавању лиценци за обављање поштанских услуга (у даљем тексту: Правилник), утврђено је да је захтјев поднесен на прописаним обрасцима и да је комплетан у складу са одредбама члана 10. и 14. Правилника.

Након обраде захтјева проведен је поступак током кога је извршена пажљива анализа свих чињеница и поднесених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној вези и неспорно је утврђено да је подносилац захтјева учинио основаним свој захтјев, те је Агенција утврдила да исти задовољава св90904слова за обављање курирских услуга прописане чланом 10. Правилника.

Агенција је у складу са чланом 10. став (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине, прибавила сагласност Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине за издавање лиценце за обављање курирских услуга.

Агенција ће у складу са чланом 8. став (1) Статута Агенције, ово рјешење објавити у "Службеном гласнику БиХ".

На основу утврђеног чињеничног стања, а у складу са одредбама члана 20. Правилника и члана 193. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине, ријешено је као у диспозитиву рјешења.

Поука о правном лијеку

Против овога рјешења није допуштена жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Суда Босне и Херцеговине, у року од 60 дана од дана пријема рјешења.

Предсједавајућа
Број УП1-01-03-1-29-1-53-14/25 Савјета Агенције
30. јуна 2025. године **Љиљана Еркић**, с. р.

Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине је дана, 14.07.2025. дало сагласност број: 04-29-13-1507-1/25 на Рјешење о издавању лиценце друштву

"IN TIME" д.о.о. Сарајево, за обављање курирских услуга бр. УП1-01-03-1-29-1-53-14/25.

На основу члана 193. и 195. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), члана 10. став (5) тачка б) Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), члана 5. став (1) тачка б) и члана 6. и 10. Правилника о издавању лиценци за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", бр. 84/19, 84/20 19/22) и члана 5. став (2) Одлуке о утврђивању основних критеријума за давање сагласности Агенцији за поштански promet Босне и Херцеговине ради обављања дијела послова из своје надлежности ("Службени гласник БиХ", број 50/10), Вјеће Агенције за поштански promet Босне и Херцеговине је на 184. сједници, одржаној 27.06.2025. године, уз сагласност Министарства комуникација и prometa Босне и Херцеговине, а рјешавајући по захтјеву за издавање лиценци за обављање курирских услуга подносиоца захтјева "IN TIME" Друштва за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Баљић 1А, донјело

РЈЕШЕЊЕ

- Издаје се лиценца "IN TIME" Друштву за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево (скраћени назив: "IN TIME" д.о.о. Сарајево), са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Баљић 1А, за обављање курирских услуга, на период од четири године, почев од дана добијања сагласности Министарства комуникација и prometa Босне и Херцеговине.
- "IN TIME" д.о.о. Сарајево ће курирске услуге обављати на подручју Босне и Херцеговине.
- Предмет обављања услуга из тачке 1. су курирске услуге у унутрашњем и међународном поштанском prometu.
- Саставни дио лиценце чине Услови за кориштење лиценце за обављање курирских услуга.
- Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Агенцији за поштански promet Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција), "IN TIME" Друштво за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Баљић 1А, поднијело је 13.05.2025. године захтјев за издавање лиценце за обављање курирских услуга у унутрашњем и међународном поштанском prometu.

Током поступка, Агенција је утврдила да захтјев није потпун, те да садржи недостатке и неправилности због којих није могуће издати лиценцу за обављање поштанских услуга.

Агенција је актом број УП1-01-03-1-29-1-53-8/25 од 06.06.2025. године затражила исправку и допуну захтјева. Подносиоц захтјева је поднео од 16.06.2025. године доставио тражену документацију и отклонио утврђене недостатке.

У поступку обраде захтјева, а у складу са чланом 17. Правилника о издавању лиценци за обављање поштанских услуга (у даљем тексту: Правилник), утврђено је да је захтјев поднесен на прописаним обрасцима и да је комплетан у складу са одредбама члана 10. и 14. Правилника.

Након обраде захтјева проведен је поступак током кога је извршена пажљива анализа свих чињеница и поднесених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној вези и неспорно је утврђено да је подносилац захтјева учинио основаним свој захтјев, те је Агенција утврдила да исти задовољава све uvjete за обављање курирских услуга прописане чланом 10. Правилника.

Агенција је у складу са чланом 10. став (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине, прибавила сагласност Министарства

комуникација и промета Босне и Херцеговине за издавање лиценце за обављање курирских услуга.

Агенција ће у складу са чланом 8. став (1) Статута Агенције, ово рјешење објавити у "Службеном гласнику БиХ".

На основу утврђеног чињеничног стања, а у складу са одредбама члана 20. Правилника и члана 193. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине, ријешено је као у диспозитиву рјешења.

Пouка о правном lijeku

Против овога рјешења није допуштена жалба, али се може покренути управни спор туžбом код Суда Босне и Херцеговине, у року од 60 дана од дана пријема рјешења.

Број UP1-01-03-1-29-1-53-14/25
30. јуна 2025. године

Предсједavajuća
Вијећа Агенције
Љилјана Еркић, с. р.

Министарство комуникација и промета Босне и Херцеговине је дана, 14.07.2025. године дало сагласност број 04-29-13-1507-1/25 на Рјешење о издавању лиценце друштву "IN TIME" д.о.о. Сарајево, за обављање курирских услуга бр. UP1-01-03-1-29-1-53-14/25.

Темелјем чланка 193. и 195. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), чланка 10. ставак (5) тачка б) Закона о поштама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/05), чланка 5. ставак (1) тачка б) и чланка 6. и 10. Правилника о издавању лиценција за обављање поштанских услуга ("Службени гласник БиХ", бр. 84/19, 84/20 19/22) и чланка 5. ставак (2) Одлуке о утврђивању основних критерија за давање сагласности Агенцији за поштански промет Босне и Херцеговине ради обављања дијела послова из своје надлежности ("Службени гласник БиХ", број 50/10), Агенција за поштански промет Босне и Херцеговине је на 184. сједници Вијећа Агенције за поштански промет Босне и Херцеговине одржаној 27.6.2025. године, уз сагласност Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине, а рјешавајући по захтјеву за издавање лиценције за обављање курирских услуга подносиоца захтјева "IN TIME" Друштво за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Балјић 1А, донјело је

РЈЕШЕЊЕ

1. Издаје се лиценција "IN TIME" Друштво за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево (скраћени назив: "IN TIME" д.о.о. Сарајево), са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Балјић 1А, за обављање курирских услуга на раздобље од четири године, počев од дана добивања сагласности Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине.
2. "IN TIME" д.о.о. Сарајево, ће курирске услуге обављати на подручју Босне и Херцеговине.
3. Предмет обављања услуга из тачке 1. су курирске услуге у унутарњем и међународном поштанском промету.
4. Саставни дио лиценције чине Увјети за коришћење лиценције за обављање курирских услуга.
5. Ово Рјешење је коначно и бит ће објављено у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Агенцији за поштански промет Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција), "IN TIME" Друштво за услуге, превоз, шпедицију и трговину д.о.о. Сарајево, са сједиштем у Сарајеву, Улица Браће Балјић 1А, поднијело је 13.5.2025. захтјев за издавање лиценције за обављање курирских услуга у унутарњем и међународном поштанском промету.

Тјekom поступка, Агенција је утврдила да захтјев није потпун, те да садржи недостатке и неправилности због којих није могуће издати лиценцију за обављање поштанских услуга.

Агенција је актом број UP1-01-03-1-29-1-53-8/25 од 6.6.2025. затражила исправку и допуну захтјева. Подносиоца захтјева је поднеском од 16.6.2025. доставио тражену документацију и отклонио утврђене недостатке.

У поступку обраде захтјева, а суkladно чланку 17. Правилника о издавању лиценција за обављање поштанских услуга (у даљњем тексту: Правилник), утврђено је да је захтјев поднесен на propisanim obrascima и да је комплетан суkladно одредбама чланка 10. и 14. Правилника.

Након обраде захтјева проведени су поступци тјekom кога је извршена пажљива анализа свих чињеница и поднесених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној вези и неспорно је утврђено да је подносиоца захтјева учинио основаним свој захтјев, те је Агенција утврдила да исти задовољава све увјете за обављање курирских услуга propisane чланком 10. Правилника.

Агенција је суkladно чланку 10. ставак (6) Закона о поштама Босне и Херцеговине, прибавила сагласност Министарства комуникација и промета Босне и Херцеговине за издавање лиценције за обављање курирских услуга.

Агенција ће суkladно чланку 8. ставак (1) Статута Агенције, ово рјешење објавити у "Службеном гласнику БиХ".

На темелју утврђеног чињеничног стања, а суkladно одредбама чланка 20. Правилника и чланка 193. Закона о управном поступку Босне и Херцеговине, ријешено је као у диспозитиву рјешења.

Пouка о правном lijeku

Против овога рјешења није допуштена жалба, али се може покренути управни спор туžбом код Суда Босне и Херцеговине, у року од 60 дана од дана пријема рјешења.

Број UP1-01-03-1-29-1-53-14/25
30. липња 2025. године

Предсједavajuća
Савјета Агенције
Љилјана Еркић, в. р.

Министарство комуникација и промета Босне и Херцеговине је дана, 14.7.2025. дало сагласност број: 04-29-13-1507-1 на Рјешење о издавању лиценције друштву "IN TIME" д.о.о. Сарајево, за обављање курирских услуга бр. UP1-01-03-1-29-1-53-14/25.

ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

545

На основу члана 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17), члана 15. став 2. Закона о Граничној полицији Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/04, 27/07 и 59/09), члана 20. став (6) и члана 82. став (4) тачка ц) Закона о граничној контроли ("Службени гласник БиХ" број 7/25), директор Граничне полиције Босне и Херцеговине доноси

**ПРАВИЛНИК
О ИЗГЛЕДУ И САДРЖАЈУ, УСЛОВИМА И
ПРОЦЕДУРИ ИЗДАВАЊА И ОДУЗИМАЊА
ДОЗВОЛА ЗА КРЕТАЊЕ И ЗАДРЖАВАЊЕ ЛИЦА НА
ПОДРУЧЈУ ГРАНИЧНОГ ПРЕЛАЗА НА
МЕЂУНАРОДНОМ АЕРОДРОМУ**

ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Правилника)

Овим Правилником прописују се изглед и садржај, услови и процедура издавања, одузимања, враћања и замјене дозволе за кретање и задржавање лица на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому (у даљњем тексту: дозвола), изузеци од обавезе прибављања дозволе, безбједносне и друге провјере за лице за које се захтијева издавање дозволе, поступак у случају губитка дозволе, обрасци захтјева за издавање дозволе, као и изглед и садржај евиденције о лицима којима је издата дозвола.

Члан 2.

(Употреба израза у мушком и женском роду)

Изрази који су ради прегледности дати у једном граматичком роду у овом Правилнику се без дискриминације односе и на мушкарце и на жене.

ПОГЛАВЉЕ II - ОБАВЕЗА ПРИБАВЉАЊА ДОЗВОЛЕ

Члан 3.

(Безбједносне зоне)

- (1) У смислу овог Правилника, подручје граничног прелаза на међународном аеродрому подијељено је у двије безбједносне зоне, и то:
 - а) зона слободног приступа која обухвата дијелове подручја граничног прелаза на међународном аеродрому у које приступ није ограничен или контролисан,
 - б) безбједносна зона ограниченог приступа која обухвата дијелове подручја граничног прелаза на међународном аеродрому у које је приступ ограничен или контролисан.
- (2) У складу са прописима из области безбједности цивилног ваздухопловства, безбједносне зоне ограниченог приступа могу бити подијељене на подзоне уз означавање сваке подзоне јединственом ознаком.

Члан 4.

(Обавеза прибављања дозволе и изузеци од обавезе)

- (1) Кретање и задржавање лица у безбједносној зони из члана 3. став 1. тачка б) овог Правилника дозвољено је уз посједовање дозволе прописане овим Правилником.
- (2) Дозвола се издаје:
 - а) лицу које је запослено код оператера или другог правног лица које у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому обавља регистровану дјелатност,
 - б) лицу које у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому обавља регистровану самосталну дјелатност,
 - ц) службенику Оружаних снага БиХ и полицијске агенције у БиХ који у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому обавља редовне послове и задатке, при чему се под обављањем редовних послова и задатака

подразумијева боравак у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому у трајању од најмање три дана у току седмице, уз обавезу Оружаних снага БиХ и полицијске агенције у БиХ да Граничној полицији БиХ службеним путем достави списак са генералијским подацима службеника којима је потребно издати дозволу, водећи рачуна да се ради о службеницима који су били предмет безбједносне провјере.

- д) лицу које у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому обавља једнодневни посао или
 - е) лицу које се у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому налази у једнодневной посјети.
- (3) Под регистрованом дјелатношћу, у смислу става (2) овог Правилника, подразумијева се регистрација дјелатности код надлежних органа управе у смислу посједовања одобрења или рјешења за обављање одређене врсте послова или привредне активности.
 - (4) Оператер или друго правно лице које у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому обавља регистровану дјелатност, као и институције из члана 4. став (2) тачка ц) овог Правилника, дужни су за свог запосленог, прије започињања његовог рада, прибавити дозволу, те сносити трошкове њене израде.
 - (5) Физичко лице које у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому обавља регистровану самосталну дјелатност, дужно је прије започињања рада прибавити дозволу, те сносити трошкове њене израде.
 - (6) Дозволу из става (1) овог члана не мора посједовати:
 - а) путник у ваздушном саобраћају који је предмет граничних провјера прије или после лета, уз посједовање путне карте или другог одговарајућег доказа о испуњености услова за укрцај на лет,
 - б) пилот или други члан посаде ваздухоплова који посједује пилотску дозволу, акредитацију компаније или други одговарајући документ и који се ради потреба лета креће по аеродрому у складу са условима утврђеним прописима Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ (БХДЦА) који уређују област безбједности цивилног ваздухопловства,
 - ц) лице које се налази у пратњи (ескорта) возила за дочек или испраћај челника држава, чланова њихових делегација и других личности чији су долазак или одлазак најављени Граничној полицији БиХ дипломатским путем, у случајевима када се врши директан трансфер челника држава, чланова њихових делегација и других личности из ваздухоплова на посебно организованим летовима у возило или обрнуто,
 - д) лице које врши службено поступање у случају кризне или хитне ситуације предвиђене прописима из области безбједности аеродрома и безбједности цивилног ваздухопловства,
 - е) инспектор и лице овлашћено за спровођење стручног надзора БХДЦА, искључиво за вријеме вршења послова инспекцијског и стручног

надзора из своје надлежности и уз обавезу БХДЦА да Граничној полицији БиХ службеним путем достави и редовно ажурира списак са генералијским подацима службеника које је у складу са овом тачком потребно изузети од обавезе посједовања дозволе.

- ф) службеник ОБА/ОСА који обавља послове и задатке у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому, уз обавезу ОБА/ОСА да Граничној полицији БиХ службеним путем достави списак са генералијским подацима службеника које је у складу са овом тачком потребно изузети од обавезе посједовања дозволе.
- г) службеник ЕУФОР-а који обавља послове и задатке у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому, уз обавезу главне команде ЕУФОР-а да Граничној полицији БиХ службеним путем достави списак са генералијским подацима службеника које је у складу са овом тачком потребно изузети од обавезе посједовања дозволе.
- (7) За кретање и задржавање лица у безбједносној зони из члана 3. став 1. тачка а) овог Правилника није потребна дозвола, али су оператер и други субјекти који обављају послове на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому дужни да надлежној Јединици ГПБиХ на међународном аеродрому, у сврху спровођења својих законски утврђених надлежности, редовно достављају ажуриране податке о свим запосленим лицима која врше послове у тој безбједносној зони.

Члан 5.

(Надлежност за издавање дозволе)

Дозволу издаје надлежна Јединица ГПБиХ на међународном аеродрому.

Члан 6.

(Ношење)

- (1) Приликом кретања и задржавања у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому, лице којем је у складу са одредбама овог Правилника издата дозвола дужно је носити дозволу на видном мјесту.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, дозволу на видном мјесту не мора носити:
- а) лице које врши послове прихвата и отпреме ваздухоплова и друге послове који могу изазвати оштећење на дозволи или ваздухоплову, у вријеме вршења тих послова, уз обавезу да дозволу носи са собом и да је покаже на захтјев полицијског службеника надлежне јединице ГПБиХ на међународном аеродрому.
- б) службеник полицијске агенције у БиХ, када то природа његовог посла захтијева.
- (3) Приликом кретања и задржавања у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому, лице из члана 4. став 6) тачка б) овог Правилника дужно је носити на видном мјесту одговарајућу легитимацију из које је могуће утврдити његов идентитет и статус.
- (4) Приликом кретања и задржавања у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому, лице из члана 4. став 6),

тачке ц), д), е), ф) и г) овог Правилника дужно је да, по захтјеву полицијског службеника надлежне јединице ГПБиХ на међународном аеродрому, пружи на увид идентификациону легитимацију или други одговарајући документ из којег је могуће утврдити његов идентитет и статус, а по процјени полицијског службеника и друге доказе који потврђују изузеће од обавезе прибављања дозволе.

- (5) Приликом кретања и задржавања у зони слободног приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому, лице из члана 4. став 7) овог Правилника дужно је носити на видном мјесту идентификациону легитимацију са фотографијом издату од стране оператера или другог субјекта који обавља послове на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому, уколико је иста у складу са посебним прописом издата лицу од стране оператера или другог субјекта који обавља послове на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому.
- (6) Ношење на видном мјесту подразумијева ношење на предњој страни тијела у предјелу између главе и струка.

Члан 7.

(Контрола приступа лица)

- (1) Лица која улазе у безбједносну зону ограниченог приступа на подручју међународног аеродрома подлијежу обавези контроле приступа од стране аеродромског оператера или других субјеката ангажованих у ту сврху од стране аеродромског оператера.
- (2) У циљу омогућавања послова из става (1) овог члана, надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому доставља аеродромском оператеру податке о лицима која су у складу са одредбама овог Правилника изузета од обавезе прибављања дозволе.
- (3) Надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому може, на основу властите процјене, на мјесту вршења контроле приступа лица вршити контролу посједовања и истицања на видном мјесту дозволе или контролу посједовања доказа о изузећу од обавезе прибављања дозволе.

ПОГЛАВЉЕ III - ВРСТЕ ДОЗВОЛА

Члан 8.

(Врсте дозвола и рокови важења)

- (1) Дозвола може бити стална или једнодневна.
- (2) Стална дозвола издаје се лицу из члана 4. став (2) тачке а), б) и ц) овог Правилника.
- (3) Стална дозвола издаје се са роком важења до три (3) године.
- (4) Једнодневна дозвола издаје се лицу из члана 4. став (2) тачке д) и е) овог Правилника.

Члан 9.

(Стална дозвола)

- (1) Стална дозвола израђује се од пластичног материјала димензија 8,5 x 5,5 cm, у више боја подлоге.
- (2) Боја подлоге која означава међународни аеродром је:
- а) зелена за Међународни аеродром Сарајево,
- б) наранџаста за Међународни аеродром Бања Лука,
- ц) бијела за Међународни аеродром Мостар и
- д) плава за Међународни аеродром Тузла.
- (3) Боја подлоге која означава да се ради о дозволи за приступ безбједносној зони ограниченог приступа је црвена.
- (4) Стална дозвола садржи:

- а) на предњој страни, у горњем дијелу, са подлогом која је обојена у складу са ставом (3) овог члана: грб Граничне полиције БиХ и назив међународног аеродрома.
 - б) на предњој страни, у доњем дијелу, са подлогом која је обојена у складу са ставом (4) овог члана: фотографију носиоца, презиме и име носиоца, назив послодавца код којег је носилац запослен, рок важења дозволе, ознака једне или више подзона (ако је примјенљиво) и серијски број дозволе.
 - ц) на полеђини, у горњем дијелу, са подлогом која је обојена у складу са ставом (3) овог члана: текст: "Стална дозвола".
 - д) на полеђини, у доњем дијелу, са подлогом која је обојена бијелом бојом: текст упуте за коришћење дозволе.
- (5) Дозвола може да садржи и бесконтактни или контактни меморијски медиј који може да садржи број дозволе, име и презиме носиоца или друге потребне податке.
- (6) Текст на сталној дозволи исписује се на три службена језика и два писма који су у употреби у Босни и Херцеговини
- (7) Изглед и садржај обрасца сталне дозволе дат је у прилогу број 1. овог Правилника.

Члан 10.

(Једнодневна дозвола)

- (1) Једнодневна дозвола израђује се од пластичног материјала димензија 5,5 x 8,5 cm, у више боја подлоге.
- (2) Боја дозволе која означава међународни аеродром је у складу са чланом 9. став (3) овог Правилника.
- (3) Боја подлоге која означава да се ради о дозволи за приступ безбједносној зони ограниченог приступа је у складу са чланом 9. став (4) овог Правилника.
- (4) Једнодневна дозвола садржи:
 - а) на предњој страни, у горњем дијелу, са подлогом која је обојена у складу са ставом (2) овог члана: грб Граничне полиције БиХ и назив међународног аеродрома,
 - б) на предњој страни, у доњем дијелу, са подлогом која је обојена у складу са ставом (3) овог члана: текст "ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА", ознака једне или више подзона (ако је примјенљиво) и серијски број дозволе,
 - ц) на полеђини, у горњем дијелу, са подлогом која је обојена у складу са ставом (2) овог члана: текст "ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА",
 - д) на полеђини, у доњем дијелу, са подлогом која је обојена бијелом бојом: текст упуте за коришћење дозволе.
- (5) Дозвола може да садржи и бесконтактни или контактни меморијски медиј који може да садржи број дозволе, име и презиме носиоца или друге податке.
- (6) Текст на једнодневној дозволи исписује се на три службена језика и два писма који су у употреби у Босни и Херцеговини.
- (7) Изглед и садржај обрасца једнодневне дозволе дат је у прилогу број 2 овог Правилника.

ПОГЛАВЉЕ IV - ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛА

Члан 11.

(Захтјев за издавање сталне дозволе)

- (1) Захтјев за издавање сталне дозволе подноси се надлежној јединици ГП БиХ на међународном

- аеродрому посредством оператера међународног аеродрома, најкасније седам (7) радних дана прије почетка рада лица у безбједносним зонама ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому или прије истека важења претходно издате сталне дозволе.
- (2) Изузетно од одредби става (1) овог члана, захтјев који се односи на лице запослено у органу укљученом у процес интегрисаног управљања границом (УИО БиХ, ветеринарске, фитосанитарне инспекције и др.) или органу из члана 4. став (2) тачка ц) овог Правилника подноси се надлежној јединици ГП БиХ на међународном аеродрому директно путем тог органа.
- (3) Подносилац захтјева за издавање сталне дозволе подношењем захтјева потврђује тачност личних података и података о радно-правном статусу лица за којег се подноси захтјев.
- (4) Уколико су подаци из захтјева непотпуни, нејасни или се сумња у истинитост података, надлежна јединица ГП БиХ на међународном аеродрому може захтијевати обављање разговора овлашћеног службеника граничне полиције са лицем за које се захтјева издавање дозволе или представником подносиоца захтјева.
- (5) Лице из става 4. овог члана обавезно је присуствовати разговору са службеником надлежне јединице ГП БиХ на међународном аеродрому.
- (6) Захтјев за издавање сталне дозволе, подноси се на образцу чији су изглед и садржај дати у прилогу број 3 овог Правилника.

Члан 12.

(Захтјев за издавање једнодневне дозволе)

- (1) Захтјев за издавање једнодневне дозволе подноси се надлежној јединици ГПБиХ на међународном аеродрому, најмање двадесет четири (24) часа прије намјераног доласка лица за којег се тражи дозвола на подручје граничног прелаза на међународном аеродрому.
- (2) Кретање и задржавање у безбједносним зонама лицима којима је издата једнодневна дозвола, дозвољено је само у пратњи лица које посједује сталну дозволу.
- (3) Подносилац захтјева је обавезан у захтјеву навести носиоца одговарајуће сталне дозволе у чијој ће се пратњи кретати лице за које се тражи једнодневна дозвола, током његовог кретања и задржавања у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому.
- (4) У случају подношења захтјева за издавање једнодневне дозволе у којем нису наведени подаци из става (3) овог члана, надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому, уколико то расположиве могућности дозвољавају, одређује свог службеника као пратњу за лице за које се тражи једнодневна дозвола, током његовог кретања и задржавања у безбједносној зони ограниченог приступа на међународном аеродрому.
- (5) Приликом преузимања једнодневне дозволе, лице којем се дозвола издаје предаје надлежној јединици ГП БиХ на међународном аеродрому своју личну карту или други идентификациони документ, а документ му се враћа приликом враћања једнодневне дозволе.
- (6) Захтјев за издавање једнодневне дозволе подноси се на образцу чији су изглед и садржај дати у прилогу број 4 овог Правилника.

Члан 13.

(Прилози уз захтјев за издавање дозволе)

- (1) Уз захтјев за издавање сталне дозволе прилажу се:
 - а) доказ о радно-правном статусу,
 - б) доказ о уплаћеној административној такси у складу са Законом о административној такси,
 - ц) доказ о уплати новчаних средстава на име трошкова израде дозвола,
 - д) увјерење о невођењу кривичног поступка,
 - е) увјерење о некажњавању,
 - ф) фотографија димензија 30 x 35 мм,
 - г) обавјештење о непостојању безбједносне пријетње.
- (2) Прилози из тачки а), д) и е) претходног става достављају се у оригиналу или овјереној копији.
- (3) Прилог из тачке г) доставља се од стране оператера или другог субјекта уколико исти одредбама овог члана није изузет од обавезе достављања овог прилога, у форми писменог обавјештења о заprimљеној информацији ОБА/ОСА о непостојању сигурносне пријетње.
- (4) Службеник Граничне полиције БиХ изузет је од обавезе достављања доказа, увјерења и других прилога из става (1) овог члана, осим обавезе достављања фотографије.
- (5) Остале полицијске агенције у БиХ и Оружане снаге БиХ изузети су од обавезе достављања доказа, увјерења и других прилога из става (1) овог члана, осим обавезе достављања доказа о уплати новчаних средстава на име трошкова израде дозвола и фотографије.
- (6) Приликом подношења захтјева за издавање дозволе у случајевима истека важности претходно издате дозволе, УИО БиХ је изузета од обавезе достављања доказа и увјерења из става 1. тачке а) и б) овог члана.
- (7) Надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому може затражити да подносилац захтјева за издавање једнодневне дозволе уз захтјев достави одговарајући доказ из којег је могуће утврдити потребу за обављањем једнодневног посла, односно једнодневне посјете на поручју граничног прелаза на међународном аеродрому од стране лица за којег се тражи издавање једнодневне дозволе.

Члан 14.

(Безбједносна и друге провјере)

- (1) Лице за које се подноси захтјев за издавање сталне дозволе предмет је безбједносне провјере коју врши ОСА/ОБА БиХ у складу са својим прописима и процедурама.
- (2) Безбједносна провјера из става (1) овог члана обухвата период од најмање последњих пет (5) година.
- (3) За вријеме важења издате сталне дозволе, Обавјештајно-безбједносна агенција континуирано врши безбједносне провјере лица којем је стална дозвола издата, те обавјештава Граничну полицију БиХ у случају сазнања о постојању безбједносне пријетње.
- (4) По процјени, надлежна ЈГП на међународном аеродрому може тражити вршење поновне или додатне безбједносне провјере за лице којем је издата важећа стална дозвола.
- (5) Поред провјере из става (1) овог члана, Гранична полиција БиХ може по указаној потреби вршити и додатне провјере кроз оперативне евиденције полицијских и других надлежних органа.

- (6) За пунољетно лице за које је поднесен захтјев за издавање једнодневне дозволе, надлежна ЈГП ће извршити провјере кроз расположиве оперативне евиденције.

Члан 15.

(Одлучивање о захтјеву за издавање дозволе)

- (1) О захтјеву за издавање дозволе поднесеном у складу са чланом 11. и чланом 12. овог Правилника одлучује надлежна јединица ГП БиХ на међународном аеродрому у складу са правилима управног поступка.
- (2) Изузетно од одредби става (1), у случају позитивне одлуке о захтјеву за издавање једнодневне дозволе неће се издати рјешење већ ће се о томе на подесан начин обавијестити подносилац захтјева.
- (3) Рјешење из става (1) овог члана доставља се подносиоцу захтјева за издавање дозволе и лицу за које се захтијева издавање дозволе.
- (4) На рјешење из става (1) овог члана дозвољена је жалба која се подноси Министарству безбједности Босне и Херцеговине, путем Граничне полиције БиХ, у року од петнаест (15) дана од дана пријема рјешења. Жалба не одгађа извршење рјешења.

ПОГЛАВЉЕ V - ОДБИЈАЊЕ ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ, ОДУЗИМАЊЕ, ВРАЋАЊЕ, ЗАМЈЕНА И ГУБИТАК ДОЗВОЛЕ

Члан 16.

(Одбијање издавања дозволе)

- (1) Надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому ће одбити издати дозволу у следећим случајевима:
 - а) ако утврди да су у захтјеву или прилозима уз захтјев наведени нетачни подаци,
 - б) ако подносилац захтјева није доказао потребу за кретањем и задржавањем лица у безбједносном подручју на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому на које се захтјев односи,
 - ц) ако је против лица за које се захтијева издавање дозволе покренута истрага или се пред надлежним судом води кривични поступак за кривично дијело за које је по закону прописана казна затвора три (3) године или већа казна, или је лице правоснажно осуђено на казну затвора три (3) године или више,
 - д) ако се утврди да је лице за које се захтијева издавање дозволе, правоснажно осуђено за кривично дјело у вези са безбједношћу ваздушног саобраћаја, тероризма, безбједношћу државне границе, безбједношћу људи и имовине, кријумчарења роба или људи, злоупотребе наркотика, или се против лица води истрага или је потврђена оптужница у вези напријед наведених кривичних дјела,
 - е) ако лице за које се захтијева издавање дозволе или овлашћени представник подносиоца захтјева одбије да присуствује разговору на који је уредно позвано у складу са чланом 11. став 4. овог Правилника,
 - ф) ако се приликом вршења безбједносних провјера од стране ОБА/ОСА БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту или друге надлежне агенције, установи да постоје основани разлози за сумњу да лице представља безбједносну пријетњу и да би се издавањем дозволе угрозила безбједност међународног аеродрома.

- (2) Надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому може одбити издати дозволу ако утврди да је лице за које се захтијева издавање дозволе оптужено или правоснажно осуђено за извршење кривичног дјела или прекршаја које није наведено у ставу 1. тачке ц) и д) овог члана, уколико процијени да то може негативно утицати на општу безбједност на међународном аеродрому и безбједност ваздушног саобраћаја.
- (3) Гранична полиција БиХ ће без одгађања обавијестити ОБА/ОСА БиХ о лицу којем је одбијено издавање дозволе на основу датог мишљења ОБА/ОСА БиХ о постојању безбједносне пријетње.

Члан 17.

(Одузимање дозволе)

- (1) Надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому ће одузети дозволу од лица у сљедећим случајевима:
- а) ако накнадно открије да су у захтјеву или прилозима уз захтјев наведени нетачни подаци,
 - б) ако утврди да лице којем је дозвола издата више нема потребу за кретањем и задржавањем у безбједносним зонама ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому за које је дозвола издата,
 - ц) ако је лицу којем је издата дозвола од стране послодавца изречена мјера суспензије са посла,
 - д) ако је против лица којем је издата дозвола покренута истрага или се пред надлежним судом води кривични поступак за кривично дјело за које је по закону прописана казна затвора три (3) године или већа казна, или је особа правоснажно осуђена на казну затвора три (3) године или више,
 - е) ако се утврди да је лице којем је издата дозвола правоснажно осуђено за кривично дјело или прекршај у вези са безбједношћу ваздушног саобраћаја, тероризма, безбједности државне границе, безбједности људи и имовине, кријумчарења роба или људи, злоупотребе наркотика, или се против лица води истрага или је против њега потврђена оптужница у вези напријед наведених кривичних дјела,
 - ф) ако лице одбије да присуствује разговору на који је позвано у складу са чланом 11. став 4. овог Правилника, а поднесен је захтјев за поновно издавање дозволе усљед скорог истека важења издате дозволе,
 - г) ако се приликом вршења безбједносних провјера од стране ОБА/ОСА БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту или друге надлежне агенције, установи да постоје основани разлози за сумњу да лице представља безбједносну пријетњу и да би се издавањем дозволе угрозила безбједност међународног аеродрома,
 - х) ако се утврди да је лице дало своју дозволу другом лицу које ју је користило као своју,
 - и) ако се утврди да лице користи туђу дозволу, а посједује и властиту дозволу, његова властита дозвола ће бити одузета,
 - ј) ако лице којем је издата дозвола одбија да се подвргне контроли кориштења дозвола од стране надлежне јединице ГПБиХ на међународном аеродрому, друге надлежне организационе јединице ГПБиХ или других надлежних органа и служби на међународном аеродрому,

к) ако лице у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому спрјечава или омета рад службеника надлежних за осигурање безбједности међународног аеродрома и безбједности цивилног ваздушног саобраћаја.

- (2) Надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому може одузети дозволу ако утврди да је лице којем је дозвола издата оптужено или правоснажно осуђено због извршења кривичног дјела или прекршаја који није наведен у тачкама д) и е) став 1. овог члана, уколико процијени да то може негативно утицати на општу безбједност на међународном аеродрому и безбједност цивилног ваздушног саобраћаја.
- (3) Лице од којег се дозвола одузима дужно је дозволу предати послодавцу одмах по пријему рјешења о одузимању дозволе, а послодавац је дужан дозволу вратити надлежној јединици ГПБиХ на међународном аеродрому која је издала дозволу у року од двадесет четири (24) часа од пријема дозволе од лица од којег се дозвола одузима.
- (4) О одузимању дозволе издаје се потврда на обрасцу чији су изглед и садржај дати у прилогу број 5 овог Правилника.
- (5) Гранична полиција БиХ ће без одгађања обавијестити ОБА/ОСА БиХ о лицу којем је одузета дозвола на основу датог мишљења ОБА/ОСА БиХ о постојању безбједносне пријетње.

Члан 18.

(Враћање и замјена дозволе)

- (1) У случају оштећења или дотрајалости дозволе оператер, друго правно лице код којег је запослено лице чија је дозвола оштећена или дотрајала или физичко лице којем је дозвола издата по основу обављања регистроване дјелатности у безбједносној зони на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому о томе ће без одгађања писмено обавијестити надлежну јединицу ГПБиХ на међународном аеродрому која је дозволу издала.
- (2) Уколико надлежна јединица ГП БиХ на међународном аеродрому процијени да се ради о оправданом случају из става (1) овог члана, одобриће издавање нове дозволе са роком важења идентичним преосталом року важења оштећене или дотрајале дозволе.
- (3) У случају да дође до измјене података о лицу којем је издата стална дозвола (промјена презимена и сл.), подноси се нови захтјев за издавање дозволе у складу са чланом 11. овог Правилника.
- (4) У случају престанка потребе за кориштењем дозволе по основу престанка радног односа или смрти лица којем је дозвола издата или по другом основу, оператер или друго правно лице код којег је запослено лице дужно је о томе одмах обавијестити надлежну јединицу ГПБиХ на међународном аеродрому, а у року од седам (7) дана и вратити издату дозволу или обавијестити надлежну јединицу ГПБиХ на међународном аеродрому о немогућности враћања дозволе и разлозима за то.
- (5) Приликом преузимања дозволе којом се замјењује истекла, оштећена, дотрајала или дозвола која садржи податке о лицу који више нису тачни, лице је дужно надлежној јединици ГПБиХ на међународном аеродрому вратити дозволу која се замјењује новом дозволом.

Члан 19.

(Поступање с одузетим и враћеним дозволама)

- (1) Одузете дозволе и дозволе које су због истека рока важења, оштећења, дотрајалости или по неком другом основу враћене надлежној јединици ГПБиХ на међународном аеродрому чувају се до уништења у службеним просторијама надлежне јединице ГПБиХ на међународном аеродрому.
- (2) Уништење дозвола из става (1) овог члана обавља се једном годишње и обухвата све дозволе које су прикупљене током претходне године.
- (3) Уништење дозвола обавља комисија од три (3) члана. Комисија се формира наредбом командира надлежне јединице ГПБиХ на међународном аеродрому.
- (4) О уништењу дозвола комисија сачињава записник са фотодокументацијом и идентификационим подацима о свим уништеним дозволама.

Члан 20.

(Поступање са изгубљеним дозволама)

- (1) У случају губитка дозволе институција или лице из члана 4. став (2) дужно је о томе без одгађања писмено обавијестити надлежну јединицу ГПБиХ на међународном аеродрому која је издала дозволу.
- (2) Надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому ће без одгађања донијети рјешење о поништењу сталне дозволе из става (1) овог члана.
- (3) Надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому ће о поништењу дозволе из става (1) овог члана, без одгађања, на подесан начин обавијестити оператера и, по процјени, друге субјекте на међународном аеродрому.
- (4) Уколико надлежна јединица ГП БиХ на међународном аеродрому процијени да се ради о оправданом случају из става (1) овог члана, одобриће издавање нове дозволе са роком важења идентичним преосталом року важења изгубљене дозволе.

Члан 21.

(Техничко упутство)

Изглед и начин израде дозволе детаљније су прописани техничким упутством.

Члан 22.

(Контрола)

Примјену одредби Правилника контролише надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому и друге надлежне организационе јединице ГПБиХ.

Члан 23.

(Евиденције)

- (1) У складу са чланом 78. став (1) тачка ф) Закона о граничној контроли, надлежна јединица ГПБиХ на међународном аеродрому води евиденцију о лицима за која су издате дозволе.
- (2) Изглед и садржај евиденције дат је у прилогу број 6 (евиденција о лицима за која су издате сталне дозволе) и прилогу број 7 (евиденција о лицима за која су издате једнодневне дозволе) овог Правилника.

Члан 24.

(Важење издатих дозвола)

Дозволе издате прије ступања на снагу овог Правилника су важеће до датума наведеног у дозволи.

ПОГЛАВЉЕ VI - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

(Престанак важења других прописа и раније започети поступци)

- (1) Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о изгледу, садржају, условима и поступку издавања и одузимања дозвола за кретање и задржавање лица на међународним аеродромима ("Службени гласник БиХ", бр. 13/11, 77/13 и 85/17).
- (2) Поступак започет прије ступања на снагу овог Правилника завршиће се према одредбама прописа важећих у вријеме започињања поступка.

Члан 26.

(Ступање на снагу)

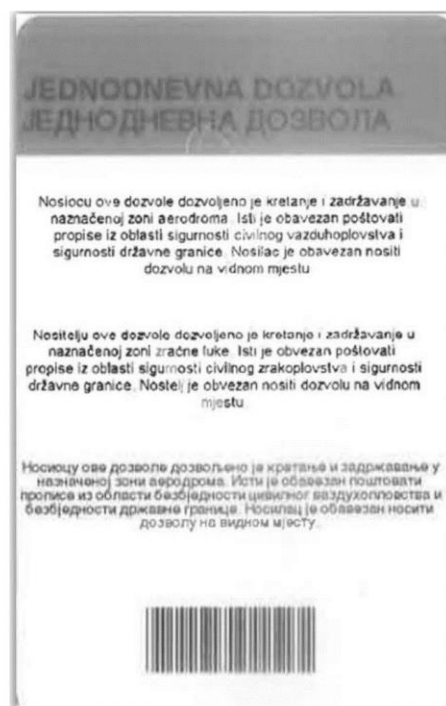
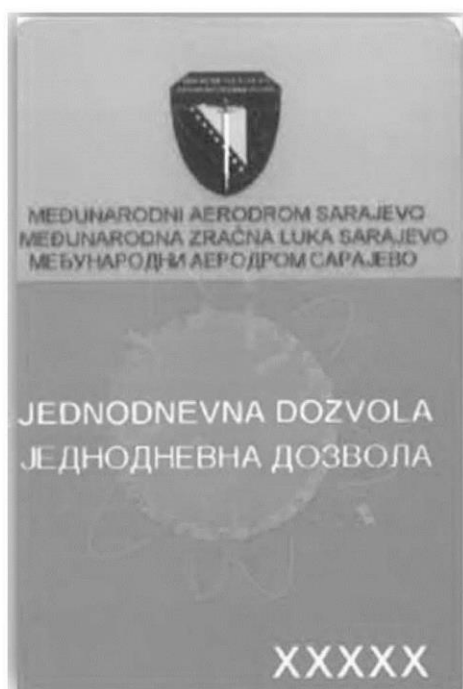
Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 17-06-1-04-28-1975-88/24
07. јула 2025. године
Сарајево

Директор
Главни генерални
инспектор полиције
Мирко Купрешаковић, с. р.

Прилог 1: Изглед обрасца сталних дозвола

MEĐUNARODNI AERODROM SARAJEVO MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA SARAJEVO МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ САРАЈЕВО		STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА	
ZONA ЗОНА	 FOTO / ФОТО XXXXX	Prezime / Презиме: Ime / Име: Poslodavac / Послодавац: Rok važenja / Рок важења:	Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.
MEĐUNARODNI AERODROM TUZLA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA TUZLA МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ ТУЗЛА		STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА	
ZONA ЗОНА	 FOTO / ФОТО XXXXX	Prezime / Презиме: Ime / Име: Poslodavac / Послодавац: Rok važenja / Рок важења:	Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.
MEĐUNARODNI AERODROM BANJALUKA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA BANJALUKA МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ БАЊАЛУКА		STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА	
ZONA ЗОНА	 FOTO / ФОТО XXXXX	Prezime / Презиме: Ime / Име: Poslodavac / Послодавац: Rok važenja / Рок важења:	Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.
MEĐUNARODNI AERODROM MOSTAR MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA MOSTAR МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ МОСТАР		STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА	
ZONA ЗОНА	 FOTO / ФОТО XXXXX	Prezime / Презиме: Ime / Име: Poslodavac / Послодавац: Rok važenja / Рок важења:	Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Прилог 2: Изглед обрасца једнодневних дозвола

 MEĐUNARODNI AERODROM BANJA LUKA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA BANJA LUKA МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ БАЊА ЛУКА JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА XXXXXX	JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosilac je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositeљу ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nosilac je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.
 MEĐUNARODNI AERODROM MOSTAR MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA MOSTAR МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ МОСТАР JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА XXXXXX	JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosilac je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositeљу ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nosilac je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Прилог 3: Изглед обрасца захтјева за издавање сталне дозволе

(подносилац захтјева)	
Број:	
Датум:	
ЈЕДИНИЦА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ АЕРОДРОМ	
<i>На основу члана 20. став (3) Закона о граничној контроли („Службени гласник БиХ“ број 7/25) и члана 11. став (1) Правилника о изгледу и садржају, условима и процедури издавања и одузимања дозвола за кретање и задржавање лица на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому („Службени гласник БиХ“ број ____/____), подноси се</i>	
ЗАХТЈЕВ	
за издавање сталне дозволе за кретање и задржавање лица у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на Међународном аеродрому за	
Име (име оца) и презиме дјевојачко презиме ЛМБГ рођен-а године у општина/град име мајке дјевојачко презиме мајке држављанство ЛК / пасош број издата од настањен у улици општина/град по занимању запослен-а код на пословима	
Образложење:	
Прилози:	
- доказ о радно-правном статусу, - доказ о уплаћеној административној такси у складу са Законом о административној такси, - доказ о уплати новчаних средстава на име трошкова израде дозвола, - увјерење о невођењу кривичног поступка, - увјерење о некажњавању, - фотографија димензија 30 x 35 мм, - обавјештење о непостојању безбједносне пријетње.	
М.П.	Потпис одговорног лица

Прилог 4: Изглед обрасца захтјева за издавање једнодневне дозволе

(подносилац захтјева)		
Број: _____		
Датум: _____		
ЈЕДИНИЦА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ АЕРОДРОМ _____		
<i>На основу члана 20. став 3. Закона о граничној контроли („Службени гласник БиХ“ број 7/25) и члана 12. став 1. Правилника о изгледу и садржају, условима и процедури издавања и одузимања дозвола за кретање и задржавање лица на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому („Службени гласник БиХ“ број ____/____), подноси се</i>		
ЗАХТЈЕВ		
за издавање једнодневне дозволе за кретање и задржавање лица у безбједносној зони ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на Међународном аеродрому _____, за:		
Име и презиме	Број ЛК / пасоша	Запослен у
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Дозвола за именованог-е је/су потребна/е за дан _____ у времену од _____ до _____ часова.		
Образложење:		

У пратњи именованог/е/их ће се налазити		
Име и презиме	Запослен у	Број сталне дозволе
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Контакт телефон одговорног лица _____		
М.П.		Потпис одговорног лица

Прилог 5: Изглед обрасца потврде о привременом одузимању дозволе

Bosna i Hercegovina Ministarstvo sigurnosti Granična policija Terenski ured za aerodrome Jedinica/Postrojba granične policije Aerodrom/Zračna luka _____		Босна и Херцеговина Министарство безбједности Гранична полиција Теренска канцеларија за аеродроме Јединица граничне полиције Аеродром _____
--	---	---

☐

Број: _____
 Мјесто, датум: _____

ПОТВРДА
о привременом одузимању дозволе

Потврђује се да је овлашћено службено лице, на основу члана 20. став (4) Закона о граничној контроли, те члана 17. Правилника о изгледу и садржају, условима и процедури издавања и одузимања дозвола за кретање и задржавање лица на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому, привремено одузело дозволу:

од _____, син/кћи _____,
 рођен/а _____ године у _____,
 настањен/а у улици _____,
 општина/град _____, држављанин _____,
 посједује ЛК/ПИ број _____ издату од _____,
 ЈМБГ: _____, по занимању _____.

Опис привремено одузете дозволе:

Врста дозволе _____, број дозволе _____

Напомена:

Лице се изричито не противи одузимању.

Привремено одузета дозвола је похрањена у _____

_____ Име, презиме и потпис лица од којег је дозвола привремено одузета	_____ Име, презиме и потпис овлашћеног службеног лица (бр. сл. легитимације)
---	---

М. П.

Прилог 6: Изглед Евиденције лица којима је издата стална дозвола за кретање и задржавање у безбједносним зонама ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународним аеродромима

Р/Б	Име и презиме	Број рјешења	Врста и број дозволе	Рок важења	Датум преузимања	Потпис примаоца	Напомена
1	2	3	4	5	6	7	8

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ:

- У рубрику 1 уписује се редни број.
- У рубрику 2 се уписује име и презиме лица којем је дозвола издата.
- У рубрику 3 уписује се број рјешења о издавању дозволе.
- У рубрику 4 уписује се врста и серијски број дозволе.
- У рубрику 5 уписује се рок важења дозволе.
- У рубрику 6 уписује се датум преузимања дозволе.
- У рубрику 7 се потписује лице којем је издата дозвола.
- У рубрику 8 се уписују остали подаци по процјени службеника који води евиденцију (нпр. одузимање дозволе, враћање дозволе, кажњавање и слично).

Прилог 7: Изглед Евиденције лица којима је издата једнодневна дозвола за кретање и задржавање у безбједносним зонама ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународним аеродромима

Р/Б	Име и презиме	Број личне исправе	Запослен код	Ангажован од	Број дозволе	Напомена
1	2	3	4	5	6	7

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ:

- У рубрику 1 уписује се редни број.
- У рубрику 2 уписује се име и презиме лица којем се издаје дозвола.
- У рубрику 3 уписује се број личне исправе лица којем се издаје дозвола.
- У рубрику 4 уписује се назив послодавца код којег је лице запослено.
- У рубрику 5 уписује се назив правног субјекта или физичког лица које ангажује лице у безбједносним зонама ограниченог приступа на подручју граничног прелаза на међународним аеродромима.
- У рубрику 6 уписује се серијски број дозволе.
- У рубрику 7 се уписују остали подаци по процјени службеника који води евиденцију.

Na osnovu člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 15. stav 2. Zakona o Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/04, 27/07 i 59/09), člana 20. stav (6) i člana 82. stav (4) tačka c) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH", broj 7/25), direktor Granične policije Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O IZGLEDU I SADRŽAJU, USLOVIMA I PROCEDURI IZDAVANJA I ODUZIMANJA DOZVOLA ZA KRETANJE I ZADRŽAVANJE LICA NA PODRUČJU GRANIČNOG PRELAZA NA MEĐUNARODNOM AERODROMU

POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom propisuju se izgled i sadržaj, uslovi i procedura izdavanja, oduzimanja, vraćanja i zamjene dozvole za kretanje i zadržavanje lica na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu (u daljnjem tekstu: dozvola), izuzeci od obaveze pribavljanja dozvole, sigurnosne i druge provjere za lica za koje se zahtijeva izdavanje dozvole, postupak u slučaju gubitka dozvole, obrasci zahtjeva za izdavanje dozvole, kao i izgled i sadržaj evidencije o licima kojima je izdata dozvola.

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom Pravilniku se bez diskriminacije odnose i na muškarce i na žene.

POGLAVLJE II - OBAVEZA PRIBAVLJANJA DOZVOLE

Član 3.

(Sigurnosne zone)

- (1) U smislu ovog Pravilnika, područje graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu podijeljeno je u dvije sigurnosne zone, i to:
 - a) zona slobodnog pristupa koja obuhvata dijelove područja graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu u koje pristup nije ograničen ili kontrolisan,
 - b) sigurnosna zona ograničenog pristupa koja obuhvata dijelove područja graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu u koje je pristup ograničen ili kontrolisan.
- (2) U skladu sa propisima iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva, sigurnosne zone ograničenog pristupa mogu biti podijeljene na podzone uz označavanje svake podzone jedinstvenom oznakom.

Član 4.

(Obaveza pribavljanja dozvole i izuzeci od obaveze)

- (1) Kretanje i zadržavanje lica u sigurnosnoj zoni iz člana 3. stav 1. tačka b) ovog Pravilnika dozvoljeno je uz posjedovanje dozvole propisane ovim Pravilnikom.
- (2) Dozvola se izdaje:
 - a) licu koje je zaposleno kod operatera ili drugog pravnog lica koje u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu obavlja registrovanu djelatnost,
 - b) licu koje u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom

aerodromu obavlja registrovanu samostalnu djelatnost,

- c) službeniku Oružanih snaga BiH i policijske agencije u BiH koji u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu obavlja redovne poslove i zadatke, pri čemu se pod obavljanjem redovnih poslova i zadataka podrazumijeva boravak u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu u trajanju od najmanje tri dana u toku sedmice, uz obavezu Oružanih snaga BiH i policijske agencije u BiH da Graničnoj policiji BiH službenim putem dostavi spisak sa generalijskim podacima službenika kojima je potrebno izdati dozvolu, vodeći računa da se radi o službenicima koji su bili predmet sigurnosne provjere.
 - d) licu koje u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu obavlja jednodnevni posao ili
 - e) licu koje se u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu nalazi u jednodnevnoj posjeti.
- (3) Pod registrovanom djelatnošću, u smislu stava (2) ovog Pravilnika, podrazumijeva se registracija djelatnosti kod nadležnih organa uprave u smislu posjedovanja odobrenja ili rješenja za obavljanje određene vrste poslova ili privredne aktivnosti.
 - (4) Operater ili drugo pravno lice koje u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu obavlja registrovanu djelatnost, kao i institucije iz člana 4. stav (2) tačka c) ovog Pravilnika, dužni su za svog zaposlenog, prije započinjanja njegovog rada, pribaviti dozvolu, te snositi troškove njene izrade.
 - (5) Fizičko lice koje u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnom aerodromu obavlja registrovanu samostalnu djelatnost, dužno je prije započinjanja rada pribaviti dozvolu, te snositi troškove njene izrade.
 - (6) Dozvolu iz stava (1) ovog člana ne mora posjedovati:
 - a) putnik u vazdušnom saobraćaju koji je predmet graničnih provjera prije ili poslije leta, uz posjedovanje putne karte ili drugog odgovarajućeg dokaza o ispunjenosti uslova za ukrcaj na let,
 - b) pilot ili drugi član posade vazduhoplova koji posjeduje pilotsku dozvolu, akreditaciju kompanije ili drugi odgovarajući dokument i koji se radi potreba leta kreće po aerodromu u skladu sa uslovima utvrđenim propisima Direkcije za civilno vazduhoplovstvo BiH (BHDCA) koji uređuju oblast sigurnosti civilnog vazduhoplovstva,
 - c) lice koje se nalazi u pratnji (eskortu) vozila za doček ili ispraćaj čelnika država, članova njihovih delegacija i drugih ličnosti čiji su dolazak ili odlazak najavljeni Graničnoj policiji BiH diplomatskim putem, u slučajevima kada se vrši direktan transfer čelnika država, članova njihovih delegacija i drugih ličnosti iz vazduhoplova na posebno organizovanim letovima u vozilo ili obrnuto,
 - d) lice koje vrši službeno postupanje u slučaju krizne ili hitne situacije predviđene propisima iz oblasti sigurnosti aerodroma i sigurnosti civilnog vazduhoplovstva,
 - e) inspektor i lice ovlašteno za sprovođenje stručnog nadzora BHDCA, isključivo za vrijeme vršenja

poslova inspeksijskog i stručnog nadzora iz svoje nadležnosti i uz obavezu BHDCA da Graničnoj policiji BiH službenim putem dostavi i redovno ažurira spisak sa generalijskim podacima službenika koje je u skladu sa ovom tačkom potrebno izuzeti od obaveze posjedovanja dozvole.

- f) službenik OBA/OSA koji obavlja poslove i zadatke u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu, uz obavezu OBA/OSA da Graničnoj policiji BiH službenim putem dostavi spisak sa generalijskim podacima službenika koje je u skladu sa ovom tačkom potrebno izuzeti od obaveze posjedovanja dozvole.
 - g) službenik EUFOR-a koji obavlja poslove i zadatke u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu, uz obavezu glavne komande EUFOR-a da Graničnoj policiji BiH službenim putem dostavi spisak sa generalijskim podacima službenika koje je u skladu sa ovom tačkom potrebno izuzeti od obaveze posjedovanja dozvole.
- (7) Za kretanje i zadržavanje lica u sigurnosnoj zoni iz člana 3. stav 1. tačka a) ovog Pravilnika nije potrebna dozvola, ali su operater i drugi subjekti koji obavljaju poslove na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu dužni da nadležnoj Jedinici GPBiH na međunarodnom aerodromu, u svrhu sprovođenja svojih zakonski utvrđenih nadležnosti, redovno dostavljaju ažurirane podatke o svim zaposlenim licima koja vrše poslove u toj sigurnosnoj zoni.

Član 5.

(Nadležnost za izdavanje dozvole)

Dozvolu izdaje nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu.

Član 6.

(Nošenje)

- (1) Prilikom kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu, lice kojem je u skladu sa odredbama ovog Pravilnika izdata dozvola dužno je nositi dozvolu na vidnom mjestu.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, dozvolu na vidnom mjestu ne mora nositi:
 - a) lice koje vrši poslove prihvata i otpreme vazduhoplova i druge poslove koji mogu izazvati oštećenje na dozvoli ili vazduhoplovu, u vrijeme vršenja tih poslova, uz obavezu da dozvolu nosi sa sobom i da je pokaže na zahtjev policijskog službenika nadležne jedinice GPBiH na međunarodnom aerodromu.
 - b) službenik policijske agencije u BiH, kada to priroda njegovog posla zahtijeva.
- (3) Prilikom kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu, lice iz člana 4. stav 6) tačka b) ovog Pravilnika dužno je nositi na vidnom mjestu odgovarajuću legitimaciju iz koje je moguće utvrditi njegov identitet i status.
- (4) Prilikom kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu, lice iz člana 4. stav 6), tačke c), d), e), f) i g) ovog Pravilnika dužno je da, po zahtjevu policijskog službenika nadležne jedinice GPBiH na međunarodnom aerodromu, pruži na uvid identifikacionu

legitimaciju ili drugi odgovarajući dokument iz kojeg je moguće utvrditi njegov identitet i status, a po procjeni policijskog službenika i druge dokaze koji potvrđuju izuzeće od obaveze pribavljanja dozvole.

- (5) Prilikom kretanja i zadržavanja u zoni slobodnog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu, lice iz člana 4. stav 7) ovog Pravilnika dužno je nositi na vidnom mjestu identifikacionu legitimaciju sa fotografijom izdatu od strane operatera ili drugog subjekta koji obavlja poslove na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu, ukoliko je ista u skladu sa posebnim propisom izdata licu od strane operatera ili drugog subjekta koji obavlja poslove na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu.
- (6) Nošenje na vidnom mjestu podrazumijeva nošenje na prednjoj strani tijela u predjelu između glave i struka.

Član 7.

(Kontrola pristupa lica)

- (1) Lica koja ulaze u sigurnosnu zonu ograničenog pristupa na području međunarodnog aerodroma podliježu obaveznoj kontroli pristupa od strane aerodromskog operatera ili drugih subjekata angažovanih u tu svrhu od strane aerodromskog operatera.
- (2) U cilju omogućavanja poslova iz stava (1) ovog člana, nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu dostavlja aerodromskom operateru podatke o licima koja su u skladu sa odredbama ovog Pravilnika izuzeta od obaveze pribavljanja dozvole.
- (3) Nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu može, na osnovu vlastite procjene, na mjestu vršenja kontrole pristupa lica vršiti kontrolu posjedovanja i isticanja na vidnom mjestu dozvole ili kontrolu posjedovanja dokaza o izuzeću od obaveze pribavljanja dozvole.

POGLAVLJE III - VRSTE DOZVOLA

Član 8.

(Vrste dozvola i rokovi važenja)

- (1) Dozvola može biti stalna ili jednodnevna.
- (2) Stalna dozvola izdaje se licu iz člana 4. stav (2) tačke a), b) i c) ovog Pravilnika.
- (3) Stalna dozvola izdaje se sa rokom važenja do tri (3) godine.
- (4) Jednodnevna dozvola izdaje se licu iz člana 4. stav (2) tačke d) i e) ovog Pravilnika.

Član 9.

(Stalna dozvola)

- (1) Stalna dozvola izrađuje se od plastičnog materijala dimenzija 8,5 x 5,5 cm, u više boja podloge.
- (2) Boja podloge koja označava međunarodni aerodrom je:
 - a) zelena za Međunarodni aerodrom Sarajevo,
 - b) narandžasta za Međunarodni aerodrom Banja Luka,
 - c) bijela za Međunarodni aerodrom Mostar i
 - d) plava za Međunarodni aerodrom Tuzla.
- (3) Boja podloge koja označava da se radi o dozvoli za pristup sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa je crvena.
- (4) Stalna dozvola sadrži:
 - a) na prednjoj strani, u gornjem dijelu, sa podlogom koja je obojena u skladu sa stavom (3) ovog člana: grb Granične policije BiH i naziv međunarodnog aerodroma.
 - b) na prednjoj strani, u donjem dijelu, sa podlogom koja je obojena u skladu sa stavom (4) ovog člana: fotografiju nosioca, prezime i ime nosioca, naziv poslodavca kod kojeg je nosilac zaposlen, rok

- ваženja dozvole, oznaka jedne ili više podzona (ako je primjenljivo) i serijski broj dozvole.
- c) na poledini, u gornjem dijelu, sa podlogom koja je obojena u skladu sa stavom (3) ovog člana: tekst: "Stalna dozvola".
- d) na poledini, u donjem dijelu, sa podlogom koja je obojena bijelom bojom: tekst upute za korištenje dozvole.
- (5) Dozvola može da sadrži i beskontaktni ili kontaktni memorijski medij koji može da sadrži broj dozvole, ime i prezime nosioca ili druge potrebne podatke.
- (6) Tekst na stalnoj dozvoli ispisuje se na tri službena jezika i dva pisma koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini
- (7) Izgled i sadržaj obrasca stalne dozvole dat je u prilogu broj 1. ovog Pravilnika.

Član 10.

(Jednodnevna dozvola)

- (1) Jednodnevna dozvola izrađuje se od plastičnog materijala dimenzija 5,5 x 8,5 cm, u više boja podloge.
- (2) Boja dozvole koja označava međunarodni aerodrom je u skladu sa članom 9. stav (3) ovog Pravilnika.
- (3) Boja podloge koja označava da se radi o dozvoli za pristup sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa je u skladu sa članom 9. stav (4) ovog Pravilnika.
- (4) Jednodnevna dozvola sadrži:
- a) na prednjoj strani, u gornjem dijelu, sa podlogom koja je obojena u skladu sa stavom (2) ovog člana: grb Granične policije BiH i naziv međunarodnog aerodroma,
- b) na prednjoj strani, u donjem dijelu, sa podlogom koja je obojena u skladu sa stavom (3) ovog člana: tekst "JEDNODNEVNA DOZVOLA", oznaka jedne ili više podzona (ako je primjenljivo) i serijski broj dozvole,
- c) na poledini, u gornjem dijelu, sa podlogom koja je obojena u skladu sa stavom (2) ovog člana: tekst "JEDNODNEVNA DOZVOLA",
- d) na poledini, u donjem dijelu, sa podlogom koja je obojena bijelom bojom: tekst upute za korištenje dozvole.
- (5) Dozvola može da sadrži i beskontaktni ili kontaktni memorijski medij koji može da sadrži broj dozvole, ime i prezime nosioca ili druge podatke.
- (6) Tekst na jednodnevnoj dozvoli ispisuje se na tri službena jezika i dva pisma koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (7) Izgled i sadržaj obrasca jednodnevne dozvole dat je u prilogu broj 2 ovog Pravilnika.

POGLAVLJE IV - POSTUPAK IZDAVANJA DOZVOLA

Član 11.

(Zahtjev za izdavanje stalne dozvole)

- (1) Zahtjev za izdavanje stalne dozvole podnosi se nadležnoj jedinici GP BiH na međunarodnom aerodromu posredstvom operatera međunarodnog aerodroma, najkasnije sedam (7) radnih dana prije početka rada lica u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu ili prije isteka važenja prethodno izdate stalne dozvole.
- (2) Izuzetno od odredbi stava (1) ovog člana, zahtjev koji se odnosi na lice zaposleno u organu uključenom u proces integrisanog upravljanja granicom (UIO BiH, veterinarske, fitosanitarne inspekcije i dr.) ili organu iz člana 4. stav (2) tačka c) ovog Pravilnika podnosi se nadležnoj jedinici GP BiH na međunarodnom aerodromu direktno putem tog organa.

- (3) Podnosilac zahtjeva za izdavanje stalne dozvole podnošenjem zahtjeva potvrđuje tačnost ličnih podataka i podataka o radno-pravnom statusu lica za kojeg se podnosi zahtjev.
- (4) Ukoliko su podaci iz zahtjeva nepotpuni, nejasni ili se sumnja u istinitost podataka, nadležna jedinica GP BiH na međunarodnom aerodromu može zahtijevati obavljanje razgovora ovlaštenog službenika granične policije sa licem za koje se zahtijeva izdavanje dozvole ili predstavnikom podnosioca zahtjeva.
- (5) Lice iz stava 4. ovog člana obavezno je prisustvovati razgovoru sa službenikom nadležne jedinice GP BiH na međunarodnom aerodromu.
- (6) Zahtjev za izdavanje stalne dozvole, podnosi se na obrascu čiji su izgled i sadržaj dati u prilogu broj 3 ovog Pravilnika.

Član 12.

(Zahtjev za izdavanje jednodnevne dozvole)

- (1) Zahtjev za izdavanje jednodnevne dozvole podnosi se nadležnoj jedinici GPBiH na međunarodnom aerodromu, najmanje dvadeset četiri (24) sata prije namjeravanog dolaska lica za kojeg se traži dozvola na područje graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu.
- (2) Kretanje i zadržavanje u sigurnosnim zonama licima kojima je izdata jednodnevna dozvola, dozvoljeno je samo u pratnji lica koje posjeduje stalnu dozvolu.
- (3) Podnosilac zahtjeva je obavezan u zahtjevu navesti nosioca odgovarajuće stalne dozvole u čijoj će se pratnji kretati lice za koje se traži jednodnevna dozvola, tokom njegovog kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu.
- (4) U slučaju podnošenja zahtjeva za izdavanje jednodnevne dozvole u kojem nisu navedeni podaci iz stava (3) ovog člana, nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu, ukoliko to raspoložive mogućnosti dozvoljavaju, određuje svog službenika kao pratnju za lice za koje se traži jednodnevna dozvola, tokom njegovog kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na međunarodnom aerodromu.
- (5) Prilikom preuzimanja jednodnevne dozvole, lice kojem se dozvola izdaje predaje nadležnoj jedinici GP BiH na međunarodnom aerodromu svoju ličnu kartu ili drugi identifikacioni dokument, a dokument mu se vraća prilikom vraćanja jednodnevne dozvole.
- (6) Zahtjev za izdavanje jednodnevne dozvole podnosi se na obrascu čiji su izgled i sadržaj dati u prilogu broj 4 ovog Pravilnika.

Član 13.

(Prilozi uz zahtjev za izdavanje dozvole)

- (1) Uz zahtjev za izdavanje stalne dozvole prilažu se:
- a. dokaz o radno-pravnom statusu,
- b. dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi u skladu sa Zakonom o administrativnoj taksi,
- c. dokaz o uplati novčanih sredstava na ime troškova izrade dozvola,
- d. uvjerenje o nevođenju krivičnog postupka,
- e. uvjerenje o nekažnjavanju,
- f. fotografija dimenzija 30 x 35 mm,
- g. obavještenje o nepostojanju sigurnosne prijetnje.
- (2) Prilozi iz tački a), d) i e) prethodnog stava dostavljaju se u originalu ili ovjerenoj kopiji.
- (3) Prilog iz tačke g) dostavlja se od strane operatera ili drugog subjekta ukoliko isti odredbama ovog člana nije izuzet od obaveze dostavljanja ovog priloga, u formi

pismenog obavještenja o zaprimljenoj informaciji OBA/OSA o nepostojanju sigurnosne prijetnje.

- (4) Službenik Granične policije BiH izuzet je od obaveze dostavljanja dokaza, uvjerenja i drugih priloga iz stava 1. ovog člana, osim obaveze dostavljanja fotografije.
- (5) Ostale policijske agencije u BiH i Oružane snage BiH izuzeti su od obaveze dostavljanja dokaza, uvjerenja i drugih priloga iz stava 1. ovog člana, osim obaveze dostavljanja dokaza o uplati novčanih sredstava na ime troškova izrade dozvola i fotografije.
- (6) Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole u slučajevima isteka važnosti prethodno izdate dozvole, UIO BiH je izuzeta od obaveze dostavljanja dokaza i uvjerenja iz stava 1. tačke a) i b) ovog člana.
- (7) Nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu može zatražiti da podnosilac zahtjeva za izdavanje jednodnevne dozvole uz zahtjev dostavi odgovarajući dokaz iz kojeg je moguće utvrditi potrebu za obavljanjem jednodnevnog posla, odnosno jednodnevne posjete na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu od strane lica za kojeg se traži izdavanje jednodnevne dozvole.

Član 14.

(Sigurnosna i druge provjere)

- (1) Lice za koje se podnosi zahtjev za izdavanje stalne dozvole predmet je sigurnosne provjere koju vrši OSA/OBA BiH u skladu sa svojim propisima i procedurama.
- (2) Sigurnosna provjera iz stava (1) ovog člana obuhvata period od najmanje posljednjih pet (5) godina.
- (3) Za vrijeme važenja izdate stalne dozvole, OBA/OSA BiH kontinuirano vrši sigurnosne provjere lica kojem je stalna dozvola izdata, te obavještava Graničnu policiju BiH u slučaju saznanja o postojanju sigurnosne prijetnje.
- (4) Po procjeni, nadležna jedinica na međunarodnom aerodromu može tražiti vršenje ponovne ili dodatne sigurnosne provjere za lice kojem je izdata važeća stalna dozvola.
- (5) Pored provjere iz stava (1) ovog člana, Granična policija BiH može po ukazanoj potrebi vršiti i dodatne provjere kroz operativne evidencije policijskih i drugih nadležnih organa.
- (6) Za punoljetno lice za koje je podnesen zahtjev za izdavanje jednodnevne dozvole, nadležna jedinica će izvršiti provjere kroz raspoložive operativne evidencije.

Član 15.

(Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole)

- (1) O zahtjevu za izdavanje dozvole podnesenom u skladu sa članom 11. i članom 12. ovog Pravilnika odlučuje nadležna jedinica GP BiH na međunarodnom aerodromu u skladu sa pravilima upravnog postupka.
- (2) Izuzetno od odredbi stava (1), u slučaju pozitivne odluke o zahtjevu za izdavanje jednodnevne dozvole neće se izdati rješenje već će se o tome na podesan način obavijestiti podnosilac zahtjeva.
- (3) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se podnosiocu zahtjeva za izdavanje dozvole i licu za koje se zahtijeva izdavanje dozvole.
- (4) Na rješenje iz stava (1) ovog člana dozvoljena je žalba koja se podnosi Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine, putem Granične policije BiH, u roku od petnaest (15) dana od dana prijema rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

POGLAVLJE V - ODBIJANJE IZDAVANJA DOZVOLE, ODUZIMANJE, VRAĆANJE, ZAMJENA I GUBITAK DOZVOLE

Član 16.

(Odbijanje izdavanja dozvole)

- (1) Nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu će odbiti izdati dozvolu u sljedećim slučajevima:
 - a) ako utvrdi da su u zahtjevu ili prilogima uz zahtjev navedeni netačni podaci,
 - b) ako podnosilac zahtjeva nije dokazao potrebu za kretanjem i zadržavanjem lica u sigurnosnom području na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu na koje se zahtjev odnosi,
 - c) ako je protiv lica za koje se zahtijeva izdavanje dozvole pokrenuta istraga ili se pred nadležnim sudom vodi krivični postupak za krivično djelo za koje je po zakonu propisana kazna zatvora tri (3) godine ili veća kazna, ili je lice pravosnažno osuđeno na kaznu zatvora tri (3) godine ili više,
 - d) ako se utvrdi da je lice za koje se zahtijeva izdavanje dozvole, pravosnažno osuđeno za krivično djelo u vezi sa sigurnošću vazdušnog saobraćaja, terorizma, sigurnošću državne granice, sigurnošću ljudi i imovine, krijumčarenja roba ili ljudi, zloupotrebe narkotika, ili se protiv lica vodi istraga ili je potvrđena optužnica u vezi naprijed navedenih krivičnih djela,
 - e) ako lice za koje se zahtijeva izdavanje dozvole ili ovlašteni predstavnik podnosioca zahtjeva odbije da prisustvuje razgovoru na koji je uredno pozvano u skladu sa članom 11. stav 4. ovog Pravilnika,
 - f) ako se prilikom vršenja sigurnosnih provjera od strane OBA/OSA BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu ili druge nadležne agencije, ustanovi da postoje osnovani razlozi za sumnju da lice predstavlja sigurnosnu prijetnju i da bi se izdavanjem dozvole ugrozila sigurnost međunarodnog aerodroma.
- (2) Nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu može odbiti izdati dozvolu ako utvrdi da je lice za koje se zahtijeva izdavanje dozvole optuženo ili pravosnažno osuđeno za izvršenje krivičnog djela ili prekršaja koje nije navedeno u stavu 1.tačke c) i d) ovog člana, ukoliko procijeni da to može negativno uticati na opštu sigurnost na međunarodnom aerodromu i sigurnost vazdušnog saobraćaja.
- (3) Granična policija BiH će bez odgađanja obavijestiti OBA/OSA BiH o licu kojem je odbijeno izdavanje dozvole na osnovu datog mišljenja OBA/OSA BiH o postojanju sigurnosne prijetnje.

Član 17.

(Oduzimanje dozvole)

- (1) Nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu će oduzeti dozvolu od lica u sljedećim slučajevima:
 - a) ako naknadno otkrije da su u zahtjevu ili prilogima uz zahtjev navedeni netačni podaci,
 - b) ako utvrdi da lice kojem je dozvola izdata više nema potrebu za kretanjem i zadržavanjem u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu za koje je dozvola izdata,
 - c) ako je licu kojem je izdata dozvola od strane poslodavca izrečena mjera suspenzije sa posla,

- d) ako je protiv lica kojem je izdata dozvola pokrenuta istraga ili se pred nadležnim sudom vodi krivični postupak za krivično djelo za koje je po zakonu propisana kazna zatvora tri (3) godine ili veća kazna, ili je osoba pravosnažno osuđena na kaznu zatvora tri (3) godine ili više,
 - e) ako se utvrdi da je lice kojem je izdata dozvola pravosnažno osuđeno za krivično djelo ili prekršaje u vezi sa sigurnošću vazdušnog saobraćaja, terorizma, sigurnosti državne granice, sigurnosti ljudi i imovine, krijumčarenja roba ili ljudi, zloupotrebe narkotika, ili se protiv lica vodi istraga ili je protiv njega potvrđena optužnica u vezi naprijed navedenih krivičnih djela,
 - f) ako lice odbije da prisustvuje razgovoru na koji je pozvano u skladu sa članom 11. stav 4. ovog Pravilnika, a podnesen je zahtjev za ponovno izdavanje dozvole usljed skorog isteka važenja izdate dozvole,
 - g) ako se prilikom vršenja sigurnosnih provjera od strane OBA/OSA BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu ili druge nadležne agencije, ustanovi da postoje osnovani razlozi za sumnju da lice predstavlja sigurnosnu prijetnju i da bi se izdavanjem dozvole ugrozila sigurnost međunarodnog aerodroma,
 - h) ako se utvrdi da je lice dalo svoju dozvolu drugom licu koje ju je koristilo kao svoju,
 - i) ako se utvrdi da lice koristi tuđu dozvolu, a posjeduje i vlastitu dozvolu, njegova vlastita dozvola će biti oduzeta,
 - j) ako lice kojem je izdata dozvola odbija da se podvrgne kontroli korištenja dozvola od strane nadležne jedinice GPBiH na međunarodnom aerodromu, druge nadležne organizacione jedinice GPBiH ili drugih nadležnih organa i službi na međunarodnom aerodromu,
 - k) ako lice u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu sprječava ili ometa rad službenika nadležnih za osiguranje sigurnosti međunarodnog aerodroma i sigurnosti civilnog vazdušnog saobraćaja.
- (2) Nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu može oduzeti dozvolu ako utvrdi da je lice kojem je dozvola izdata optuženo ili pravosnažno osuđeno zbog izvršenja krivičnog djela ili prekršaja koji nije naveden u tačkama d) i e) stav 1. ovog člana, ukoliko ocijeni da to može negativno uticati na opštu sigurnost na međunarodnom aerodromu i sigurnost civilnog vazdušnog saobraćaja.
 - (3) Lice od kojeg se dozvola oduzima dužno je dozvolu predati poslodavcu odmah po prijemu rješenja o oduzimanju dozvole, a poslodavac je dužan dozvolu vratiti nadležnoj jedinici GPBiH na međunarodnom aerodromu koja je izdala dozvolu u roku od dvadeset četiri (24) sata od prijema dozvole od lica od kojeg se dozvola oduzima.
 - (4) O oduzimanju dozvole izdaje se potvrda na obrascu čiji su izgled i sadržaj dati u prilogu broj 5 ovog Pravilnika.
 - (5) Granična policija BiH će bez odgađanja obavijestiti OBA/OSA BiH o licu kojem je oduzeta dozvola na osnovu datog mišljenja OBA/OSA BiH o postojanju sigurnosne prijetnje.

Član 18.

(Vraćanje i zamjena dozvole)

- (1) U slučaju oštećenja ili dotrajalosti dozvole operater, drugo pravno lice kod kojeg je zaposleno lice čija je dozvola oštećena ili dotrajala ili fizičko lice kojem je dozvola izdata po osnovu obavljanja registrovane djelatnosti u sigurnosnoj zoni na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu o tome će bez odgađanja pismeno obavijestiti nadležnu jedinicu GPBiH na međunarodnom aerodromu koja je dozvolu izdala.
- (2) Ukoliko nadležna jedinica GP BiH na međunarodnom aerodromu procijeni da se radi o opravdanom slučaju iz stava (1) ovog člana, odobriće izdavanje nove dozvole sa rokom važenja identičnim preostalom roku važenja oštećene ili dotrajale dozvole.
- (3) U slučaju da dođe do izmjene podataka o licu kojem je izdata stalna dozvola (promjena prezimena i sl.), podnosi se novi zahtjev za izdavanje dozvole u skladu sa članom 11. ovog Pravilnika.
- (4) U slučaju prestanka potrebe za korištenjem dozvole po osnovu prestanka radnog odnosa ili smrti lica kojem je dozvola izdata ili po drugom osnovu, operater ili drugo pravno lice kod kojeg je zaposleno lice dužno je o tome odmah obavijestiti nadležnu jedinicu GPBiH na međunarodnom aerodromu, a u roku od sedam (7) dana i vratiti izdatu dozvolu ili obavijestiti nadležnu jedinicu GPBiH na međunarodnom aerodromu o nemogućnosti vraćanja dozvole i razlozima za to.
- (5) Prilikom preuzimanja dozvole kojom se zamjenjuje istekla, oštećena, dotrajala ili dozvola koja sadrži podatke o licu koji više nisu tačni, lice je dužno nadležnoj jedinici GPBiH na međunarodnom aerodromu vratiti dozvolu koja se zamjenjuje novom dozvolom.

Član 19.

(Postupanje s oduzetim i vraćenim dozvolama)

- (1) Oduzete dozvole i dozvole koje su zbog isteka roka važenja, oštećenja, dotrajalosti ili po nekom drugom osnovu vraćene nadležnoj jedinici GPBiH na međunarodnom aerodromu čuvaju se do uništenja u službenim prostorijama nadležne jedinice GPBiH na međunarodnom aerodromu.
- (2) Uništenje dozvola iz stava (1) ovog člana obavlja se jednom godišnje i obuhvata sve dozvole koje su prikupljene tokom prethodne godine.
- (3) Uništenje dozvola obavlja komisija od tri (3) člana. Komisija se formira naredbom komandira nadležne jedinice GPBiH na međunarodnom aerodromu.
- (4) O uništenju dozvola komisija sačinjava zapisnik sa fotodokumentacijom i identifikacionim podacima o svim uništenim dozvolama.

Član 20.

(Postupanje sa izgubljenim dozvolama)

- (1) U slučaju gubitka dozvole institucija ili lice iz člana 4. stav (2) dužno je o tome bez odgađanja pismeno obavijestiti nadležnu jedinicu GPBiH na međunarodnom aerodromu koja je izdala dozvolu.
- (2) Nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu će bez odgađanja donijeti rješenje o poništenju stalne dozvole iz stava (1) ovog člana.
- (3) Nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu će o poništenju dozvole iz stava (1) ovog člana, bez odgađanja, na podesan način obavijestiti operatera i, po procjeni, druge subjekte na međunarodnom aerodromu.

- (4) Ukoliko nadležna jedinica GP BiH na međunarodnom aerodromu procijeni da se radi o opravdanom slučaju iz stava (1) ovog člana, odobriće izdavanje nove dozvole sa rokom važenja identičnim preostalom roku važenja izgubljene dozvole.

Član 21.

(Tehničko uputstvo)

Izgled i način izrade dozvole detaljnije su propisani tehničkim uputstvom.

Član 22.

(Kontrola)

Primjenu odredbi Pravilnika kontroliše nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu i druge nadležne organizacione jedinice GPBiH.

Član 23.

(Evidencije)

- (1) U skladu sa članom 78. stav (1) tačka d) Zakona o graničnoj kontroli, nadležna jedinica GPBiH na međunarodnom aerodromu vodi evidenciju o licima za koja su izdate dozvole.
- (2) Izgled i sadržaj evidencije dat je u prilogu broj 6 (evidencija o licima za koja su izdate stalne dozvole) i prilogu broj 7 (evidencija o licima za koja su izdate jednodnevne dozvole) ovog Pravilnika.

Član 24.

(Važenje izdatih dozvola)

Dozvole izdate prije stupanja na snagu ovog Pravilnika su važeće do datuma navedenog u dozvoli.

POGLAVLJE VI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

(Prestanak važenja drugih propisa i ranije započeti postupci)

- (1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o izgledu, sadržaju, uslovima i postupku izdavanja i oduzimanja dozvola za kretanje i zadržavanje lica na međunarodnim aerodromima ("Službeni glasnik BiH", br. 13/11, 77/13 i 85/17).
- (2) Postupak započet prije stupanja na snagu ovog Pravilnika završit će se prema odredbama propisa važećih u vrijeme započinjanja postupka.

Član 26.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Direktor

Broj 17-06-1-04-28-1975-88/24
07. jula 2024. godine
Sarajevo

Glavni generalni
inspektor policije
Mirko Kuprešaković, s. r.

Prilog 1: Izgled obrasca stalnih dozvola

MEĐUNARODNI AERODROM SARAJEVO
MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA SARAJEVO
МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ САРАЈЕВО

Prezime / Презиме
Ime / Име
Poslodavac / Послодавац
Rok važenja / Rok važenja

ZONA
ЗОНА

FOTO / ФОТО

XXXXXX

STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА

Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

XXXXXX

MEĐUNARODNI AERODROM TUZLA
MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA TUZLA
МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ ТУЗЛА

Prezime / Презиме
Ime / Име
Poslodavac / Послодавац
Rok važenja / Rok važenja

ZONA
ЗОНА

FOTO / ФОТО

XXXXXX

STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА

Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

XXXXXX

MEĐUNARODNI AERODROM BANJALUKA
MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA BANJALUKA
МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ БАЊАЛУКА

Prezime / Презиме
Ime / Име
Poslodavac / Послодавац
Rok važenja / Rok važenja

ZONA
ЗОНА

FOTO / ФОТО

XXXXXX

STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА

Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

XXXXXX

MEĐUNARODNI AERODROM MOSTAR
MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA MOSTAR
МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ МОСТАР

Prezime / Презиме
Ime / Име
Poslodavac / Послодавац
Rok važenja / Rok važenja

ZONA
ЗОНА

FOTO / ФОТО

XXXXXX

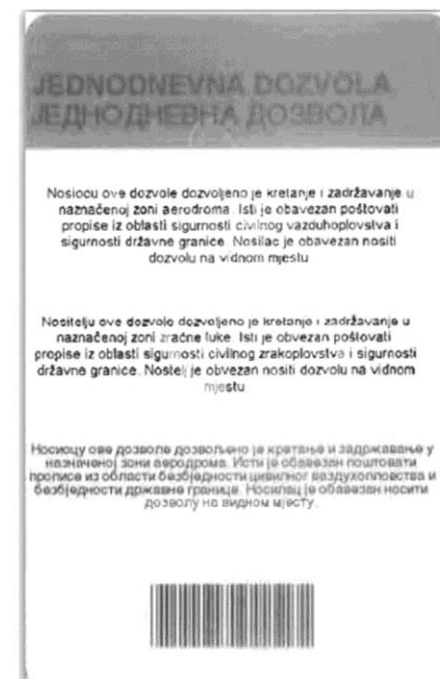
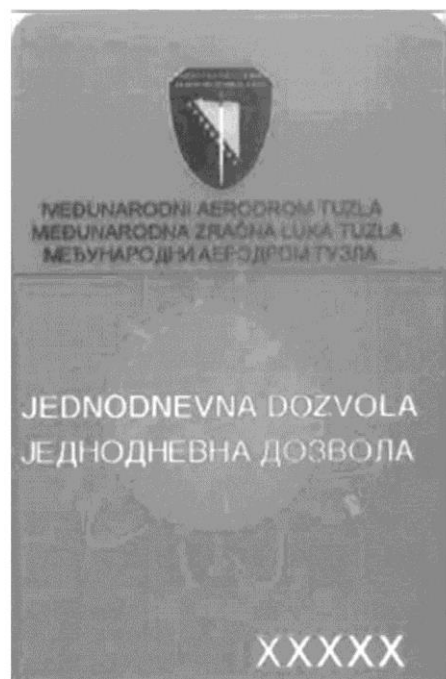
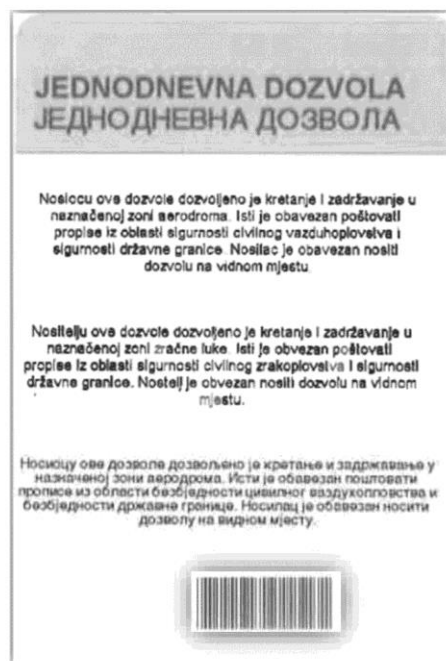
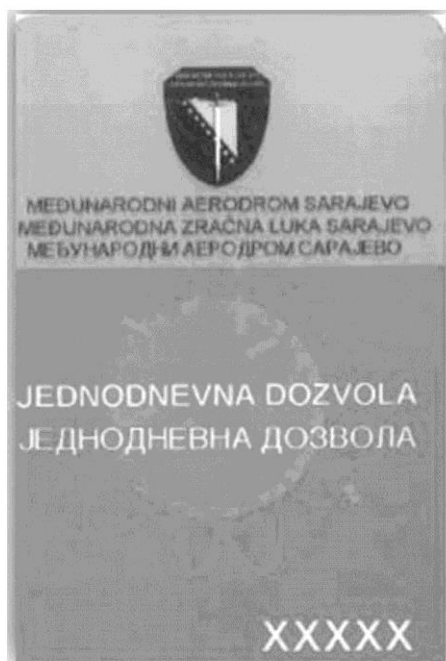
STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА

Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

XXXXXX

Prilog 2: Izgled obrasca jednodневних дозвола

 MEĐUNARODNI AERODROM BANJA LUKA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA BANJA LUKA МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ БАНЈА ЛУКА JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА XXXXXX	JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosilac je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositeљу ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosilac je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosioцу ове дозволе дозвољено је кретање и задржавање у назначеној зони аеродрома. Исти је обавезан поштовати прописе из области сигурности цивилног ваздухопловства и сигурности државне границе. Носилац је обавезан носити дозволу на видном мјесту.
 MEĐUNARODNI AERODROM MOSTAR MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA MOSTAR МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ МОСТАР JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА XXXXXX	JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosilac je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositeљу ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosilac je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosioцу ове дозволе дозвољено је кретање и задржавање у назначеној зони аеродрома. Исти је обавезан поштовати прописе из области сигурности цивилног ваздухопловства и сигурности државне границе. Носилац је обавезан носити дозволу на видном мјесту.

Prilog 3: Izgled obrasca zahtjeva za izdavanje stalne dozvole

_____ _____ (podnosilac zahtjeva)
Broj: _____
Datum: _____
JEDINICA GRANIČNE POLICIJE AERODROM _____
<i>Na osnovu člana 20. stav (3) Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ broj 7/23) i člana 11. stav (1) Pravilnika o izgledu i sadržaju, uslovima i proceduri izdavanja i oduzimanja dozvola za kretanje i zadržavanje lica na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu („Službeni glasnik BiH“ broj ____/____), podnosi se</i>
Z A H T J E V
za izdavanje stalne dozvole za kretanje i zadržavanje lica u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na Međunarodnom aerodromu _____, za
Ime (ime oca) i prezime _____, djevojačko prezime _____, JMBG _____, rođen-a _____ godine u _____, općina/grad _____, ime majke _____, djevojačko prezime majke _____, državljanstvo _____, LK / pasoš broj _____, izdata od _____, nastanjen u ulici _____, općina/grad _____, po zanimanju _____, zaposlen-a kod _____, na _____ poslovima _____.
Obrazloženje: _____ _____ _____ _____
Prilozi: - dokaz o radno-pravnom statusu, - dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi u skladu sa Zakonom o administrativnoj taksi, - dokaz o uplati novčanih sredstava na ime troškova izrade dozvola, - uvjerenje o nevođenju krivičnog postupka, - uvjerenje o nekažnjavanju, - fotografija dimenzija 30 x 35 mm, - obavještenje o nepostojanju sigurnosne prijetnje.
M.P.
Potpis odgovornog lica _____

Prilog 4: Izgled obrasca zahtjeva za izdavanje jednodnevne dozvole

(podnosilac zahtjeva)		
Broj: _____		
Datum: _____		
JEDINICA GRANICNE POLICIJE AERODROM _____		
<i>Na osnovu člana 20. stav 3. Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ broj 7/25) i člana 12. stav 1. Pravilnika o izgledu i sadržaju, uslovima i proceduri izdavanja i oduzimanja dozvola za kretanje i zadržavanje lica na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu („Službeni glasnik BiH“ broj ____/____), podnosi se</i>		
ZAHTEV		
za izdavanje jednodnevne dozvole za kretanje i zadržavanje lica u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na Međunarodnom aerodromu _____, za:		
Ime i prezime	Broj LK / pasoša	Zaposlen u
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Dozvola za imenovanog/u/e je/su potrebna/e za dan _____ u vremenu od _____ do _____ sati.		
Образложење:		

U pratnji imenovanog/e/ih će se nalaziti		
Ime i prezime	Zaposlen u	Broj stalne dozvole
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Kontakt telefon odgovorne osobe _____.		
M.P.	Potpis odgovorne osobe	

Prilog 5: Izgled obrasca potvrde o privremenom oduzimanju dozvole

 Bosna i Hercegovina Ministarstvo sigurnosti Granična policija Terenski ured za aerodrome Jedinica/Postrojba granične policije Aerodrom/Zračna luka		Босна и Херцеговина Министарство безбедности Гранична полиција Теренска канцеларија за аеродроме Јединица граничне полиције Аеродром _____
☐ Број: _____ Мјесто, датум: _____		
P O T V R D A <i>o privremenom oduzimanju dozvole</i>		
Potvrđuje se da je ovlaštena službena osoba, na osnovu člana 20. stav (4) Zakona o graničnoj kontroli, te člana 17. Pravilnika o izgledu i sadržaju, uslovima i proceduri izdavanja i oduzimanja dozvola za kretanje i zadržavanje lica na području graničnog prelaza na međunarodnom aerodromu, privremeno oduzela dozvolu:		
od _____, sin/kći _____, rođen/a _____ godine u _____, nastanjen/a u ulici _____, općina/grad _____, državljanin _____, posjeduje LK/PI broj _____, izdatu od _____, JMBG: _____, po zanimanju _____.		
Opis privremeno oduzete dozvole:		
Vrsta dozvole _____, broj dozvole _____		
Napomena: _____ _____ _____		
Osoba se izričito ne protivi oduzimanju.		
Privremeno oduzeta dozvola je pohranjena u _____.		
_____ Ime, prezime i potpis osobe od koje je dozvola privremeno oduzeta	_____ Ime, prezime i potpis ovlaštene službene osobe (br. sl. legitimacije)	M. P.

Прилог 6: Izgled Evidencije lica kojima je izdata stalna dozvola za kretanje i zadržavanje u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnim aerodromima

R/B	Ime i prezime	Broj rješenja	Vrsta i broj dozvole	Rok važenja	Datum preuzimanja	Potpis primaoca	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE:

- U rubriku 1 upisuje se redni broj.
- U rubriku 2 se upisuje ime i prezime lica kojem je dozvola izdata.
- U rubriku 3 upisuje se broj rješenja o izdavanju dozvole.
- U rubriku 4 upisuje se vrsta i serijski broj dozvole.
- U rubriku 5 upisuje se rok važenja dozvole.
- U rubriku 6 upisuje se datum preuzimanja dozvole.
- U rubriku 7 se potpisuje lice kojem je izdata dozvola.
- U rubriku 8 se upisuju ostali podaci po procjeni službenika koji vodi evidenciju (npr. oduzimanje dozvole, vraćanje dozvole, kažnjavanje i slično).

Prilog 7: Izgled Evidencije lica kojima je izdata jednodnevna dozvola za kretanje i zadržavanje u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnim aerodromima

R/B	Ime i prezime	Broj lične isprave	Zaposlen kod	Angažovan od	Broj dozvole	Napomena
1	2	3	4	5	6	7

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE:

- U rubriku 1 upisuje se redni broj.
- U rubriku 2 upisuje se ime i prezime lica kojem se izdaje dozvola.
- U rubriku 3 upisuje se broj lične isprave lica kojem se izdaje dozvola.
- U rubriku 4 upisuje se naziv poslodavca kod kojeg je lice zaposleno.
- U rubriku 5 upisuje se naziv pravnog subjekta ili fizičkog lica koje angažuje lice u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnim aerodromima.
- U rubriku 6 upisuje se serijski broj dozvole.
- U rubriku 7 se upisuju ostali podaci po procjeni službenika koji vodi evidenciju.

Na temelju članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), članka 15. stavka 2. Zakona o Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/04, 27/07 i 59/09), članka 20. stavka (6) i članka 82. stavka (4) točka c) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH", broj 7/25), ravnatelj Granične policije Bosne i Hercegovine donosi

ПРАВИЛНИК

O IZGLEDU I SADRŽAJU, UVJETIMA I PROCEDURI IZDAVANJA I ODUZIMANJA DOZVOLA ZA KRETANJE I ZADRŽAVANJE OSOBA NA PODRUČJU GRANIČNOG PRIJELAZA NA MEĐUNARODNOJ ZRAČNOJ LUCI

ПОГЛАВЛЈЕ I - ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Чланак 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom propisuju se izgled i sadržaj, uvjeti i procedura izdavanja, oduzimanja, vraćanja i zamjene dozvole za kretanje i zadržavanje osoba na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci (u daljnjem tekstu: dozvola), izuzeci od obaveze pribavljanja dozvole, sigurnosne i druge provjere za osobu za koju se zahtijeva izdavanje dozvole, postupak u slučaju gubitka dozvole, obrasci zahtjeva za izdavanje dozvole, kao i izgled i sadržaj evidencije o osobama kojima je izdata dozvola.

Чланак 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom Pravilniku se bez diskriminacije odnose i na muškarce i na žene.

ПОГЛАВЛЈЕ II - ОБВЕЗА ПРИБАВЉАЊА ДОЗВОЛЕ

Чланак 3.

(Sigurnosne zone)

- (1) U smislu ovog Pravilnika, područje graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci podijeljeno je u dvije sigurnosne zone, i to:
 - a) zona slobodnog pristupa koja obuhvaća dijelove područja graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci u koje pristup nije ograničen ili nadziran,
 - b) sigurnosna zona ograničenog pristupa koja obuhvaća dijelove područja graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci u koje je pristup ograničen ili nadziran.
- (2) U skladu s propisima iz područja sigurnosti civilnog zrakoplovstva, sigurnosne zone ograničenog pristupa mogu biti podijeljene na podzone uz označavanje svake podzone jedinstvenom oznakom.

Чланак 4.

(Obveza pribavljanja dozvole i izuzeća od obveze)

- (1) Kretanje i zadržavanje osoba u sigurnosnoj zoni iz članka 3. stavka 1. točka b) ovog Pravilnika dozvoljeno je uz posjedovanje dozvole propisane ovim Pravilnikom.
- (2) Dozvola se izdaje:
 - a) osobi koja je zaposlena kod operatora ili druge pravne osobe koja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci obavlja registriranu djelatnost,
 - b) osobi koja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj

zračnoj luci obavlja registriranu samostalnu djelatnost,

- c) službeniku Oružanih snaga BiH i policijske agencije u BiH koji u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci obavlja redovne poslove i zadatke, pri čemu se pod obavljanjem redovnih poslova i zadataka podrazumijeva boravak u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci u trajanju od najmanje tri dana tijekom tjedna, uz obvezu Oružanih snaga BiH i policijske agencije u BiH da Graničnoj policiji BiH službenim putem dostavi popis s generalijskim podacima službenika kojima je potrebno izdati dozvolu, vodeći računa da se radi o službenicima koji su bili predmet sigurnosne provjere.
 - d) osobi koja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci obavlja jednodnevni posao ili
 - e) osobi koja se u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci nalazi u jednodnevnoj posjeti.
- (3) Pod registriranom djelatnošću, u smislu stavka (2) ovog Pravilnika, podrazumijeva se registracija djelatnosti kod nadležnih organa uprave u smislu posjedovanja odobrenja ili rješenja za obavljanje određene vrste poslova ili privredne aktivnosti.
 - (4) Operator ili druga pravna osoba koja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci obavlja registriranu djelatnost, kao i institucije iz članka 4. stavka (2) točka c) ovog Pravilnika, dužni su za svog zaposlenog, prije započinjanja njegovog rada, pribaviti dozvolu, te snositi troškove njene izrade.
 - (5) Fizička osoba koja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci obavlja registriranu samostalnu djelatnost, dužna je prije započinjanja rada pribaviti dozvolu, te snositi troškove njene izrade.
 - (6) Dozvolu iz stavka (1) ovog članka ne mora posjedovati:
 - a) putnik u zračnom prometu koji je predmet graničnih provjera prije ili poslije leta, uz posjedovanje putne karte ili drugog odgovarajućeg dokaza o ispunjenosti uvjeta za ukrcaj na let,
 - b) pilot ili drugi član posade zrakoplova koji posjeduje pilotsku dozvolu, akreditaciju kompanije ili drugi odgovarajući dokument i koji se radi potreba leta kreće po zračnoj luci u skladu s uvjetima utvrđenim propisima Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH (BHDCA) koji uređuju područje sigurnosti civilnog zrakoplovstva,
 - c) osoba koja se nalazi u pratnji (eskoru) vozila za doček ili ispraćaj čelnika država, članova njihovih delegacija i drugih ličnosti čiji su dolazak ili odlazak najavljeni Graničnoj policiji BiH diplomatskim putem, u slučajevima kada se obavlja direktan transfer čelnika država, članova njihovih delegacija i drugih ličnosti iz zrakoplova na posebno organiziranim letovima u vozilo ili obrnuto,
 - d) osoba koja obavlja službeno postupanje u slučaju krizne ili hitne situacije predviđene propisima iz oblasti sigurnosti zračne luke i sigurnosti civilnog zrakoplovstva,

- e) inspektor i osoba ovlaštena za obavljanje stručnog nadzora BHDCA, isključivo za vrijeme obavljanja poslova inspeksijskog i stručnog nadzora iz svoje mjerodavnosti i uz obavezu BHDCA da Graničnoj policiji BiH službenim putem dostavi i redovno ažurira spisak sa generalijskim podacima službenika koje je u skladu sa ovom tačkom potrebno izuzeti od obaveze posjedovanja dozvole.
 - f) službenik OBA/OSA koji obavlja poslove i zadatke u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci, uz obavezu OBA/OSA da Graničnoj policiji BiH službenim putem dostavi popis sa generalijskim podacima službenika koje je u skladu sa ovom tačkom potrebno izuzeti od obaveze posjedovanja dozvole.
 - g) službenik EUFOR-a koji obavlja poslove i zadatke u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza u međunarodnoj zračnoj luci, uz obavezu glavne komande EUFOR-a da Graničnoj policiji BiH službenim putem dostavi popis sa generalijskim podacima službenika koje je sukladno ovoj tački potrebno izuzeti od obaveze posjedovanja dozvole.
- (7) Za kretanje i zadržavanje osoba u sigurnosnoj zoni iz članka 3. stavka 1. tačke a) ovog Pravilnika nije potrebna dozvola, ali su operator i drugi subjekti koji obavljaju poslove na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci dužni da mjerodavnoj Jedinici GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci, u svrhu provođenja svojih zakonski utvrđenih mjerodavnosti, redovno dostavljaju ažurirane podatke o svim zaposlenim osobama koje obavljaju poslove u toj sigurnosnoj zoni.

Članak 5.

(Mjerodavnost za izdavanje dozvole)

Dozvolu izdaje mjerodavna Jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci.

Članak 6.

(Nošenje)

- (1) Prilikom kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza u međunarodnoj zračnoj luci, osoba kojoj je sukladno odredbama ovog Pravilnika izdana dozvola dužna je nositi dozvolu na vidnom mjestu.
- (2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, dozvolu na vidnom mjestu ne mora nositi:
 - a) osoba koja obavlja poslove prihvata i otpreme zrakoplova i druge poslove koji mogu izazvati oštećenje na dozvoli ili zrakoplovu, u vrijeme obavljanja tih poslova, uz obvezu da dozvolu nosi sa sobom i da je pokaže na zahtjev policijskog službenika mjerodavne jedinice GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci.
 - b) službenik policijske agencije u BiH, kada to priroda njegovog posla zahtijeva.
- (3) Prilikom kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza u međunarodnoj zračnoj luci, osoba iz članka 4. stavka 6) tačka b) ovog Pravilnika dužna je nositi na vidnom mjestu odgovarajuću legitimaciju iz koje je moguće utvrditi njegov identitet i status.
- (4) Prilikom kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza u međunarodnoj zračnoj luci, osoba iz članka 4. stavka 6), tačke c), d), e), f) i g) ovog Pravilnika dužna je da, po

zahtjevu policijskog službenika mjerodavne jedinice GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci, pruži na uvid identifikacijsku legitimaciju ili drugi odgovarajući dokument iz kojeg je moguće utvrditi njegov identitet i status, a po procjeni policijskog službenika i druge dokaze koji potvrđuju izuzeće od obaveze pribavljanja dozvole.

- (5) Prilikom kretanja i zadržavanja u zoni slobodnog pristupa na području graničnog prijelaza u međunarodnoj zračnoj luci, osoba iz članka 4. stavka 7) ovog Pravilnika dužna je nositi na vidnom mjestu identifikacijsku legitimaciju s fotografijom izdanu od strane operatora ili drugog subjekta koji obavlja poslove na području graničnog prijelaza u međunarodnoj zračnoj luci, ukoliko je ista u skladu sa posebnim propisom izdata licu od strane operatora ili drugog subjekta koji obavlja poslove na području graničnog prijelaza na međunarodnom aerodromu.
- (6) Nošenje na vidnom mjestu podrazumijeva nošenje na prednjoj strani tijela u predjelu između glave i struka.

Članak 7.

(Kontrola pristupa osoba)

- (1) Osobe koje ulaze u sigurnosnu zonu ograničenog pristupa na području međunarodne zračne luke podliježu obaveznoj kontroli pristupa od strane operatora zračne luke ili drugih subjekata angažiranih u tu svrhu od strane operatora zračne luke.
- (2) U cilju omogućavanja poslova iz stavka (1) ovog članka, mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci dostavlja operatoru zračne luke podatke o osobama koje su sukladno odredbama ovog Pravilnika izuzete od obaveze pribavljanja dozvole.
- (3) Mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci može, na osnovi vlastite procjene, na mjestu obavljanja kontrole pristupa osoba, obavljati kontrolu posjedovanja i isticanja na vidnom mjestu dozvole ili kontrolu posjedovanja dokaza o izuzeću od obaveze pribavljanja dozvole.

POGLAVLJE III - VRSTE DOZVOLA

Članak 8.

(Vrste dozvola i rokovi važenja)

- (1) Dozvola može biti stalna ili jednodnevna.
- (2) Stalna dozvola izdaje se osobi iz članka 4. stavka (2) tačke a), b) i c) ovog Pravilnika.
- (3) Stalna dozvola izdaje se sa rokom važenja do tri (3) godine.
- (4) Jednodnevna dozvola izdaje se osobi iz članka 4. stavka (2) tačke d) i e) ovog Pravilnika.

Članak 9.

(Stalna dozvola)

- (1) Stalna dozvola izrađuje se od plastičnog materijala dimenzija 8,5 x 5,5 cm, u više boja podloge.
- (2) Boja podloge koja označava međunarodnu zračnu luku je:
 - a) zelena za Međunarodnu zračnu luku Sarajevo,
 - b) narandžasta za Međunarodnu zračnu luku Banja Luka,
 - c) bijela za Međunarodnu zračnu luku Mostar i
 - d) plava za Međunarodnu zračnu luku Tuzla.
- (3) Boja podloge koja označava da se radi o dozvoli za pristup sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa je crvena.
- (4) Stalna dozvola sadrži:
 - a) na prednjoj strani, u gornjem dijelu, sa podlogom koja je obojena sukladno stavku (3) ovog članka: grb Granične policije BiH i naziv međunarodne zračne luke

- b) na prednjoj strani, u donjem dijelu, sa podlogom koja je obojena sukladno stavku (4) ovog članka: fotografiju nositelja, prezime i ime nositelja, naziv poslodavca kod kojeg je nositelj zaposlen, rok važenja dozvole, oznaka jedne ili više podzona (ako je primjenljivo) i serijski broj dozvole.
 - c) na poledini, u gornjem dijelu, sa podlogom koja je obojena sukladno stavku (3) ovog članka: tekst: "Stalna dozvola".
 - d) na poledini, u donjem dijelu, sa podlogom koja je obojena bijelom bojom: tekst upute za korištenje dozvole.
- (5) Dozvola može da sadrži i beskontaktni ili kontaktni memorijski medij koji može da sadrži broj dozvole, ime i prezime nositelja ili druge potrebne podatke.
 - (6) Tekst na stalnoj dozvoli ispisuje se na tri službena jezika i dva pisma koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini
 - (7) Izgled i sadržaj obrasca stalne dozvole dat je u privtku broj 1 ovog Pravilnika.

Članak 10.

(Jednodnevna dozvola)

- (1) Jednodnevna dozvola izrađuje se od plastičnog materijala dimenzija 5,5 x 8,5 cm, u više boja podloge.
- (2) Boja dozvole koja označava međunarodnu zračnu luku je sukladna članku 9. stavka (3) ovog Pravilnika.
- (3) Boja podloge koja označava da se radi o dozvoli za pristup sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa je sukladna članku 9. stavka (4) ovog Pravilnika.
- (4) Jednodnevna dozvola sadrži:
 - a) na prednjoj strani, u gornjem dijelu, sa podlogom koja je obojena sukladno stavku (2) ovog članka: grb Granične policije BiH i naziv međunarodne zračne luke
 - b) na prednjoj strani, u donjem dijelu, sa podlogom koja je obojena sukladno stavku (3) ovog članka: tekst "JEDNODNEVNA DOZVOLA", oznaka jedne ili više podzona (ako je primjenljivo) i serijski broj dozvole,
 - c) na poledini, u gornjem dijelu, sa podlogom koja je obojena sukladno stavku (2) ovog članka: tekst "JEDNODNEVNA DOZVOLA",
 - d) na poledini, u donjem dijelu, sa podlogom koja je obojena bijelom bojom: tekst upute za korištenje dozvole.
- (5) Dozvola može da sadrži i beskontaktni ili kontaktni memorijski medij koji može da sadrži broj dozvole, ime i prezime nositelja ili druge podatke.
- (6) Tekst na jednodnevnoj dozvoli ispisuje se na tri službena jezika i dva pisma koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (7) Izgled i sadržaj obrasca jednodnevne dozvole dat je u privtku broj 2 ovog Pravilnika.

POGLAVLJE IV - POSTUPAK IZDAVANJA DOZVOLA

Članak 11.

(Zahtjev za izdavanje stalne dozvole)

- (1) Zahtjev za izdavanje stalne dozvole podnosi se mjerodavnoj jedinici GP BiH na međunarodnoj zračnoj luci posredstvom operatora međunarodne zračne luke, najkasnije sedam (7) radnih dana prije početka rada osobe u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci ili prije isteka važenja prethodno izdate stalne dozvole.
- (2) Izuzetno od odredbi stavka (1) ovog članka, zahtjev koji se odnosi na osobu zaposlenu u organu uključenom u proces integriranog upravljanja granicom (UIO BiH,

- veterinarske, fitosanitarne inspekcije i dr.) ili organu iz članka 4. stavka (2) točka c) ovog Pravilnika podnosi se mjerodavnoj jedinici GP BiH na međunarodnoj zračnoj luci direktno putem tog organa.
- (3) Podnositelj zahtjeva za izdavanje stalne dozvole podnošenjem zahtjeva potvrđuje točnost osobnih podataka i podataka o radno-pravnom statusu osobe za koju se podnosi zahtjev.
- (4) Ukoliko su podaci iz zahtjeva nepotpuni, nejasni ili se sumnja u istinitost podataka, mjerodavna jedinica GP BiH na međunarodnoj zračnoj luci može zahtijevati obavljanje razgovora ovlaštenog službenika granične policije sa osobom za koju se zahtijeva izdavanje dozvole ili predstavnikom podnositelja zahtjeva.
- (5) Osoba iz stavka 4. ovog članka obavezna je prisustvovati razgovoru sa službenikom mjerodavne jedinice GP BiH na međunarodnoj zračnoj luci.
- (6) Zahtjev za izdavanje stalne dozvole, podnosi se na obrascu čiji su izgled i sadržaj dati u privitku broj 3 ovog Pravilnika.

Članak 12.

(Zahtjev za izdavanje jednodnevne dozvole)

- (1) Zahtjev za izdavanje jednodnevne dozvole podnosi se mjerodavnoj jedinici GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci, najmanje dvadeset četiri (24) sata prije namjeravanog dolaska osobe za koju se traži dozvola na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci.
- (2) Kretanje i zadržavanje u sigurnosnim zonama osobama kojima je izdana jednodnevna dozvola, dozvoljeno je samo u pratnji osobe koja posjeduje stalnu dozvolu.
- (3) Podnositelj zahtjeva je obavezan u zahtjevu navesti nositelja odgovarajuće stalne dozvole u čijoj će se pratnji kretati osoba za koju se traži jednodnevna dozvola, tijekom njenog kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci.
- (4) U slučaju podnošenja zahtjeva za izdavanje jednodnevne dozvole u kojem nisu navedeni podaci iz stavka (3) ovog članka, mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci, ukoliko to raspoložive mogućnosti dozvoljavaju, određuje svog službenika kao pratnju za osobu za koju se traži jednodnevna dozvola, tokom njegovog kretanja i zadržavanja u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na međunarodnoj zračnoj luci.
- (5) Prilikom preuzimanja jednodnevne dozvole, osoba kojoj se dozvola izdaje predaje mjerodavnoj jedinici GP BiH na međunarodnoj zračnoj luci svoju osobnu iskaznicu ili drugi identifikacijski dokument, a dokument joj se vraća prilikom vraćanja jednodnevne dozvole.
- (6) Zahtjev za izdavanje jednodnevne dozvole podnosi se na obrascu čiji su izgled i sadržaj dati u privitku broj 4 ovog Pravilnika.

Članak 13.

(Privitci uz zahtjev za izdavanje dozvole)

- (1) Uz zahtjev za izdavanje stalne dozvole prilažu se:
 - a) dokaz o radno-pravnom statusu,
 - b) dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi sukladno Zakonu o administrativnoj taksi,
 - c) dokaz o uplati novčanih sredstava na ime troškova izrade dozvola,
 - d) uvjerenje o nevođenju kaznenog postupka,
 - e) uvjerenje o nekažnjavanju,
 - f) fotografija dimenzija 30 x 35 mm,
 - g) obavijest o nepostojanju sigurnosne prijetnje.

- (2) Privitci iz točaka a), d) i e) prethodnog stavka dostavljaju se u originalu ili ovjerenjima kopiji.
- (3) Privitak iz točke g) dostavlja se od strane operatora ili drugog subjekta ukoliko isti odredbama ovog članka nije izuzet od obaveze dostavljanja ovog privitka, u formi pismene obavijesti o zaprimljenoj informaciji OBA/OSA o nepostojanju sigurnosne prijetnje.
- (4) Službenik Granične policije BiH izuzet je od obaveze dostavljanja dokaza, uvjerenja i drugih privitaka iz stavka 1. ovog članka, osim obaveze dostavljanja fotografije.
- (5) Ostale policijske agencije u BiH i Oružane snage BiH izuzeti su od obaveze dostavljanja dokaza, uvjerenja i drugih privitaka iz stavka 1. ovog članka, osim obaveze dostavljanja dokaza o uplati novčanih sredstava na ime troškova izrade dozvola i fotografije.
- (6) Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole u slučajevima isteka važenja prethodno izdane dozvole, UIO BiH je izuzeta od obaveze dostavljanja dokaza i uvjerenja iz stavka 1. točaka a) i b) ovog članka.
- (7) Mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci može zatražiti da podnositelj zahtjeva za izdavanje jednodnevne dozvole uz zahtjev dostavi odgovarajući dokaz iz kojeg je moguće utvrditi potrebu za obavljanjem jednodnevnog posla, odnosno jednodnevne posjete na poručju graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci od strane osobe za koju se traži izdavanje jednodnevne dozvole.

Članak 14.

(Sigurnosna i druge provjere)

- (1) Osoba za koju se podnosi zahtjev za izdavanje stalne dozvole predmet je sigurnosne provjere koju provodi OSA/OBA BiH sukladno svojim propisima i procedurama.
- (2) Sigurnosna provjera iz stavka (1) ovog članka obuhvaća razdoblje od najmanje posljednjih pet (5) godina.
- (3) Za vrijeme važenja izdane stalne dozvole, Obavještajno-sigurnosna agencija kontinuirano obavlja sigurnosne provjere osobe kojim je stalna dozvola izdana, te obavještava Graničnu policiju BiH u slučaju saznanja o postojanju sigurnosne prijetnje.
- (4) Po procjeni, mjerodavna JGP na međunarodnoj zračnoj luci može tražiti izvršenje ponovne ili dodatne sigurnosne provjere za osobu kojoj je izdana važeća stalna dozvola.
- (5) Pored provjere iz stavka (1) ovog članka, Granična policija BiH može po ukazanoj potrebi obavljati i dodatne provjere kroz operativne evidencije policijskih i drugih mjerodavnih organa.
- (6) Za punoljetnu osobu za koju je podnesen zahtjev za izdavanje jednodnevne dozvole, mjerodavna JGP će obavljati provjere kroz raspoložive operativne evidencije.

Članak 15.

(Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole)

- (1) O zahtjevu za izdavanje dozvole podnesenom sukladno članku 11. i članku 12. ovog Pravilnika odlučuje mjerodavna jedinica GP BiH na međunarodnoj zračnoj luci sukladno pravilima upravnog postupka.
- (2) Izuzetno od odredbi stavka (1), u slučaju pozitivne odluke o zahtjevu za izdavanje jednodnevne dozvole neće se izdati rješenje već će se o tome na odgovarajući način obavijestiti podnositelj zahtjeva.
- (3) Rješenje iz stavka (1) ovog članka dostavlja se podnositelju zahtjeva za izdavanje dozvole i osobi za koju se zahtijeva izdavanje dozvole.
- (4) Na rješenje iz stavka (1) ovog članka dozvoljena je žalba koja se podnosi Ministarstvu sigurnosti Bosne i

Hercegovine, putem Granične policije BiH, u roku od petnaest (15) dana od dana prijema rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

POGLAVLJE V - ODBIJANJE IZDAVANJA DOZVOLE, ODUZIMANJE, VRAĆANJE, ZAMJENA I GUBITAK DOZVOLE

Članak 16.

(Odbijanje izdavanja dozvole)

- (1) Mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci će odbiti izdati dozvolu u sljedećim slučajevima:
 - a) ako utvrdi da su u zahtjevu ili privitcima uz zahtjev navedeni neistiniti podaci,
 - b) ako podnositelj zahtjeva nije dokazao potrebu za kretanjem i zadržavanjem osobe u sigurnosnom području na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci na koju se zahtjev odnosi,
 - c) ako je protiv osobe za koju se zahtijeva izdavanje dozvole pokrenuta istraga ili se pred mjerodavnim sudom vodi kazneni postupak za kazneno djelo za koje je po zakonu propisana kazna zatvora tri (3) godine ili veća kazna, ili je osoba pravosnažno osuđena na kaznu zatvora tri (3) godine ili više,
 - d) ako se utvrdi da je osoba za koju se zahtijeva izdavanje dozvole, pravosnažno osuđena za kazneno djelo u vezi sa sigurnošću zračnog prometa, terorizmom, sigurnošću državne granice, sigurnošću ljudi i imovine, krijumčarenjem roba ili ljudi, zloupotrebe narkotika, ili se protiv osobe vodi istraga ili je potvrđena optužnica u vezi naprijed navedenih kaznenih djela,
 - e) ako osoba za koju se zahtijeva izdavanje dozvole ili ovlašteni predstavnik podnositelja zahtjeva odbije da prisustvuje razgovoru na koji je uredno pozvana sukladno članku 11. stavka 4. ovog Pravilnika,
 - f) ako se prilikom vršenja sigurnosnih provjera od strane OBA/OSA BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu ili druge nadležne agencije, ustanovi da postoje osnovani razlozi za sumnju da osoba predstavlja sigurnosnu prijetnju i da bi se izdavanjem dozvole ugrozila sigurnost međunarodne zračne luke.
- (2) Mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci može odbiti izdati dozvolu ako utvrdi da je osoba za koju se zahtijeva izdavanje dozvole optužena ili pravosnažno osuđena za izvršenje kaznenog djela ili prekršaja koji nisu navedeni u stavku 1. točkama c) i d) ovog članka, ukoliko procijeni da to može negativno utjecati na opću sigurnost na međunarodnoj zračnoj luci i sigurnost zračnog prometa.
- (3) Granična policija BiH će bez odgađanja obavijestiti OBA/OSA BiH o osobi kojoj je odbijeno izdavanje dozvole na temelju datog mišljenja OBA/OSA BiH o postojanju sigurnosne prijetnje.

Članak 17.

(Oduzimanje dozvole)

- (1) Mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci će oduzeti dozvolu od osobe u sljedećim slučajevima:
 - a) ako naknadno otkrije da su u zahtjevu ili privitcima uz zahtjev navedeni netočni podaci,
 - b) ako utvrdi da osoba kojoj je dozvola izdana više nema potrebu za kretanjem i zadržavanjem u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci za koju je dozvola izdana,

- c) ako je osobi kojoj je izdana dozvola od strane poslodavca izrečena mjera suspenzije sa posla,
 - d) ako je protiv osobe kojoj je izdana dozvola pokrenuta istraga ili se pred mjerodavnim sudom vodi kazneni postupak za kazneno djelo za koje je po zakonu propisana kazna zatvora tri (3) godine ili veća kazna, ili je osoba pravosnažno osuđena na kaznu zatvora tri (3) godine ili više,
 - e) ako se utvrdi da je osoba kojoj je izdana dozvola pravosnažno osuđena za kazneno djelo ili prekršaj u vezi sa sigurnošću zračnog prometa, terorizma, sigurnošću državne granice, sigurnošću ljudi i imovine, krijumčarenja roba ili ljudi, zloupotrebe narkotika, ili se protiv osobe vodi istraga ili je protiv nje potvrđena optužnica u vezi naprijed navedenih kaznenih djela,
 - f) ako osoba odbije da prisustvuje razgovoru na koji je pozvana sukladno članku 11. stavka 4. ovog Pravilnika, a podnesen je zahtjev za ponovno izdavanje dozvole usljed skorog isteka važenja izdate dozvole,
 - g) ako se prilikom vršenja sigurnosnih provjera od strane OBA/OSA BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu ili druge nadležne agencije, ustanovi da postoje osnovani razlozi za sumnju da osoba predstavlja sigurnosnu prijetnju i da bi se izdavanjem dozvole ugrozila sigurnost međunarodne zračne luke,
 - h) ako se utvrdi da je osoba dala svoju dozvolu drugoj osobi koja ju je koristila kao svoju,
 - i) ako se utvrdi da osoba koristi tuđu dozvolu, a posjeduje i vlastitu dozvolu, njezina vlastita dozvola će biti oduzeta,
 - j) ako osoba kojoj je izdana dozvola odbija da se podvrgne kontroli korištenja dozvola od strane mjerodavne jedinice GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci, druge mjerodavne organizacijske jedinice GPBiH ili drugih mjerodavnih organa i službi na međunarodnoj zračnoj luci,
 - k) ako osoba u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci sprječava ili ometa rad službenika mjerodavnih za osiguranje sigurnosti međunarodne zračne luke i sigurnosti civilnog zračnog prometa.
- (2) Mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci može oduzeti dozvolu ako utvrdi da je osoba kojoj je dozvola izdata optužena ili pravosnažno osuđena zbog izvršenja kaznenog djela ili prekršaja koji nije naveden u točkama d) i e) stavka 1. ovog članka, ukoliko ocijeni da to može negativno utjecati na opću sigurnost na međunarodnoj zračnoj luci i sigurnost civilnog zračnog prometa.
 - (3) Osoba od koje se dozvola oduzima dužna je dozvolu predati poslodavcu odmah po prijemu rješenja o oduzimanju dozvole, a poslodavac je dužan dozvolu vratiti mjerodavnoj jedinici GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci koja je izdala dozvolu u roku od dvadeset četiri (24) sata od prijema dozvole od osobe od koje se dozvola oduzima.
 - (4) O oduzimanju dozvole izdaje se potvrda na obrascu čiji su izgled i sadržaj dati u privitku broj 5 ovog Pravilnika.
 - (5) Granična policija BiH će bez odgađanja obavijestiti OBA/OSA BiH o osobi kojoj je oduzeta dozvola na temelju datog mišljenja OBA/OSA BiH o postojanju sigurnosne prijetnje.

Članak 18.

(Vraćanje i zamjena dozvole)

- (1) U slučaju oštećenja ili dotrajalosti dozvole operator, druga pravna osoba kod koje je zaposlena osoba čija je dozvola oštećena ili dotrajala ili fizička osoba kojoj je dozvola izdana na temelju obavljanja registrirane djelatnosti u sigurnosnoj zoni na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci o tome će bez odgađanja pismeno obavijestiti mjerodavnu jedinicu GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci koja je dozvolu izdala.
- (2) Ukoliko mjerodavna jedinica GP BiH na međunarodnoj zračnoj luci procijeni da se radi o opravdanom slučaju iz stavka (1) ovog članka, odobriće izdavanje nove dozvole sa rokom važenja identičnim preostalom roku važenja oštećene ili dotrajale dozvole.
- (3) U slučaju da dođe do izmjene podataka o osobi kojoj je izdata stalna dozvola (promjena prezimena i sl.), podnosi se novi zahtjev za izdavanje dozvole sukladno članku 11. ovog Pravilnika.
- (4) U slučaju prestanka potrebe za korištenjem dozvole na temelju prestanka radnog odnosa ili smrti osobe kojoj je dozvola izdata ili po drugom temelju, operator ili druga pravna osoba kod koje je zaposlena osoba dužna je o tome odmah obavijestiti mjerodavnu jedinicu GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci, a u roku od sedam (7) dana i vratiti izdatu dozvolu ili obavijestiti mjerodavnu jedinicu GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci o nemogućnosti vraćanja dozvole i razlozima za to.
- (5) Prilikom preuzimanja dozvole kojom se zamjenjuje istekla, oštećena, dotrajala ili dozvola koja sadrži podatke o osobi koji više nisu točni, osoba je dužna mjerodavnoj jedinici GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci vratiti dozvolu koja se zamjenjuje novom dozvolom.

Članak 19.

(Postupanje s oduzetim i vraćenim dozvolama)

- (1) Oduzete dozvole i dozvole koje su zbog isteka roka važenja, oštećenja, dotrajalosti ili po nekom drugom temelju vraćene mjerodavnoj jedinici GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci čuvaju se do uništenja u službenim prostorijama mjerodavne jedinice GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci.
- (2) Uništenje dozvola iz stavka (1) ovog članka obavlja se jednom godišnje i obuhvata sve dozvole koje su prikupljene tokom prethodne godine.
- (3) Uništenje dozvola obavlja povjerenstvo od tri (3) člana. Povjerenstvo se formira naredbom zapovjednika mjerodavne jedinice GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci.
- (4) O uništenju dozvola povjerenstvo sačinjava zapisnik sa fotodokumentacijom i identifikacijskim podacima o svim uništenim dozvolama.

Članak 20.

(Postupanje sa izgubljenim dozvolama)

- (1) U slučaju gubitka dozvole institucija ili osoba iz članka 4. stavka (2) dužna je o tome bez odgađanja pismeno obavijestiti mjerodavnu jedinicu GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci koja je izdala dozvolu.
- (2) Mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci će bez odgađanja donijeti rješenje o poništenju stalne dozvole iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci će o poništenju dozvole iz stavka (1) ovog članka, bez odgađanja, na odgovarajući način obavijestiti operatora i, po procjeni, druge subjekte na međunarodnoj zračnoj luci.

- (4) Ukoliko mjerodavna jedinica GP BiH na međunarodnoj zračnoj luci procijeni da se radi o opravdanom slučaju iz stavka (1) ovog članka, odobrit će izdavanje nove dozvole sa rokom važenja identičnim preostalom roku važenja izgubljene dozvole.

Članak 21.

(Tehničko uputstvo)

Izgled i način izrade dozvole detaljnije su propisani tehničkim uputstvom.

Članak 22.

(Kontrola)

Primjenu odredbi Pravilnika kontrolira mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci i druge mjerodavne organizacijske jedinice GPBiH.

Članak 23.

(Evidencije)

- (1) Sukladno članku 78. stavka (1) točka f) Zakona o graničnoj kontroli, mjerodavna jedinica GPBiH na međunarodnoj zračnoj luci vodi evidenciju o osobama za koje su izdate dozvole.
- (2) Izgled i sadržaj evidencije dat je u privitku broj 6 (evidencija o osobama za koje su izdate stalne dozvole) i privitku broj 7 (evidencija o osobama za koja su izdate jednodnevne dozvole) ovog Pravilnika.

Članak 24.

(Važenje izdatih dozvola)

Dozvole izdate prije stupanja na snagu ovog Pravilnika su važeće do datuma navedenog u dozvoli.

POGLAVLJE VI - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(Prestanak važenja drugih propisa i ranije započeti postupci)

- (1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o izgledu, sadržaju, uvjetima i postupku izdavanja i oduzimanja dozvola za kretanje i zadržavanje osoba na međunarodnim zračnim lukama ("Službeni glasnik BiH", br. 13/11, 77/13 i 85/17).
- (2) Postupak započet prije stupanja na snagu ovog Pravilnika provodit će se prema odredbama propisa važećih u vrijeme započinjanja postupka.

Članak 26.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ravnatelj

Broj 17-06-1-04-28-1975-88/24

07. srpnja 2024. godine

Sarajevo

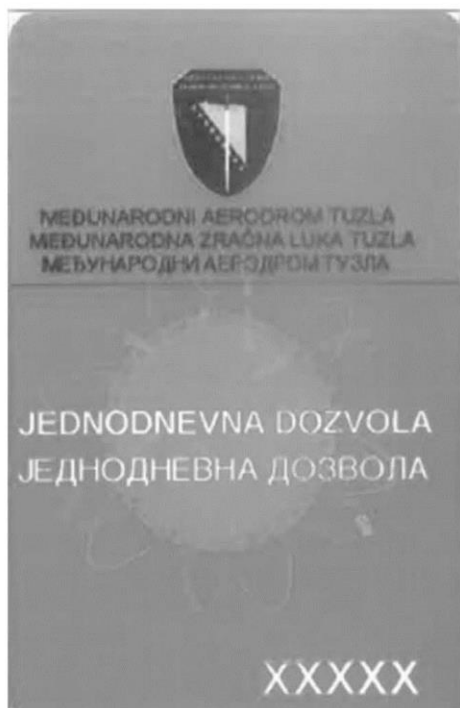
Glavni generalni

inspektor policije

Mirko Kuprešaković, v. r.

Privitak 1: Izgled obrasca stalnih dozvola

MEĐUNARODNI AERODROM SARAJEVO MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA SARAJEVO МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ САРАЈЕВО		STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА	
ZONA ЗОНА	 FOTO / ФОТО XXXXX	Prezime / Презиме: Ime / Име: Poslodavac / Послодавац: Rok važenja / Рок важења:	Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosioc je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nosioc je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.
MEĐUNARODNI AERODROM TUZLA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA TUZLA МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ ТУЗЛА		STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА	
ZONA ЗОНА	 FOTO / ФОТО XXXXX	Prezime / Презиме: Ime / Име: Poslodavac / Послодавац: Rok važenja / Рок важења:	Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosioc je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nosioc je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.
MEĐUNARODNI AERODROM BANJALUKA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA BANJALUKA МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ БАЊАЛУКА		STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА	
ZONA ЗОНА	 FOTO / ФОТО XXXXX	Prezime / Презиме: Ime / Име: Poslodavac / Послодавац: Rok važenja / Рок важења:	Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosioc je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nosioc je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.
MEĐUNARODNI AERODROM MOSTAR MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA MOSTAR МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ МОСТАР		STALNA DOZVOLA / СТАЛНА ДОЗВОЛА	
ZONA ЗОНА	 FOTO / ФОТО XXXXX	Prezime / Презиме: Ime / Име: Poslodavac / Послодавац: Rok važenja / Рок важења:	Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nosioc je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nosiocu ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i bezbjednosti državne granice. Nosioc je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Privitak 2: Izgled obrasca jednodnevnih dozvola

 MEĐUNARODNI AERODROM BANJA LUKA MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA BANJA LUKA МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ БАЊА ЛУКА JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА XXXXXX	JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.
 MEĐUNARODNI AERODROM MOSTAR MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA MOSTAR МЕЂУНАРОДНИ АЕРОДРОМ МОСТАР JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА XXXXXX	JEDNODNEVNA DOZVOLA ЈЕДНОДНЕВНА ДОЗВОЛА Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni zračne luke. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog zrakoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu. Nositelju ove dozvole dozvoljeno je kretanje i zadržavanje u naznačenoj zoni aerodroma. Isti je obavezan poštovati propise iz oblasti sigurnosti civilnog vazduhoplovstva i sigurnosti državne granice. Nositelj je obavezan nositi dozvolu na vidnom mjestu.

Privitak 3: Izgled obrasca zahtjeva za izdavanje stalne dozvole

(podnositelj zahtjeva)
Broj:
Datum:
POSTROJBA GRANIČNE POLICIJE ZRAČNA LUKA
<i>Na temelju članka 20. stavka (3) Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH” broj 7/25) i članka 11. stavka (1) Pravilnika o izgledu i sadržaju, uvjetima i proceduri izdavanja i oduzimanja dozvola za kretanje i zadržavanje osoba na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci („Službeni glasnik BiH” broj ____/____), podnosi se</i>
ZAH T J E V
za izdavanje stalne dozvole za kretanje i zadržavanje osoba u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na Međunarodnoj zračnoj luci _____, za
Ime (ime oca) i prezime _____, djevojačko prezime _____, JMBG _____, rođen-a _____ godine u _____, općina/grad _____, ime majke _____, djevojačko prezime majke _____, državljanstvo _____, OI / putovnica broj _____, izdata od _____, nastanjen u ulici _____, općina/grad _____, po zanimanju _____, zaposlen-a kod _____ na _____ poslovima _____.
Образложење:
Privitci: - dokaz o radno-pravnom statusu, - dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi sukladno Zakonu o administrativnoj taksi, - dokaz o uplati novčanih sredstava na ime troškova izrade dozvola, - uvjerenje o nevođenju kaznenog postupka, - uvjerenje o nekažnjavanju, - fotografija dimenzija 30 x 35 mm, - obavijest o nepostojanju sigurnosne prijetnje.
M.P.
Potpis odgovorne osobe

Privitak 4: Izgled obrasca zahtjeva za izdavanje jednodnevne dozvole

(podnositelj zahtjeva)		
Broj:		
Datum:		
POSTROJBA GRANICNE POLICIJE ZRACNA LUKA		
<i>Na temelju članka 20. stavka 3. Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ broj 7/25) i članka 12. stavka 1. Pravilnika o izgledu i sadržaju, uvjetima i proceduri izdavanja i oduzimanja dozvola za kretanje i zadržavanje osoba na području graničnog prijelaza na međunarodnoj zračnoj luci („Službeni glasnik BiH“ broj ____/____), podnosi se</i>		
ZAH T J E V		
za izdavanje jednodnevne dozvole za kretanje i zadržavanje osoba u sigurnosnoj zoni ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na Međunarodnoj zračnoj luci _____, za:		
Ime i prezime	Broj OI / putovnice	Zaposlen u
Dozvola za imenovanog/u/e je/su potrebna/e za dan _____ u vremenu od _____ do _____ sati.		
Obrazloženje:		
U pratnji imenovanog/e/ih će se nalaziti		
Ime i prezime	Zaposlen u	Broj stalne dozvole
Kontakt telefon odgovorne osobe _____		
M.P.		Potpis odgovorne osobe

Privitak 5: Izgled obrasca potvrde o privremenom oduzimanju dozvole

Bosna i Hercegovina Ministarstvo sigurnosti Granična policija Terenski ured za aerodrome Jedinica/Postrojba granične policije Aerodrom/Zračna luka _____		Босна и Херцеговина Министарство безбједности Гранична полиција Теренска канцеларија за аеродроме Јединица граничне полиције Аеродром _____
--	---	---

Број: _____
 Мјесто, датум: _____

P O T V R D A
o privremenom oduzimanju dozvole

Potvrđuje se da je ovlaštena službena osoba, na temelju članka 20. stavka (4) Zakona o graničnoj kontroli, te članka 17. Pravilnika o izgledu i sadržaju, uvjetima i proceduri izdavanja i oduzimanja dozvola za kretanje i zadržavanje lica na području graničnog prijelaza na međunarodnim zračnim lukama, privremeno oduzela dozvolu:

od _____, sin/kći _____,
 rođen/a _____, godine _____ u _____,
 nastanjen/a u ulici _____,
 općina/grad _____, državljanin _____,
 posjeduje OI/PI broj _____, izdatu od _____,
 JMBG: _____, po zanimanju _____.

Opis privremeno oduzete dozvole:

Vrsta dozvole _____, broj dozvole _____

Napomena: _____

Osoba se izričito ne protivi oduzimanju.

Privremeno oduzeta dozvola je pohranjena u _____.

_____ Ime, prezime i potpis osobe od koje je dozvola privremeno oduzeta	_____ Ime, prezime i potpis ovlaštene službene osobe (br. sl. legitimacije)
---	--

M. P.

Privitak 6: Izgled Evidencije osoba kojima je izdata stalna dozvola za kretanje i zadržavanje u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnim zračnim lukama

R/B	Ime i prezime	Broj rješenja	Vrsta i broj dozvole	Rok važenja	Datum preuzimanja	Potpis primatelja	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE:

- U rubriku 1 upisuje se redni broj.
- U rubriku 2 se upisuje ime i prezime osobe kojoj je dozvola izdana.
- U rubriku 3 upisuje se broj rješenja o izdavanju dozvole.
- U rubriku 4 upisuje se vrsta i serijski broj dozvole.
- U rubriku 5 upisuje se rok važenja dozvole.
- U rubriku 6 upisuje se datum preuzimanja dozvole.
- U rubriku 7 se potpisuje osoba kojoj je izdata dozvola.
- U rubriku 8 se upisuju ostali podaci po procjeni službenika koji vodi evidenciju (npr. oduzimanje dozvole, vraćanje dozvole, kažnjavanje i slično).

Privitak 7: Izgled Evidencije osoba kojima je izdata jednodnevna dozvola za kretanje i zadržavanje u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prelaza na međunarodnim zračnim lukama

R/B	Ime i prezime	Broj osobne iskaznice	Zaposlen kod	Angažiran od	Broj dozvole	Napomena
1	2	3	4	5	6	7

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE:

- U rubriku 1 upisuje se redni broj.
- U rubriku 2 upisuje se ime i prezime osobe kojoj se izdaje dozvola.
- U rubriku 3 upisuje se broj osobne iskaznice osobe kojoj se izdaje dozvola.
- U rubriku 4 upisuje se naziv poslodavca kod kojeg je osoba zaposlena.
- U rubriku 5 upisuje se naziv pravnog subjekta ili fizičke osobe koja angažuje osobu u sigurnosnim zonama ograničenog pristupa na području graničnog prijelaza na međunarodnim zračnim lukama.
- U rubriku 6 upisuje se serijski broj dozvole.
- U rubriku 7 se upisuju ostali podaci po procjeni službenika koji vodi evidenciju.

САДРЖАЈ

САВЈЕТ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 536 Одлука о именовању чланова Савјетодавног вијећа за акредитовање (српски језик) 1
Одлука о именовању чланова Савјетодавног вијећа за акредитирање (bosanski jezik) 2
Одлука о именовању чланова Савјетодавног вијећа за акредитирање (hrvatski jezik) 3
- 537 Одлука о стицању држављанства Босне и Херцеговине (српски језик) 4
Одлука о стичању држављанства Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 4
Одлука о стичању држављанства Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 4
- 538 Одлука о стицању држављанства Босне и Херцеговине (српски језик) 5
Одлука о стичању држављанства Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 5
Одлука о стичању држављанства Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 5
- 539 Одлука о стицању држављанства Босне и Херцеговине (српски језик) 5
Одлука о стичању држављанства Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 6
Одлука о стичању држављанства Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 6
- 540 Закључак којим се потврђује да додјеливање кредита Европске инвестиционе банке финансијским институцијама у Босни и Херцеговини спада у обим Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке (српски језик) 6
Закључак којим се потврђује да додјеливање кредита Европске инвестиционе банке финансијским институцијама у Босни и Херцеговини спада у опсег Оквирног споразума између Босне и Херцеговине i Европске инвестиционе банке (bosanski jezik) 7
Закључак којим се потврђује да додјеливање кредита Европске инвестиционе банке финансијским институцијама у Босни и Херцеговини спада у опсег Оквирног споразума између Босне и Херцеговине i Европске инвестиционе банке (hrvatski jezik) 7

КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 541 Рјешење број УП-03-26-3-040-157/18 (српски језик) 8
Рјешење број UP-03-26-3-040-157/18 (bosanski jezik) 32
Рјешење број UP-03-26-3-040-157/18 (hrvatski jezik) 55
- 542 Рјешење број УП-06-26-1-005-22/25 (српски језик) 77
Рјешење број UP-06-26-1-005-22/25 (bosanski jezik) 81
Рјешење број UP-06-26-1-005-22/25 (hrvatski jezik) 84

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 543 Рјешење број УП1-01-03-1-29-1-51-14/25 (српски језик) 87
Рјешење број UP1-01-03-1-29-1-51-14/25 (bosanski jezik) 88
Рјешење број UP1-01-03-1-29-1-51-14/25 (hrvatski jezik) 89
- 544 Рјешење број УП1-01-03-1-29-1-53-14/25 (српски језик) 89
Рјешење број UP1-01-03-1-29-1-53-14/25 (bosanski jezik) 90
Рјешење број UP1-01-03-1-29-1-53-14/25 (hrvatski jezik) 91

ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 6 545 Правилник о изгледу и садржају, условима и процедури издавања и одузимања дозвола за кретање и задржавање лица на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому (српски језик) 91
Правилник о изгледу и садржају, условима и процедури издавања и одузимања дозвола за кретање и задржавање лица на подручју граничног прелаза на међународном аеродрому (bosanski jezik) 106
Правилник о изгледу и садржају, условима и процедури издавања и одузимања дозвола за кретање и задржавање особа на подручју граничног пријелаза на међународној зрачној luci (hrvatski jezik) 120

službena glasila 2024.

JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: slist@slist.ba
www.sluzbenilist.ba

SLUŽBENI GLASNIK
 BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
 БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издавач: ЈП НИО Службени лист БиХ
 Ц. Биједића 39/III, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина
Директор и одговорни уредник: Драган Прусина
Техничка припрема:
 Уредништво ЈП НИО Службени лист БиХ
Штампа: УНИОНИНВЕСТПЛАСТИКА д. д. Сарајево
За штампарију: Мухамед Мирвић
Телефони:

Централа:	033 72 20 30
Директор:	033 72 20 61
Уредништво:	033 72 20 38
Рачуноводство:	033 72 20 48
Служба за правне и опште послове:	033 72 20 51
Претплата:	033 72 20 54
Огласни одјел:	033 72 20 49 и 72 20 50
Комерцијала са пословницом и продајом:	033 72 20 43

Претплата се утврђује полугодишње, а уплата се врши УНАПРИЈЕД у корист рачуна:

UNICREDIT BANK ДД	338-320-22000052-11
ASA BANKA ДД Сарајево	134-470-10067655-09
ADDIKO BANK АД	
Бања Лука, филијала Брчко	552-000-00000017-12
RAIFFEISEN BANK DD БиХ Сарајево	
	161-000-00071700-57

Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од изласка листа.

Идентификацијски број	4200226120002
Порески број	01071019
ПДВ број	200226120002

Претплата за II полугодиште 2025. године на "Службени гласник Босне и Херцеговине", 120,00 КМ.

Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba>

Годишња претплата 240,00 КМ по кориснику

e-mail: redakcija@sllist.ba - oglasia@sllist.ba - pretplata@sllist.ba - racunovodstvo@sllist.ba - jnb.komercijala@sllist.ba